

เอกสารทางวิชาการ

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคม บนฐานของพื้นที่
การแสดงผลอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียน
โรงเรียนสุจริตกรณีศึกษา : กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗

โดย

คณะนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รุ่นที่ ๘

กลุ่มที่ ๖

เอกสารทางวิชาการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๔

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคม บนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษา : กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

ชื่อผู้วิจัย นักศึกษาการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖

ชื่อผู้วิจัย นักศึกษาการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ ดร.ไพรวลัย พิทักษ์สาถิ

ผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ พันเอกหญิง พัชรินทร์ สุนทรวรรณ

คณะกรรมการเอกสารวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกได้ตรวจสอบและอนุมัติให้เอกสารวิชาการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

พลตรี

ผู้อำนวยการหลักสูตร

(ชำนาญ ช้างสาต)

ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

คณะกรรมการสอบเอกสารวิชาการ

พันเอก

(กฤษกมล ธรรมานุกูล)

ผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

รองศาสตราจารย์ ดร.

กรรมการ

(วิระเกษตร สอนผกา)

รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดร.

กรรมการ

(พีธาน พันทอง)

ข้าราชการบำนาญ

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

ผู้วิจัย คณะนักศึกษากาการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ๒) สร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต มีขั้นตอนการวิจัย ๒ ขั้นตอน คือ ๑) การศึกษา ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณผสมผสานกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ๑) พื้นที่แสดงออกทางความคิด หรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย เมื่อแสวงความคิดเห็น ได้แก่ ทางโซเชียลมีเดีย กล้องแสดงความคิดเห็น พื้นที่ในโรงเรียน พื้นที่ในชุมชนพื้นที่สาธารณะ การพูดคุยกับเพื่อน บุคคลในครอบครัว ผู้มีอำนาจโดยตรง และคุณครู ๒) กิจกรรมหรือเรื่องราวที่นักเรียนต้องการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ การเมือง การศึกษา ความเป็นอยู่/ เศรษฐกิจ การแต่งชุดนักเรียน ทรงผม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ศาสนา ๓)เกณฑ์ในการให้ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือการแสดงความคิดเห็น มีดังนี้ จำนวนคนที่สนใจ ติดตาม การลงความเห็นหรือมติ การแสดงความคิดเห็น ความคุ้มค่า ความพึงพอใจ การเป็นประโยชน์ ๔) กิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นเกิดผลดี นักเรียนอยากได้รับ คำชื่นชม ยกย่อง คำชม เกียรติบัตร การยอมรับ รางวัล โอกาส ความสุข กำลังใจ การเคารพความคิดเห็น ความเท่าเทียม ผลตอบแทนที่แสดงความคิดเห็นในเชิงลบ ควรให้ออกสแก่ไข ตักเตือน แนะนำ ไม่ให้ผลตอบแทน ลงโทษ และปรับทัศนคติ แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย ๗ องค์ประกอบ ๑) หลักการ ๒)วัตถุประสงค์ ๓) พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ประกอบด้วย ช่องทางโซเชียลมีเดีย กล้องแสดงความคิดเห็น พื้นที่ในโรงเรียน เช่น ห้องประชุม ลานกิจกรรม และในชุมชน ๔) คุณลักษณะของนักเรียน

โรงเรียนสุจริต ๕ ประการ คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิต
 สาธารณะ ๕) ลักษณะการให้เครดิตทางสังคม ประกอบด้วย ด้านการเรียนรู้ ด้านสังคม
 และด้านโซเชียลมีเดีย ๖) เกณฑ์การประเมินการให้เครดิตทางสังคมที่คาดหวัง ประกอบด้วย
 ค่าคะแนน ที่ได้รับกับเครดิตที่คาดหวัง ได้แก่ เกียรติบัตร อุปกรณ์การเรียนชุดเล็ก อุปกรณ์การเรียน
 ชุดใหญ่ บัตรเติมอินเทอร์เน็ต และทุนการศึกษา ๗) การควบคุมการใช้และการพัฒนาแนวทาง
 ประกอบด้วย บทบาทของผู้บริหาร บทบาทของครูผู้รับผิดชอบ บทบาทของนักเรียน บทบาทของ
 คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชน

Abstract

Title The development of guidelines for using the social credit system based on freedom of social media expression to enhance upright school project students' characteristics: A case study of educational extended schools under Nakhon Ratchasima primary education service area office 7

Name Faculty of Students, Workshop on Security Psychology Program for school administrators. Office of the Basic Education Commission, Class 8, Group 6

The purposes of this research were 1) to study the characteristics of the social credit system based on freedom of social media expression to enhance upright school project students' characteristics, 2) to establish guidelines for using the social credit system based on freedom of social media expression to enhance upright school project students' characteristics.

The processes of this research were studying the characteristics of the social credit system based on freedom of social media expression to enhance upright school project students' characteristics and collecting quantitative data mix with qualitative data.

The research results were:

The characteristics of the social credit system based on freedom of social media expression to enhance upright school project students' characteristics comprised: (1) The area to express opinions freely and safely are social media, comment box, school, village, public zone, talking with friends, family, direct authoritarian and teachers. (2) The activities or stories which students want to express are COVID 19 situation, politics, education, ways of life, economic, student uniform, hair style, environment, culture and religion. (3) The criterion for giving rewards are numbers of people who interested in, followers, resolutions, giving opinions, worthiness, satisfaction and usefulness. (4) The results for good expression are praises, certificates, acceptation, rewards, opportunities, happiness, encouragement, respect, equality. The results for bad expression are giving opportunity to improve, giving advices, giving punishment, cancel the rewards and change their attitude.

The Guidelines for using the social credit system based on freedom of social media expression to enhance upright school project students' characteristics comprised 7 compositions. There are 1) principle 2) objectives 3) freedom expression area are a social media, a comment box, the area in a school such as a meeting room and an activities field 4) five characteristics of upright school project students are thinking skills, discipline, honesty, sufficiency, and public mind 5) the characteristics of giving social credit are learning, society, and social media 6) The criterion are the scores and expected credits, there are certificates, a school supplies set (big set and small set), an internet card and a scholarship 7) the controlling of using and development guidelines are an administrator role, a teacher role, a student role, parents and basic education boards.

คำนำ

เอกสารวิชาการฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร จิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๔ รุ่นที่ ๘ (สจว.สพฐ.๘) กลุ่มวิชาการที่ ๖ ทั้งนี้ สมาชิกในกลุ่ม ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต : กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตและ ๒) เพื่อสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต คณะนักศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดทำเอกสารฉบับนี้จะมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจระบบเครดิตทางสังคม และการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และเยาวชนไทยเป็นอย่างดี

คณะนักศึกษการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

ด้วยความกรุณาจาก ดร.ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต ผู้ทรงคุณวุฒิ และ พันเอกหญิง พัชรินทร์ สุนทรวรรณ รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง อาจารย์ที่ปรึกษา ประจำ กลุ่มที่ ๖ รวมทั้ง รศ.ดร.วีระเกษตร สนวนภา ผศ.ดร.นักรบ ระวังการณ์ ผศ.ดร.นิสิต อินทมาโน ดร.พิธาน พันทอง ดร.ชวลิต โพธิ์นคร ดร.ธัญนันท์ แก้วเกิด และดร.มัลลวีร์ รอชโพล ที่กรุณาให้ คำปรึกษา การทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน การวิจัย และขอขอบคุณผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ที่กรุณาให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ พลตรี ชำนาญ ช่างสาต ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และคณาจารย์สถาบันจิตวิทยาความมั่นคงทุกท่านที่กรุณาให้โอกาส ได้เรียนรู้ อำนวยความสะดวกและจัดบรรยากาศการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานในการเปิดโอกาสและสนับสนุนการอบรมเชิงปฏิบัติการและการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และครู อาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้คณาธิการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖

คณนักรศึกษาการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
คำนำ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
ขอบเขตของการวิจัย	๖
วิธีดำเนินการวิจัย	๗
ข้อจำกัดของการวิจัย	๗
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
คำจำกัดความ	๘
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
ระบบเครดิตทางสังคม	๙
พฤติกรรมมนุษย์และการปรับพฤติกรรมมนุษย์	๑๖
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมแรง	๒๔
พื้นที่เชิงนวัตกรรมและพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี	๓๒
โรงเรียนสุจริต และคุณลักษณะ ๕ ประการของนักเรียนโรงเรียนสุจริต	๔๗
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗	๖๓
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗๒
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๘๐
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๘๐
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๑
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๕
การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๖
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๒
ผลการศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่	
การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต	
กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗	๙๓
ผลการพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่	
การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต	
กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗	๑๑๕
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๑๔
สรุป	๑๔๒
อภิปรายผล	๑๔๓
ข้อเสนอแนะ	๑๔๙
บรรณานุกรม	๑๕๑
ภาษาไทย	๑๕๑
ภาษาต่างประเทศ	๑๕๗
ภาคผนวก	๑๕๙
ผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	๑๖๐
ผนวก ข หนังสือราชการ	๑๖๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
๔ - ๑	แสดงสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ (N=๘๑ คน)	๙๓
๔ - ๒	ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นพื้นที่หรือช่องทางที่นักเรียนต้องการแสดงออกทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย โดยรวม (N รวม = ๘๑ คน)	๙๓
๔ - ๓	ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นกิจกรรมหรือเรื่องราวที่นักเรียนต้องการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย (N รวม = ๘๑ คน)	๙๔
๔ - ๔	ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย ทั้งกรณีทำถูกต้องและไม่ถูกต้อง (N รวม = ๘๑ คน)	๙๕
๔ - ๕	ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นแล้วเกิดผลดีและผลลบ โดยส่วนรวมทั้งกรณีทำถูกต้องและไม่ถูกต้อง (Nรวม = ๘๑ คน)	๙๕
๔ - ๖	ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นแล้วเกิดผลดีและผลลบ โดยส่วนรวมกรณีทำถูกต้องและไม่ถูกต้อง (N = ๘๑)	๙๖
๔ - ๗	นำเสนอผลงานส่งเสริมคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต	๙๗
๔ - ๘	ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ด้านทักษะกระบวนการคิด (N = ๘๑)	๙๘
๔ - ๙	ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความมีวินัย (N = ๘๑)	๙๙
๔ - ๑๐	ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านซื่อสัตย์สุจริต (N = ๘๑)	๑๐๐
๔ - ๑๑	ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านอยู่อย่างพอเพียง (N = ๘๑)	๑๐๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

๔ - ๑๒	ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗ ด้านจิตสาธารณะ (N = ๘๑)	๑๐๒
๔ - ๑๓	ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗ (N = ๘๑)	๑๐๓
๔ - ๑๔	ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗ ด้านทักษะการคิด	๑๐๔
๔ - ๑๕	ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความมีวินัย	๑๐๗
๔ - ๑๖	ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	๑๐๙
๔ - ๑๗	ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	๑๑๐
๔ - ๑๘	ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗ ด้านจิตสาธารณะ	๑๑๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
๔ - ๑๙	<p>เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗</p>	๑๒๑
๔ - ๒๐	<p>เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗</p>	๑๒๓
๔ - ๒๑	<p>ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิต ทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้าง คุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗</p>	๑๒๗
๔ - ๒๒	<p>เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗</p>	๑๓๕
๔ - ๒๓	<p>เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และไม่สมควรปฏิบัติ ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗</p>	๑๓๗
๔ - ๒๔	<p>เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต ๗</p>	๑๓๘

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่

๒ - ๑	ความสัมพันธ์ของพฤติกรรม แรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม	๒๑
๒ - ๒	กรอบแนวคิดการวิจัย	๗๙

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ ๒๑ นับเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคม ไม่ว่าจะระดับครอบครัวไปจนถึงระดับประเทศ การก้าวกระโดดของการพัฒนาเพื่อการแข่งขันส่งผลกระทบต่อสังคมให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนและสร้างนวัตกรรมด้วยการใช้เทคโนโลยีมาขับเคลื่อนในทุกๆ มิติ ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษา ที่ทั้งรัฐบาลและภาคเอกชนต้องนำเทคโนโลยีเพื่อดำเนินการในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ เพิ่มทักษะด้านดิจิทัลให้กับเด็กรุ่นใหม่ในสถานศึกษา คนทำงาน การใช้เครื่องจักรกลหรือหุ่นยนต์ในอุตสาหกรรมการผลิต การเปลี่ยนแปลงการเกษตรแบบดั้งเดิม (Traditional Farming) เป็นการเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) การสร้างคนให้เป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) การคิดวิถีใหม่ของการทำเกษตรกรรม การเชื่อมต่อโลกด้วยการเดินทางท่องเที่ยว การคิดค้นการรักษาและต่ออายุคนให้ยืนยาวในทางการแพทย์และสาธารณสุข และการบริการที่รวดเร็วตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในเวลาจำกัด ภาวะของสังคมที่เร่งรีบแข่งขัน ทำให้สังคมไทยเปลี่ยนวิถีความเป็นอยู่ สู่อสังคมนิยมที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว คนรุ่นใหม่จึงต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิต และเป็นสื่อกลางในการเชื่อมต่อกับโลกภายนอก ในขณะเดียวกัน การสื่อสารกันภายในครอบครัวกลับลดน้อยลง (จรรยา สุวรรณทัต, ๒๕๓๐) ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดปรากฏการณ์ที่ว่า การสร้างครอบครัวไม่สำคัญเท่าการสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ และการแข่งขันทางการค้าและการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจคือความมั่นคงของประเทศชาติ ทำให้มูลค่าทางสังคมและวัฒนธรรมของไทยเฉื่อยฉาบ ความแตกต่างของสังคมไทยเริ่มขยายวงกว้างขึ้น ประกอบกับโครงสร้างของประชากรเปลี่ยนแปลง อัตราการเกิดของประชากรลดลง ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติแจ้งว่า ประชากรผู้สูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ ๑๒ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๘ และจะเพิ่มเป็น ๒๐.๔๒ ล้านคน ในปี พ.ศ. ๒๕๘๓ และจะเพิ่มเป็น ๒๐.๔๒ ล้านคน หรือเท่ากับร้อยละ ๓๑.๒๘ โดยที่ประชากรที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นหรือช่วงอายุระหว่าง ๑๕-๒๔ ปี มีเพียง ๑๐ ล้านกว่าคน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ (สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๓) และเยาวชนไทยรุ่นใหม่ในเจนเนอเรชั่น Y Z นี้ได้รับการหล่อหลอม เลี้ยงดูแตกต่างกันไป

จากคนในรุ่นเจนเนอเรชั่น B และ X ที่เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง (กนกพันธ์ โลกุตรวรงค์, ๒๐๑๒) ดังนั้นสังคมไทยจึงมีช่องว่างของช่วงวัย (Generation Gap) และส่งผลกระทบต่อครอบครัว ที่ทำงาน ที่มีคนได้รับการเลี้ยงดูในสภาวะแวดล้อมที่ต่างกัน ทำให้การแสดงออกและการตัดสินใจในการแก้ปัญหาตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบความคิด (Mindset) ที่ต่างกันระหว่าง Fixed Mindset ของคนรุ่นเก่าที่ยึดติดกับความสำเร็จในอดีต และมองปัญหาเป็นเรื่องใหญ่กับ Growth Mindset ที่หล่อหลอมคนรุ่นใหม่ให้เชื่อมั่นว่าเราสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคมได้ และไม่กลัวที่จะล้ม ตามหลักจิตวิทยาของ Carol Dweck

ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาของ Lewis and Virginia Eaton แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา (Dweck, ๒๐๐๖) ความแตกต่างทางด้านความคิดและทัศนคติ ผสานกับความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองในเวลาที่เราคาดหวัง ทำให้คนสองช่วงอายุมีวิถีคิดและมุมมองในการแก้ปัญหาและการพัฒนาที่ต่างกัน และหากเยาวชนบางกลุ่มไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ก็ส่งผลให้เกิดวิกฤตค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต และมีพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ทำให้สถาบันครอบครัวและสังคมเกิดความอ่อนแอ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างเยาวชนกับความมั่นคงของชาติ” (นักศึกษาหลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองบัญชาการกองทัพไทย รุ่น ๑๒. ๒๕๖๔ : ๓ - ๗) ซึ่งทำการศึกษามุมมอง แนวคิด ทัศนคติของเยาวชนไทยใน ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม วัฒนธรรม ด้านการศึกษา และด้านการเมือง เศรษฐกิจ พบว่า เยาวชนไทยมองว่า การที่สังคมและวัฒนธรรมของประเทศซึ่งเต็มไปด้วยระบบอาวุโส นั้น อาจถูกปิดกั้นในการแสดงความคิดเห็น ถูกปิดกั้นในการแสดงออก สังคมมีความเลื่อมล้ำและมีความไม่เท่าเทียมทางเพศ ภาพลักษณ์ของระบบอุปถัมภ์ฝังลึกในสังคม ทำให้มีการเอื้อประโยชน์กับพวกพ้องด้วยการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นบรรทัดฐาน การไม่เปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่เห็นต่างได้แสดงความคิดเห็น เยาวชนไทยยังมองเห็นอีกว่าการทุจริตส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ระบบอุปถัมภ์นำไปสู่การใช้อำนาจอย่างไม่เท่าเทียม ทำให้สังคมและวัฒนธรรมไทยอ่อนแอลง คุณลักษณะที่ดีในมุมมองของเยาวชน คือ การปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตย การเคารพสิทธิผู้อื่นและการมีส่วนร่วม การเคารพความต่างของแต่ละบุคคล ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น เปิดใจรับฟัง การปฏิบัติตามหน้าที่พลเมือง การมีจิตสาธารณะ รวมถึงการมุ่งเน้นพัฒนาตนเอง และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อย่างไรก็ตาม การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้ถึงพร้อมในคุณลักษณะดังกล่าว หากเยาวชนมีความรู้และความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองควรปฏิบัติเป็นอย่างดีแล้ว เยาวชนก็จะสามารถดำเนินชีวิตตามแนวทางนั้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ ในมุมมองเยาวชนไทยยังเห็นว่า การแก้ไขปัญหาสังคมและวัฒนธรรมควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเป็นประเด็นสำคัญ

โดยต้องการได้รับการสนับสนุนให้มีการแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดช่องว่างที่มีอยู่ อาจทำได้ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และทุกฝ่ายต้องปรับตัวเข้าหากัน เยาวชนต้องการพื้นที่ในการมีส่วนร่วมและแสดงบทบาทต่อการดูแลประเทศ ซึ่งผู้ใหญ่บางส่วนคิดเห็นว่ายังไม่ถึงเวลา ควรเรียนรู้ไปก่อน ตามแนวคิดที่ผู้ใหญ่กลุ่มนั้น ๆ ถูกปลูกฝังมา แต่สำหรับเด็กและเยาวชนในวันนี้ได้เรียนรู้และรับข้อมูลข่าวสารใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ พวกเขาจึงต้องการแสดงออกและมีส่วนร่วมในการดูแลประเทศด้วย ดังนั้นรัฐจึงควรออกแบบวิธีการสร้างพื้นที่ให้พวกเขาได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงออกได้อย่างรู้สึกปลอดภัย สร้างเวทีจำลองให้พวกเขาได้เรียนรู้และสนใจ เป็นเวทีที่สามารถแสดงความคิดเห็นและแสดงออกอย่างจริงจังใจจริงจั่ง แนวคิดในการสร้างและสนับสนุนพื้นที่สำหรับเยาวชนเพื่อแสดงออกได้อย่างเสรีนี้ จะเป็นการสร้างโอกาสให้กับเยาวชนแทนการแก้ปัญหาของเยาวชน (Problem Oriented to Opportunity Focused) เป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน และต่อบุคคลอื่นเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษาหรือชุมชน อีกทั้งจะเป็นการสร้างพื้นฐานของการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ภายใต้กติกาที่มีการตกลงร่วมกัน รวมทั้งได้ฝึกการเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย อย่างไรก็ตาม การบริหารความเห็นต่างและความขัดแย้งทางความคิดของเยาวชนไทยนั้น ในปัจจุบันได้มีการเปิดเวทีลักษณะนี้หลายรูปแบบ เช่น สภานักเรียน องค์กรนักศึกษา แต่สิ่งที่ควรเพิ่มเติมให้ชัดเจนขึ้น คือ การนำประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอของเยาวชนขึ้นมาสู่การพิจารณากลับกรองเพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนต่อไปด้วย เช่น การมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบบางประการของโรงเรียนที่เยาวชนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติตามรวมทั้งการเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอไปจะทำให้เยาวชนเรียนรู้สิทธิการแสดงความคิดเห็นควบคู่ไปกับหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นนั้นๆ เกิดการพัฒนาทั้งกระบวนการคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลที่ได้รับและความคิดเห็นที่แสดงออก (head) การจัดการอารมณ์และทักษะสังคม (heart) การฝึกปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้จริง (hand)

เยาวชนจำนวนมากที่ไม่ได้มีความสามารถในด้านที่จะส่งเสริมไม่มีพื้นที่ในการแสดงออกในขณะเดียวกัน โรงเรียนที่เน้นการส่งเสริมก็ไม่อาจตอบสนองความต้องการของเยาวชนได้ทุกคน เยาวชนจำนวนหนึ่งจึงหาทางออกด้วยการแสดงความสามารถในแบบที่ผู้ใหญ่ไม่ชอบและเห็นว่าไร้สาระ เช่น การขี่มอเตอร์ไซค์ร่อน ซึ่งก็น่าสนใจว่าเมื่อถามถึงสาเหตุที่ชอบขี่มอเตอร์ไซค์ร่อน เยาวชนกลุ่มนี้ตอบว่า "ไม่รู้จะไปไหน ไปนั่งรวมกลุ่มที่ไหนผู้ใหญ่ก็หาว่ามั่วสุม เลยขี่มอเตอร์ไซค์ร่อนไปเรื่อยๆ" ดังนั้นการมีพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่จะให้เยาวชนได้มาเรียนรู้ แลกเปลี่ยน พูดคุยในสิ่งที่พวกเขาสนใจจึงเป็นเรื่องจำเป็นเพราะจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของพวกเขา ทำให้พวกเขามีความสามารถในชีวิตใน

โลกอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากโลกปัจจุบันได้อย่างปกติสุข อย่างเยาวชนที่ชอบช้อปปิ้งไฮเทครุ่นเมื่อได้คุยกับพวกเขา ก็จะค้นพบว่าเยาวชนเหล่านี้มีความสามารถในการช้อปปิ้ง แต่งรถ ซึ่งความสามารถเหล่านี้หากได้รับการสนับสนุนก็จะเป็นอาชีพของพวกเขาได้ในอนาคต แต่ความสามารถเหล่านี้ไม่ได้เป็นที่ต้องการของโรงเรียน หรือผู้ใหญ่ (หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน, ๒๕๖๔) ซึ่งจากสถานการณ์ที่กล่าวข้างต้น หากมีการนำระบบเครดิตสังคม (Social credit) แบบ Social Reward ซึ่งเป็นกลไกที่อาศัยหลักพฤติกรรมศาสตร์เพื่อปรับเปลี่ยนให้ประชาชนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และนำไปใช้ได้ประสบผลสำเร็จแล้วในหลาย ๆ ประเทศ ก็อาจจะช่วยให้เยาวชนไทยมีการแสดงความคิดเห็นที่ดีและมีการแสดงออกที่เหมาะสมได้ดีขึ้นจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ตามหลักพฤติกรรมศาสตร์นั้น เมื่อมีการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) เพื่อทำให้มีการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ เพิ่มมากขึ้น หากไม่แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะได้รับการลงโทษ (Punishment) ซึ่งจะทำให้แสดงพฤติกรรมนั้นลดลง สามารถทำได้โดยกำหนดพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์และรางวัลที่จะได้รับหากแสดงพฤติกรรมนั้น และถ้ามีการออกแบบระบบเครดิตทางสังคมที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งมีการเก็บข้อมูลตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ เพราะประเทศไทยจะมีฐานข้อมูล Big Data ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อยอดตามความเหมาะสมได้อย่างดี ระบบเครดิตทางสังคมนี้เป็นกลไกการพัฒนาคุณธรรมของมนุษย์ตามทฤษฎีของ Kohlberg ในขั้นพื้นฐาน ๒ ชั้นแรก คือ ไม่ทำผิด เพราะกลัวการลงโทษ และทำดีเพราะอยากได้รางวัล กลไกนี้ควรเป็นสิ่งที่เกิดก่อนการกระทำผิดและการใช้กฎหมายบังคับซึ่งมีโอกาสเกิดความเหลื่อมล้ำจากกระบวนการยุติธรรม หากมีการเก็บข้อมูลที่เชื่อถือได้โดยเฉพาะการเก็บข้อมูลด้วยหลักฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลเช่น ภาพถ่ายจากกล้องวงจรปิด ฯลฯ จะทำให้สามารถบังคับใช้กติกาดได้อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม จนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเยาวชนไปในทิศทางที่สังคมต้องการในที่สุด

อนึ่ง ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)” และกำหนดพันธกิจหลัก คือ เพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผ่านยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยยุทธศาสตร์ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” เป็นแนวทางยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะ

“ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือแก้ปัญหาตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาท่างสังคม ให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับ และต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ ผ่านการพัฒนาวัฒนธรรมและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาเยาวชนในความรับผิดชอบ ได้แก่ นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน ภายใต้ชื่อโครงการโรงเรียนสุจริต โครงการโรงเรียนสุจริต มีชื่อเต็มว่า โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้หน่วยงานในสังกัดร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้มีคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต อันประกอบด้วย ๑) ทักษะกระบวนการคิด ๒) มีวินัย ๓) ซื่อสัตย์สุจริต ๔) อยู่อย่างพอเพียง และ ๕) จิตสาธารณะ ดังนั้น หากมีการบูรณาการแนวทางการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมระหว่างเยาวชนคนรุ่นใหม่กับผู้ใหญ่ที่มักถูกเรียกว่าคนรุ่นเก่า การเปิดพื้นที่หรือเวทีการแสดงออกอย่างเสรีให้แก่เยาวชนมากขึ้นกว่าเดิม โดยนาระบบเครดิตทางสังคมเป็นกลไกในการกระตุ้นให้เยาวชน ปรับเปลี่ยนไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต อันประกอบด้วย ๑) ทักษะกระบวนการคิด ๒) มีวินัย ๓) ซื่อสัตย์สุจริต ๔) อยู่อย่างพอเพียง และ ๕) จิตสาธารณะ จะเป็นการพัฒนาเยาวชนอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมโดยจัดหาพื้นที่ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ได้แสดงออกอย่างเสรีเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต เนื่องจากนักเรียนกลุ่มนี้อยู่ในวัยที่จะรับข้อมูลจากสื่อแหล่งต่าง ๆ ทั้งทางสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อเทคโนโลยีหรือผ่านช่องทางอื่นและมีแนวโน้มที่จะเชื่อได้ง่าย ประกอบกับบริบทของโรงเรียนกลุ่มนี้มีการใช้เครือข่ายความดีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการเสริมสร้างความดีจนได้รับรางวัลในระดับชาติ การศึกษาครั้งนี้เป็นการบูรณาการแนวคิดระบบเครดิตทางสังคม การแสดงออกอย่างเสรีและสร้างสรรค์ด้วยความรู้สึกปลอดภัย และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๕ ประการของนักเรียนโรงเรียนสุจริต ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาพื้นที่เชิงนวัตกรรม การแสดงออกอย่างเสรีให้กับนักเรียนได้ทางหนึ่ง แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐาน การแสดงออกอย่างเสรีในพื้นที่ที่นักเรียนรู้สึกปลอดภัยด้วยนี้ จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิทธิการแสดงความคิดเห็นควบคู่ไปกับหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นนั้น ๆ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาทั้งกระบวนการคิดวิเคราะห์ รู้จักแยกแยะข้อมูลที่ได้รับและความคิดเห็นที่แสดงออก การจัดการอารมณ์และทักษะสังคม การฝึกปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้จริง ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคงอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗
๒. เพื่อสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๙ โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด ๓๓๒ คน
๒. คณะผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต จำนวน ๑๘ คน

กลุ่มตัวอย่าง

๑. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โดยใช้โรงเรียนละ ๙ คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๘๑ คน ใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง
๒. คณะผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต จำนวน ๑๘ คน

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

๑. ระบบเครดิตทางสังคม
๒. พฤติกรรมมนุษย์และการเสริมแรง

๓. พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี

๔. คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต

๕. บริบทของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

ขอบเขตระยะเวลา เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๖๔

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เนื่องจากวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน เป็นการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งของการวิจัย เชิงเดี่ยว (Mono Method Research) เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นต่อผลการวิจัย โดยการใช้วิธีการต่าง ๆ ในการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อเสริมความสมบูรณ์หรือเติมเต็มประเด็นที่แตกต่างของปรากฏการณ์ที่ศึกษาเพื่อค้นหาประเด็นหรือข้อค้นพบที่ผิดปกติ ขัดแย้ง หรือเป็นทัศนะใหม่ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในอีกระยะหนึ่งของการวิจัย และเพื่อขยายผลการวิจัยให้มีขอบเขตกว้างขวาง ลุ่มลึก มากขึ้น (วัลนิภา ฉลากบาง: ๒๕๖๐)

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากขณะดำเนินการวิจัยกำลังอยู่ในสถานการณ์โรคระบาดจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การเก็บข้อมูลทำให้ต้องใช้หลากหลายวิธี ตามการรักษาระยะห่างทางสังคม รวมทั้งการเดินทางเข้าพื้นที่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยทางระบาดวิทยาอย่างเคร่งครัด ทำให้ข้อมูลที่ได้มีข้อจำกัด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต โดยการจัดหาพื้นที่ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเสรีและเหมาะสมในหลายช่องทาง

๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ตามยุทธศาสตร์ของชาติด้านการทุจริต

๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้แนวทางการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเยาวชน โดยใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี

คำจำกัดความ

เครดิตทางสังคม หมายถึง ผลตอบแทนจากการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ที่ได้จากการแสดงพฤติกรรม และเกณฑ์การประเมินที่ตกลงร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของเยาวชน

พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี

หมายถึง พื้นที่ เวลา โอกาส และช่องทางในการสนับสนุนให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงพฤติกรรมและความคิดเห็นอย่างเสรี

รูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี

หมายถึง องค์กรประกอบที่มีความสัมพันธ์ของรายการพฤติกรรม เกณฑ์การประเมิน และผลตอบแทนจากการแสดงพฤติกรรมทางสังคมในเวลา โอกาสและช่องทางต่าง ๆ ตามบริบทของพื้นที่ ซึ่งในที่นี้คือโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต

หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๕ ประการของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตที่นักเรียนต้องแสดงออกให้เห็นเชิงประจักษ์ ได้แก่ ๑) ทักษะการคิด ๒) มีวินัย ๓) ความซื่อสัตย์ ความสุจริต ๔) การอยู่อย่างพอเพียง และ ๕) การมีจิตสาธารณะ

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ที่เป็นโรงเรียนกรณีศึกษา

ได้แก่

๑. โรงเรียนบ้านดอนมัน
๒. โรงเรียนเพชรหนองขาม
๓. โรงเรียนบ้านท่าลาด
๔. โรงเรียนบ้านโนนยอ
๕. โรงเรียนบ้านประสุข
๖. โรงเรียนวัดบ้านโคกหนองแวง
๗. โรงเรียนบ้านสำพะเนียง
๘. โรงเรียนบ้านหนองม่วงวิทยาการ
๙. โรงเรียนบ้านอ้อประชาสามัคคี

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต : กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗” คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. ระบบเครดิตทางสังคม
๒. พฤติกรรมมนุษย์และการปรับพฤติกรรมมนุษย์
๓. การเสริมแรง
๔. พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี
๕. โรงเรียนสุจริต และคุณลักษณะ ๕ ประการของนักเรียนโรงเรียนสุจริต
๖. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับเครือข่ายความดี
๗. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗
๘. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระบบเครดิตทางสังคม

๑. ความเป็นมาของระบบเครดิตสังคม

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๐ : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของระบบเครดิตทางสังคมไว้ว่า ในทศวรรษที่ผ่านมา รัฐบาลจีนได้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว โดยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทางด้านสังคมควบคู่ไปกับทางด้านเศรษฐกิจ ด้วยเนื่องจากปัญหาทางสังคมที่เพิ่มขึ้นทำให้จีนกำหนดยุทธศาสตร์ในการกำกับดูแลให้เงินเป็นสังคมที่โปร่งใส มีธรรมาภิบาลในการทำธุรกิจ ป้องกันการฉ้อฉลและการรับสินบน รวมถึงจัดระเบียบสังคมปรับพฤติกรรมประชาชนในประเทศ เพิ่มความมีระเบียบวินัย อาทิ การส่งเสียงดัง การแข่งคิว การรักษาความสะอาด และมารยาททางสังคม เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ และผลักดันประเทศไปสู่ระดับสากล อย่างไรก็ตาม การจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชากรชาวจีนซึ่งมีจำนวน ๑.๔ พันล้านคนมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก และมีคนหลายช่วงอายุซึ่งมีประสบการณ์ชีวิตต่างกัน ดังนั้น การใช้วิธีอบรม

และปลูกฝังอุปนิสัยไม่สามารถทำได้ในระยะเวลารวดเร็ว รัฐบาลจีนจึงได้นำระบบเครดิตทางสังคม “The Social Credit System” มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานเดียวกันทั้งประเทศ และใช้ข้อมูลเครดิตของบุคคลในการสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกลไกการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลและการลงโทษ เพื่อยกระดับเครดิตโดยรวมของสังคมให้ดีขึ้น

ระบบเครดิตสังคม หรือ The Social Credit System (ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๓) ได้ประกาศใช้ครั้งแรกตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยได้กล่าวถึงธรรมาภิบาล ๔ ส่วน ได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์ในการบริหารงานของรัฐบาล (Honesty in government affairs) ๒) ความซื่อสัตย์ในการทำธุรกิจ (Commercial integrity) ๓) ความซื่อสัตย์ของสังคม (Societal integrity) และ ๔) ความน่าเชื่อถือของตุลาการ (Judicial credibility) แต่ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากนัก ในระยะแรกของโครงการได้กำหนดพื้นที่ทดลองกระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ ๑๒ เมือง ได้แก่ เมืองหังโจว (มณฑล เจ้อเจียง) หนานจิง (เจียงซู) เซี่ยเหมิน (ฝูเจี้ยน) ฉิงตู (เสฉวน) ซูโจว (เซี่ยงไฮ้) ชูเชียน (เจียงซู) ฮุ่ยโจว (กวางตุ้ง) เวินโจว (เจ้อเจียง) เว่ยไห่ (ชานตง) เหวยฟาง (ชานตง) อี้ฮู (เจ้อเจียง) และหยงเฉิง (ชานตง) เพื่อนำประเด็นปัญหาอุปสรรคที่พบในพื้นที่ทดลองไปปรับปรุง และส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความมั่นคงและมีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่รับผิดชอบและร่วมกันดูแลข้อมูลประกอบด้วยหลายองค์กร เช่น National Development and Reform Commission (NDRC), The People’s Bank of China, State Administration for Market Regulation (SAIC), State Administration of Taxation และสำนักงานกฎหมาย เป็นต้น มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีหลายสิ่งในการสร้าง platform และเชื่อมโยงข้อมูล Big Data เพื่อแบ่งปันข้อมูลเครดิตเป็นการสาธารณะ กระบวนการรายงาน และตรวจสอบข้อมูลเครดิต ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ National Development and Reform Commission (NDRC) ได้ออกแถลงการณ์ว่าจะมีการนำระบบ Social Credit Scores ของประชาชนมาใช้ตามนโยบายของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

แผนการสร้างระบบเครดิตทางสังคม หรือ 'Social Credit System' นั้น Daithí Mac Sithigh and Mathias Siems. (๒๐๑๙ : ๑) กล่าวไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐบาลจีนได้ออกร่างแผนการสร้างสิ่งที่เรียกว่า 'Social Credit System' ให้เกิดขึ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ การดำเนินการตามแผนนี้กำลังดำเนินไปอย่างรวดเร็วและสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าระบบเครดิตทางสังคมจะเปลี่ยนชีวิตพื้นฐานของพลเมืองจีน สรุปได้ว่า นวัตกรรมหลักเมื่อนำมาใช้อย่างสมบูรณ์แล้วพลเมืองจีนแต่ละคนจะได้รับคะแนนที่วัดความจริงใจ ความซื่อสัตย์ โดยคะแนนนี้จะป็นปัจจัยสำคัญสำหรับชีวิตของพลเมืองจีน ตัวอย่างเช่น การได้รับเครดิตในการเช่าแฟลตหรือซื้อตัวเครื่องบินหรือได้รับสิทธิในการ

เข้าถึงโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยและบริการของรัฐ

โครงการของรัฐบาลจีนตามแนวคิดเรื่อง 'เครดิตทางสังคม' เป็นเพียงส่วนเสริมของระบบการให้คะแนนทางการเงินจากที่อื่น ๆ ในโลก เนื่องจากคะแนน 'เครดิตทางสังคม' ของจีนจะพิจารณาจากปัจจัยส่วนบุคคลที่หลากหลาย มีลักษณะคล้ายกัน แต่ไปไกลกว่าระบบต่างๆที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มความโดดเด่นของชื่อเสียงที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมแพลตฟอร์มออนไลน์ และใน 'เศรษฐกิจการแบ่งปัน' นอกจากนี้ความคิดริเริ่มของจีนจะครอบคลุมทั้ง บริษัท และบุคคล อย่างหลังนี้มีความแปลกใหม่มากขึ้น (และเป็นที่ยกเถียงกันมากขึ้นด้วย) เนื่องจากความชุกของการให้คะแนนสำหรับอดีตในภาคการเงินและในสาขาต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร มุ่งเน้นที่ระบบการให้คะแนนที่เกี่ยวข้องกับบุคคล

สรุปได้ว่า ระบบเครดิตสังคมมีความเป็นมาจากการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานเดียวกันทั่วประเทศ และใช้ข้อมูลเครดิตของบุคคลในการสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกลไกการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลและการลงโทษ เพื่อยกระดับเครดิตโดยรวมของสังคมให้ดีขึ้น

๒. แนวทางการดำเนินงานเครดิตทางสังคม

ระบบเครดิตสังคม หรือ The Social Credit System (ธนาคารแห่งประเทศไทย. ๒๕๖๐ : ออนไลน์) เป็นระบบการให้คะแนนด้านมารยาทและสังคมกับประชาชนในประเทศ โดยรัฐบาลจะมีระบบติดตามสอดส่องพฤติกรรมประชาชนไปทุกหนแห่ง และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไว้ในระบบดิจิทัล ได้แก่ พฤติกรรมทางการเงิน เช่น การเสียภาษี การจ่ายค่าเช่าบ้าน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน พฤติกรรมทางด้านสังคม เช่น การช่วยเหลือสังคมหรือการกุศล ความมีระเบียบวินัย การปฏิบัติตามกฎจราจร และพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น การซื้อของออนไลน์ การใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค และเป็นผู้ให้คะแนนตามกิจกรรมที่ประชาชนทำในแต่ละวัน โดยประชาชนทุกคนจะมี “บัตรความน่าเชื่อถือ” (Trustworthy card) ซึ่งบันทึกคะแนนเครดิตทางสังคมสะสม (Social Credit Score) กำหนดไว้ตั้งแต่ ๑๐๐-๙๕๐ คะแนน ผู้ที่มีความประพฤติดี อาทิ การช่วยเหลืองานการกุศล มีการแยกขยะทุกครั้ง ฯลฯ จะได้คะแนนสะสมเพิ่มขึ้นจนถึงระดับที่ได้รับรางวัลตามที่กำหนด เช่น ส่วนลดการใช้บริการขนส่งสาธารณะ การเข้าพักในโรงแรม การใช้อินเทอร์เน็ต ทุนการศึกษา และการเข้ารับราชการ เป็นต้น ในทางตรงข้ามหากประชาชนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ด้านมารยาทสังคมไม่ดี ไม่อยู่ในกรอบระเบียบหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น การอาละวาดบนเครื่องบิน การสูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ การหลบเลี่ยงภาษี หรือไม่จ่ายเงินประกันสังคม การทำร้ายบุคลากรทางการแพทย์ คะแนนสะสมที่ได้รับจะลดลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิทธิในการใช้บริการสาธารณะ การรับสิทธิสวัสดิการ การรักษาพยาบาล การใช้บริการรถไฟความเร็วสูงและเครื่องบิน การขอวีซ่าในการเดินทางไปต่างประเทศ การขอสินเชื่อและการทำ

ธุรกรรมทางการเงินอื่น และการพิจารณาการคัดเลือกเข้าทำงาน เป็นต้น ระบบดังกล่าวเป็นยุทธศาสตร์ที่จีนเลือกใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศให้มีความสมบูรณ์รอบด้านนอกเหนือจากการพัฒนาด้านผลิตภาพเพียงด้านเดียว เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ความน่าเชื่อถือของรัฐบาลและภาพลักษณ์ของประเทศจีน ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพ ซึ่งไทยสามารถนำกรณีดังกล่าวเป็นกระจุกสะท้อนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีความสมดุลทั้งความสามารถด้านต่าง ๆ การมีคุณธรรม มีวินัย จิตสำนึก และรับผิดชอบต่อสังคม อันจะทำให้ไทยมีทรัพยากรบุคคลที่ได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์รอบด้าน ทำให้ประเทศมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งระบบเครดิตสังคมดังกล่าวแม้จะมีผลดี แต่อีกด้านหนึ่งที่รัฐบาลจีนไม่ได้กล่าวถึงคือระบบเครดิตสังคมนี้สามารถเก็บข้อมูลของประชาชนทุกคนในทุก ๆ เรื่องโดยที่เจ้าตัวไม่จำเป็นต้องอนุญาต (เปลว สีเงิน. ๒๕๖๒ : ออนไลน์)

ชื่อเสียงการจัดอันดับและการให้คะแนนเครดิตทางสังคม (Daithí Mac Síthigh and Mathias Siems. ๒๐๑๙ : ๒) การเปิดเผยข้อมูลได้กลายเป็นสิ่งสำคัญของรูปแบบธุรกิจอีคอมเมิร์ซในศตวรรษที่ ๒๑ และการแบ่งปันทางเศรษฐกิจ แต่แนวคิดเครดิตทางสังคมนี้เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น ที่รู้จักกันดีที่สุดอาจพบได้ในภาคการเงินซึ่ง 'อันดับเครดิต' ของความน่าเชื่อถือของบริษัท สถาบัน บุคคล และเครื่องมือทางการเงิน (เช่น พันธบัตร) มีประวัติยาวนานกว่า ๑๒ ปี และก้าวหน้าไปไกลกว่าจุดเริ่มต้นที่แคบกว่าและมีวัตถุประสงค์เดียวในการ....?.... กลายเป็น 'องค์ประกอบหลักของการกำกับดูแลการเงินทั่วโลก'

การรายงานและการให้คะแนนเครดิตของผู้บริโภคในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๙ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลในด้านการเงินรวมถึงการเปลี่ยนไปสู่พื้นฐานเชิงปริมาณตลอดศตวรรษที่ ๒๐ โดยบันทึกในระบบคอมพิวเตอร์และการประยุกต์ใช้ทางสถิติ เพื่อพิจารณาความเสี่ยงและความน่าเชื่อถือตั้งแต่ทศวรรษที่ ๑๙๖๐ เป็นต้นมา พัฒนาการที่สำคัญอื่น ๆ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับ 'คะแนน' ของแต่ละบุคคลในช่วงปลายศตวรรษที่ ๒๐ และการติดตามและเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องมากกว่าการขึ้นบัญชีดำธรรมดา แนวทางที่ใช้อัลกอริทึมเพื่อความเสี่ยงและความเป็นไปได้ในการชำระคืนในระบบธนาคาร (Daithí Mac Síthigh and Mathias Siems.๒๐๑๙ : ๓)

การให้คะแนนเครดิตยังได้รับการพัฒนาในสหราชอาณาจักรและทั่วทั้งยุโรป ธุรกรรมขององค์กร เช่น การเข้าซื้อกิจการของ Experian โดย Great Universal Stores (ผู้ค้าปลีกสิ่งซื้อทางไปรษณีย์ในสหราชอาณาจักรซึ่งได้พัฒนาฟังก์ชันการให้คะแนนเครดิตของตัวเองที่ประสบความสำเร็จ)

ความสำเร็จของ eBay และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องส่วนหนึ่งมาจากการที่แพลตฟอร์มได้รับความ "เชื่อถือ" จากผู้ใช้ และวิธีการจัดการและตอบโต้ความไม่สมมาตรของข้อมูลที่เข้าใจเป็นอย่างดี ความน่าเชื่อถือในแพลตฟอร์มการขายกล่าวได้ว่าเป็นการผสมผสานระหว่างความปลอดภัยในการชำระ

เงินรูปแบบที่น่าเชื่อถือและราคาไม่แพง สิ่งที่น่าสนใจ คือ 'มาตรการสร้างความไว้วางใจ เช่น ระบบการจัดอันดับซึ่งกันและกัน ระบบชื่อเสียงของ eBay ที่ผู้ซื้อและผู้ขายให้คะแนนซึ่งกันและกัน (พร้อมความคิดเห็นที่เผยแพร่ให้ทุกคนได้เห็น) ถูกเพิ่มเข้ามาไม่นานหลังจากที่เริ่มทำธุรกิจเพื่อแก้ไขข้อกล่าวหาเรื่องการโกง ได้กลายเป็นคุณลักษณะที่ได้รับการยอมรับของไซต์และยังคงใช้งานอยู่ ความสามารถในการซื้อขายในอนาคตจะได้รับผลกระทบจากคะแนนและข้อเสนอแนะและจากการกระทำก่อนหน้านี้ ระบบของ eBay ได้เห็นการมีส่วนร่วมในระดับสูงโดยผู้ค้าที่มีชื่อเสียงในเชิงบวกพบว่ามีความโน้มเอียงที่จะประสบความสำเร็จในการขายสินค้าบนแพลตฟอร์ม นอกจากนี้ยังช่วยให้ eBay สามารถแยกออกจากผู้ใช้ในตลาดที่มีคะแนนต่ำมาก

ระบบเครดิตทางสังคมและการจัดอันดับชื่อเสียงของรัฐบาลจีน (Daithi Mac Sithigh and Mathias Siems. ๒๐๑๙ : ๑๒) เว็บไซต์ที่กล่าวถึงในส่วนก่อนหน้านี้แทบไม่ได้ใช้ในประเทศจีนที่มีบริการ Airbnb; แต่ eBay และ Uber ไม่ประสบความสำเร็จในการเข้าสู่ตลาดจีน และเว็บไซต์โซเชียลมีเดียจำนวนมากถูกล็อก (เช่น Twitter และ Facebook) ดังนั้นพลเมืองจีนจึงต้องพึ่งพาผู้ใช้บริการของจีน ซึ่งหมายความว่าโดยหลักการแล้วรัฐบาลจีนอาจสามารถเข้าถึงข้อมูลผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องได้

James Pero. (๒๐๑๙ : online) กล่าวถึงระบบเครดิตสังคมที่นิยมในประเทศจีน ถูกนำมาใช้มากขึ้นโดยบริษัทในประเทศทางตะวันตก เช่น Airbnb และ Uber ตามรายงานจาก Fast Company บริษัทต่าง ๆ ในปัจจุบันใช้ระบบเครดิตสังคม ซึ่งกำหนดคะแนนของผู้คนตามโปรไฟล์หรือคุณลักษณะส่วนบุคคลเพื่อกำหนดทุกอย่าง ตั้งแต่การเข้าสู่แถบรายการ (bar) ไปจนถึงการอนุญาตให้ใช้บางอย่างในแอปพลิเคชัน (app) แม้ว่าแนวคิดนี้อาจฟังดูควบคุมชีวิตพลเมือง (Orwellian) แต่ก็ได้รับแรงจูงใจจากประเทศจีนซึ่งระบบคะแนนเครดิตสังคมที่ดำเนินการโดยรัฐบาล อาจเป็นความแตกต่างระหว่างคะแนนเครดิตสังคมที่ดีและไม่ดี ในกรณีที่รุนแรงผู้ที่ได้รับคะแนนไม่ดีจะถูกห้ามไม่ให้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะเดินทางออกนอกประเทศหรือสิทธิในการได้รับว่าจ้างให้ทำงานบางอย่าง ตามที่ Fast Company ระบุว่าระบบคะแนนเหล่านี้ที่อยู่ระหว่างการเผยแพร่ในระดับประเทศ โดยมีการทดสอบคุณลักษณะบางอย่างในพื้นที่ แม้ว่ารัฐบาลตะวันตกจะยังไม่ใช้คะแนนเครดิตทางสังคมในระดับเดียวกัน แต่บริษัทยอตนิยมและหน่วยงานอื่น ๆ ก็หันมาให้คะแนนลูกค้าเป็นเครดิตทางสังคมตามรูปแบบของตนเองมากขึ้น ในบรรดารายงาน Fast Company สถาบันที่ให้ความสำคัญ เช่น บริษัท ประกันชีวิต เมื่อต้นปีที่ผ่านมาสำนักงานบริการทางการเงินของรัฐนิวยอร์กได้เริ่มอนุญาตให้บริษัท ประกันชีวิตเริ่มคิดราคาตามโพสต์บนโซเชียลมีเดียได้บางส่วน

ปีซีนิวส์ (๒๕๖๑ : ออนไลน์) ได้นำเสนอข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบเครดิตทางสังคมไว้ดังนี้ แม้ระบบเครดิตสังคมของรัฐบาลจีนจะเป็นแนวคิดที่ดีแต่มีมุมมองของชาติตะวันตกว่าเป็นความพยายามของทางการจีนในการเข้าสอดส่องและควบคุมวิถีชีวิตในทุกแง่มุมของประชาชน เช่น

รองประธานาธิบดีไมค์ เพนซ์ ของสหรัฐอเมริกาได้วิจารณ์แผนการของจีนในการใช้ระบบความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit System) ซึ่งหลายฝ่ายมองว่าเป็นความพยายามของทางการจีนในการเข้าสอดส่องและควบคุมวิถีชีวิตในทุกแง่มุมของประชาชน โดยนายเพนซ์ ได้กล่าวสุนทรพจน์ว่า "กลุ่มผู้ปกครองจีนต้องการใช้ระบบสอดส่องพลเมืองของตนเองเพื่อมุ่งควบคุมชีวิตมนุษย์ในทุกด้าน ด้วยเครื่องมือที่เรียกว่า คะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคม (social credit score)" ซึ่งนายเพนซ์ ในฐานะรองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาได้อ้างอิงถึงระบบสอดส่องควบคุมพลเมืองที่เรียกว่า Orwellian system ซึ่งเป็นระบบที่รัฐบาลพยายามเข้าไปควบคุมชีวิตทุกด้านของประชาชนแบบเดียวกับในนวนิยายขายดีของ จอร์จ ออร์เวลล์ เรื่อง ๑๙๘๔ ที่มีเนื้อหาเสียดสีระบอบการปกครองแบบเผด็จการแบบเบ็ดเสร็จ โดยเนื้อเรื่องในนวนิยายกล่าวถึง รัฐโอชันเนียที่ตั้ง "กระทรวงแห่งความจริง" (Ministry of Truth) เพื่อสร้าง "ความจริงประดิษฐ์" ขึ้นมา และยังมีกฎหมายให้ประชาชนเปิดโทรศัพท์สนับ ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้รัฐคอยสอดส่องพฤติกรรมผ่านซีซีทีวีแบบพิเศษ โดยคำขวัญที่ชาวโอชันเนียต้องจำให้ขึ้นใจคือ "Big Brother is watching you" หรือ พี่เบิ้มกำลังจับตาดูพวกแกอยู่

ด้านรัฐบาลจีนยืนยันว่าระบบ Social Credit จะสร้างความไว้วางใจและให้รางวัลแก่ "ผู้ที่แจ้งการกระทำที่ละเมิดความไว้วางใจ" ในระบบนี้ พลเมืองจีนจะต้องเข้าร่วมในระบบที่จัดอันดับพฤติกรรมและทัศนคติทางสังคม ซึ่งอาจส่งผลร้ายต่อผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามแม้จะมีสัญญาณว่าระบบนี้จะถูกนำไปใช้เป็นวงกว้างทั่วประเทศ แต่ดูเหมือนว่าชาวจีนจำนวนมากจะสนับสนุนแนวคิดนี้

ในหลายประเทศ "ความน่าเชื่อถือทางการเงิน" (financial creditworthiness) อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการกู้ยืมเงินจากธนาคารหรือการทำธุรกิจประเภทอื่น ๆ แต่ระบบ Social Credit ที่รัฐบาลจีนเสนอให้ใช้ครอบคลุมทั่วประเทศภายในปี ๒๐๒๐ นั้น จะมีผลต่อประชาชนมากกว่านั้น โดยจะจัดอันดับบุคคลตามเกณฑ์ชีวิตที่ทางการเรียกว่า "ความน่าไว้วางใจ" (trustworthiness) ระบบนี้ยังครอบคลุมไปถึงบริษัทและองค์กรต่าง ๆ ด้วย

ประเด็นสำคัญของระบบนี้คือ รัฐบาลมุ่งเป้าที่จะประเมินระดับความน่าไว้วางใจทางสังคมจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ตั้งแต่สินค้าที่ประชาชนซื้อ ไปจนถึงพฤติกรรมทางสังคมหรือแม้แต่ทางการเมือง หากประชาชนละเมิด "ความไว้วางใจ" เช่น การสูบบุหรี่ในพื้นที่ที่ต้องห้าม หรือชำระภาษีล่าช้า บุคคลเหล่านี้จะถูกตัดคะแนน ในทางกลับกัน ประชาชนจะได้คะแนนเพิ่มหากทำความดี เช่น การทำงานเพื่อการกุศล

ในทางปฏิบัติ ระบบคะแนนนี้จะอยู่ในรูปของ "บัญชีดำ" สำหรับผู้มีคะแนนเป็นลบ และ "บัญชีแดง" สำหรับผู้มีคะแนนเป็นบวก ระบบนี้เริ่มใช้ในเมืองหรงเฉิง มณฑลชานตง ทางภาคตะวันออกของจีนแล้ว โดยประชาชนจะได้รับคะแนน ๑,๐๐๐ คะแนน ซึ่งสามารถเพิ่มหรือลดได้ตามกิจกรรมที่ทำ เช่น จะถูกตัดคะแนนหากไต่เบสสิ่งเพราะทำผิดกฎจราจร หรือจะได้คะแนนเพิ่มหากให้ความช่วยเหลือครอบครัวที่ด้อยโอกาส

เมื่อปีที่แล้ว ศาลประชาชนสูงสุด (Supreme People's Court) ของจีน ระบุว่า มีพลเมืองราว ๖.๑๕ ล้านคน ถูกห้ามไม่ให้โดยสารเครื่องบินจากการกระทำผิดทางสังคม ที่เป็นเช่นนี้ไม่ใช่เพราะพวกเขามีประวัติการก่อปัญหาในการเดินทางด้วยเครื่องบินเท่านั้น แต่ยังสามารถมาจากการที่พวกเขากระทำผิดฐานเผยแพร่ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับการก่อการร้าย ใช้ตัวที่หมดอายุ หรือสูบบุหรี่ในสถานที่ต้องห้าม

การจัดคะแนนความน่าเชื่อถือผู้บริโภคนี้เป็นโครงการของภาคเอกชนที่เริ่มใช้แล้ว โดยทางการให้ใบอนุญาต ๘ บริษัทในการประเมินคะแนนความน่าไว้วางใจและคุณสมบัติอื่น ๆ หนึ่งในบริษัทเหล่านี้ คือ Sesame Credit ธุรกิจในเครืออาลีบาบายักษ์ใหญ่ด้านอีคอมเมิร์ซของจีน ซึ่งมีระบบสำหรับสมาชิกที่สมัครใจ โดยผู้ใช้ระบบนี้จะได้แต้มเพิ่มหากซื้อสินค้าสำหรับครอบครัว เช่น ผ้าอ้อมเด็ก หรือชวนเพื่อนมาเป็นสมาชิก แต่หากซื้อสินค้าบางประเภท เช่น วิดีโอเกม ก็อาจถูกตัดแต้มได้ หากลูกค้ามีคะแนนสะสมสูงก็จะได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ เช่น หากใช้บริหารหาคู Baihe.com โปรไฟล์ของบุคคลนั้นก็ปรากฏให้ผู้อื่นคนอื่นได้เห็นมากขึ้น หากลูกค้ามีคะแนนมากพอก็อาจสามารถเช่ารถโดยไม่ต้องวางเงินมัดจำ หรือใช้บริการเช่าอินวีโอพีที่ทำอากาศยานนานาชาติปักกิ่งได้

นายลอเกอร์ควิสต์ ได้จัดสิ่งที่ควรและไม่ควรทำในระบบ Social Credit ไว้ดังนี้

๑. สิ่งที่ต้องทำ เช่น บริจาคโลหิต บริจาคเงินให้การกุศล ซื้อสินค้าและบริการที่มีภาพลักษณ์ในเชิงบวกมากกว่าการซื้อสินค้าที่ไม่ดีต่อสุขภาพ

๒. สิ่งที่ไม่ควรทำ เช่น ทุจริต หลบเลี่ยงภาษี น้อยโง่ง เผยแพร่ข้อมูลที่ทางการมองว่าเป็นภัยต่อความมั่นคงทางสังคม

ชาวจีนแผ่นดินใหญ่เชื่อว่าระบบ Social Credit จะช่วยแก้ปัญหาอาชญากรรม เช่น การทุจริตเล็ก ๆ น้อย ๆ ด้วยการให้มีการสอดส่องดูแลและการตรวจสอบมากขึ้น

สรุปได้ว่า แนวทางการใช้ระบบเครดิตสังคมสามารถใช้ได้หลายแนวทาง ทั้งการให้คะแนนการให้สิทธิพิเศษ คะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคม บัตรความน่าเชื่อถือ บันทึกคะแนนเครดิตทางสังคม การช่วยเหลืองานการกุศล มีการแยกขยะทุกครั้ง การได้คะแนนสะสมเพิ่มขึ้นจนถึงระดับที่ได้รับรางวัลตามที่กำหนด เช่น ส่วนลดการใช้บริการขนส่งสาธารณะ การเข้าพักในโรงแรม ซึ่งทำให้มองเห็นว่าคะแนนเครดิตสังคมที่ดีและไม่ดีและจะใช้แนวทางใด ขึ้นอยู่กับเป้าหมายในสังคม

พฤติกรรมมนุษย์ และการปรับพฤติกรรมมนุษย์

๑. ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์ (Human Behavior)

การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีความเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับในฐานะของการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อตนเอง และสังคม จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์ไว้ ดังนี้

๑.๑ Lahey, ๒๐๐๑ : ๕. ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์ว่า เป็นการกระทำหรือการปฏิบัติที่สามารถมองเห็นหรือสังเกตได้ของบุคคล

๑.๒ Wade and Taris (๑๙๙๙ : ๒๔๕) กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การกระทำที่สามารถสังเกตได้

๑.๓ Zimbardo and Gerring (๑๙๙๙ : ๓) กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การกระทำ ประพฤติ ปฏิบัติของบุคคลเพื่อปรับให้เข้ากับบริบทหรือสิ่งแวดล้อมที่สามารถสังเกตได้

๑.๔ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (๒๕๕๐) ให้ความหมายว่า เป็นการกระทำของบุคคลในทุกลักษณะทั้งโดยธรรมชาติ และจงใจกระทำซึ่งอาจรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวและอาจใช้ประสาทสัมผัสธรรมดาหรือใช้เครื่องมือช่วยสังเกต

๑.๕ อานาจ บัวศิริ (๒๕๕๙) กล่าวว่าพฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง กิริยา อากาที่แสดงออกหรือกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่แสดงออกโดยอาจสังเกตได้ด้วยตา เช่น การเคลื่อนไหว การเดิน การพูด การเขียน หรือไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา ต้องใช้เครื่องมือวัด เช่น หัวใจเต้น เลือดชนิดแรง ซึ่งสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบตัวอาจเป็นสิ่งเร้าภายใน (Internal Stimulus) เช่น ความหิว ความกระหาย ความอยากรู้ หรือสิ่งเร้าภายนอก (External Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นที่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง ๕ คือ หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมมนุษย์ คือ อากัปกริยาที่แสดงออกจากการรับรู้ของร่างกาย โดยการถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายในและภายนอก ซึ่งอาจมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า หรือใช้ประสาทสัมผัสวัดความรู้สึก

๒. ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์

จากการค้นคว้าทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ (Human Behavior) สามารถสรุปได้ดังนี้

๒.๑ รูปแบบพฤติกรรมของมนุษย์

รูปแบบพฤติกรรมของมนุษย์ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ อย่าง ได้แก่

๒.๑.๑ พฤติกรรมเปิดเผยหรือพฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา ทำให้ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ สังเกตได้ เช่น การเดิน การหัวเราะ การพูด ฯลฯ

๒.๑.๒ พฤติกรรมปกปิดหรือพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงแล้ว แต่ผู้อื่นไม่สามารถมองเห็นได้ สังเกตได้โดยตรง จนกว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้บอกหรือแสดงบางอย่างเพื่อให้คนอื่นรับรู้ได้ เช่น ความคิด อารมณ์ การรับรู้

๒.๒ ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์

นักจิตวิทยาแบ่งพฤติกรรมมนุษย์ออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๒.๒.๑ พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด ซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่มีการเรียนรู้มาก่อน ได้แก่ ปฏิกริยาสะท้อนกลับ (Reflect Action) เช่น การกระพริบตา และสัญชาตญาณ (Instinct) เช่น ความกลัว การเอาตัวรอด เป็นต้น

๒.๒.๒ พฤติกรรมที่เกิดจากอิทธิพลของกลุ่ม ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดจากการที่บุคคลติดต่อสังสรรค์และมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม

๒.๓ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมแบ่งออกได้เป็น ๔ ลักษณะ คือ

๒.๓.๑ การปรับเปลี่ยนทางด้านของสรีระร่างกาย เช่น การปรับปรุงบุคลิกภาพ การแต่งกาย การพูด

๒.๓.๒ การปรับเปลี่ยนทางด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด ให้มีความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ปรับอารมณ์ความรู้สึก ให้สอดคล้องกับบุคคลอื่น รู้จักการยอมรับผิด

๒.๓.๓ การปรับเปลี่ยนทางด้านสติปัญญา เช่น การศึกษาค้นคว้าเพื่อให้มีความรู้ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ การมีความคิดเห็นคล้อยตามความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่

๒.๓.๔ การปรับเปลี่ยนอุดมคติ หมายถึง การสามารถปรับเปลี่ยนหลักการแนวทางบางส่วนบางตอนเพื่อให้เข้ากับสังคมส่วนใหญ่ได้ โดยพิจารณาจากความจำเป็น และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพื่อสวัสดิภาพของตนเองและของกลุ่ม

๓. การศึกษาเกี่ยวกับการเกิดของพฤติกรรมมนุษย์

มนุษย์ได้พยายามที่จะศึกษาการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ในการที่จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยดีและมีความสุข จึงทำให้เกิดมีความเชื่อหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมาย จากบรรดาผู้รู้และนักการศึกษาทั้งหลายที่พยายามหาหลักเกณฑ์มาเพื่ออธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งสามารถรวบรวมทัศนะต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ได้ ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์ ๒) พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อม ๓) พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากทั้งแรงผลักดันภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

๓.๑ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวมนุษย์ แรงผลักดันที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาก็คือ ความต้องการ ซึ่งความต้องการนี้จะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ ความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางจิตใจ ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นแรงผลักดันที่อยู่ในระดับพื้นฐานที่สุด แต่มีพลังอำนาจสูงสุด เพราะเป็นแรงผลักดันที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอด มนุษย์จะต่อสู้ดิ้นรนทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะมาบำบัดความต้องการทางร่างกาย ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นทั้งทางที่ดีที่ถูกต้องหรือทางที่ไม่ถูกต้องก็ได้

ความต้องการทางร่างกายที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอด ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่พอเหมาะ การพักผ่อน การขับถ่าย การสืบพันธุ์ ความปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ การตอบสนองความต้องการทางร่างกาย อันทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมานั้น สามารถกระทำได้ ๒ ระดับ คือ ๑) กิริยาสะท้อน เป็นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นไปได้โดยธรรมชาติ เช่น เมื่อร่างกายมีอุณหภูมิสูงกว่าปกติ ร่างกายก็จะขับเหงื่อออกมาเป็นการลดอุณหภูมิให้อยู่ในระดับพอเหมาะ ๒) พฤติกรรมเจตนา เป็นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ต่อสิ่งเร้าโดยความตั้งใจหรือความพอใจของตนเอง เช่น เมื่อรู้สึกตัวว่าร้อนก็จะไปอาบน้ำ หรือเปิดพัดลม เป็นต้น

๓.๒ ความต้องการทางจิตใจ เป็นแรงผลักดันที่อยู่ในระดับสูงขึ้นไปกว่าความต้องการทางร่างกาย แต่มีพลังอำนาจน้อยกว่า เพราะความต้องการทางจิตใจนี้ ไม่ใช่ความต้องการที่เป็นความตายของชีวิต จะเป็นความต้องการที่มาช่วยสร้างเสริมให้ชีวิตมีความสุขความสบายยิ่งขึ้นเท่านั้น

มีนักจิตวิทยาหลายคนได้อธิบายถึงแรงผลักดันภายในร่างกาย อันมีผลทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) นักจิตวิทยาชาวออสเตรีย ได้วิเคราะห์จิตมนุษย์ออกเป็นองค์ประกอบ ๓ ส่วนคือ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) ส่วนทั้งสามนี้ประกอบเป็นโครงสร้างทางจิต (ศรีราชา เจริญพานิช, ๒๕๒๖ : ๑๓) อิด เป็นสัญชาตญาณในตัวมนุษย์ จะอยู่ในรูปของพลังงานที่คอยผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ พลังงานนี้มีสองส่วนคือ ส่วนหนึ่งจะผลักดันให้มีชีวิตอยู่รอด เรียกว่า สัญชาตญาณชีวิต และอีกส่วนหนึ่งจะผลักดันให้ชีวิตดับ เรียกว่า สัญชาตญาณความตาย อิดเป็นส่วนของจิตที่คนเราไม่รู้สึกรู้เห็น เป็นจิตใต้สำนึก แรงผลักดันนี้จึงมีอยู่โดยที่คนเราไม่รู้สึกรู้เห็น เป็นแรงผลักดันไร้สำนึก อิดจะผลักดันให้จิตอีกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนใหญ่และส่วนที่เรารู้ตัว ที่เรียกว่า อีโก้ กระทำในสิ่งต่าง ๆ ตามที่อิดต้องการ ทั้งส่วนที่เป็นสัญชาตญาณชีวิต และส่วนที่เป็นสัญชาตญาณความตาย จึงเป็นตัวตอบสนองความต้องการของอิด ส่วนของจิตที่ทำหน้าที่ควบคุมสัญชาตญาณเหล่านี้คือ ซูเปอร์อีโก้ หรือ มโนธรรมที่มีอยู่ในจิตของแต่ละบุคคล เป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นผลเกิดจากการอบรมสั่งสอนของสังคม ทำให้อิดและอีโก้มีพฤติกรรมอยู่ทางที่ถูกที่ควรเป็นที่ยอมรับของสังคม แรงผลักดันของอิดจะทำให้เกิดความตึงเครียด อีโก้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของอิดเพื่อลดความตึงเครียด แต่ความต้องการของอิดบางอย่าง อีโก้ก็ไม่อาจทำตามเพราะไป

ขัดกับมโนธรรมในซูเปอร์อีโก้ จึงทำให้เกิดความตึงเครียด และความวิตกกังวลใจเกิดขึ้น ความวิตกกังวลนี้จึงเป็นแรงผลักดันพฤติกรรมอีกแรงหนึ่ง เพื่อปกป้องตนเองให้รอดพ้น ความวิตกกังวล อีโก้จึงต้องพัฒนาพฤติกรรมป้องกันที่เรียกว่า “กลไกป้องกัน” ซึ่งเป็นไปโดยไม่รู้สึกรู้ตัว ตัวอย่างพฤติกรรมป้องกัน ได้แก่ ๑) การเก็บกด (Repression) คือการที่อีโก้จะพยายามเก็บความรู้สึกที่เป็นความปรารถนาที่สังคมไม่ยอมรับต่าง ๆ เช่น ความอิจฉาพ่อแม่ พี่น้องของตนเอง ซึ่งถ้าแสดงออกมาก็จะถูกสั่งตำหนิ ๒) การถอดแบบ (Identification) เป็นการยอมรับในสิ่งที่อดีตเกิดความอิจฉาและนำเอาพฤติกรรมของสิ่งนั้นมาเป็นแบบแผนในการแสดงพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งทำให้ความวิตกกังวลหมดไปได้ ๓) การยึดแน่น (Fixation) เป็นการยึดแน่นในพฤติกรรมที่ตนต้องการ แต่ไม่ได้รับการตอบสนองตั้งแต่ตอนวัยเด็ก จนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ก็แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งตอบสนองความต้องการ ๔) การแสดงพฤติกรรมตรงข้าม (Reaction Formation) คือ การแสดงที่ตรงข้ามกับความต้องการของอดีตที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น ผู้หญิงอิจฉาแม่ แต่แสดงพฤติกรรมเป็นห่วงหรือเอาอกเอาใจตลอดเวลา ๕) การตำหนิผู้อื่น (Projection) เป็นการคิดว่า ผู้อื่นมีลักษณะไม่ดี เพื่อกลบเกลื่อนลักษณะที่มีในตนเอง เพื่อตนเองจะได้เกิดความสุขสบายใจ ๖) การถดถอย (Regression) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่ถดถอยไปสู่วัยเด็ก ๗) พฤติกรรมเบี่ยงเบน (Sublimation) เป็นการแสดงพฤติกรรมอย่างอื่นเพื่อทดแทนพฤติกรรมที่ตนต้องการ แต่ไม่สามารถแสดงออกได้ เช่น ความต้องการทางเพศ ความก้าวร้าวก็แสดงออกในรูปการเขียนกลอน การร้องเพลง การทำงานหนัก เป็นต้น ๘) การทดแทน (Displacement) คือ การแสดงความปรารถนาที่อีกบุคคลหนึ่งหรือสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นการทดแทน เช่น ถูกนายจ้างดุด่า ก็ไประบายกับลูกเมียที่บ้าน ขาดแม่ก็อาจจะหลงรักใคร่เหมือนแม่ของตน

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ซึ่งนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ มีความเชื่อว่า มนุษย์มีไชนาสของแรงผลักดันต่าง ๆ เช่น ความหิว กระจายเท่านั้น แต่มนุษย์ยังเกิดมาพร้อมศักยภาพของความเป็นมนุษย์ต่าง ๆ เช่น ความอยากรู้ ความสำเร็จ และความต้องการที่จะพัฒนาตนเองจนเต็มขีดความสามารถ มาสโลว์ได้เน้นให้เห็นถึงความต้องการให้แต่ละคน ในการพัฒนาศักยภาพของตนให้เป็นจริงขึ้นมาเป็นพิเศษ เขาเห็นว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมด้วยความต้องการ ๕ อย่าง ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญมากน้อยก่อนหลัง ได้ดังนี้ ๑) ความต้องการทางสรีระ หรือร่างกาย ซึ่งเป็นความต้องการขั้นแรกสุด ๒) ความต้องการสวัสดิภาพ หรือความปลอดภัยทั้งปวง จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางสรีระได้รับการตอบสนองแล้ว ๓) ความต้องการความรัก เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พ่อแม่กับลูก สามีกับภรรยา เพื่อนกับเพื่อน เป็นต้น ๔) ความต้องการความนิยมนับถือในตนเอง เป็นขั้นที่คนเราต้องการยอมรับ ความพอใจและความภูมิใจในตนเอง ๕) ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตน เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการในเรื่อง

ปากท้อง ความปลอดภัย ความรักเรื่องศักดิ์ศรีได้อย่างเพียงพอแล้ว จึงมุ่งพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เจริญงอกงามมากที่สุด มนุษย์อยากจะศึกษาเพราะอยากรู้อย่างแท้จริงอยากทำเพราะใจรัก เป็นต้น

สรุปได้พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง กิริยา อากักรที่แสดงออกหรือกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ต่าง ๆ แรงผลักดันที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ต่าง ๆ ออกมาก็ คือ ความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางจิตใจ

๔. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อม

อริสโตเติล (Aristotle) เป็นผู้ที่เริ่มประกาศความเชื่อนี้ ต่อมาความคิดเช่นนี้ก็กลับมามีอิทธิพลอีกในยุคของจอห์น ลอคค์ (John Locke) เบิร์คลีย์ (Berkley) และอีกหลายคนซึ่งเชื่อว่าประสบการณ์ของมนุษย์เป็นสิ่งที่ทำให้คนเราเกิดการเรียนรู้ที่จะกระทำหรือแสดงพฤติกรรม เมื่อเกิดมานั้น มนุษย์มิได้มีความรู้ติดตัวมาแต่อย่างใด ล้วนแล้วแต่ต้องเรียนรู้ภายหลังจากเกิดมาแล้วทั้งสิ้น ต่อเมื่อมีประสบการณ์แล้วจึงจะเรียนรู้ และจดจำประสบการณ์นั้นเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการแสดงพฤติกรรมในอนาคตต่อไป (สิทธิโชค วรรณสันติกุล, ๒๕๒๘ : ๒)

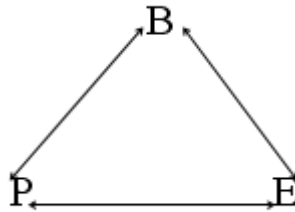
สกินเนอร์ (Skinner) เป็นนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำแนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมมนุษย์ถูกควบคุมโดยเงื่อนไขแห่งการเสริมแรง และเงื่อนไขแห่งการลงโทษ และด้วยเหตุนี้เองมนุษย์จึงไม่มีเสรีภาพแต่ประการใด สกินเนอร์ชี้ให้เห็นว่าผลการกระทำของคนเรามีอยู่ ๒ ประการคือ ผลการกระทำที่ทำให้พอใจ ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริมให้แก่การกระทำนี้ต่อไป (เงื่อนไขแห่งการเสริมแรง) และผลการกระทำที่ทำให้ไม่พอใจ ซึ่งจะเป็ตัวการที่ทำให้คนเราหยุดพฤติกรรมหรือการกระทำอันจะนำมาซึ่งผลการกระทำเช่นนี้ในอนาคต (เงื่อนไขแห่งการลงโทษ) พฤติกรรมที่ยังผลให้เกิดความพอใจ เช่น พฤติกรรมที่ทำแล้วได้รับคำชมเชย ได้ตำแหน่ง ได้เงิน ได้รับการยกย่อง ฯลฯ ก็จะมีโอกาสสูงมากที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคตในขณะที่พฤติกรรมที่ยังผลให้เกิดความไม่พอใจ เช่น ทำแล้วถูกตำหนิ เสียตำแหน่ง เสียเงิน ถูกทำร้าย ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ฯลฯ ก็จะหยุดไป ดังนั้น พฤติกรรมของคนเราจึงถูกควบคุมโดยเงื่อนไขของผลการกระทำทั้ง ๒ ประการ ดังกล่าว

สรุปได้ว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อม เมื่อมีประสบการณ์แล้วจะเรียนรู้ และจดจำประสบการณ์นั้นเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการแสดงพฤติกรรมในอนาคต พฤติกรรมมนุษย์ถูกควบคุมโดยเงื่อนไขแห่งการเสริมแรง และเงื่อนไขแห่งการลงโทษ ผลการกระทำที่ทำให้พอใจ ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริมให้แก่การกระทำนี้ต่อไป และผลการกระทำที่ทำให้ไม่พอใจ ซึ่งจะเป็ตัวการที่ทำให้คนเราหยุดพฤติกรรมหรือการกระทำอันจะนำมาซึ่งผลการกระทำเช่นนี้ในอนาคต

๕. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากทั้งแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) นักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงมากในปัจจุบัน ได้ให้

ความสำคัญแก่ลักษณะภายในตัวมนุษย์และสิ่งแวดล้อมว่า เป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรม เขาอธิบายว่า พฤติกรรมมนุษย์ องค์ประกอบภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน ในลักษณะที่แต่ละองค์ประกอบต้องสัมพันธ์กันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน หมายความว่า ในบางครั้งสิ่งแวดล้อมอาจจะมีส่วนในการทำให้เกิดพฤติกรรมได้มากกว่าองค์ประกอบภายในตัวบุคคล ส่วนในเวลาอื่นองค์ประกอบภายในตัวบุคคลก็อาจจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์มากกว่าสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์เช่นนี้อยู่ในลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน เป็นกระบวนการที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน และทั้งคู่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ในขณะเดียวกันพฤติกรรมมนุษย์ ก็มีอิทธิพลต่อทั้งสองสิ่งด้วยเหมือนกัน ซึ่งแบนดูราได้แสดงเป็นแผนภูมิดังนี้

แผนภาพที่ ๒ - ๑ ความสัมพันธ์ของพฤติกรรม แรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากทั้งแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม อาจจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์มากกว่าสิ่งแวดล้อม หรืออยู่ในลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน เป็นกระบวนการที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

๖. พฤติกรรมมนุษย์ตามแนวจิตวิทยา

นักจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมมนุษย์ส่วนใหญ่จะประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนของกฎระเบียบหรือวิธีการ ที่มีอยู่ในสังคม รวมทั้งวัฒนธรรมที่มีอยู่ในสังคมนั้น ๆ ซึ่งมนุษย์ย่อมเข้าใจในสภาพ และบทบาทตามที่กลุ่มสังคมคาดหวัง ดังนั้นพฤติกรรมมนุษย์ อาจเกิดขึ้นได้ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

- ๖.๑ การติดต่อสื่อสาร (Communication)
- ๖.๒ การขัดแย้ง (Conflict)
- ๖.๒ การแข่งขัน (Competition)
- ๖.๓ การประนีประนอมผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน (Accommodation)
- ๖.๔ การผสมผสานกลมกลืนเข้าหากัน (Assimilation)

๖.๕ การร่วมมือสนับสนุนซึ่งกันและกัน (Cooperation)

พฤติกรรมมนุษย์ตามแนวจิตวิทยาอาจจะเกิดขึ้นได้ในรูปแบบ การติดต่อสื่อสาร การขัดแย้ง การแข่งขัน การประนีประนอมผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน การผสมผสานกลมกลืนเข้าหากัน การร่วมมือสนับสนุนซึ่งกันและกัน

๗. พฤติกรรมมนุษย์ตามแนวนักสังคมวิทยา

นักสังคมวิทยา เชื่อว่าพฤติกรรมมนุษย์ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหรือสภาวะภายนอกทั้งปวง (ETERNAL CONDITIONS) ที่อยู่รอบตัวของมนุษย์ ทั้งสิ่งที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง ตลอดจนพลังงานต่าง ๆ ที่จับต้อง รวมทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ อากาศ แสงแดด ความร้อน ความเย็น แร่ธาตุ กระแสไฟฟ้า เครื่องมือสื่อสาร เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลเหนือมนุษย์ที่จะอำนวยประโยชน์ให้เกิดผลดี และผลร้าย โดยที่มนุษย์ไม่มีทางเลือกหนี เราอาจจะแบ่งประเภทของสิ่งแวดล้อม ออกเป็น ๓ ประการใหญ่ ๆ คือ ๑) สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ๒) สิ่งแวดล้อมทางสังคม ๓) สิ่งแวดล้อมทางครอบครัว

อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมที่จะหาทางต่อสู้และเอาชนะทำให้เกิดวัฒนธรรม รูปแบบต่าง ๆ ขึ้น เช่น การคิดประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ การเพาะปลูก การสร้างถนนหนทาง การสร้างเครื่องมือสื่อสาร เป็นต้น

๘. พฤติกรรมมนุษย์ทางวิทยาศาสตร์

การใช้หลักวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์พฤติกรรมมนุษย์ จำแนกได้ดังนี้

ความสมบูรณ์ หรือความปกติของสมอง จะมีส่วนสำคัญต่อพฤติกรรมมนุษย์ในด้านความรู้สึกรู้จักคิด ตลอดจนด้านจิตใจ หากสมองผิดปกติย่อมมีผลให้ พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงไป ด้วยการผิดปกติของสมอง อาจเนื่องมาจากโรคหลายอย่าง เช่น ไข้มาเลเรียขึ้นสมอง สมองได้รับความกระทบกระเทือน หรือเนื้องอกในสมอง ความพิการทางร่างกาย หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง โรคจิตและ โรคประสาท เป็นต้น

๙. ลักษณะความแตกต่างของพฤติกรรมมนุษย์

๙.๑ ความแตกต่างดังกล่าวอาจแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๙.๒ ความแตกต่างทางอารมณ์ (Emotion)

๙.๓ ความแตกต่างทางความถนัด (Aptitude)

๙.๔ ความแตกต่างของความประพฤติ (Behavior)

๙.๕ ความแตกต่างของความสามารถ (Ability)

๙.๖ ความแตกต่างของทัศนคติ (Attitude)

๙.๗ ความแตกต่างของความต้องการ (Needs)

๙.๘ ความแตกต่างของรสนิยม (Tests)

๙.๙ ความแตกต่างทางสังคม (Social)

๙.๑๐ ความแตกต่างของลักษณะนิสัย (Habit)

ความแตกต่างเหล่านี้ทำให้บุคคลมีลักษณะเฉพาะของตนเองซึ่งเรียกว่า เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) นักจิตวิทยา ยอมรับว่า ทุกคนย่อมมีความแตกต่างกันแม้แต่ฝาแฝดก็ไม่เหมือนกัน สิ่งสำคัญที่ทำให้บุคคลแตกต่างกัน คือ พันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม

๑๐. การพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์

การพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญด้านต่าง ๆ ๖ ประการ ได้แก่

๑๐.๑ การเรียนรู้ (Learning)

๑๐.๒ ค่านิยม (Value)

๑๐.๓ บรรทัดฐานของสังคม (Norms)

๑๐.๔ ทศนคติ (Attitude)

๑๐.๕ ความเชื่อ (Belief)

๑๐.๖ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction)

๑๑. การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

พฤติกรรม (BEHAVIOUR) ในความหมายทางจิตวิทยาสังคม ย่อมหมายรวมทั้งพฤติกรรมภายใน (COVERT BEHAVIOUR) และพฤติกรรมภายนอก (OVERT BEHAVIOUR) ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ หรือแม้แต่ตัวมนุษย์เอง ก็เป็นตัวกระตุ้นทางสังคมได้ทั้งสิ้น

การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ นักจิตวิทยาสังคม มองสังคมมนุษย์ ทั่วไปประกอบขึ้นด้วยตัวบุคคล จึงใช้ตัวบุคคลเป็นหน่วยวิเคราะห์หลักในการศึกษาถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลในรูปของกลุ่ม

สรุปได้ว่า หัวใจสำคัญของการศึกษาทางจิตวิทยาสังคมมี ๒ ประการคือ

๑. ตัวบุคคลและภาวะจิตของเขาที่นำเข้ามาในสถานการณ์ที่จะเกิดมีพฤติกรรมขึ้น

๒. "กระบวนการอิทธิพลทางสังคม" ซึ่งมาจากสิ่งแวดล้อมที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสังคมของบุคคล

พฤติกรรมของมนุษย์แสดงออกมามากมายหลายลักษณะ ในการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลจะต้องนำพฤติกรรมมาจัดหมวดหมู่ เพื่อให้เป็นการง่ายต่อการแยกแยะ และสะดวกต่อการศึกษาหมวดหมู่ของพฤติกรรม เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมแรงจูงใจ ฯลฯ ในการศึกษา พฤติกรรมกลุ่มคนจำเป็นต้องจัดหมวดหมู่ของพฤติกรรมกลุ่มคนเช่นเดียวกัน พฤติกรรม

ของบุคคลอยู่ภายใต้อิทธิพลของสังคม อิทธิพลของสังคมอาจจัดอยู่ในรูปต่อไปนี้ ๑) Sanction หรือ การบังคับเพื่อให้คนทำหน้าที่หรือแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมกำหนด การ Sanction มีทั้งการลงโทษ การให้รางวัล ๒) Norms หรือบรรทัดฐาน เช่น ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และกฎหมาย ๓) Value Orientation แนวอบรมทางคุณค่า ซึ่งจะกำหนดมาจากรฐานของการแสดงออก ได้แก่ สาระ ข้อเท็จจริง ความพอใจต่าง ๆ พฤติกรรมของบุคคลเป็นระบบการกระทำของมนุษย์ (Action System) ถ้าจะวิเคราะห์ Action System อาจจะทำเป็น ๕ ระดับ คือ ๑) วัฒนธรรม ๒) สังคม ๓) บุคลิกภาพ ๔) ชีวภาพ และ ๕) กายภาพ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมมนุษย์ขึ้นอยู่กับ การกระตุ้นทั้งภายในและภายนอก ภายใน เช่น สิ่งเร้า สิ่งกระตุ้น ความรู้สึกต่างๆ ส่วนภายนอกนั้นเป็นสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมที่แตกต่าง กันไป

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมแรง

การบริหารงานให้เกิดผลสำเร็จตามความคาดหวังขององค์กรนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความสามารถรอบด้านที่จะทำให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการหนึ่งที่ทำได้อย่างดี คือ การเสริมแรงเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานของคนในองค์กรของตน ซึ่งตามทัศนะ Douglas Mc Gregor ที่เชื่อว่า คนมี ๒ ประเภท คือ กลุ่มคนตามทฤษฎี X และกลุ่มคนตามทฤษฎี Y และในการบริหารคนทั้ง ๒ ประเภท จำเป็นต้องใช้วิธีการบริหารแตกต่างกันซึ่งลักษณะของบุคคลตามทฤษฎี X (Theory X) คือคนประเภทเกียจคร้าน ไม่ชอบทำงาน พยายามหลีกเลี่ยงงานเมื่อมีโอกาส แต่ในขณะเดียวกันก็สนใจประโยชน์ส่วนตัวไปด้วย ในการบริหารจึงควรใช้มาตรการบังคับ มีระเบียบ กฎเกณฑ์คอยกำกับ มีการควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิด และมีการลงโทษเป็นหลัก ซึ่งจุดสำคัญ การจูงใจคือ การตอบสนองความต้องการของคนด้วยความต้องการขั้นพื้นฐานเท่านั้น ส่วนลักษณะบุคคลตามทฤษฎี Y (Theory Y) คือคนประเภทขยัน ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและกำหนดหน้าที่การทำงานที่เหมาะสม ทำลายความสามารถ สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเชิงบวก และควรเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน

ดังนั้น ในสถานการณ์ที่มีความผันผวนทางเศรษฐกิจทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต้องมีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่มีการแข่งขันสูงมากขึ้น ผู้บริหารจำเป็นต้องการใช้วิธีการทางลบบอย่างเหมาะสม เพราะนี่คือวิธีการหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้สอดคล้องกับองค์กรและมีผลงานที่มากขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาอันสั้น ทั้งนี้ผู้บริหารควรพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงาน เป็นสำคัญว่ามีลักษณะใด หากผู้ปฏิบัติงานมีลักษณะ X มากกว่าลักษณะ Y ผู้บริหารจำเป็นต้องควบคุมอย่างใกล้ชิด (Close Control) แต่หากผู้ปฏิบัติงานมีลักษณะ Y มากกว่าลักษณะ X ผู้บริหารควรต้องให้

อิสระในการควบคุมตนเองและมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Barnard (๑๙๖๒: ๙๒ - ๑๐๒) ที่พบว่าคุณสมบัติที่ดีของผู้นำ คือ เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ความสามารถในการจูงใจมี การตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ ฉลาด มีไหวพริบสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้เนื่องจากสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกันผู้นำที่ดีจะต้องศึกษาสถานการณ์ต่างๆให้ดีและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์นั้นๆด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมแรง

B.F. Skinner (อ้างถึงใน Raymond G. Miltenberger, ๒๐๐๒: ๗๙) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ผู้คิดทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning Theory) โดยมีแนวคิดพื้นฐานว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์อยู่ภายใต้อิทธิพลของเงื่อนไขการเสริมแรงและการลงโทษ ซึ่งการเสริมแรงมี ๒ ประเภท คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) และการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) แต่หลายคนมักจะสับสนระหว่างการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) และการลงโทษ (Punishment) ทั้งที่จริงแล้ว ๒ สิ่งนี้ไม่เหมือนกัน การเสริมแรงทางลบ จะเป็นการเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมที่ต้องการ โดยบุคคลสามารถหลีกเลี่ยงผลการกระทำทางลบได้เมื่อมี พฤติกรรมเป็นที่ต้องการ จะทำให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมป้องกันหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พอใจหรือการลงโทษ ส่วนการลงโทษจะเป็นการลดความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่ต้องการหรือทำให้พฤติกรรมอ่อนลงโดยการให้สิ่งที่ไม่พอใจโดยตรง เช่น พนักงานที่มาร่วมประชุมสายถูกหัวหน้าตำหนิ ซึ่งต่อเสริมแรงลบที่เป็นเพียงการคาดโทษหรือขูให้กลัวแต่ไม่มีการลงโทษจริงๆซึ่งสอดคล้องกับ David J. Cherrington (๑๙๙๕: ๕๐ - ๕๑) ได้ศึกษาหลักการเสริมแรงและได้ สรุปไว้ในหนังสือพฤติกรรมองค์การ (Organizational Behavior) โดยได้แบ่งการเสริมแรงเป็น ๕ ประการหลักๆ ดังต่อไปนี้

๑. การเสริมแรงแบบบวก (Positive Reinforcement Contingencies)

เป็นการให้การเสริมแรงบวก ตามที่บุคคลต้องการหลังจากที่พฤติกรรมที่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ เช่น เราศึกษาเล่าเรียนตอนท้าย คือ เกิดการเรียนรู้หรือได้คะแนนดี เราทำงานก็หวังผลที่จะได้เงินมาเลี้ยงชีพ ล้วนเป็นประสบการณ์ที่เกิดการเรียนรู้มาแล้วทั้งสิ้น ผลของการกระทำเช่นนั้นจะก่อให้เกิดอะไรตามมา การเสริมแรงแบบบวกในองค์การ หมายถึง ผลลัพธ์ของการกระทำที่ส่งผลให้องค์การมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น เช่น การเพิ่มผลผลิต สินค้าและบริการที่มีคุณภาพดี การบรรลุเป้า้องค์การ กำหนดไว้ เป็นต้น ดังนั้น การเสริมแรงของหัวหน้าที่ให้การยกย่องชมเชยหรือการยอมรับ จากเพื่อนร่วมงานจึงเป็นการเสริมแรงที่ให้ผลมากเพราะคำชม หรือการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งความรับผิดชอบของงานที่ทำ

๒. การเสริมแรงแบบหลีกเลี่ยง (Negative Reinforcement Contingencies or Escape Contingencies) หมายถึง เมื่อมีสถานการณ์ หรือสิ่งเร้าที่ไม่พอใจบุคคลจะแสดง

พฤติกรรมในการพยายามหาทางขจัดสิ่งเร้านั้นให้หมดไป การเสริมแรงลบแบบหลีกเลี่ยงนี้จึงเป็นการตอบสนองเพื่อเอา เสริมแรงลบออกไปจากสถานการณ์นั่นเอง การเสริมแรงลบมีแนวโน้มที่จะเพิ่มพฤติกรรม การตอบสนองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือกฎเกณฑ์เท่านั้น แต่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมถาวรหรือ เกิดประสิทธิผลมากขึ้น เช่น การภาคทัณฑ์เมื่อลูกน้องกลับก่อนเวลาจะมีผลให้ลูกน้องทำงาน และกลับบ้านตรงเวลาเท่านั้น แต่จะไม่ช่วยให้ทำงานเกินกว่าเวลาที่กำหนดในกรณีที่ยานยาก การเสริมแรงแบบลบ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การวิจารณ์เสียหาย การถูกข่มขู่ให้ออกจากงาน เป็นต้น

๓. การเสริมแรงแบบหลีกเลี่ยง (Negative Reinforcement Contingencies or Avoidance Contingencies) เป็นการตอบสนองเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดผลที่ไม่พอใจ ถ้าหากไม่ทำผลที่การตอบสนอง ไม่พอใจจะเกิดขึ้น ตัวอย่างการหลีกเลี่ยงกับพฤติกรรมของคน ได้แก่ การอ่านหนังสือตึกเพื่อสอบผ่าน การจ่ายค่าโทรศัพท์เพื่อมิให้ถูกตัดสาย เป็นต้น การหลีกเลี่ยงก็คล้ายกับการหลีกเลี่ยงที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นแล้ว ส่วนการหลีกเลี่ยงนั้นเหตุการณ์ยังไม่เกิด การหลีกเลี่ยงเป็นการจูงใจเพื่อให้พ้น ความผิดพลาดหรือความเจ็บปวดที่จะได้รับมากกว่าความต้องการความสำเร็จ และรางวัลหรือการทำเพื่อได้มาซึ่งสิ่งที่คาดหวังไว้ เช่น การที่พนักงานพยายามไม่มาสายหรือมาสายไม่เกิน ๒ ชั่วโมงเพื่อมิให้ถูกหักเป็นวันหยุด เพราะกฎระเบียบของบริษัทในเรื่องการมาสายนั้นถือว่าถ้ามาสายเกิน ๒ ชั่วโมงให้ถือเป็นหยุดงาน ดังนั้น เขาก็จะพยายามมาสายไม่เกิน ๒ ชั่วโมงตามกฎระเบียบเท่านั้น แต่จะไม่จูงใจให้พฤติกรรมการทำงานเข้าเกิดขึ้นกับเขา

๔. การระงับการเสริมแรง (extinction) หมายถึง ไม่มีการเสริมแรงไม่ว่าเสริมแรงทางบวกหรือ ทางลบ คุณลักษณะแล้วเสมือนการเพิกเฉย (ignore) ต่อพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งผลที่ตามมาจากการ ไม่เสริมแรงนี้จะทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกหดหายไปมากที่สุด ตัวอย่าง ของการระงับการเสริมแรง ได้แก่ หัวหน้าไม่ไต่ถามและพยายามไม่พูดกับพนักงานที่ทำรายงานไม่เสร็จตามกำหนด แต่ขณะเดียวกัน ก็ทักทายพูดจากับลูกน้องคนอื่น ๆ ทำให้พนักงานคนนั้นต้องสำรวจตัวเองและพบว่า การทำรายงานไม่เสร็จตามเวลา เป็นสิ่งที่ทำให้หัวหน้ามีพฤติกรรมเพิกเฉยเช่นนั้น และทำให้เห็นว่าควร จะปรับปรุง ตนเองและทำรายงานให้เสร็จตรงเวลา ซึ่งสิ่งที่หัวหน้าทำนั้นเป็นการไม่ส่งเสริมให้พนักงาน พฤติกรรมที่ไม่ดี ทำงานไม่เสร็จตรงเวลา เป็นต้น

๕. การลงโทษ (punishment contingencies) การทำโทษหรือการให้สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ หลังจากที่พฤติกรรมตอบสนองได้เกิดขึ้น เนื่องจากบางครั้งพฤติกรรมของพนักงานเกินกว่าที่องค์กรจะรับได้ เช่นการทำผิดกฎระเบียบองค์การหรือผิดกฎหมาย ซึ่งการลงโทษนี้มีหลายระดับ ตั้งแต่การว่ากล่าวตักเตือน การลดเงินเดือน การสั่งพักงานชั่วคราว การลดขั้นหรือตำแหน่ง เป็นต้น การไล่ออกในบางครั้งการลงโทษนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์อื่นๆ เช่นการต่อต้าน การตอบโต้การสูญเสียความ มั่นใจ ทำให้ผู้บริหารที่จะใช้การลงโทษนั้นต้องคิดให้รอบคอบก่อนลงโทษ หรือใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น

สรุปได้ว่า การเสริมแรงมีทั้งการเสริมแรงแบบบวก การเสริมแรงแบบหลีกเลี่ยง การเสริมแรงแบบหลีกเลี่ยง การระงับการเสริมแรง และการลงโทษ

ความหมายของการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement)

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการเสริมแรงทางลบ ไว้ดังนี้ Skinner (๑๙๕๓) อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, ๒๕๕๐: ๓๕ ได้ให้ความหมายของการเสริมแรงทางลบไว้ว่า คือ การทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น อันเป็นผลมาจากการที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวนั้น สามารถถอนถอนจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ (Aversive Stimuli) ออกไปได้สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ จะเป็นตัวเสริมแรงทางลบได้ก็ต่อเมื่อเกิดพฤติกรรมแสดงออกเพื่อถอนถอนสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนั้นเพิ่มขึ้น ดังนั้น สิ่งที่ไม่พอใจที่ไม่พึงปรารถนาหรือสิ่งที่รบกวนบุคคลต่างๆ ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวเสริมแรงทางลบเสมอไป นอกเสียจากว่ามันจะทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วสามารถถอนถอนสิ่งเร้าที่ พึงใจได้นั้นมีความถี่เพิ่มขึ้น

Angelo Kinicki and Brain K. Willaim (๒๐๐๘) ได้กล่าวว่า การเสริมแรงทางลบ คือ การหลีกเลี่ยงความไม่สบายใจ เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่ต้องการ เช่น หัวหน้าฝ่ายขายคนหนึ่งที่ถูกจิกกับพนักงานตลอดเวลา แต่ถ้าหากพนักงานขายของได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หัวหน้างานหยุดบ่นจุกจิกถึงแม้ว่าพนักงานไม่ได้รางวัลใดๆ จากการขาย แต่การหยุดบ่นจุกจิกมีผลทำให้พวกเขา พยายามจะพยายามขายของให้ดีขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่ดีของหัวหน้า

เทพ สงวนกิตติพันธ์ (๒๕๕๑: ๙) ได้กล่าวว่า การเสริมแรงทางลบการ ให้สิ่งเร้า คือ สถานการณ์ที่บุคคลไม่พึงพอใจบุคคลจะพยายามหลบเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงโดยการทำให้พฤติกรรมบางอย่าง และถ้าพฤติกรรมนั้นทำให้เขาหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาได้ พฤติกรรมนั้นก็มีโอกาสเกิดขึ้นได้อีกถ้าเขาได้รับสิ่งเร้า หรือในสถานการณ์อย่างเดียวกันอีกหลักของการเสริมแรงทางลบคือ การให้สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจตลอดเวลาเพื่อใ้บุคคลหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนั้นโดยหาพฤติกรรมตามที่คาดหวังไว้

จากการให้ความหมายของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง วิธีการที่นำมากระตุ้นให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จากพฤติกรรมเดิมเป็นพฤติกรรมที่ดีขึ้นโดยการกำหนดกฎ ข้อห้าม สิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำอย่างชัดเจน เพื่อให้บุคคลมีแนวทางการเรียนรู้และแสดงพฤติกรรมที่หลีกเลี่ยงจากวิธีการกระตุ้นที่ แล้วมีผลให้เกิดพฤติกรรมเป้าหมายดีขึ้น เช่น พนักงานซึ่งมาทำงานหรือเข้าประชุมตรงเวลาเพราะไม่อยากจะยินคำตำหนิจากหัวหน้า

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเสริมแรงในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในองค์การ

ทฤษฎีเสริมแรงเป็นทฤษฎีที่อธิบายความหมายในเชิงพฤติกรรม (behavior) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการเรียนรู้ (learning process) Skinner เน้นว่าพฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดด้วยผลจากการแสดงพฤติกรรมออกมา เช่น ถ้าพฤติกรรมนั้นได้รับการตอบสนองที่เป็นบวกหรือ

เป็นรางวัลที่ก่อให้เกิดความยินดีมักจะมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำ และในทางตรงข้ามถ้าการตอบสนองต่อผลการกระทำที่เป็นลบหรือการทำโทษที่ก่อให้เกิดความไม่นิยมยินดีพฤติกรรมนั้นจะยุติหรือสิ้นสุดลง ดังนั้นผู้บริหารจึงควรปรับใช้ทฤษฎีโดยการกำหนดการลงโทษที่เหมาะสม ในการสร้างแนวทางการปฏิบัติงาน หรือ แนวทางการปฏิบัติตนในองค์กรมากกว่าที่จะวิเคราะห์ถึงแรงจูงใจหรือความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน

ดังที่ Luthans and Kreitner (๑๙๗๕) และ Hamner and Hammer (๑๙๗๖: ๓ - ๒๑) ได้เสนอวิธีการประยุกต์ใช้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในองค์กรกับการจัดการองค์การไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนว่า พฤติกรรมแบบใดที่ต้องการขององค์การ และพฤติกรรมแบบใดที่ทำแล้วได้รับรางวัลตอบแทน และ พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมต้องห้าม

๒. การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปรับปรุงได้โดยการให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและคุณภาพของงาน ซึ่งรวมถึงการชี้ให้เห็นถึงจุดดี จุดด้อย ข้อบกพร่องที่ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำ

๓. ผู้บริหารต้องชี้ให้เห็นถึงผลรางวัลที่ให้แก่บุคคลที่ปฏิบัติงานดี และมีพฤติกรรมต้องการ และให้คำชมเชย แสดงความยอมรับในผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของพวกเขาด้วย

๔. ผู้บริหารควรสร้างความมั่นใจแก่บุคลากรของตนว่า แต่ละบุคคลได้รับรางวัลที่แตกต่างออกไป ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการทำงาน บุคลากรของหน่วยงานต้องมีความเข้าใจจุดเชื่อ ระหว่างผลการปฏิบัติงานและระบบการให้รางวัลตอบแทนด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรเพ็ญ ชัยพรสุไพศาล (๒๕๕๖) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเสริมแรงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการของบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ปัจจัยเสริมแรงทางบวกด้านความก้าวหน้าและด้านเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานด้านการออกจากงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ส่วนปัจจัยเสริมแรงทางบวกด้านยอมรับนับถือ และด้านการเลื่อนตำแหน่งและการโยกย้ายส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานด้านการขาดงานและด้านการออกจากงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ปัจจัยเสริมแรงทางลบด้านการลดอัตราส่วนอำนาจหน้าที่ ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานด้านการเพิ่มผลผลิต และด้านการขาดงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ จึงสรุปได้ว่าการเปลี่ยนพฤติกรรมมีการเสริมแรงแยกประเภทใหญ่ๆ ๒ ประเภท คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มพฤติกรรมหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยการกระตุ้นความไม่มีวุฒิภาวะของบุคคลด้วยวิธีการบังคับตนเอง

สรุปได้ว่า การเสริมแรงในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในองค์กร ผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปรับปรุงได้โดยการให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องชี้ให้เห็นถึงผลรางวัลที่ให้แก่บุคคลที่ปฏิบัติงานดี ผู้บริหารควรสร้างความมั่นใจแก่บุคลากร

การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วยการเสริมแรงทางลบ

ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นการจูงใจเป็นสิ่งสำคัญมาก แต่ในบางกรณีการให้รางวัลสร้างพฤติกรรมในทางบวกอาจจะไม่ประสบความสำเร็จเสมอไป บางครั้งการเสริมแรงทางลบและการลงโทษอาจเหมาะสมมากกว่า ทั้งนี้ เพื่อที่จะรักษาระเบียบวินัยภายในองค์กร และเป็นการห้ามปรามหรือขู่ว่าจะลงโทษหากมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่การปรับใช้วิธีลงโทษต้องทำอย่างระมัดระวังอาจส่งผลในทางลบอื่นๆตามมา บางครั้งการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานระหว่างการลงโทษและการเสริมแรงทางบวกเป็นวิธีที่เหมาะสมกว่า ในขณะที่บุคคลจะเลิกพฤติกรรมเนื่องจากไม่พึงปรารถนา เขาก็จะเกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาเข้ามาแทนที่ด้วย

การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานกับการเสริมแรงทางบวก

การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) หมายถึง การเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมเป้าหมายอันเป็นผลเนื่องมาจากการได้รับสิ่งเร้าบางอย่าง หลังจากที่บุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว การเสริมแรงทางบวกสามารถใช้ได้กับพฤติกรรมเกือบทุกประเภท และทุกสภาพการณ์ เพียงแต่ผู้นำไปใช้จะต้องเลือกตัวเสริมแรงให้เหมาะสม ตัวเสริมแรงทางบวกที่นำมาใช้ในการเสริมแรงทางบวกแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ๒๕๒๕:๓๗)

๑. ตัวเสริมแรงที่ไม่ต้องวางเงื่อนไข (Primary or Unconditioned Reinforce) คือ ตัวเสริมแรงที่มีคุณสมบัติเป็นตัวเสริมแรงด้วยตนเอง เนื่องจากมีอิทธิพลต่ออินทรีย์โดยตรง เช่น อาหาร น้ำ อากาศ ฯลฯ

๒. ตัวเสริมแรงที่ต้องวางเงื่อนไข (Secondary or conditioned Reinforce) คือ ตัวเสริมแรงที่ไม่มีคุณสมบัติเป็นตัวเสริมแรงด้วยตัวมันเอง แต่เนื่องจากได้นำไปสัมพันธ์กับตัวเสริมแรงที่ไม่ต้องวางเงื่อนไขหรือตัวเสริมแรงอื่นๆ ที่มีคุณสมบัติเป็นตัวเสริมแรงอยู่แล้ว โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จึงเป็น ผลให้มีคุณสมบัติเป็นตัวเสริมแรง เช่น คำชมเชย, เงิน, คะแนน, ดาว ฯลฯ

หลักการให้การเสริมแรงทางบวกให้มีประสิทธิภาพนั้น แคชดิน (Kazdin, ๑๙๘๐: ๑๒๓-๑๓๑) คือ

๑. ต้องให้การเสริมแรงทันที ที่พฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดขึ้น โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่เป็นทักษะใหม่ เพราะจะทำให้อินทรีย์เกิดการเรียนรู้ได้เร็วกว่าการทิ้งช่วงเวลาของการเสริมแรงให้นานออกไป

๒. ใช้ตัวเสริมแรงที่มีคุณภาพ หรือชนิดที่บุคคลต้องการ ซึ่งคุณภาพของตัวเสริมแรงจะมีมาก น้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความพอใจของบุคคลที่มีต่อตัวเสริมแรงนั้น ถ้าบุคคลพอใจในตัวเสริมแรงมาก จะทำให้ตัวเสริมแรงมีคุณภาพสูง ถ้าบุคคลพอใจในตัวเสริมแรงน้อยคุณภาพของตัวเสริมแรงก็น้อยลง

๓. ตัวเสริมแรงที่ให้ต้องการมีขนาดและจำนวนมากพอแก่ความต้องการ ยังมีจำนวนมาก ยิ่งทำให้ความถี่ของพฤติกรรมมากขึ้นแต่ตัวเสริมแรงบางชนิดก็มีข้อจำกัด คือ ถ้าให้เป็นจำนวนมากอย่างไม่มีขอบเขต แล้วอาจกลายเป็นตัวเสริมแรงที่หมดคุณสมบัติในการเป็นตัวเสริมแรง เช่น อาหาร, น้ำ, คำชมเชย เป็นต้น

๔. การใช้ตารางการเสริมแรง กรณีที่ต้องการให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้รับพฤติกรรม ควรจะให้การเสริมแรงทุกครั้งที่มีพฤติกรรมพึงประสงค์เกิดขึ้นและให้ตารางเสริมแรงแบบทุกครั้งจะทำให้อัตราการเกิดพฤติกรรม สูงกว่าการเสริมแรงแบบครั้งคราว เมื่อพฤติกรรมนั้นเกิดบ่อยครั้งขึ้นและสม่ำเสมอจึงควรเปลี่ยนมาใช้การเสริมแรงเป็นแบบครั้งคราว เพื่อให้พฤติกรรมนั้นอยู่คงทนต่อไป

ประเภทของตัวเสริมแรงทางบวก ตัวเสริมแรงทางบวก แบ่งได้เป็น ๕ ชนิด (Rimm; & Master. ๑๙๗๙) ได้แก่

๑. ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ
๒. ตัวเสริมแรงทางสังคม
๓. ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม
๔. ตัวเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร
๕. ตัวเสริมแรงภายใน

การเสริมแรง เป็นวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมแรงทางสังคม และการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร เมื่อพิจารณาในคุณสมบัติการเสริมแรงทางสังคมสามารถใช้ได้ง่ายซึ่งทุกคนสามารถใช้ได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์ และเกิดขึ้นตามธรรมชาติในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ดังนั้น การใช้การเสริมแรงทางสังคม จึงเป็นการประหยัดอย่างมาก เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ส่วนคุณสมบัติของการเสริมแรง ด้วยเบี้ยอรรถกรนั้นเป็นวิธีที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ การที่เบี้ยอรรถกรสามารถนำไปแลกกับตัวเสริมแรงอื่นๆ เช่น ขนม อุปกรณ์การเรียนและสิทธิพิเศษต่างๆ ฯลฯ ได้มากกว่า ๑ ตัว จึงทำให้ตัวของมันเองมีคุณสมบัติเป็นตัวเสริมแรงแผ่ขยาย (Generalized Reinforcers) และมีประสิทธิภาพในการเป็นตัวเสริมแรงอย่างมาก (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. ๒๕๓๖:๑๐๕)

การเสริมแรงทางสังคม

เป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพสูงไม่จำเป็นต้องถอดถอน เพราะเป็นตัวเสริมแรงที่มีอยู่ทั่วไป

ตามธรรมชาติ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ได้ง่าย สะดวก ประหยัด อีกทั้งไม่รบกวนพฤติกรรมเป้าหมาย และ สามารถใช้ได้ทันทีที่เกิดพฤติกรรมเป้าหมาย

๑. ในกรณีที่เป็นภาษาพูด

๑.๑ ผู้ใช้จะต้องแสดงความจริงใจออกมา โดยที่ไม่พูดในสิ่งที่ตนไม่ได้ ตัวอย่างเช่น ครูเห็นนักเรียนวาดภาพอยู่ แล้วพูดว่า “ฉันชอบภาพวาดของเธอมากเลยนะ” แต่สายตากลับไปมองที่อื่น จะทำให้นักเรียนทราบว่าครูไม่ได้ชอบอย่างจริงใจ ซึ่งไม่เป็นผลดีและไม่เป็นการเสริมแรงด้วย

๑.๒ ใช้คำพูดที่มีลักษณะเป็นส่วนตัว เช่น พูดว่า “ครูภูมิใจในตัวของเธอมากที่เธอทำงานส่งครูทุกครั้ง” แทนที่จะพูดว่า “มีความพยายามทำงานมาส่งดีมากน่าเลื่อมใส”

๑.๓ ใช้คำพูดที่เจาะจงถึงพฤติกรรมมากกว่าที่บุคคลเพราะจะทำให้เด็กรู้ว่าตนได้รับการเสริมแรงเพราะอะไร เช่น “เธอทำงานมาส่งครูทุกครั้งดีมาก” แทนที่จะพูดว่า “เธอมีความรับผิดชอบดีมาก” เป็นต้น

๒. ในกรณีที่เป็นภาษาท่าทาง

๒.๑ ผู้แสดงจะต้องมีความจริงใจ ไม่ใช่หน้ายิ้มแต่มือกำหมัด เป็นต้น

๒.๒ จะต้องทำสม่ำเสมอ และนอกจากนี้ท่าทางที่ครูใช้ในการเสริมแรงก็จะต้องไม่นำมาใช้ ในการลงโทษ เช่น การที่ครูยิ้มยอมรับพฤติกรรมของเด็ก ครูจะต้องไม่ใช้การยิ้มนั้นไปเกี่ยวข้องกับการลงโทษเด็ก เพราะจะทำให้เด็กปรับตัวไม่ได้

ข้อดีของการใช้แรงเสริมทางสังคม

๑. ใช้ง่าย ทุกคนสามารถใช้ได้เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์อยู่แล้ว

๒. ไม่รบกวนพฤติกรรมที่กำลังทำอยู่ เช่น การที่นักเรียนกำลังทำแบบฝึกหัดอยู่นั้น ครูอาจจะเดินเข้าไปใกล้ และแตะไหล่เบาๆ เป็นการแสดงความพอใจ ซึ่งการกระทำเพียงแค่นี้จะไม่รบกวนพฤติกรรมการทำแบบฝึกหัดอีกด้วย

๓. เป็นตัวเสริมแรงชนิดแผ่ขยาย นั้นหมายความว่า ตัวเสริมแรงทางสังคมนั้นสามารถมีความสัมพันธ์กับตัวเสริมแรงอื่นๆ ได้ เช่น คุณพ่อบอกว่า “ลูกพ่อขยันทำงานจริงอาทิตย์นี้ พ่อจะพาไปซื้อของเล่น” เป็นต้น จากนั้นเด็กอาจจะคิดว่าพ่อคุณพ่อชมอาทิตย์นี้นั้น อาจจะได้ของเล่น ได้ดูภาพยนตร์ เป็นต้น เหตุนี้จึงทำให้ตัวเสริมแรงทางสังคมมีประสิทธิภาพมาก

๔. เกิดขึ้นตามธรรมชาติในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ดังนั้น การใช้การเสริมแรงทางสังคมจึงเป็นการประหยัดอย่างมาก เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ เพียงแต่ผู้ใช้จะต้องเลือกคำพูดหรือแสดงท่าทางที่เหมาะสมกับสภาพการณ์

ข้อควรระวังในการใช้แรงเสริมทางสังคม

ในการใช้แรงเสริมทางสังคม ผู้ใช้จะต้องระลึกไว้เสมอว่า ตัวเสริมแรงทางสังคมเป็นตัว

เสริมแรงชนิดที่ต้องวางเงื่อนไข ดังนั้น ตัวเสริมทางสังคม จึงอาจจะไม่เสริมแรงนักเรียนทุกคน ในการใช้
 ตอนแรก จึงควรที่จะใช้คู่กับตัวเสริมแรงอื่นๆ เช่น อาหารหรือสิ่งของที่ได้ก็พอใจเสียก่อน จากนั้นจึงค่อย
 ใช้ตัวเสริมแรงทางสังคมแต่เพียงอย่างเดียว

หลักการเสริมแรงทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. ต้องให้การเสริมแรงทางสังคมทันทีทันใด
๒. เสริมแรงทางสังคมต่อหน้าเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว
๓. ต้องบอกว่าบุคคลทำพฤติกรรมอะไรที่ดี
๕. บอกว่าคุณมีความรู้สึกอย่างไรที่บุคคลแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น
๕. ในกรณีที่เขายังไม่บรรลุพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการควรกระตุ้น ให้บุคคลได้แสดง
 พฤติกรรมที่ดีเพิ่มขึ้น
๖. จับมือ และแตะตัวเขาเพื่อให้บุคคลมีความรู้สึกว่าคุณสนับสนุนเขา การเสริมแรงด้วย
 เปี้ยอรรถกร

สรุปได้ว่า การใช้วิธีเสริมแรงนั้นต้องการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ดีขึ้น
 ไม่ว่าจะเป็นการเสริมแรงทางลบหรือทางบวก

พื้นที่เชิงนวัตกรรมและพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เชิงนวัตกรรม มีนักวิชาการ นักศึกษาได้ให้
 ความหมายและแนวคิดที่สอดคล้องและมีลักษณะคล้ายคลึงพื้นที่เชิงนวัตกรรมดังปรากฏ

๑. แนวคิดพื้นที่เชิงนวัตกรรม

แนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ (Area Based Education) เป็นยุทธศาสตร์การจัดการ
 การศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อตอบสนองความต้องการในพื้นที่ ที่ภาครัฐส่วนกลาง
 ไม่สามารถตอบสนองได้ดีเท่ากับคนในพื้นที่ ทั้งในมิติด้านสังคมที่มีความต่าง ในลักษณะพหุวัฒนธรรม
 การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยให้มีความคล่องตัวในด้านการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ
 ตามเป้าหมาย บริบท และศักยภาพของสถานศึกษาและพื้นที่ โดยที่ยังสามารถตอบสนองเป้าหมาย
 การจัดการศึกษาโดยรวมของชาติไว้ได้ (จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, ๒๕๕๕) ประกอบกับนวัตกรรม
 เชิงพื้นที่ซึ่งเป็นกระบวนการของบุคคลและงานสร้างทางเลือกในระดับท้องถิ่นโดยใช้นวัตกรรมที่ได้รับ
 จากผลงานนวัตกรรมของกลไกงานวิจัยและพัฒนาในระดับพื้นฐาน ตัวอย่างรายงานโดย Chapin et al.
 (๒๐๑๖) ในพื้นที่มลรัฐออลาสกา ประเทศสหรัฐอเมริกา ประสบผลสำเร็จในการแปลงเปลี่ยนแปลงและเพิ่ม
 ขีดความสามารถของชุมชนโดยร่วมสร้างนวัตกรรมในการปรับตัวที่หลากหลายตามสภาพทรัพยากรของ
 ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติ ผ่านกระบวนการร่วมกันกำหนดปัญหาและลำดับ

ความสำคัญ (Problem – definition and prioritization phase) ขั้นตอนการประเมินและทดสอบทางเลือก (Feasibility and implementation phase) ขั้นตอนการปรับตัวและขยายผล (Adaptation-diffusion phase) ทำให้เรียนรู้ว่าต้องมีความพยายามเพื่อแก้อุปสรรคในด้าน แหล่งทุนในระดับชุมชน ความสัมพันธ์ทางสังคม ความไวเนื้อเชื้อใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และโครงสร้างสถาบัน สนับสนุนให้เกิดการแปลงเปลี่ยนในระดับชุมชน (อรรถชัย จินตะเวช, ๒๕๖๑: ๔๒๔) ประกอบกับ ณิชากร ศรีเพชรดี (๒๕๖๔ : online) ได้กล่าวถึงปรัชญาของพื้นที่นวัตกรรม คือ การเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน เน้นความเป็นอิสระ บริหารจัดการตัวเอง ต้องเป็นการเปลี่ยนจาก 'คนใน' ทั้งโรงเรียน ภาศิเครือข่าย และชุมชน ร่วมกันออกแบบการศึกษาเพื่อทำให้ความหลากหลายของการศึกษาปรากฏตัว และเป็นการทำงานเพื่อคิด ค้น ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาที่สร้างคุณภาพการศึกษาและส่งผลต่อผู้เรียนจริง โดยหัวใจ ๓ ข้อแห่งการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่นวัตกรรม คือ

๑. เปลี่ยนการสอนด้วยนวัตกรรมการศึกษาและพัฒนาบุคคล
๒. เปลี่ยนรูปแบบงาน บูรณาการการทำงานของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ และเพิ่มอำนาจตัดสินใจในพื้นที่
๓. เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เสียงของประชาชน ผู้ประกอบการชุมชน ได้ร่วมออกแบบและสร้างพื้นที่นวัตกรรม

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษา “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ขึ้น โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่และมีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๖๒) ดังนั้นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาคือการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับ สภาพในแต่ละพื้นที่อันจะนำไปสู่การยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๒: ๑๐๓) ให้ความหมาย “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า พื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา และในหมวด ๑ มาตรา ๕ กล่าวถึง การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๓.๑ คิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

๓.๒ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

๓.๓ กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

๓.๔ สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เชิงนวัตกรรม หรือการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และนำความเห็นไปกำหนดนโยบายหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ประกาศรับข้อเสนอแผนงานสำคัญ (Flagship) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้กำหนดแนวคิดพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา ดังนี้

๑) หลักการและเหตุผลในทิศทางการปฏิรูปประเทศที่มุ่งหวังการเปลี่ยนแปลงให้เกิดประชาชนที่เป็น Smart Citizen ตระหนักรู้พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงของโลก และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและบ้านเมือง จึงจำเป็นต้องมีการปรับรูปแบบการจัดการศึกษาในประเทศไทย จากการรวมศูนย์กลางการสั่งการจากส่วนกลางเป็นการกระจายความรับผิดชอบและความตระหนักว่าการศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน และทำให้ประชาชนคนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมเรื่องการศึกษาของบุตรหลานของตนเอง ในปี ๒๕๔๙ ทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว. เดิม) ร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.เดิม) จัดโครงการ การศึกษาเชิงพื้นที่ (Area Based Education) โดยมีเป้าหมายการสร้างกลไกการจัดการศึกษาในพื้นที่ระดับจังหวัดโดยกระบวนการมีส่วนร่วม และนำข้อมูลด้านการศึกษามาวิเคราะห์ปัญหาและโอกาสในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนเองในพื้นที่ จนได้แผนการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ส่งต่อไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เอื้อกับปัญหาและโอกาสของคนในพื้นที่ โดยนำร่องโครงการ ABE ใน ๑๔ จังหวัด จนเป็นที่มาของกลไกการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ที่เข้มแข็งและเกิดกลไกกลางใหม่ที่ชื่อ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา(กสศ.) หนุนเสริมงานนี้ในระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง

ขณะเดียวกัน เครือข่ายภาคการศึกษาไทย (Thailand Education Partnership) ร่วมกับคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและ สกว. (เดิม) ได้ริเริ่มโครงการพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา Education Sandbox ใน ๖ จังหวัด โดยมีเป้าหมายคือการสร้างพื้นที่นำร่องการจัดการศึกษาเป็นหนึ่งในกระบวนการปฏิรูปการศึกษาที่สามารถสร้างการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ โดยขอยกเว้นให้ไม่ต้องอิงกับมาตรฐานและระเบียบด้านการศึกษาก่อน เป็นโครงการที่สอดคล้องตามแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ แผนงานที่ (๑๑) การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และแผนงานที่ (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ ที่มีเป้าหมาย ๑) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลก

ศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ไขปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ๒) คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ (พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒) รองรับการดำเนินงาน โครงการนวัตกรรมการศึกษา ๖ จังหวัด โดยวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้ง ๔ ข้อ ได้แก่ ๑) การคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ๒) เพื่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ ๓) การกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและ สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และ ๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในขณะที่เดียวกันได้มีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ใหม่ของโลกที่มุ่งเน้นการสร้างกลยุทธ์การเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ระดับเมืองจนเป็น เมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) โดยการทำงานผ่านกลไกการพัฒนาเมืองที่สำคัญได้แก่ เทศบาล/หน่วยงานท้องถิ่นที่บริหารจัดการเมือง ทำให้องค์การยูเนสโก โดยสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิตของยูเนสโก (UNESCO Institute for Lifelong Learning -UIL) ได้จัดตั้งเครือข่ายระดับโลกด้านเมืองแห่งการเรียนรู้ของยูเนสโก (The UNESCO Global Network of Learning Cities -GNLC) โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชากรในเมือง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเมือง แผนงานสำคัญ (Flagship) พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจึงเป็นการนำเอาองค์ความรู้และนวัตกรรมจัดการศึกษาและการเรียนรู้เข้าไปดำเนินงานผ่านหน่วยงานเครือข่ายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ซึ่งประกอบด้วยมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัย ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานผู้มีส่วนได้เสียสำคัญทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมผ่านกรอบการวิจัยการสร้างเมืองแห่งการเรียนรู้และกรอบการวิจัยพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อสร้างพื้นที่การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ นำไปสู่สร้างการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและคนในพื้นที่ให้เกิดการเรียนรู้และทักษะในการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ รวมทั้งทักษะการประกอบอาชีพและแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนรู้ในพื้นที่ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่แล้ว นำไปสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ (Learning Outcome) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้น และเป็นพื้นที่ที่ถูกประกาศจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นพื้นที่

นาร่องในการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับมาตรฐานทางการศึกษาและระเบียบจากส่วนกลางกรอบวิจัยเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) โจทย์เรื่องความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่หมายถึง การสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้ระดับเมือง รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้และการพัฒนาทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทพื้นที่ และนำไปสู่การสร้างทักษะการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพรายได้และคุณภาพชีวิต ๓.๓กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่กรอบการวิจัยเมืองแห่งการเรียนรู้พื้นที่ระดับเมืองเทศบาลนครขึ้นไปพื้นที่ทั่วประเทศกรอบการวิจัยพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาพื้นที่ระดับจังหวัดที่อยู่ในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการตาม พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ ระยอง ศรีสะเกษ สตูล เชียงใหม่ กาญจนบุรี และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒) แนวทางการจัดการเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอย่างสมดุล โดยยึดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ อววน. เป็นหลัก หน่วย บพท. จึงวางการบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมกล่าวคือ หน่วย บพท. ได้เปิดรับข้อเสนอชุดโครงการวิจัยโดยประกาศให้รับทราบโดยทั่วถึงกัน โดยมีรายละเอียด ที่ครบถ้วนแล้วจะเชิญสถาบัน หน่วยงาน นักวิจัย นักวิชาการอิสระที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นนำเสนอรายละเอียดชุดโครงการวิจัย โดยหน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการแบบ Dialogue Forum ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้มีส่วนได้เสียสำคัญ (Stakeholder) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (User) เพื่อพิจารณาแผนงานวิจัยแล้วสรุปภาพรวมเพื่อผ่านความเห็นชอบต่อคณะกรรมการบริหารหน่วย บพท.แล้วนำไปสู่การปรับข้อเสนอแผนงานฯ เพื่อจัดทำสัญญารับทุนวิจัยและนวัตกรรมต่อไป

สรุปได้ว่า พื้นที่เชิงนวัตกรรม หมายถึง แนวคิดที่เป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเน้นความเป็นอิสระ บริหารจัดการตัวเอง ร่วมกันออกแบบ ในการแปลงเปลี่ยนและเพิ่มขีดความสามารถ ที่มีการจัดการเชิงพื้นที่ มี เวลา โอกาส และพื้นที่ช่องทาง พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ในการแสดงพฤติกรรมและความคิดเห็น โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม การคิดค้นและพัฒนา ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายอำนาจและให้ความอิสระ สร้างและพัฒนากลไกจัดการศึกษาร่วมกันเพื่อการยกระดับคุณภาพ

๒. พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี

๒.๑ แนวคิดพื้นที่สาธารณะและการเมืองของพื้นที่สาธารณะในสังคมไทย

พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ (online) กล่าวว่า พื้นที่สาธารณะนั้นเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน

ทั้งในแง่ของทฤษฎีแนวคิดเองที่อิงกับประสบการณ์ตะวันตก และในแง่ของความเข้าใจเรื่องของพื้นที่
 สาธารณะในสังคมไทยโดยเฉพาะในเรื่องของพื้นที่สาธารณะในสังคมไทยนั้นมีความซับซ้อนทั้งในแง่
 ของประวัติศาสตร์ ถึงมิติทางสาธารณะ และตัวคำว่าสาธารณะเองที่ในประเทศไทยมีหลายความหมาย
 มาก ประการแรก เรื่องพื้นที่สาธารณะเองเป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจกันในมิติด้านภูมิศาสตร์ แต่เมื่อ
 พูดคำว่าภูมิศาสตร์ ในสังคมไทยเรามีความเข้าใจน้อยมาก มักจะแทนที่เรื่องภูมิศาสตร์ด้วยแผนที่และ
 เทคโนโลยีด้านแผนที่ที่ซับซ้อน ทั้งที่แผนที่เป็นเพียงส่วนเดียวของการทำความเข้าใจพื้นที่เป็นการสร้าง
 พื้นที่ให้หยุดนิ่งและเป็นวัตถุ ขณะที่การทำความเข้าใจพื้นที่ยังต้องรวมกระบวนการเข้าใจพลวัต และ
 ความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในพื้นที่ และความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับผู้คนที่เกิด
 มาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้อาจแฝงฝังด้วยมิติทางสังคม การเมืองและ
 เศรษฐกิจที่แตกต่าง พังพา เอาเปรียบ ครอบงำ และอาจไม่เท่าเทียมอีกด้วยที่อธิบายมานั้นเป็นส่วน
 เลี้ยวเดียวของภูมิศาสตร์วิพากษ์ รวมไปถึงสิ่งที่เรียกว่ากระบวนการเชิงพื้นที่ ซึ่งทำความเข้าใจพื้นที่และ
 เข้าใจมิติของพื้นที่ทั้งด้านกายภาพและในสภาพอื่นๆ ด้วยที่อธิบายมานั้นเป็นส่วนเลี้ยวเดียวของ
 ภูมิศาสตร์วิพากษ์ รวมไปถึงสิ่งที่เรียกว่ากระบวนการเชิงพื้นที่ ซึ่งทำความเข้าใจพื้นที่และเข้าใจมิติของ
 พื้นที่ทั้งด้านกายภาพและในสภาพอื่นๆ ด้วยอย่างในกรณีของพื้นที่สาธารณะนั้น สิ่งที่ไม่ควรละเลยคือ
 ทั้งความเข้าใจที่มีต่อพื้นที่กายภาพ และกระบวนการทำให้พื้นที่หนึ่งนั้นเป็นพื้นที่สาธารณะ ซึ่งความ
 ซับซ้อนก็จะเพิ่มขึ้น เพราะนอกจากจะเข้าใจทั้งมิติเรื่องของพื้นที่ ก็ยังจะต้องเข้าใจเรื่องของคำว่า
 สาธารณะ ด้วยหากเข้าใจโดยง่าย พื้นที่สาธารณะมักถูกให้ความสำคัญในแง่ของการเป็นองค์ประกอบที่
 ขาดไม่ได้ของเมือง โดยเฉพาะเมืองสมัยใหม่ และมักจะแฝงมาด้วยเรื่องของการเรียกร้องให้มีพื้นที่
 สาธารณะเพิ่มขึ้น หรือกังวลถึงความขาดแคลนของพื้นที่สาธารณะในเมือง ทั้งจากการเคลื่อนไหวให้มี
 สวนสาธารณะเพื่อเพิ่มธรรมชาติให้กับเมือง หรือการสร้างอาคารและพื้นที่ลานกว้างที่มีลักษณะใหญ่โต
 และย้อนอดีตสู่ความยิ่งใหญ่ทางอารยธรรมยุโรปเพื่อยกระดับบริบทนิยามและความเป็นอยู่ของคนในเมือง
 ไปจนถึงการสร้างลานกิจกรรมในระดับเมือง หรือในระดับย่าน/ชุมชนการเรียกร้องเรื่องพื้นที่สาธารณะ
 มักมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ทางกายภาพ และสุขภาวะของคนในเมือง รวมไปถึงความ
 กังวลอัตราส่วนของพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สีเขียว ต่อจำนวนประชาชนซึ่งมักจะ
 หนาแน่นยิ่ง ความสนใจเรื่องของพื้นที่สาธารณะยังหมายรวมถึงการทำความเข้าใจพื้นที่ในแง่ของการ
 ปะทะสังสรรค์ทางสังคมในยุคที่คนส่วนใหญ่ใช้ชีวิตในพื้นที่ส่วนตัวหรือครอบครัวมากขึ้นนอกจากนี้
 ความสนใจในเรื่องของพื้นที่สาธารณะยังรวมถึงเรื่องของ “ปริมาตรสาธารณะ” ในความหมายที่ว่า
 ปริมาตรสาธารณะมีนัยต่อความเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นในทางการเมือง และเป็นพื้นที่ของส่วนรวม
 ที่ไม่ใช่รัฐ และต่อรองกับรัฐไม่ใช่ด้วยจำนวนและการปะทะ แต่หมายถึงการใช้เหตุผลในการ
 ปรีกษาหารือกัน ประสานกันกับรัฐผู้ใช้อำนาจจากเบื้องบน และระบบเศรษฐกิจแบบตลาด กล่าวกว้างๆ

ก็คือพื้นที่ที่ผู้คนจะมาพบปะกันและแสดงตัวตนของตน แต่ก็ได้ไม่ได้แค่เพราะว่าอยากรู้จักกัน แต่หมายถึงการมารวมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายสาธารณะบางอย่าง เช่น พุดคุยกันในร้านกาแฟ หรือพื้นที่อื่นๆ ปริมาณพลจึงหมายถึงสภาวะการณ์ ขณะที่พื้นที่นี้อาจหมายถึงเฉพาะมิติกายภาพ หรือในอีกด้านหนึ่งนั้น ปริมาณพลสาธารณะอาจไม่ได้มีหนึ่งเดียว หรือมีเป้าหมายของความสูงส่ง หรือความเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางการเมืองทุกอย่าง แต่พื้นที่ปริมาณพลสาธารณะอาจจะเป็นพื้นที่แสดงออกของความเป็นการเมืองอย่างหนึ่งในอีกหลายๆ กิจกรรมเท่านั้นเอง และการทำความเข้าใจปริมาณพลสาธารณะในมิตินี้ ยังรวมถึงความเข้าใจในข้อจำกัดของมิติของปริมาณพลสาธารณะที่อาจจะไม่สามารถโอบล้อมทุกกิจกรรมทางการเมืองมาไว้ในพื้นที่เดียว แต่อย่างน้อยความเป็นสาธารณะในความหมายนี้ก็หมายถึงการให้ความสำคัญกับตัวพลเมือง หรือผู้คนทั่วไปมากขึ้น แม้อาจจะมีข้อจำกัดบางประการเช่นกับผู้หญิง หรือกับบางชนชั้นที่อาจไม่มีโอกาสเข้าไปใช้ ในอีกด้านหนึ่งพื้นที่สาธารณะอาจจะไม่สามารถตกลงกันได้อย่างสันติเสียทีเดียว อาจจะต้องมาจากการปะทะทางกายภาพและช่วงชิงกันในหลายแบบไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องของการถกเถียงที่หาข้อตกลงกันได้เสมอไป ส่วนคำว่าสาธารณะนั้นบางครั้งในข้อถกเถียงเองเราก็ไม่สามารถแยกขาดระหว่างคำว่าสาธารณะกับคำว่าความเป็นส่วนตัวได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด มันมีมิติของทั้งการเข้าถึง และการแยกตัวออก กล่าวง่ายๆ ก็คือ ถ้าเราไม่มีเรื่องของความเป็นส่วนตัวไว้บ้าง เราจะถูกเข้าถึง (หรือคุกคาม) ได้ตลอดเวลาจากอำนาจภายนอก ขาดการปกป้องและอิสระ แต่ในอีกด้านหนึ่งถ้าทุกคนมีแต่ความเป็นส่วนตัว คนที่เปราะบางอาจจะเข้าถึงความเป็นสาธารณะหรือส่วนรวมหรือได้รับการแบ่งปันทรัพยากรและพื้นที่ได้ยากในแง่นี้เมื่อเราพูดถึงพื้นที่สาธารณะนั้น เราจึงต้องทำความเข้าใจพลวัตที่ไม่เคยหยุดนิ่งของการทำงานและความหมายของมันด้วย และเป็นไปได้ว่าในแต่ละยุคสมัยมันไม่เคยหยุดนิ่ง และเต็มไปด้วยการต่อรองกันตลอดเวลา รวมทั้งการซ้อนทับที่ไม่พอดีระหว่างคำว่าพื้นที่ สถานที่ กับปริมาณพลในทางความคิดด้วย

สุธาริน คุณผล ได้กล่าวในวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่อง (Department of Geography, School of Oriental and African Studies, University of London, ๒๐๐๑) ว่าได้ค้นคว้าสำรวจพัฒนาการของคำว่า “สาธารณะ” ในสังคมและชี้ว่าสาธารณะโดยเฉพาะ “พื้นที่สาธารณะ” นั้นเป็นของใหม่มาก จากเดิมในสังคมไทยมีคำหลายคำที่ใช้ในความหมายที่ใกล้เคียงกับคำนี้ ตั้งแต่คำว่า หลวง ส่วนรวม ทั่วไป ฯลฯ คำว่า สาธารณะในยุคแรกนั้นมีความหมายเป็นเชิงลบ ในสมัยก่อนการรับประทานอาหารในที่สาธารณะเป็นสิ่งไม่พึงกระทำ เพราะคนที่ไม่ที่บ้านที่ไม่สามารถกลับไปกินอาหารที่บ้านได้ แม้แต่อาหารตักกลับบ้านก็ใส่ถุงมากกว่ากินกันริมถนน โดยเฉพาะผู้หญิงจะไม่นั่งรับประทานอาหารที่ริมถนน คำว่า สาธารณะในความหมายเป็นกลาง ทั่วไป และร่วมกัน ถูกนิยามโดยปทานุกรมของกรมตำรากระทรวงธรรมการ ในปี พ.ศ.๒๕๗๐ ยังใช้ในความหมาย สาธารณชน สาธารณสถาน อีกคำที่มีความสำคัญก็คือคำว่า หลวง แต่การศึกษาพบว่า คำว่าหลวงนั้นมีความหมายซ้อนทับกับคำว่า

สาธารณะ ซึ่งเป็นส่วนเดียวของหลวง เมื่อไม่นานนี้ ดังปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ อย่างในอดีต คำว่าหลวงในหนังสืออักขราภิธานศัพท์ของหมอบรัดเลย์ พ.ศ.๒๕๑๕ ก็แปลว่า ยิ่งใหญ่ หรือพจนานุกรม/พทานุกรมสมัยรัชกาลที่ ๔ และ ๕ ก็แปลว่า ใหญ่ หรือมีอำนาจ ยังไม่มีความหมายว่าสาธารณะ ขณะที่ในปัจจุบันนั้น สุธารินเสนอว่า คำว่าสาธารณะ/public อาจจะมี ความหมายได้ใน ๓ มิติ คือ

๑. มิติของความเป็นพลเมือง ชุมชน จะใช้ในแง่ของส่วนรวม หรือชุมชน ซึ่งตรงข้ามกับ ส่วนตัว และปัจเจกชน ซึ่งตรงข้ามกับ ส่วนตัว และปัจเจกชน

๒. มิติของราชการ ทหาร ใช้ในความหมายสาธารณะ ซึ่งตรงข้ามกับ เอกชน

๓. มิติของลำดับชั้น ใช้ในความหมายของ ราชการ ในความหมายตรงข้ามกับราษฎร ในอีกมิติที่นำไปสู่ข้อสรุปของสุธารินก็คือในขณะที่คำว่า สาธารณะของตะวันตกมีรากมาจากเรื่องเพศสภาพ คือ pubes คำว่าสาธารณะจึงมีมิติการถกเถียงอยู่ที่เรื่องของเพศสภาพ และการเติบโตของสังคม แต่ของไทยดูเหมือนว่ารากคำและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมจะผูกพันไปในเรื่องของการ เคลื่อนตัวหรือการซ้อนทับในมิติของลำดับชั้นทางสังคมเสียมากกว่า คือเมื่อไหร่ที่คำนี้จะอยู่หรือหลุด จากเรื่องของผู้ปกครองแบบเดิม หรือรัฐ อย่างไรก็ตาม เมื่อพูดถึงเรื่องพื้นที่ที่สาธารณะแล้ว นักวิชาการ บางท่านอย่าง อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ไม่นานมานี้เองที่พื้นที่ที่สาธารณะได้เปลี่ยนแปลง ความหมายจากการเป็นพื้นที่ที่ดูแลและควบคุมโดยรัฐมาเป็นของตัวกระทำกรอื่นๆ เช่นการเปลี่ยนเป็น คำว่า พื้นที่ส่วนรวม อาจทำให้เราเห็นว่าร่องรอยของการเชื่อมต่อและแยกขาดของความเป็นสาธารณะ และพื้นที่ที่ไม่ใช่สาธารณะนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะเข้าใจทั้งในแบบตะวันตก และในแบบของเราเอง อย่าง ในกรณีพื้นที่ที่สาธารณะในความหมายของไทยพีบีเอสเอง ก็มองว่าตัวเองเป็นทั้งพื้นที่ที่สาธารณะและสื่อ สาธารณะ ที่เปิดพื้นที่ที่สาธารณะ และแน่นอนว่า รากที่มาก็มาจากทั้งการเคลื่อนตัวออกจากรัฐ และทุน แต่โดยการดำรงอยู่ของไทยพีบีเอสเองก็เห็นทั้งการมีกฎหมายและปฏิบัติการของการต่อรองมากมาย และถูกกดดันในทุกฝ่ายมาโดยตลอด มิหนำซ้ำยังถูกแทรกแซงจากรัฐ ถูกวิจารณ์จากฝ่ายที่เดือดร้อน จากการคุกคามของรัฐเช่นกันนี่ก็เป็นอีกมิติที่ชี้ให้เห็นว่าในแง่พื้นที่ที่สาธารณะนั้น คำว่าพื้นที่ที่ไม่ใช่มีแค่ กายภาพแบบสนาม แต่ยังหมายถึงเรื่องของปริมาตรที่ไม่ได้อยู่ในแง่ความคิด เพราะมีกายภาพที่จับ ต้องได้อีกหลายมิติด้วย เช่น ข้าวมันก็สะท้อนความจริง แต่ความจริงในข้าวมันก็มาปรากฏในจินตกรรม ของเราผ่านสื่อในงานของสุธาริน ยังมีบทที่ว่าด้วยเรื่องของพัฒนาการสนามหลวงจากอดีตจนถึง ทศวรรษ ๒๕๕๐ ซึ่งเราได้เห็นข้อมูลที่สำคัญหลายอย่าง และเห็นการเคลื่อนตัว การยึดครองและช่วงชิง ความหมายกันมาในแต่ละยุคสมัย ทั้งในแง่พัฒนาการของประวัติศาสตร์ การกำหนดกฎเกณฑ์ การให้ ความหมาย และที่สำคัญคือการใช้สอยของแต่ละกลุ่มคนไล่เรียงมาตั้งแต่สมัยการสร้างขึ้นมา การ กลายเป็นทุ่งพระเมรุ การเปลี่ยนจากทุ่งเป็นสนาม การเปลี่ยนเป็นพื้นที่เพื่อความงามเหมาะกับยุค

สมัยใหม่ การกลายเป็นพื้นที่สาธารณะหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ความเปลี่ยนแปลงจากราชพิธีสู่รัฐพิธี การใช้พื้นที่ในมิติทางการเมืองทั้งการชุมนุมและการปราศรัย การใช้เป็นพื้นที่ของตลาดและการแลกเปลี่ยนในลักษณะของการเป็นพื้นที่กิจกรรมบนดิน ไม่เป็นทางการ และคลุมเครือ การเป็นพื้นที่โบราณสถาน การกำกับดูแลพื้นที่และการปรับแปลงพื้นที่ในชีวิตประจำวันของผู้คน จากการทำนงานของสุธาาริน ผมพบว่าสนามหลวงในฐานะหนึ่งในพื้นที่สาธารณะของไทยและของกรุงเทพฯนั้นมีพลวัตมาโดยตลอด จนถึงวันนี้ความหมายและการเคลื่อนไหวของปฏิบัติการและกระบวนการเชิงพื้นที่ของสนามหลวงเองก็ยังไม่เคยหยุดนิ่ง การระบุว่าใครควรเป็นเจ้าของ ใครใช้ได้ ใครควรอนุญาต หรือแม้กระทั่งวันรุ่งขึ้นของสนามหลวงจะเป็นอย่างไร และจะได้มาด้วยกระบวนการอะไรนั้นเป็นสิ่งที่เราแต่ละคนก็เป็นส่วนหนึ่งของทั้งกระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการเชิงพื้นที่ และ กระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่และเวลาในสังคมนี้มาโดยตลอด

สรุปได้ว่า พื้นที่สาธารณะ และการเมืองของพื้นที่สาธารณะในสังคมไทย พื้นที่สาธารณะในสังคมไทยนั้นมีความซับซ้อนทั้งในแง่ของประวัติศาสตร์ ถึงมิติทางสาธารณะ มีหลายความหมาย พื้นที่สาธารณะเองเป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจกันในมิติด้านภูมิศาสตร์ และเทคโนโลยีด้านแผนที่ ของความเป็นพลเมือง ชุมชน จะใช้ในแง่ของส่วนรวม หรือชุมชน มิติของราชการ และมิติของลำดับชั้น

๔.๒.๒ เสรีภาพในการแสดงออกภาพรวม

www.amnesty.or.th (online) ความคิดเห็นที่หลากหลายเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาประเทศและสังคมให้รุ่งเรืองและมีความสุข แต่ปัจจุบัน พื้นที่เสรีภาพในการแสดงออกของคนทั่วโลกกำลังลดลงอย่างมาก กฎหมายหลายฉบับออกมาเพื่อปิดกั้นเสรีภาพที่จะคิด พูด พิมพ์ หรือเขียน แม่บ้านถูกตั้งข้อหาเพราะโพสต์ข้อความบนเฟซบุ๊ก นักศึกษาถูกจับเพราะยื่นชูป้ายนิ่งๆ นักข่าวติดคุกเพราะเขียนบทความวิจารณ์รัฐบาล จนดูเหมือนว่าเสรีภาพในการแสดงออกกำลังอยู่ในช่วงขาลง ทั้งในไทยและอีกหลายประเทศทั่วโลก รัฐบาลทั่วโลกมีหน้าที่ต้องคุ้มครองเสรีภาพของประชาชน และสร้างบทบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงออก แต่ในทางปฏิบัติ เป็นที่ชัดเจนว่าไม่เป็นเช่นนั้น ประชาชนทั่วโลกหลายต่อหลายคนถูกโยนเข้าคุกเพราะแสดงความคิดเห็นที่ไม่เข้าหูผู้มีอำนาจ เราอาจเคยชินกับการเซ็นเซอร์ตัวเองในการแสดงความคิดเห็นประเด็นทางสังคมบางประเด็นในพื้นที่สาธารณะหรือบนโลกดิจิทัล โดยอาจไม่เคยเอะใจ ว่าการเซ็นเซอร์การแสดงออกของตัวเองเป็นสิ่งแปลกปลอมที่เราควรยอมรับหรือไม่ เราอาจจะพอกพูนกับการเซ็นเซอร์ตัวเองในขณะนี้ แต่ในอนาคตเพื่อนบ้านของเรา เพื่อน หรือบุคคลที่เรารัก อาจจะตกอยู่ในอันตรายจากการถูกจับกุมหรือถูกตั้งข้อหาเพียงเพราะการแสดงออกอย่างสงบก็เป็นได้ แล้วเราจะมีหนทางเปลี่ยนวิถีที่ไม่ควรจะถูกต้องเหล่านี้ได้อย่างไร

สิทธิของบุคคลทุกคนที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็น เป็นสิทธิในระดับสากลที่ได้รับการรับรองตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ เสรีภาพในการแสดงออกเป็นพื้นฐานของความเจริญของสังคมและความมั่งคั่งของปัจเจกบุคคล คุณภาพการศึกษา การสร้างและพัฒนาเทคโนโลยี ความก้าวหน้าของภาคธุรกิจ และการเข้าถึงความยุติธรรม ล้วนมีพื้นฐานจากการที่บุคคลทุกคนในสังคมมีเสรีภาพที่จะพูด เขียน แลกเปลี่ยน หรือถกเถียงความคิดเห็นต่างๆ ในพื้นที่สาธารณะ เพื่อให้ความคิดเห็นเหล่านั้นพัฒนาต่อยอดนำไปสู่ ความรุ่งเรืองของสังคม

เจ้าหน้าที่และสมาชิกของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ต่างทำงานและทำ กิจกรรมทั่วโลก เพื่อให้มั่นใจว่า เสรีภาพในการแสดงออกของประชาชนจะได้รับการคุ้มครอง พวกเรา ทำแคมเปญเพื่อปลดปล่อยนักโทษทางความคิดทั่วโลก ที่ถูกจำคุกเพียงเพราะแสดงออกอย่างสงบในสิ่งที่ พวกเขาเชื่อหรือพิทักษ์ พวกเราทำงานกับนักข่าว อาจารย์ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐบาล นักศึกษา และ นักกิจกรรมทั่วโลก เพื่อให้มั่นใจว่า พวกเขาจะสามารถพูด คิด และเขียน เพื่ออ้างความถูกต้อง ความ ยุติธรรม เสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน

ปัญหาประชาชนที่แสดงออกอย่างสงบเพื่อปกป้องเสรีภาพ ความยุติธรรม หรือสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะทำอาชีพอะไร หรือที่เราเรียกว่า “นักปกป้องสิทธิมนุษยชน” อาจตกเป็น เป้าหมายของกระบวนการหรือการกระทำต่างๆ เพื่อปิดปากพวกเขา ไม่ว่าจะโดยรัฐบาล ฝ่ายความ มั่นคง กองทัพ ผู้นำศาสนา บรรษัทธุรกิจ หรือแม้กระทั่งโดยสมาชิกในชุมชนของพวกเขาเอง พวกเขา อาจถูกตั้งข้อหา ลอบทำร้าย ทรมาณ อุ้มหาย หรือลอบสังหาร อันเป็นแนวโน้มล่าสุดในไม่กี่ปีที่ผ่านมา ที่ รัฐบาลต่างๆ ในทวีปเอเชียต่างใช้วิธีการทางกฎหมายหรือนอกกฎหมายอันพิสดาร เพื่อจำกัดการ แสดงออกของประชาชน ข้อหาทางกฎหมายที่เป็นที่นิยมในหลายๆ ประเทศเพื่อจำกัดเสรีภาพการ แสดงออกของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ส่วนใหญ่เป็นข้อหาด้านความมั่นคงแห่งชาติ และข้อหาขูด นิยมอื่นๆ เช่น หากการแสดงออกนำไปสู่การ “ยุยงปลุกปั่น” ทำให้เกิดความแตกแยก เป็น “อาชญากรรมคอมพิวเตอร์” หรือเป็นการ “หมิ่นประมาท” ต่อบุคคลหรือสถาบันสำคัญของประเทศ โดนตั้งข้อหาจากการทำข่าว “เหมือนกับรัฐบาลตั้งใจให้ผมเป็นเหยื่อ เพื่อให้ให้นักข่าวคนอื่น ๆ เห็นว่า จะ เกิดอะไรขึ้นหากพวกเขารายงานประเด็นทางการเมือง เหมือนสุภาพสตรีไทยที่ว่า “เชือดไก่ให้ลิงดู” แต่ ปรากฏว่า หลังจากมีการฟ้องคดีผม สื่อมวลชนกลับรายงานข่าวมากขึ้นเกี่ยวกับการออกเสียง ประชามติ”

ทวีศักดิ์ เกิดโกลา นักข่าว สัมภาษณ์โดยแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เดือนกันยายนปี ๒๕๕๙ ทวีศักดิ์ เกิดโกลา เป็นนักข่าวประจำสำนักข่าวประชาไท นักข่าวประชาไท ได้รับรางวัลระดับโลกจากการทำข่าวระดับมีอาชีพในประเด็นสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชน ทวีศักดิ์

เป็นนักข่าวสายสิ่งแวดล้อมและชุมชน โดยเขามักตระเวนไปตามพื้นที่ชุมชนที่มีปัญหา เพื่อเขียนสื่อบข่าวจากพื้นที่ ทวีศักดิ์ถูกตั้งข้อหาเมื่อเดือนกรกฎาคมปี ๒๕๕๙ หลังจากที่เขาเดินทางไปจังหวัดราชบุรี เพื่อทำสื่อบข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาวบ้านที่พยายามทำกิจกรรมตรวจสอบการออกเสียงประชามติ โดยเขาและนักกิจกรรมเยาวชนอีกสามคน ถูกตั้งข้อหาพร้อมกันฐานละเมิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ทวีศักดิ์ตระหนักดีถึงบทบาทการเป็นนักข่าวของตัวเอง เขาเชื่อว่าสังคมจำเป็นต้องมีนักข่าวที่รายงานข่าวการเมืองและข่าวจากพื้นที่ด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำ เพื่อให้ประชาชนตระหนักในประเด็นทางสังคมและการเมืองอย่างลึกซึ้งขึ้น

สรุปได้ว่า เสรีภาพในการแสดงออกภาพรวม ต้องคำนึงถึงสิทธิของบุคคลทุกคนที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกไม่เป็นการยุยงปลุกปั่น ไม่เป็นการหมิ่นประมาท และไม่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพต่อบุคคลอื่น

๔.๒.๓ ยุคดิจิทัลกับพื้นที่สาธารณะ

Tapunyisa (online) แนวคิดพื้นที่สาธารณะในมุมมองตะวันตกและตะวันออกพื้นที่สาธารณะในสังคมตะวันตกถูกกำหนดให้เป็นองค์ประกอบของเมือง ดังนั้นแนวความคิดนี้จึงมีวิวัฒนาการไปพร้อมกับความเป็นเมือง พื้นที่สาธารณะถูกแบ่งแยกไว้ชัดเจน ต่อมาเมื่อสังคมเริ่มเข้าสู่ยุคใหม่ แนวคิดพื้นที่สาธารณะเน้นความคิดเชิงระบบมากขึ้น แต่การออกแบบพื้นที่สาธารณะนั้นไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อใช้งานได้จริง บวกกับการเกิดปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้น แนวคิดพื้นที่ประชาคมเกิดจากมุมมองเชิงสังคมและการเมือง มองว่าพื้นที่สาธารณะหมายถึงพื้นที่ที่คนใช้ร่วมกัน เป็นสมบัติของคนในพื้นที่ สามารถแสดงออกทางความคิดได้อย่างเสรีภายใต้ขอบเขตที่สังคมกำหนดแต่ถูกโต้แย้งจากกลุ่มสตรีนิยมว่าเข้าข้างชนชั้นกลางมากเกินไปทำให้เกิดความหลากหลาย แต่พื้นที่สาธารณะต้องการให้คนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการซื้อขายโอกาสในการเข้าถึงและใช้พื้นที่สาธารณะ จนกลายเป็นพื้นที่สาธารณะเอกชนพื้นที่สาธารณะของสังคมตะวันออกเกิดขึ้นจากการกำหนดการใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อการดำรงชีวิตทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม พื้นที่ที่มาจากสังคมเกษตรกรรม เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง อย่างค่อยเป็นค่อยไป พื้นที่ในสังคมเครือญาติ การตั้งถิ่นฐานของกลุ่มคนที่เป็นเครือญาติกัน ทั้งเกี่ยวข้องทางสายเลือดและชาติพันธุ์ พื้นที่ตามความเชื่อ แต่พื้นที่ที่มีบทบาทและความหมายเฉพาะจึงสามารถรับรู้ได้ขึ้นอยู่กับสังคมและวัฒนธรรมที่อาศัยอยู่โลกตะวันออกเป็นเมืองที่มีความซับซ้อน การเกิดพื้นที่สาธารณะจึงเกิดจากการเพิ่มเติมการใช้พื้นที่และลดทอนองค์ประกอบที่ไม่จำเป็น

กระแสโลกาภิวัตน์และโลกไร้พรมแดนทำให้เกิดพื้นที่สาธารณะในโลก ที่คนมาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้โดยไม่ต้องพบหน้ากันได้ ระบบทุนนิยม ทำให้พื้นที่สาธารณะเปลี่ยนไป เกิดพื้นที่ใช้สอยมากขึ้นสังคมตะวันตกมีโครงสร้างของเมืองที่พื้นที่สาธารณะถูกออกแบบให้

เป็นไปตามสภาพแวดล้อม แต่สังคมตะวันออก พื้นที่สาธารณะเกิดจากสภาพแวดล้อมคนสังคมมีความ ยืนหยุ่นแต่ทั้งสองสังคมยังต้องเจอกับสภาวะของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเหมือนกัน ดังนั้นพื้นที่ สาธารณะจึงต้องตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะของโลกที่มีการ เคลื่อนไหวด้วยเช่นกัน อักษร Zawgyi ของประเทศพม่าที่เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม กระแสโลกาภิ วัตน์และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก พื้นที่สาธารณะจึงมีความเป็นสากลเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในการ ติดต่อสื่อสารกันบนพื้นที่สื่อออนไลน์จึงต้องมีความเป็นสากล การใช้ตัวอักษรจึงจำเป็นการสื่อสาร หาก ต้องการเปลี่ยนมาใช้ Unicode ที่ต้อง ใช้Smartphoneที่รองรับเฉพาะเท่านั้น การติดต่อสื่อสารในพื้นที่ สาธารณะอาจจะไม่สมบูรณ์ได้ตามอย่างที่ต้องการก็เป็นไปได้ ดังนั้นความเป็นสากลในพื้นที่สาธารณะจึง จำเป็นต่อสังคมในโลกปัจจุบันที่ยังคงการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัลกับพื้นที่สาธารณะนั้นเกิดขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ และโลกไร้พรมแดนซึ่งทำให้เกิดพื้นที่สาธารณะในโลก ที่คนมาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ โดยไม่ต้องพบหน้ากันได้ พื้นที่ใช้สอยมากขึ้น สังคมมีความยืนหยุ่น พื้นที่สาธารณะจึงต้องเกิดขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะของโลก และกระแสโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะในยุคดิจิทัล

๔.๓.๔ โซเชียลมีเดียกับการแสดงออก

thematter.co (online: ๒๕๕๕) การเคลื่อนไหวทางสังคม เป็นปฏิบัติการ ร่วมกันของผู้ที่มีเป้าประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงบางอย่างในสังคมร่วมกัน อาทิ การเปลี่ยนแปลงทาง การเมืองดังที่ยกตัวอย่างไป หรือประเด็นทางสังคมอื่น เช่น ความเท่าเทียม เพศสภาพ สิทธิมนุษยชน สิทธิแรงงาน ฯลฯ งานศึกษาการเคลื่อนไหวทางสังคมจำนวนมากให้ข้อสรุปใกล้เคียงกัน ว่าลำดับขั้นของ การเคลื่อนไหวทางสังคมมีสี่ขั้น คือ การเกิดประเด็น การเชื่อมต่อรวมตัวการจัดกระบวนการบริหาร เคลื่อนไหวและ การถดถอย แม้คำว่าถดถอยจะดูมีนัยของลดระดับ แต่ในการศึกษาให้เหตุผลว่า การ ถดถอยอาจเกิดขึ้นเมื่อการเคลื่อนไหวทางสังคมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการแล้ว การจัดองค์กรบริหาร ไม่ประสบความสำเร็จ ถูกฝ่ายตรงข้ามดึงไปเป็นพวกเดียวกัน และข้อเรียกร้องได้รับการยอมรับโดยคน ส่วนมากของสังคม การสื่อสาร ถือเป็นหนึ่งปัจจัยสำคัญสำหรับการเคลื่อนไหวทางสังคม หากปราศจาก การสื่อสารเป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีการเชื่อมต่อรวมตัว แสดงพลังเพื่อการต่อรองแบบรวมหมู่ หลังจาก ที่เกิดประเด็นแล้ว ในอดีตการเชื่อมต่อรวมตัว หรือการปลุกกระดมเชิญชวนให้คนออกมาเคลื่อนไหว ประเด็นสาธารณะต่างก็พึ่งพาการสื่อสารทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นการตีฆ้องร้องป่าว การแจกใบปลิว การ สื่อสารผ่านสื่อ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ยังเทคโนโลยีการสื่อสารถูกพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เข้าถึงผู้รับสารเป็นจำนวนมากขึ้นโดยใช้เวลาที่น้อยลง ก็น่าจะทำให้การเคลื่อนไหวทางสังคมเกิดขึ้นได้ รวดเร็วและมีพลังมากขึ้น และหากตรรกะนี้เป็นจริง ในยุคปัจจุบันที่โซเชียลมีเดีย เป็นเครื่องมือสื่อสารที่

ทรงพลัง การเคลื่อนไหวทางสังคมก็ควรที่จะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีอำนาจในการต่อรอง แต่ว่าในความเป็นจริงกลับอาจไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป และกลายเป็นว่ามีบ่อยครั้งที่โซเชียลมีเดียลดทอนพลังการเคลื่อนไหวทางสังคมลง ด้วยหลายเหตุผลและปัจจัย การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของโซเชียลมีเดียและการเคลื่อนไหวทางสังคม อาจจะต้องย้อนกลับไปเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างโซเชียลเน็ตเวิร์กและโซเชียลมีเดียอีกครั้ง ทั้งสองสิ่งที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาก และบ่อยครั้งถูกนำมาใช้สลับความหมายกัน ‘โซเชียลเน็ตเวิร์ก’ คือ เครือข่ายทางสังคม หมายถึงเครือข่ายของความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลหรือตัวแสดง ที่มีในชีวิตจริงทั้งหมด ทั้งในโลกออนไลน์และออฟไลน์ อันที่จริง โซเชียลเน็ตเวิร์กเป็นคำจำกัดความทางสังคมวิทยา ซึ่งที่มีที่มายาวนานก่อนหน้าการมาถึงของโซเชียลมีเดีย โซเชียลเน็ตเวิร์กมีลักษณะเป็นนามธรรม

๔.๓.๕ เครือข่ายทางสังคมที่มีอยู่จริง และความสัมพันธ์บนโลกออนไลน์

J, Christiansen. (๒๐๐๙) ขณะที่ ‘โซเชียลมีเดีย’ หมายถึงตัวกลาง หรือ ‘มีเดีย’ ทางสังคม มีลักษณะเป็นพื้นที่ (sphere) ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นพื้นที่ทางกายภาพ อาจจะมีลักษณะเป็นพื้นที่เสมือน (virtual) ก็ได้ โซเชียลมีเดียในที่นี้จึงมีลักษณะเป็นพื้นที่ที่มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยเหตุนี้แพลตฟอร์มออนไลน์ที่เป็นพื้นที่ให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ได้ ไม่ว่าจะเป็น Facebook, Twitter, Instagram, Line, WhatsApp, WeChat, ฯลฯ จึงถูกเรียกรวมกันว่า โซเชียลมีเดีย เพราะเป็นพื้นที่(เสมือน)ในการสร้างโซเชียลเน็ตเวิร์กของตัวแสดง โซเชียลมีเดียถูกพัฒนาขึ้นในยุคเทคโนโลยี Web ๒.๐ ซึ่งเปิดโอกาสให้ ผู้รับสารเป็นผู้ผลิตสารเองได้ เป็นการสื่อสารแบบ many-to-many ต่างจากเทคโนโลยี Web ๑.๐ ที่การสื่อสารเป็นแบบ one-to-man แม้จะมีตัวอย่างมากมายที่พิสูจน์ได้ถึงการใช้โซเชียลมีเดียในฐานะเครื่องมือสื่อสารที่ทรงพลังในการเชื่อมต่อให้เกิดการรวมตัวและนำไปสู่การเคลื่อนไหวทางสังคมมากมาย ตั้งแต่ อาหรับสปริง, Occupy wall street, การปฏิวัติร่มในฮ่องกงซึ่งต่อมาขบวนการได้พัฒนาเป็นการประท้วงใหญ่ที่ยังดำเนินอยู่ในปัจจุบันสำหรับบริบทในไทยเอง ก็มีวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก หัวข้อ ‘Weaving the Web: Internet, Mobilization, and Contentious Political Movements’ มหาวิทยาลัย Texas Tech ประเทศสหรัฐอเมริกา

สุรัชณี ศรีไย อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งทำการศึกษาการใช้โซเชียลมีเดีย ในการเชื่อมต่อรวมตัวของ การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. พิสูจน์ให้เห็นว่าโซเชียลมีเดียสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการรวบรวมผู้ชุมนุมในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ น่าแปลกใจที่แม้ในช่วงหลังโซเชียลมีเดียมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว มีฟีเจอร์ใหม่ๆ มีความแพร่หลายและมีจำนวนผู้ใช้มากขึ้น มีเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถถ่ายทอดสดได้ Facebook เริ่มมีฟีเจอร์ไลฟ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่มีงานศึกษาวิจัยจำนวนหนึ่งตั้งข้อสังเกตว่า การใช้โซเชียลมีเดียในปัจจุบันเองก็อาจลดทอนพลังของการเคลื่อนไหวทางสังคม ไม่มีพลังได้เหมือนตอนมีการใช้โซเชียลมีเดียในการสื่อสาร

ช่วงแรกๆ เพราะความสามารถในการเชื่อมต่อรวมตัวที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวทางสังคมลดลง ในช่วงแรกที่ใช้โซเชียลมีเดียสื่อสารเพื่อการเคลื่อนไหวทางสังคมประสบความสำเร็จนั้น เป็นเพราะความสามารถในการสื่อสารแบบ many-to-many ที่ทำให้การสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว และในช่วงแรกโซเชียลมีเดียยังไม่ได้มีความเป็น ‘พื้นที่’ มากเท่าในปัจจุบัน ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าการพัฒนาของตัวโซเชียลมีเดียเอง ทำให้ตัวเองมีความเป็นพื้นที่ที่สามารถแสดงออกได้มากยิ่งขึ้น ทั้งฟีเจอร์ต่างๆ ยังออกแบบให้สามารถแสดงอารมณ์ร่วมได้หลากหลาย ความสามารถในลักษณะนี้ของตัวโซเชียลมีเดียเอง ที่ได้พัฒนาตัวเองจากการเป็นตัวกลางในการสื่อสารเพื่อเชื่อมต่อรวมตัวบนพื้นที่เชิงกายภาพที่มีอยู่จริง ไปเป็นพื้นที่สำหรับการรวมตัวกันในการแสดงออกบนโซเชียลมีเดีย ซึ่งแม้จะเป็นเพียงพื้นที่เสมือนแต่ก็สนองตอบความต้องการได้ระดับหนึ่ง

การได้แสดงความคิดเห็น ระบายความไม่พอใจมีส่วนลดทอนความคับข้องใจ จนไปไม่ถึงจุดสุกงอมที่จะนำไปสู่การเคลื่อนไหวทางสังคม Online petitions รูปแบบการแสดงออกที่พบเห็นได้บ่อยจนกลายเป็นเรื่องปกติใหม่ (new normal) ในปัจจุบัน คือการลงชื่อรณรงค์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ แพลตฟอร์มที่เปิดให้มีการรวบรวมรายชื่อออนไลน์เพื่อเรียกร้องในประเด็นสาธารณะ อาจถือได้ว่าเป็นโซเชียลมีเดียรูปแบบหนึ่ง เพราะตัวแพลตฟอร์มเองมีเป็นพื้นที่ที่ทำให้มีการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมได้ ในบางประเทศอย่างในประเทศอังกฤษ รัฐบาลสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ขึ้นมาเพื่อให้ประชาชนสามารถรณรงค์เรื่องที่ต้องการให้มีการอภิปรายในสภาได้ โดยเว็บไซต์ของรัฐบาลอังกฤษปรากฏข้อความว่า หากมีการเข้าร่วมลงชื่อบนแพลตฟอร์มเกิน ๑๐๐,๐๐๐ รายชื่อประเด็นดังกล่าวจะได้รับการหยิบยกเข้ามาอภิปรายในรัฐสภา ผู้สื่อข่าวทำการตรวจสอบข้อมูลพบว่า ๕ ใน ๑๐ ประเด็นที่มีผู้ลงนามเกิน ๑๐๐,๐๐๐ รายชื่อ ไม่ได้รับการหยิบยกมาอภิปราย และแม้เรื่องที่ได้รับการหยิบยกมาอภิปราย ก็ไม่มีแม้แต่เรื่องเดียวที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ในบทความชิ้นเดียวกันยังมีการกล่าวถึงสร้างแคมเปญรณรงค์ เชิญชวนลงชื่อผ่านแพลตฟอร์ม change.org ให้มีการต่อต้านการเยือนประเทศอังกฤษของประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีผู้ร่วมลงชื่อในแคมเปญดังกล่าวมากกว่า ๑,๒๐๐,๐๐๐ ราย แต่ท้ายที่สุดก็ไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงใดๆ แพลตฟอร์ม change.org น่าจะเป็นแพลตฟอร์มรณรงค์ที่คนไทยรู้จักดีมากที่สุดแพลตฟอร์มหนึ่ง change.org เปิดพื้นที่ให้ใครก็ได้สามารถสร้างข้อเรียกร้องสาธารณะ ที่ผ่านมามีกรณีที่ประสบความสำเร็จบ้างตามที่ได้มีการโฆษณา แต่ไม่มีสถิติบ่งบอกว่าที่ผ่านมามีการรณรงค์ผ่านแพลตฟอร์ม change.org มีกรณีที่ประสบผลสำเร็จต่อแคมเปญรณรงค์ทั้งหมดเป็นอัตราส่วนเท่าไร ทั้งยังมีรายงานข่าวเชิงสืบสวนของนิตยสาร L’Espresso ในประเทศอิตาลี ว่า change.org ซึ่งคนทั่วไปเข้าใจว่าเป็นองค์กรไม่หวังผลกำไร มีโมเดลทางธุรกิจสร้างรายได้ด้วยการนำรายชื่ออีเมลของผู้ที่ลงทะเบียนกับแพลตฟอร์มไปขายต่อในราคา ๐.๘๕ – ๑.๕๐ ยูโร นอกจากนี้ยังขายโฆษณา โดยหากผู้ใช้บริการกดลงชื่อในแคมเปญก็จะมีป๊อป

อัพเดทป้ายโฆษณาของลูกค้าตั้งขึ้นมาด้วย และถ้าคลิกเลือกติดตามความคืบหน้าของแคมเปญ ลูกค้าของ change.org จะสามารถส่งอีเมลโดยตรงถึงผู้ใช้ได้ทันที นอกจากนี้ ยังมีรายงานข่าวจากประเทศออสเตรเลียถึงการตั้งคำถามต่อความน่าเชื่อถือในการเข้าร่วมแคมเปญรณรงค์หลังจากพบว่า มีรายชื่อปลอมที่สร้างโดยบอตอีกด้วย ปัญหาความน่าเชื่อถือของ online petition อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้ไม่มาก ยากที่จะยกระดับให้เป็นความเคลื่อนไหวทางสังคมได้ และอาจมีประโยชน์อยู่บ้างในแง่ที่ทำให้เกิดความตระหนักรู้ในระดับปัจเจกต่อปัญหาทางสังคมบางประการเท่านั้น Slacktivism สำเร็จความพินบนโลกออนไลน์ ‘slacktivism’ เกิดจากการสนธิของสองคำคือ slacker + activism อาจพอจะแปลเป็นภาษาไทยได้ทำนองว่า ‘พวกนักกิจกรรมจอมอู้’ ในที่นี้หมายถึงผู้ที่มีความสุขจากการมีส่วนร่วม/แสดงตัวว่ามีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ บนโลกออนไลน์ เช่น การคลิกไลค์ การคอมเมนต์ การแชร์คอนเทนต์ การมีส่วนร่วมวิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นที่อยู่ในความสนใจ รวมถึง การร่วมลงชื่อในแคมเปญรณรงค์ออนไลน์ และแชร์การมีส่วนร่วมของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ด้วย เพื่อให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมเคลื่อนไหวด้วยแล้ว

slacktivism จะมีความรู้สึกดีต่อตัวเอง รู้สึกมีคุณค่าที่ได้มีส่วนร่วม/แสดงตนว่ามีส่วนร่วม บางครั้งเราอาจจะต้องถามตัวเองว่าการที่เรา ‘อิน’ กับอะไรสักอย่าง และทำการเคลื่อนไหวอยู่บนโลกออนไลน์ด้วยการไลค์และแชร์คอนเทนต์ที่เราสนใจ ตั้งแต่การแบนการหลอกลวงพลาสติก สภาวะโลกร้อน การทารุณกรรมสัตว์ ความเหลื่อมล้ำ ความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิแรงงาน สิทธิมนุษยชน ความเป็นส่วนตัว ไปจนถึงการเมืองระดับชาติหรือระดับโลก สิ่งที่เราทำนั้นคือความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงจากสภาวะที่เป็นอยู่ไปสู่สิ่งที่เราเชื่อได้แค่ไหน

โซเชี่ยลมีเดียกับการแสดงออก เป็นตัวกลางทางสังคม มีลักษณะเป็นพื้นที่ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นพื้นที่ทางกายภาพ อาจจะมีลักษณะเป็นพื้นที่เสมือน โซเชี่ยลมีเดียในที่นี้จึงมีลักษณะเป็นพื้นที่ที่มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยเหตุนี้แพลตฟอร์มออนไลน์ที่เป็นพื้นที่ให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ได้ ซึ่งในปัจจุบันมีความสำคัญและได้รับความนิยมเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี หมายถึง ความเป็นอิสระบริหารจัดการตัวเอง การแปลงเปลี่ยนแปลงและเพิ่มขีดความสามารถที่มีการจัดการเชิงพื้นที่ มีเวลา โอกาส และพื้นที่ช่องทาง ในการแสดงพฤติกรรมและความคิดเห็น พื้นที่สาธารณะในสังคมไทย ในการแสดงออกความคิดเห็นที่หลากหลายในการพัฒนาประเทศและสังคม ยุคดิจิทัลกับพื้นที่สาธารณะ การติดต่อสื่อสารกันบนพื้นที่สื่อออนไลน์จึงต้องมีความเป็นสากล อาทิ การการแสดงออก ผ่าน โซเชี่ยลเน็ตเวิร์ก การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลหรือตัวแสดง ที่มีในชีวิตจริงทั้งหมด ทั้งในโลกออนไลน์และออฟไลน์ อันที่จริง โซเชี่ยลเน็ตเวิร์กเป็นคำจำกัดความทางสังคมวิทยา ซึ่งที่มีที่มายาวนานก่อนหน้าการมาถึงของโซเชี่ยลมีเดีย โซเชี่ยลเน็ตเวิร์กมีลักษณะเป็นนามธรรม สิ่งที่เราต้องระลึกไว้เสมอคือเป็น

เครือข่ายทางสังคมที่มีอยู่จริง และไม่จำกัดเฉพาะความสัมพันธ์บนโลกออนไลน์เท่านั้น ตัวกลางหรือ ‘มีเดีย’ ทางสังคม มีลักษณะเป็นพื้นที่ (sphere) การพัฒนาของตัวโซเชียลมีเดียเอง ทำให้ตัวเองมีความเป็นพื้นที่ที่สามารถแสดงออกได้มากยิ่งขึ้น ทั้งพีเจอร์ต่างๆ ยังออกแบบให้สามารถแสดงอารมณ์ร่วมได้หลากหลาย ความสามารถในลักษณะนี้ของตัวโซเชียลมีเดียเอง ที่ได้พัฒนาตัวเองจากการเป็นตัวกลางในการสื่อสารเพื่อเชื่อมต่อรวมตัวบนพื้นที่เชิงกายภาพที่มีอยู่จริง ไปเป็นพื้นที่สำหรับการรวมตัวกันในการแสดงออกบนโซเชียลมีเดีย ซึ่งแม้จะเป็นเพียงพื้นที่เสมือนแต่ก็สนองตอบความต้องการได้ระดับหนึ่ง ความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงจากสถานะที่เป็นอยู่ไปสู่สิ่งที่เราเชื่อได้แค่ไหน

โรงเรียนสุจริต และคุณลักษณะ ๕ ประการของนักเรียนโรงเรียนสุจริต

ขอขบข่ายการบริหารงานโรงเรียนสุจริต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อนุมัติให้สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกัน การทุจริต” (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยให้ความสำคัญกับการเตรียมการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสถานศึกษา เพื่อวางรากฐานการปลูกจิตสำนึก ซึ่งเป็นกลไกในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตของประเทศชาติ ซึ่งโครงการโรงเรียนสุจริต เป็นโครงการที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์เชิงกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการป้องกันการ ทุจริตโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางที่มุ่งสู่การเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข ทุกหน่วยงานรับผิดชอบ ตอบสนอง การป้องกันการทุจริต” โดยมีขอบเขตของภารกิจและจุดมุ่งเน้นที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการ คือ ๑) พัฒนาทุกหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ มีและวิถีพอเพียง มีความสุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย ปลอดภัย ๒) พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้ นักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต อยู่อย่างพอเพียง จิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและป้องกันการทุจริต ๓) พัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่องให้มีคุณภาพ ความพอเพียง สุจริต รับผิดชอบต่อ บลอดอบายมุข บนฐานการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ๕) ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมและต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นระบบ มีเครือข่ายระดับชาตินานาชาติที่เข้มแข็ง และก้าวหน้าอย่างมีพลวัต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะเป็นหน่วยงานระดับกรม ที่รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจากสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ยังเป็นหน่วยงาน ที่นำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity

and Transparency Assessment: ITA) ไปขยายผลจนได้รับรางวัลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ITA Awards) ในวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ในฐานะหน่วยงานที่ได้นำการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐไปขยายผลเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานจนประสบความสำเร็จ โดยการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๒๒๕ เขต อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า โครงการโรงเรียนสุจริต คือ โครงการที่เน้นให้นักเรียนได้มีคุณธรรมมีเหตุผล รักความสุจริตรังเกียจการทุจริต โดยมุ่งเน้นไปที่นักเรียนในสถานศึกษาเพื่อวางรากฐานในการปลูกจิตสำนึกภายใต้ตัวชี้วัดและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๕ ด้าน คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ

๑. ภารกิจโครงการโรงเรียนสุจริต

สำนักพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงการโรงเรียนสุจริต (๒๕๖๐ : ๖) เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ โรงเรียนในสังกัดได้ดำเนินงานที่เป็นการป้องกันการทุจริตปลูกจิตสำนึกให้กับผู้เรียนตั้งแต่ระดับ ปฐมวัย ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยมีขอบเขตของภารกิจและจุดมุ่งเน้นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องดำเนินการ คือ

๑.๑ พัฒนาทุกหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบและวิถีพอเพียง มีความสุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย

๑.๒ พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและป้องกันการทุจริต

๑.๓ พัฒนาคู่มือผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้มีคุณภาพ ความพอเพียง สุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย บนฐานการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมและต่อต้านการทุจริต อย่างเป็นระบบ และมีเครือข่ายระดับชาติและนานาชาติที่เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างมีพลวัต

สรุปภารกิจของโครงการโรงเรียนสุจริตได้คือ การพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน การป้องกันการทุจริต โดยมีกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีความอยู่อย่างพอเพียงและมีจิตสาธารณะ โดยมีขอบเขตที่จะมุ่งเน้นให้เกิดจากการจัดกิจกรรมในโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรม ร่วมกันทั้งครู นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในรูปแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดย เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะทั้ง ๕ ประการ นั้นเอง

๒. แนวทางการบริหารโรงเรียนสุจริต

ในการดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (ภายใต้ชื่อโรงเรียนสุจริต) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจแบบบูรณาการ ตัวชี้วัด หลักยุทธศาสตร์ มาตรการและแนวทางการดำเนินการ ให้โรงเรียนนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

วิสัยทัศน์ “องค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข ทุกหน่วยงานรับผิดชอบ ตอบสนองการป้องกันการทุจริต”

พันธกิจ “พัฒนา สพฐ.ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทั้งระบบ ปลอดภัยพอเพียง ร่วมป้องกันการทุจริต ปลุกจิตสำนึกให้นักเรียนสังกัด สพฐ. มีความรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะและยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการพัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาอย่างบูรณาการ โดยให้ผู้เกี่ยวข้อง มีบทบาทในกระบวนการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม โปร่งใส เสมอภาคและ เป็นธรรม รวมทั้งการปฏิบัติ การพัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตอย่างมีจรรยาบรรณ ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน”

ตัวชี้วัดหลัก

ถือเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยมุ่งให้นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา เกิดคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ตรง จึงได้ กำหนดตัวชี้วัดหลัก ดังนี้

๒.๑ นักเรียนสังกัด สพฐ. มีกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และป้องกันการทุจริต

๒.๒ ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต

๒.๓ นักเรียนสังกัด สพฐ. ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา รู้เท่าทัน ร่วมคิดป้องกันการทุจริต

ยุทธศาสตร์การดำเนินการของโรงเรียนสุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปลุกจิตสำนึก ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนสังกัด สพฐ. ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : สพฐ. ร่วมพลังร่วมสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างระบบและวิถีพอเพียง สุจริต รับผิดชอบต่อปลอดภัย และป้องกันการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษามีอาชีพเพื่อเป็นรากฐานใน

การป้องกันการทุจริตอย่างมีจิตสำนึก และเปี่ยมด้วยคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ มาตรการ/แนวทางดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ ๑ สร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปลุกจิตสำนึก ทักษะ กระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนสังกัด สพฐ. ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา

มาตรการ/แนวทางดำเนินงาน

๑. สร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๑.๑ พัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการเกี่ยวกับวิวัฒนาการของสังคมและพฤติกรรมของมนุษย์

๑.๒ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่สร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านการกลั่นกรองทางคุณธรรม อย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง อันดำรงความสุขบนความสุจริตได้

๑.๓ พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ ชุมชนแนวปฏิบัติการเรียนรู้อย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๒. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาระบบการบริหารและวิชาการให้มีความสมดุล

๒.๒ ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๓ ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นวิถีชีวิต

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้และปฏิบัติตามคุณลักษณะ ๕ ประการแก่นักเรียนสังกัด สพฐ.

๓.๑ ส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตนตามประมวลหลักคุณธรรม จริยธรรม

๓.๒ กำกับดูแลการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามประมวลหลักคุณธรรม จริยธรรม

๓.๓ ให้การเสริมแรงแก่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติได้เป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับ

๔. กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการป้องกันการทุจริต

๔.๑ กำหนดให้มีเอกสารแนวทางการจัดกิจกรรมป้องกันการทุจริตและกิจกรรมค่าย “เยาวชนคนดีของแผ่นดิน”

๔.๒ พัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เป็นต้นแบบที่ดีด้านการป้องกันการทุจริต

๔.๓ ติดตามประเมินผลการป้องกันการทุจริตในระบบการศึกษา

๔.๔ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต

๕. ผลักดันให้ค่านิยมเชิดชูความดี ความซื่อสัตย์ และรังเกียจการทุจริตเป็นค่านิยมร่วมของชาติ

๕.๑ เสริมสร้างแรงบันดาลใจในการกระทำความดี มีกรณีตัวอย่างในการเชิดชูอย่างสม่ำเสมอ

๕.๒ ทรนรงค์ประชาสัมพันธ์คุณธรรม จริยธรรมทั้งแนวกว้างและแนวลึกอย่างทั่วถึงครบวงจร

วสันต์ บุญประสม (๒๕๖๑) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนบ้านตุงลอย อำเภออมก๋อยจังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะ ๕ ประการให้แก่ักเรียนซึ่งแบ่งออกเป็นกิจกรรมย่อย คือ

๕.๒.๑ ด้านทักษะกระบวนการคิด ประกอบด้วยกิจกรรม วิเคราะห์กรณีความดี ตัวอย่าง การค้นหาเชิดชูผู้ประพฤติสุจริตในชีวิต การสร้างความตระหนักโทษ ของการทุจริต กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต การเสริมทักษะกระบวนการคิดหน้าเสาธง และค่ายอบรมคุณธรรม “เยาวชนคนดีของแผ่นดิน”

๕.๒.๒ ด้านวินัย ประกอบด้วยกิจกรรมเวรทำความสะอาดพื้นที่ กิจกรรมพบครูพระชำระจิตใจ กิจกรรมตรวจชื่อนักเรียนเข้าแถว การแต่งตั้งตัวแทน นักเรียนตรวจสอบความสะอาดบริเวณพื้นที่ กิจกรรมร่วมใจฝึกการเข้าแถวรับประทานอาหารเช้ากลางวันและกิจกรรมกีฬาสร่วมใจ

๕.๒.๓ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วยกิจกรรมพบครูพระชำระจิตใจ กิจกรรมตรวจชื่อนักเรียนเข้าแถว การแต่งตั้งตัวแทนนักเรียนตรวจสอบความสะอาดบริเวณพื้นที่ การส่งเสริมความสุจริตหน้าเสาธง กิจกรรมเสียงตามสายเพลงโรงเรียนสุจริต การกล่าวคำปฏิญาณ โรงเรียนสุจริตตอนเช้าและกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

๕.๒.๔ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ประกอบด้วย กิจกรรมสร้างแหล่งเรียนรู้บริเวณโรงเรียน กิจกรรมโครงการอาชีพบนพื้นที่สูง กิจกรรมแปลงเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร กิจกรรมรณรงค์การประหยัดการใช้ทรัพยากร

๕.๒.๕ ด้านจิตสาธารณะ ประกอบด้วยกิจกรรมพบครูพระชำระจิตใจ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนอ่านออกเขียนได้ กิจกรรมเวรทำความสะอาดพื้นที่ ทำบุญเข้าพรรษาและกิจกรรม เพื่อสาธารณะประโยชน์

๒.๓ คุณลักษณะ ๕ ประการของนักเรียนโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย

๒.๓.๑ ทักษะกระบวนการคิด

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๔-๖
๑.มีทักษะการจำแนกเปรียบเทียบแยกแยะ	๑) สามารถจำแนกเปรียบเทียบแยกแยะแง่มุมต่าง ๆ ของการทุจริต/ไม่ทุจริต การต่อต้าน/ไม่ต่อต้าน เช่น ข้อดี ข้อเสีย ประโยชน์ โทษ ความเหมาะสม ความไม่เหมาะสม	๑.จำแนกและเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ประโยชน์ โทษ ของพฤติกรรมที่ดี (ไม่ทุจริต) ไม่ดี (ทุจริต) ได้ตามวัย ๒) ยกตัวอย่างบุคคลที่ทำดีในโรงเรียนหรือ ชุมชน	๑.แยกแยะพฤติกรรมที่ดี ไม่ดี ที่พบเห็นรอบตัว ๒) ยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี ในโรงเรียน และ ชุมชน และอธิบายความดีที่ปรากฏ	๑.จำแนกเปรียบเทียบแยกแยะแง่มุมต่าง ๆ ได้ เช่น ข้อดี /ข้อเสีย ประโยชน์/โทษ ความเหมาะสม/ไม่เหมาะสม ๒) ยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี ในโรงเรียน ชุมชน และสังคม พร้อมอธิบายความดีที่ปรากฏ	๑.จำแนกเปรียบเทียบแยกแยะ แ่มุมต่าง ๆ ได้ อย่างหลากหลาย เช่น ข้อดี / ข้อเสีย ประโยชน์/ โทษ ความเหมาะสม/ไม่ เหมาะสม
๒.มีทักษะกระบวนการคิด เชิงเหตุผล คิดอย่างวิจารณ์ญาณ	๒) สามารถแสดงความเห็น วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ และ ประเมิน วิเคราะห์ ความสมเหตุสมผล ความ น่าเชื่อถือ และคุณค่าของการกระทำ /การไม่กระทำ ทั้งของตนเองและผู้อื่น	๓) วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ของพฤติกรรมที่ดีและ ไม่ดี ได้อย่างสมเหตุสมผล	๓) วิเคราะห์ ประโยชน์ โทษ ที่ตนเอง โรงเรียน จะ ได้รับ จากการปฏิบัติ/ ไม่ปฏิบัติ	๓) วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ประโยชน์ โทษที่ตนเอง โรงเรียน และชุมชน จะได้รับจากการปฏิบัติ/ไม่ปฏิบัติ ๕) มี วิจารณ์ญาณในการ แก้ปัญหา การทุจริต	๒) วิเคราะห์ วิพากษ์ เหตุปัจจัย ผลที่เกิด และ ผลกระทบ ต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ ๓) พฤติกรรม การทุจริต/ไม่ทุจริต การ ป้องกันการทุจริต/ไม่ป้องกัน

๒.๓.๑ ทักษะกระบวนการคิด (ต่อ)

ตัวชี้วัด	พฤติกรรม บ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๕-๖
๓.มีทักษะ การคิดเชิง สร้างสรรค์ และแก้ปัญหา	๓) สามารถ ปรับตัวใน สังคม และ สร้างสรรค์ ผลงาน ต่อต้านทุจริต	กล้าปฏิเสธ (ตัดสินใจ) ใน สิ่งที่ไม่ ถูกต้อง (การ ทุจริต การ ร่วมทุจริต	ตัดสินใจ ปฏิบัติ / ไม่ ปฏิบัติ โดย ยึดมั่น ใน ความถูกต้อง	๕) สร้างสรรค์ ผลงานต่อต้าน การทุจริต	๔) มี วิจรรณญาณ ในการ แก้ปัญหาการ ทุจริต และ การไม่ป้องกัน

๒.๓.๒ การมีวินัย

ตัวชี้วัด	พฤติกรรม บ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๕-๖
๑. มีวินัย ต่อตนเอง ผู้อื่นและ สังคม	๑) ปฏิบัติ ตาม ข้อตกลง ข้อบังคับ กฎกติกา ระเบียบ และ กฎหมาย ของ ครอบครัว โรงเรียน และสังคม	๑)ตระหนักถึง ความสำคัญ จำเป็นที่ต้อง ปฏิบัติ ตาม ข้อตกลง ข้อบังคับ กฎ กติกา ระเบียบ และ กฎหมาย ๒)ปฏิบัติตาม ข้อตกลง ของ ห้องเรียน และ ระเบียบ ของห้องเรียน และโรงเรียน เช่น ส่ง งาน ทุกครั้งเข้า เรียนทุก ชั่วโมง	๑.เห็นคุณค่า คุณประโยชน์ ของการปฏิบัติ ตามข้อตกลง ข้อบังคับ กฎ กติกา ระเบียบ และ กฎหมาย ๒. ปฏิบัติตาม ข้อตกลง ครอบครัว ๓. ปฏิบัติตาม ข้อตกลง ของ ห้องเรียน และ ระเบียบของ โรงเรียนอย่าง ตั้งใจเช่น ส่งงาน ตรงเวลา และ เข้าเรียน ทุก ชั่วโมง	๑) ปฏิบัติตาม ข้อตกลงของ ห้องเรียน และระเบียบ ของโรงเรียน อย่าง สม่ำเสมอ ๒) ปฏิบัติ ตามข้อตกลง ของชุมชน ด้วยความ เต็มใจ	๑.ปฏิบัติตาม ข้อตกลงของ ห้องเรียน และ ระเบียบ ของโรงเรียน จนเป็นนิสัย ๒) ปฏิบัติ ตามข้อตกลง ระเบียบของ ชุมชน กฎ กติกาของ สังคม และ กฎหมาย อย่าง สม่ำเสมอ ด้วยความ เต็มใจ

๒.๓.๓ ความซื่อสัตย์

ตัวชี้วัด	พฤติกรรม บ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๕-๖
๒.มีความ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ และสิทธิ ของตนเอง	๒) เข้าใจ ปฏิบัติตาม หน้าที่และ รักษาสิทธิ ของตนเอง อย่าง ครบถ้วน ๓) ยอมรับ ผลที่เกิดจาก การกระทำ ของตน	๓) ตั้งใจเรียน และทำงาน ที่ ได้รับ มอบหมายจน สำเร็จโดยครู ให้การ ชี้แนะ ๕) รู้สิทธิของ ตนเอง ๕) รับผิดชอบใน การกระทำ ของตน	๕) ตั้งใจเรียน และทำงาน ที่ ได้รับ มอบหมายจน สำเร็จทันเวลา โดยมีการ แนะนำบ้าง ๕) รู้สิทธิ และรู้จักรักษา สิทธิของ ตนเอง ๖ รับผิดชอบ ในการกระทำ ของตน	๓) ตั้งใจเรียน และทำงานที่ ได้รับ มอบหมายจน สำเร็จทันเวลา ด้วยตนเอง ๕) รู้สิทธิ และ รู้จักรักษา สิทธิ ของตนเอง อย่าง สม่าเสมอ ๕) รับผิดชอบ ในการ กระทำ ของตน	๓) ตั้งใจเรียน ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจน สำเร็จทันเวลา ด้วย ตนเอง ๕) รู้สิทธิ และ รู้จัก รักษาสิทธิ ของตนเอง จน เป็นลักษณะ นิสัย ๕) รับผิดชอบ ในการ กระทำ ของตน
๒.๓ มีความ รับผิดชอบ ต่อ ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ	๕) รู้ เคารพ สิทธิ ของ ผู้อื่น ๕) เป็น พลเมืองดี ของชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ	๖) มีส่วนร่วม ในการกำหนด ข้อตกลงใน ห้อง ๗) รู้สิทธิของ เพื่อน ครู ผู้ปกครอง ๘) รู้จักบุคคล ที่มีพฤติกรรม ที่ดี	๗) มีส่วนร่วม ในการพัฒนา ข้อตกลงของ ห้อง ๘) รู้และ เคารพสิทธิ ของเพื่อน ครู ผู้ปกครอง ๙)นำตัวอย่าง พฤติกรรม ที่ดี ของบุคคล ตัวอย่าง บางส่วนไป ประพฤติ ปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน	๖) มีส่วนร่วม ในการกำหนด และพัฒนา ข้อตกลงของ ห้อง ๗) รู้ และ เคารพสิทธิของ เพื่อน ครู ผู้ปกครอง ผู้อื่น ในสังคม ๘) นำตัวอย่าง พฤติกรรมที่ ดี ไปประพฤติ ปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน จนเป็นนิสัย	๖)มีส่วนร่วม กำหนดและ พัฒนา ข้อตกลง ของห้อง ชุมชน ท้องถิ่น ๗) รู้ และ เคารพสิทธิ ของ เพื่อน ครู ผู้ปกครอง และ ผู้คนใน สังคม ๘) นำตัวอย่าง พฤติกรรมที่ดีไป ปฏิบัติ ชีวิตประจำวัน

๒.๓.๔ อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๕-๖
๑. ประพฤติ ตรง ความ เป็นจริงต่อ ตนเองทั้ง ทางกาย วาจา และ ใจ	๑) ให้ข้อมูลที่ ถูกต้อง และเป็น จริง ๒) ปฏิบัติโดย คำนึงถึง ถึง ความถูกต้อง ละเอียดและเกรง กลัว ต่อการ กระทำผิด ๓. ปฏิบัติตาม คำมั่น สัญญา	๑) ไม่พูด ปด ๒) เกรง กลัวการถูก ลงโทษ เมื่อพูด โกหก หรือ ทำผิด	๑) ไม่พูดปดให้ ข้อมูลที่ เป็น จริง ๒) ภาควมมีใจ เมื่อพูดจริง ปฏิบัติถูกต้อง และได้ รับคำ ชม	๑) ไม่พูดปด ๒) พูดจริง ปฏิบัติถูกต้อง ตามความจริง เพื่อเป็นที่ ยอมรับของกลุ่ม ๓) ปฏิบัติตาม คำมั่นสัญญา ของกลุ่ม	๑) ไม่พูดปด ๒) ละเอียดและ เกรงกลัวต่อ การ กระทำผิดทั้งกาย วาจา ใจ ๓) ปฏิบัติตามคำ สัญญา ๕) ไม่ลอก การบ้าน ไม่ลอก ข้อสอบ ไม่ลอก ผลงานหรือนำ ผลงานของ ผู้อื่น มาเป็นของตน ๕) ทำของผู้อื่น เสียหาย แล้ว
๒. ประพฤติ ตรง ความ เป็นจริงต่อ ผู้อื่น ทั้ง ทางกาย วาจา และ ใจ	๕. ไม่ถือเอา สิ่งของ หรือ ผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตน ๕. ปฏิบัติตนต่อ ผู้อื่นด้วยความ ซื่อตรง	๓) ไม่ลอก การบ้าน ๕) ไม่หยิบ เอาสิ่งของ ผู้อื่นมาเป็น ของตนโดย ไม่ได้รับ อนุญาต	๓) ไม่ลอก การบ้านและ ไม่ลอกข้อสอบ และเกิดความ ตระหนักในผล การปฏิบัติ	๕) ไม่ลอก การบ้าน และ ไม่ลอกข้อสอบ ๕) ไม่หยิบ สิ่งของของ ผู้อื่นมาเป็นของ ตนโดย ไม่ได้รับ อนุญาต	๖) ไม่กระทำใด เพื่อให้ ตนเอง ได้รับประโยชน์ ๘) ไม่ชักชวน ผู้อื่นไป ในทางที่ เสื่อมเสีย

๒.๓.๔ อยู่อย่างพอเพียง (ต่อ)

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๔-๖
๑. ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	๑. ใช้ทรัพย์สินของตนเองดำเนินชีวิตอย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บรักษาดูแล อย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	๑) พอใจในสิ่ง ที่ตนเองมีอยู่ ๒) ใช้ของส่วน ตนอย่าง ประหยัด และ คู้มค่า และ ดูแลรักษา	๑) ใช้ ทรัพย์สิน และ ทรัพย์สิน ต่างๆ ทั้งของ ตนเอง และ ของ ส่วนรวม อย่าง ประหยัด คู้มค่า และ เก็บรักษาเพื่อ ใช้ ประโยชน์ ในโอกาส ต่อไป	๑) ดำเนิน ชีวิตอย่าง พอเพียง รอบคอบ มี เหตุผลและมี คุณธรรม	๑) ดำเนิน ชีวิตอย่าง พอเพียง มี เหตุผล รอบคอบ มี คุณธรรม
๑. ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	๒. ใช้ ทรัพยากรของ ส่วนรวมอย่าง ประหยัด คู้มค่า และ เก็บรักษาดูแล อย่างดี ๓. ปฏิบัติตน และ ตัดสินใจ ด้วยความ รอบคอบ มี เหตุผล	๓) ใช้และ รักษาสิ่งของที่เป็นสาธารณสมบัติ			

๒.๓.๕ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๕-๖
๒.มีภูมิคุ้มกัน ใน ตัวที่ดี ปรับตัวเพื่อ อยู่ในสังคมได้ อย่าง มี ความสุข	๕. ไม่เอา เปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้ อกภัย เมื่อผู้อื่น กระทำ ผิดพลาด ๕) วาง แผนการเรียน การทำงาน และการ ใช้ ชีวิตประจำวัน บน พื้นฐาน ของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	๕) เห็นแก่ ประโยชน์ ส่วนรวม มากกว่า ประโยชน์ ส่วนตน	๒) ไม่เอา เปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ ผู้อื่นเดือด ร้อน พร้อม ให้อกภัยเมื่อ ผู้อื่นทำ ผิดพลาด และมี ความ สำนึกต่อการ กระทำนั้นๆ อย่างจริงจัง ๓) มีการ วางแผน และ ปฏิบัติ ตนให้ ถูกต้อง เหมาะสม อย่าง รอบคอบ มี เหตุผล	๒) มีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ ในสังคม ได้ อย่างมี ความสุข	๒) ตั้งสัจจะ และปฏิบัติ พัฒนาตน ใน การอด ออม การใช้เงิน อย่าง ประหยัดตาม ความจำเป็น ไม่สุรุ่ยสุร่าย ใช้ทรัพยากรที่ บ้าน โรงเรียน และในชุมชน อย่างประหยัด คุ้มค่า ๓) ตั้งสัจจะ และ ประพฤติ ปฏิบัติสุจริต ๕ จนเป็นนิสัย

๒.๓.๕ มีจิตสาธารณะ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	พฤติกรรม บ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๕-๖
๑. ช่วยเหลือ ผู้อื่นด้วย ความ เต็มใจ ไม่หวัง ผลตอบแทน	๑. ช่วย ปฏิบัติ ใน งานที่ได้รับ การร้องขอ จากผู้อื่น โดยไม่ หวัง ผลตอบแทน ๒. แบ่งปัน ด้วยความ เต็มใจ ไม่ หวัง ผลตอบแทน	๑) อาสา ช่วยเหลืองาน ต่างๆ ด้วยความ เต็มใจ โดย ไม่ หวัง ผลตอบแทน ๒) เข้าใจ และ เห็นใจผู้ ที่ได้รับ ความเดือดร้อน จากการไม่มี สิ่งของจำเป็น เช่น ดินสอ ไม้ บรรทัด..... ๓) รู้จักแบ่งปัน สิ่งของ แก่เพื่อน นักเรียน โดย ไม่หวัง ผลตอบแทน	๑)ช่วยปฏิบัติงาน ต่างๆ ด้วยความ เต็มใจและโดย ไม่หวัง ผลตอบแทน และชักชวนผู้อื่น ให้ ร่วมปฏิบัติ ๒) เข้าใจ เห็นใจผู้ที่ ได้รับความ เดือดร้อน จาก การไม่มีสิ่งของ จำเป็นเช่น ดินสอ ไม้ บรรทัด ๓) แบ่งปัน และ ร่วม แบ่งปัน สิ่งของแก่ เพื่อน โดยไม่ หวัง ผลตอบแทน	๑)พึงพอใจที่ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ให้ผู้อื่นด้วย ความเต็มใจ และโดย ไม่หวัง ผลตอบแทน ๒) ชักชวนให้ ผู้อื่นร่วม ช่วยเหลือ แบ่งปัน โดยไม่ หวัง ผลตอบแทน	๑) ยึดมั่นและ พึงพอใจที่ ช่วยเหลือ แบ่งปันให้ ผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ และโดยไม่หวัง ผลตอบแทน ๒) เป็นผู้นำใน กิจกรรม ร่วม ช่วยเหลือ แบ่งปัน ให้ ผู้อื่นโดยไม่หวัง ผลตอบแทน
๒. ร่วมกิจกรรม ที่เป็น ประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน สังคม	๓. ร่วม กิจกรรม เผยแพร่ ความดี ของ บุคคล ใน โรงเรียน ชุมชน สังคม	๕) ชื่นชม การ ปฏิบัติดี เพื่อน นักเรียน ที่มี พฤติกรรมไม่ ทุจริต	๕) ชื่นชม และ เผยแพร่ ความดี ของเพื่อน นักเรียน ที่มี พฤติกรรม ไม่ ทุจริต	๓) มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้อื่น ประพฤติ ปฏิบัติ เพื่อ เป็น พลเมืองดีของ โรงเรียน	๓) เป็นผู้นำใน การ สนับสนุน ให้ผู้อื่น ประพฤติ ปฏิบัติเพื่อเป็น พลเมืองดีของ ชาติ และสังคม โลก

๒.๓.๕ มีจิตสาธารณะ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	พฤติกรรม บ่งชี้	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
		ป.๑-๓	ป.๕-๖	ม.๑-๓	ม.๕-๖
	เป็น ต้นแบบ การไม่ทุจริต ๕. ร่วม กิจกรรม ป้องกัน ต่อต้าน การ ทุจริต	๕) มีส่วนร่วม ในการ ติดตามการ ปฏิบัติงาน ของ คณะกรรมการ นักเรียนที่ไม่ เหมาะสม ส่อ ไปในทางทุจริต อย่าง เหมาะสมกับ วัย	๕)มีส่วนร่วมใน การติดตามการ ปฏิบัติงาน ของ คณะกรรมการ นักเรียนที่ไม่ เหมาะสม ส่อไป ในทางทุจริต อย่างเหมาะสม กับวัย	ของ โรงเรียน ชุมชน สังคม ๕) เข้าร่วม กิจกรรม เผยแพร่ความ ดีของ บุคคล ที่เป็นต้นแบบ การไม่ทุจริต ๕) ชักชวนให้ เพื่อนนักเรียน ติดตามการ ปฏิบัติงาน ของ คณะกรรมการ นักเรียน ที่ ไม่เหมาะสม ส่อไป ในทาง ทุจริต อย่าง เหมาะสมกับ วัย ๖) ร่วมใน กิจกรรมการ ติดตามการใช้ อำนาจของรัฐ	๕) เป็นผู้นำ กิจกรรม เผยแพร่ความ ดีของ บุคคลที่ เป็นต้นแบบ การไม่ทุจริต การติดตาม และให้ ข้อ ท้วงติง ข้อเสนอแนะ ต่อ คณะกรรมการ นักเรียน ใน การปฏิบัติงาน ที่ เห็นว่าไม่ เหมาะสม ๖) มีส่วนร่วมใน การ ติดตาม ตรวจสอบการ ใช้อำนาจของ รัฐ

เปรียบเทียบคุณลักษณะโรงเรียนสุจริต ของสำนักนวัตกรรมการจัดการศึกษา (๒๕๕๘) และงานวิจัยของอ้อมใจ สุทธิวารีย์. (๒๕๖๐)

คุณลักษณะ โรงเรียนสุจริต	โครงการโรงเรียนสุจริต สนก. (๒๕๕๘)	อ้อมใจ สุทธิวารีย์. (๒๕๖๐)
๑. ทักษะการคิด	คิดอย่างมีเหตุผลสามารถ สื่อสารได้	๑. นักเรียนตั้งใจเรียน มีส่วนร่วมในชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน ๒. นักเรียนมีการวางแผนงานก่อนเริ่มทำงาน ๓. นักเรียนมีการแบ่งหน้าความรับผิดชอบชิ้นงานอย่างเป็นระบบ ๔. นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในภาระงานก่อนลงมือกระทำ ๕. นักเรียนมีการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาด้วยตนเอง ๖. นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ๗. นักเรียนมีความตั้งใจและรับผิดชอบงานจนประสบความสำเร็จ ๘. นักเรียนพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ๙. นักเรียนปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง ๑๐. นักเรียนชื่นชมผลงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจ
๒. มีวินัย	๑. เดินซิดขวา ๒. ไม่มาสาย/ตรงต่อเวลา ๓. แต่งกายตามระเบียบ	๑. นักเรียนมาโรงเรียนและเข้าเรียนตรงเวลา ๒. นักเรียนรับผิดชอบและปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๓. นักเรียนปฏิบัติตามกฏเกณฑ์ของโรงเรียน ๔. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๕. นักเรียนเข้าแถวซื้อสินค้าหรือรับบริการของโรงเรียน

คุณลักษณะ โรงเรียนสุจริต	โครงการโรงเรียนสุจริต สนก. (๒๕๕๘)	อ้อมใจ สุทธิวารี. (๒๕๖๐)
		<p>๖. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน</p> <p>๗. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียนทุกครั้ง</p> <p>๘. นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลา</p> <p>๙. นักเรียนขออนุญาตครูทุกครั้งที่จะเข้าและออกจากห้องเรียน</p> <p>๑๐. นักเรียนรักษาความสะอาดโดยทิ้งขยะให้ถูกที่ทุกครั้ง</p>
๓. ซื่อสัตย์สุจริต	<p>๑. พูดความจริง</p> <p>๒. ไม่ลอกการบ้าน/ไม่ลอกข้อสอบ</p> <p>๓. ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน</p>	<p>๑. นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครู</p> <p>๒. นักเรียนไม่พูดสิ่งไม่ดี เช่น โกหก หลอกลวง พูดคำหยาบ และพูดเพื่อเจ้อ</p> <p>๓. นักเรียนทำความผิด นักเรียนจะยอมรับผิดที่ทำ</p> <p>๔. นักเรียนไม่ลอกงาน เช่น การบ้านหรือข้อสอบของเพื่อน</p> <p>๕. นักเรียนจะขออนุญาตทุกครั้ง ก่อนหยิบ ยืมสิ่งของของคนอื่น</p>
๔. อยู่อย่างพอเพียง	<p>๑. รับประทานอาหารไม่เหลือ</p> <p>๒. ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า</p> <p>๓. ใช้น้ำ ไฟฟ้า อย่างประหยัดและคุ้มค่า</p>	<p>๑. นักเรียนเปิด ปิดน้ำ ไฟ ทุกครั้งที่เลิกใช้เพื่อช่วยกันประหยัด</p> <p>๒. นักเรียนดูแลรักษาเสื้อผ้าที่สวมใส่อย่างดีเพื่อให้ใช้งานได้นาน ๆ</p> <p>๓. นักเรียนเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียนเป็นอย่างดีไม่ให้สูญหาย</p> <p>๔. นักเรียนใช้อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ จนหมดหรือไม่สามารถใช้ต่อไปได้ จึงซื้อหรือหาของใหม่มาใช้</p> <p>๕. นักเรียนมีการออมเงินเพื่อใช้ในยามจำเป็น</p> <p>๖. นักเรียนไม่ร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็น</p>

คุณลักษณะ โรงเรียนสุจริต	โครงการโรงเรียนสุจริต สนก. (๒๕๕๘)	อ้อมใจ สุทธิวาริ. (๒๕๖๐)
		<p>๗. นักเรียนรับประทานอาหารจนหมดจาน</p> <p>๘. นักเรียนพบว่าสิ่งของในโรงเรียนชำรุด จะรีบแจ้งคุณครู</p> <p>๙. นักเรียนร่วมกันรักษาสมบัติของโรงเรียน</p> <p>๑๐. นักเรียนใช้เวลาว่างทบทวนบทเรียน</p>
๕. จิตสาธารณะ	ช่วยเหลืองานโรงเรียนและ ชุมชนด้วยความเต็มใจ	<p>๑. นักเรียนเข้าใจ เห็นใจผู้ที่เดือดร้อนจากการไม่มี สิ่งของที่จำเป็น เช่น ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เป็นต้น</p> <p>๒. นักเรียนแบ่งปันเงินหรือสิ่งของให้เพื่อนหรือผู้ เดือดร้อนด้วยความเต็มใจ</p> <p>๓. นักเรียนไม่มาของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัว</p> <p>๔. นักเรียนเต็มใจที่จะเก็บขยะและทำความสะอาด โรงเรียน</p> <p>๕. นักเรียนช่วยเพื่อนทำความสะอาด ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ เอาเปรียบผู้อื่น</p> <p>๖. นักเรียนทำความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่ที่ รับผิดชอบ</p> <p>๗. นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ทุกครั้งที่มีโอกาส</p> <p>๘. นักเรียนช่วยกันรักษาสมบัติของโรงเรียน</p> <p>๙. นักเรียนร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม</p> <p>๑๐. นักเรียนเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม</p> <p>๑๑. เมื่อนักเรียนซื้อสินค้าและได้รับเงินทอนที่เกิน นักเรียนจะคืนแม่ค้า</p> <p>๑๒. นักเรียนเห็นเพื่อนกระทำผิด จะรีบตักเตือนเพื่อน หรือแจ้งคุณครู</p> <p>๑๓. นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนใด จะรีบถามครู เพื่อให้เข้าใจ</p> <p>๑๔. นักเรียนปฏิบัติตนด้วยความซื่อตรง ด้วยความ จริงจัง</p> <p>๑๕. นักเรียนยินดีและช่วยเผยแพร่ความดีของเพื่อน เมื่อมีโอกาส</p>

ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต ๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ตั้งอยู่ที่ ๒๒๗ หมู่ที่ ๒๑ ตำบลประสุข อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ ๓๙๕ ไร่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบนที่ราบสูงโคราช ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๕-๑๖ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๑ - ๑๐๓ องศาตะวันออก อยู่ห่างจากจังหวัดนครราชสีมาเป็นระยะทาง ๙๘ กิโลเมตร และโดยรถยนต์ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทาง ๒๕๓ กิโลเมตร มีสถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติการ จัดการศึกษาใน ๖ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอชุมพวง อำเภอพิมาย อำเภอประทาย อำเภอโนนแดง อำเภอเมืองยาง และอำเภอลำทะเมนชัย มีพื้นที่ประมาณ ๒,๗๕๕ ตารางกิโลเมตร มีหน่วยราชการ ได้แก่ ศูนย์ประสานงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ๕๗ แห่ง เทศบาลตำบล ๘ แห่ง มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอสีดา อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอพล อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา, อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอโนนสูง และอำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ และอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ภารกิจและบทบาทหน้าที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ เป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เพื่อบริหารจัดการระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕) มีอำนาจตามกำหนดในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง แบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

๒. การวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ

ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

๓. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๔. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

๕. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๖. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๗. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๘. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

๙. ดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๑๐. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

๑๑. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

๑๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ข้อมูลบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๔
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

บุคลากร	จำนวนนักเรียน			จำนวนครู			
	ก่อนประถม ถึงม.๓	ม.๕-ม.๖	รวม	ผอ.	รอง	ครู	รวม
โรงเรียนบ้านดอนมัน	๑๗๒	๒๗	๑๙๙	๑	๐	๒๑	๒๒
โรงเรียนเพชรหนองขาม	๕๑๐	๗๐	๕๘๐	๑	๑	๒๕	๒๗
โรงเรียนบ้านท่าลาด	๕๒๘	๖๖	๕๙๔	๑	๑	๒๖	๒๘
โรงเรียนบ้านโนนยอ	๓๕๕	๓๖	๓๙๑	๑	๑	๒๓	๒๕
โรงเรียนบ้านประสุข	๓๐๒	๓๒	๓๓๕	๑	๐	๒๓	๒๕
โรงเรียนวัดบ้านโคกหนองแวง	๒๓๕	๓๘	๒๗๒	๑	๐	๒๑	๒๒
โรงเรียนบ้านสำพะเนียง	๑๕๙	๙	๑๖๘	๑	๐	๑๘	๑๙
โรงเรียนบ้านหนองม่วงวิทยาคาร	๓๐๕	๒๑	๓๒๕	๑	๐	๒๓	๒๕
โรงเรียนบ้านอ้อประชาสามัคคี	๑๗๙	๓๓	๒๑๒	๑	๐	๒๑	๒๒
รวมทั้งสิ้น	๒๐,๕๕๓	๓๓๒	๒๐,๘๘๕	๙	๓	๒๐๑	๒๑๓

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Emis/efa)

ข้อมูลสถานศึกษาและบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

ประกอบด้วยโรงเรียนทั้งหมด ๙ โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียน เพชรหนองขาม ผู้บริหารโรงเรียน นายอุทัย ชารัฐจำ จำนวนครู ๒๘ คน
จำแนกเป็น ข้าราชการครู ๒๕ คน ครูอัตราจ้าง ๒ คน เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ๑ คน จำนวนนักเรียน
รวม ๕๗๖ คน จำแนกเป็น ระดับปฐมวัย ๕๓ คน ระดับประถมศึกษา ๒๒๐ คน ระดับมัธยมศึกษา
๒๐๓ คน จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีนักเรียนระดับ
ชั้นประถมศึกษา ที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ คุณภาพผู้เรียนสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนและได้กำหนดเป็นเป้าหมายทางการเรียนโดยใช้ข้อมูลฐาน ๓ ปีย้อนหลัง เป็นเป้าหมาย
คุณภาพนักเรียนให้พัฒนาสูงขึ้น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นทักษะในการอ่าน การ

เขียน และการคิดคำนวณ ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ จัดแหล่งเรียนรู้ภายในให้เหมาะสม มีสื่อด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมี สุขภาพกาย สุขภาพจิตดี มีความกล้าแสดงออก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เน้นทักษะการทำงานร่วมกัน มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความสามารถในการสืบค้นความรู้ได้ด้วยตนเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จากการเรียนรู้ โดย โครงการหรือกิจกรรมพัฒนาการอ่านเขียนภาษาไทย นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทย สร้างโอกาสทางการเรียนรู้ เขตชุมชนธรรม โรงเรียนเพชรหนองขามกิจกรรมโดดเด่น คือส่งเสริมอาชีพผู้เรียนให้มีอาชีพและได้นำเสนอในรายการ ศธ ๓๖๐ องศา กิจกรรมรักษาดินแดน กิจกรรมผู้แสดงความคิดเห็น นักเรียน สามารถแสดงความคิดเห็นไปยังผู้แสดงความคิดเห็น และมีความนำเสนอผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ กิจกรรมจิตอาสาให้นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมจิตอาสาพระราชทาน ได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างอย่างต่อเนื่องกับชุมชน

โรงเรียน บ้านสำพะเนียง ผู้บริหารโรงเรียน นายเอนก สังฆมาตร จำนวนครู ๒๓ คน จำแนกเป็น ข้าราชการครู ๑๗ คน พนักงานราชการ ๑ คน ครูอัตราจ้าง ๒ คน เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ๓ คน จำนวนนักเรียน รวม ๑๗๓ คน จำแนกเป็น ระดับปฐมวัย ๒๙ คน ระดับประถมศึกษา ๙๔ คน มัธยมศึกษาตอนต้น ๔๑ คน มัธยมศึกษาตอนปลาย ๙ คน ประเด็นภาพความสำเร็จด้านคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและได้กำหนดเป็นเป้าหมายทางการเรียนเป็นเป้าหมายคุณภาพนักเรียนให้พัฒนาสูงขึ้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นทักษะในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ จัดแหล่งเรียนรู้ภายในให้เหมาะสม มีสื่อด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมี สุขภาพกาย สุขภาพจิตดี มีความกล้าแสดงออก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เน้นทักษะการทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิด กิจกรรมที่โดดเด่นประสบความสำเร็จ คือกิจกรรมลูกเสือ โดยให้รุ่นพี่คอยดูแลรุ่นน้อง กิจกรรมลูกเสือเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านระเบียบวินัย กิจกรรมออมทรัพย์ ธนาคารขยะ เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์

โรงเรียนวัดบ้านโคกหนองแวง ตั้งอยู่เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลโนนตาเถร อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ ๓๐๓๖๐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปัจจุบันมี ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด ๒๓ คน ผู้บริหารสถานศึกษา คือ นายบุญยก งานฉมัง มีข้าราชการครูจำนวน ๑๘ คน ครูอัตราจ้าง จำนวน ๓ คน ครูธุรการ จำนวน ๑ คน โรงเรียนวัดบ้านโคกหนองแวง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยโรงเรียนได้กำหนด

เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่ชัดเจน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ๑๙ ส่งเสริมผู้เรียนให้อ่านออกเขียนได้ มุ่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความรู้คู่คุณธรรม ก้าวทันเทคโนโลยี มีทักษะด้านกีฬา สิ่งแวดล้อมดีน่าอยู่ น้อมนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ ยึดหลักธรรมาภิบาล ประสานชุมชนมีส่วนร่วม จัดการศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพของชุมชน มีการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาโดยการวิเคราะห์สภาพปัญหา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดครูผู้สอนให้ตรงตามความสามารถและความถนัด ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครู จัดกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย การสอนที่ส่งเสริมกระบวนการคิด การปฏิบัติจริง การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ส่งเสริมการใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อันสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนอ่านออก เขียนได้ตั้งแต่ชั้น ป.๑ พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร การคิดคำนวณ ทั้งนี้ได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความสามารถในการแก้ปัญหา เน้นการใช้คำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาการที่เน้นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมชุมนุม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมหลากหลาย เช่น งานด้านศิลปะ งานส่งเสริมอาชีพ ทักษะด้านกีฬา กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ การเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เป็นต้น มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งสืบค้นข้อมูล จัดกิจกรรมตามโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๘ กลุ่มสาระ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเหมาะสมตามวัย ด้วยเครื่องมือและ๒วิธีการที่หลากหลาย วิเคราะห์ผลพัฒนาการของผู้เรียนโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม เพื่อได้นำผลการประเมินไปพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียน ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดี โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา ส่งเสริมนิสัยการเก็บออม มีระบบการแนะแนว การเยี่ยมบ้านนักเรียนครบทุกคน การจัดหาทุนการศึกษาแก่นักเรียนตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนดอนมัน ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑ หมู่ ๙ ตำบลโคกกลาง อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ ๓๐๑๘๐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต ๗ บนเนื้อที่ ๘ ไร่ ๓ เพิกสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ประกอบด้วยหมู่บ้านในเขตบริการ จำนวน ๖ หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑ บ้านโคกกลาง หมู่ที่ ๒ บ้านหนองเรือ หมู่ที่ ๖ บ้านดอนมัน หมู่ที่ ๗ บ้านหนองเสา หมู่ที่ ๘ บ้านหนองกอก และหมู่ที่ ๙ บ้านใหม่ โคกกลาง จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ด้วยการจัดทำโครงการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสัญญาณ Wifi ครอบคลุมทุกพื้นที่ จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้โรงเรียนยังได้มีการให้ความสำคัญกับการค้นหาความถนัดของผู้เรียนในด้านต่างๆ อย่างหลากหลาย จัดกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักเรียน มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วย โดยมีการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีสุขภาพทางร่างกายและสังคม ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ยอมรับและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นบนความแตกต่างและหลากหลายได้ โดยจัดโครงการค่ายคุณธรรม จริยธรรม โครงการส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โครงการสถานศึกษาพอเพียง โครงการส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียนและป้องกันปัญหายาเสพติด ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. เข้าร่วมชมรมอาสาเยาวชนกาชาด จังหวัดนครราชสีมา จัดกิจกรรมส่งเสริมความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยด้วยโครงการวันสำคัญและน่านักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณี วัฒนธรรม และวันสำคัญท้องถิ่นในชุมชน ส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้กับนักเรียน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาหน่วยงานอื่นๆ กิจกรรมการทดสอบสมรรถภาพทางกายของผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษา กิจกรรมตรวจสอบสารเสพติดในปัสสาวะ ส่งนักเรียนเข้าร่วมอบรมค่ายเยาวชนอาสาต้านยาเสพติด อบรมป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ให้ความรู้เรื่องการป้องกันตนเองและป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด- ๑๙ เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนและพิจารณาถึงความถนัดของตนเอง นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีสุขภาพทางร่างกายและสังคม ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ยอมรับและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นบนความแตกต่างและหลากหลายได้ โดยจัดโครงการค่ายคุณธรรม จริยธรรม โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โครงการสถานศึกษาพอเพียง จัดแบ่งเขตพื้นที่ให้นักเรียนทุกห้องดูแลรับผิดชอบรักษาความสะอาด จัดเวรทำความสะอาดห้องเรียนและห้องน่านักเรียน ส่งเสริมภาวะผู้นำด้วยกิจกรรมสภานักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยด้วยโครงการวันสำคัญและน่านักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณี วัฒนธรรม และวันสำคัญท้องถิ่นในชุมชน เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้กับนักเรียน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและเข้า

ร่วมการแข่งขันกีฬาหน่วยงานอื่นๆ

โรงเรียนบ้านหนองม่วงวิทยาฯ จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา มีนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นทักษะในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ จัดแหล่งเรียนรู้ภายในให้เหมาะสม มีสื่อด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมี สุขภาพกาย สุขภาพจิต ดี มีความกล้าแสดงออก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เน้นทักษะการทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียน กำหนด กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการดำเนินงาน/โครงการ/ กิจกรรม อย่างหลากหลาย มุ่งส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ (Active learning) ให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการคิด ปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและยั่งยืน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วม ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล นวัตกรรมและเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพสื่อหลังใช้สื่อ ครูทุกคนทำงานวิจัยในชั้นเรียน ปีการศึกษาละ ๑ เรื่อง ครูจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ (กลุ่มเป้าหมายนักเรียนเรียนเรียนรวม) ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ ได้แสดงความคิดเห็น ได้แสดงออก เป็นผู้สามารถสรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ครูใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย ครูมีการบริหารจัดการ ชั้นเรียนเชิงบวก เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างเด็ก กับครู ครูกับเด็กเด็กกับเด็ก เด็กรักการเรียนรู้อ และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

บ้านอ้อประชาสามัคคี ผู้บริหารโรงเรียน นายปณิพล นานา จำนวนครู ๒๔ คน จำแนกเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน ๑ คน ข้าราชการครู ๒๐ คน ครูอัตราจ้าง ๑ คน ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ ๑ คน เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ คน จำนวนผู้เรียน รวม ๒๑๕ คน จำแนกเป็น ระดับปฐมวัย ๓๓ คน ระดับประถมศึกษา ๑๐๒ คน มัธยมศึกษาตอนต้น ๔๗ คน มัธยมศึกษาตอนปลาย ๓๓ คน สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกำหนดโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในหลากหลายวิธีการ เช่น โครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ กิจกรรมการเขียนเรียงความ กิจกรรมวาดภาพระบายสี กิจกรรมคัดลายมือ เนื่องในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันไหว้ครู วันมาฆบูชา กิจกรรมวันภาษาไทยแห่งชาติ ส่งเสริมผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับศูนย์เครือข่าย และระดับเขตพื้นที่การศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรม โดยโรงเรียนบ้านอ้อประชาสามัคคี เป็นโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน เป็นโรงเรียนคุณธรรม เป็นสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

เป็นโรงเรียนคำพ่อสอน และเป็นศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนคุณธรรมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ เป็นโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียนโรงเรียนบ้านอ้อประชาสามัคคี ทุกคนเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ รับผิดชอบหน้าที่ มีการจัดบรรยากาศที่สงบร่มรื่น มีห้องสมุด ห้องดนตรี/ศิลปะ ลานกีฬาต้านยาเสพติด ลานธรรมนำชีวิต สวนเกษตรทฤษฎีใหม่สืบสาน ศาสตร์พระราชา และสหกรณ์ร้านค้า ให้ผู้เรียนใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ และให้บริการชุมชนในบางโอกาส ผู้เรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่องตามมาตรฐานการอ่านเขียนในแต่ละระดับชั้น ผู้เรียนรู้จักการวางแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามหลักประชาธิปไตย กล้าแสดงออก ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถจำแนกแยกแยะได้ว่าสิ่งไหนดี สำคัญ จำเป็น รวมทั้งรู้เท่าทันสื่อและ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนรู้และตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดต่าง ๆ เลือกรับประทานอาหารที่สะอาดและมีประโยชน์ต่อร่างกาย รักการออกกำลังกาย ผู้เรียนทุกคนสามารถ เล่นกีฬาได้อย่างน้อยคนละหนึ่งประเภท ยอมรับในกฎกติกาของกลุ่ม และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทันสมัย มีข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้องครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้ มีคอมพิวเตอร์ประจำห้อง มีโทรทัศน์ มีระบบอินเทอร์เน็ต wifi ที่มีความเร็วสูงไว้ บริการครู ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เรียน เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การค้นคว้าหาความรู้ และการเผยแพร่ผลงานและข่าวสาร มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการพัฒนางานและการ เรียนรู้ของผู้เรียน

โรงเรียนบ้านโนนยอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ตั้งอยู่เลขที่ ๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลโนนยอ อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๓๖๗ คน ผู้บริหารและคณะครู ๒๖ คน ลูกจ้างชั่วคราว ๓ คน รวมทั้งสิ้น ๒๙ คนแนวทางการพัฒนา พัฒนาการเรียนการสอนเน้นการอ่านออก เขียนได้ ทุกระดับชั้น ตามวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยส่งเสริมให้มีการวางแผนการสอนตรงตามตัวชี้วัด พัฒนาสื่อการสอน เพื่อให้มีผลการทดสอบระดับโรงเรียนและระดับชาติสูงขึ้น พัฒนาการเรียนการสอนเน้นการฝึกทักษะ ชีวิต ด้านการส่งเสริมอาชีพ โดยจัดการสอนและประสบการณ์จริงแก่นักเรียน โดยมีอุปกรณ์และสถานที่ พร้อมเรียนโดยเน้นระดับชั้นมัธยมศึกษา ตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เน้นเรื่องระเบียบ วินัย รับผิดชอบต่อ และมารยาท การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารจัดการด้านการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานอาชีพและการมีงานทำ รวมไปถึงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรม ศิลปะ ดนตรี กีฬา และกิจกรรมทางวิชาการที่มีการแข่งขันเพื่อส่งเสริมความถนัดส่วนบุคคลและพัฒนา ขีดความสามารถให้กับผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น โรงเรียนบ้านโนนยอมีจุดเด่นตรงเกษตรผสมผสานทฤษฎีใหม่ มีการปลูกมะนาว ใช้ภาษาพูดเป็นภาษาโคราช ซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่น กิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ กิจกรรม

ธนาการชยะ กิจกรรมออมทรัพย์ ตู้อแสดงความคิดเห็น เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านประสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๐๐ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลชุมพวง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๓๔๓ คน ผู้บริหาร ๑ คน คณะครู ๒๓ คน ลูกจ้างชั่วคราว ๕ คน รวมทั้งสิ้น ๒๙ คน คุณภาพของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่างๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม โรงเรียนบ้านประสุข ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตั้งแต่ระดับอนุบาล –ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ให้เกิดการพัฒนาทั้ง ๔ ด้าน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร คือ ดี เก่ง มีความสุข อย่างครอบคลุมเป็นรูปธรรม รางวัลโรงเรียนอาหารกลางวันดีเด่นระดับประเทศ ปี ๒๕๖๑ รางวัลสถานศึกษาปลอดภัยสุขภาพอนามัยดี รางวัลเสมา ปปส. ผลงานดีเด่นระดับทอง ปี ๒๕๕๖ –๒๕๖๐ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันกีฬา “สพฐ. ฮอนด้า วิ่ง ๓๑ ขาสამัคคี” ระดับเขตพื้นที่และระดับภูมิภาค ปี ๒๕๖๓ ได้อันดับ ๑๓ ของประเทศ

โรงเรียน บ้านดงประชานุกูลผู้บริหารโรงเรียน นายบุญยัง จันทร์แก้ว จำนวนบุคลากร ๒๔ คนจำแนกเป็น ผู้บริหาร ๒ คน ข้าราชการครู ๑๖ คน ครูอัตราจ้าง ๑ คนเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ๕ คน จำนวนนักเรียน รวม ๓๖๙ คน ระดับปฐมวัย ๕๕ คน ระดับประถมศึกษา ๒๑๓ คน ระดับมัธยมศึกษา ๑๐๑ คน ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่ดีต่องานอาชีพสำหรับด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด และมีสุขภาพทางร่างกายและสังคม ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะสภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีลำน้ำมูล ลำน้ำเค็มไหลผ่านและมีคลองชลประทานทุ่งสัมฤทธิ์ช่วยส่งน้ำเพื่อการเกษตร ดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ดินทราย มีประชากรประมาณ ๑๑,๔๕๕ คน อาชีพหลักของชุมชน คือ เกษตรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีเลี้ยงตาปู่ แหนางแมว ลงแขกเกี่ยวข้าวผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี ๕,๐๐๐ - ๖,๐๐๐ บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อ ครอบครัว ๔ คน โอกาสและข้อจำกัดของ

โรงเรียน โรงเรียนบ้านดงประชานุกูล อยู่ในชุมชน ๘ หมู่บ้าน อยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ อยู่ในบริเวณวัด ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสีขาว ระดับดีมาก โรงเรียนแกนนำในการจัดการเรียนการสอนการวางแผนทางการเงิน โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้รับรางวัลเสมอมา ป.ป.ส. ผลงานดีเด่นระดับทอง ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ให้การสนับสนุนส่งเสริมนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ประสบความสำเร็จได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ ระดับเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต ๗ งานกีฬานักเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ได้รับรางวัลดีเด่น “ด้านการสวดมนต์หมู่ฯ ทำนองสารภัญญะ” การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสารภัญญะ ประเภททีมโรงเรียน ระดับประถมศึกษา ระดับจังหวัด

จากการศึกษาเอกสารข้อมูลต่างๆของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ค่อนข้างที่จะมีฐานะยากจนเศรษฐกิจไม่ค่อยดีนัก ไม่สามารถที่จะเข้าไปเรียนในโรงเรียนประจำตัวอำเภอหรือในตัวจังหวัดได้ อาชีพส่วนใหญ่ของผู้ปกครองเป็นอาชีพเกษตรกรกรรมนักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตอยู่กับธรรมชาติ ใช้ชีวิตอยู่กับชุมชน รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. งานวิจัยในประเทศ

พระราชบัญญัติ (สิงห์คำ ชยวิโส) (๒๕๕๖ : ๑๙๓ - ๑๙๕) ได้วิจัยกระบวนการสร้างสังคมคุณธรรมแบบมีส่วนร่วมภายใต้รูปแบบธนาคารความดี สำหรับหน่วยอบรมโดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและหลักการเสริมสร้างสังคมคุณธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการเสริมสร้างสังคมคุณธรรมภายใต้แนวคิดธนาคารความดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหัวง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชัยภูมิ และเพื่อทดลองและนำเสนอรูปแบบการเสริมสร้างสังคมคุณธรรมเชิงพุทธบูรณาการในการดำเนินงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเขตภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ความดีและความมีคุณธรรมนั้น เป็นรากฐานสำคัญของสังคม เป็นอุดมการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์และความสุขแก่ทุกฝ่าย ไม่มีความรุนแรง ล้างผลาญ ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเพื่อแบ่งปัน สามารถพัฒนาบุคลากรในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งทางร่างกายจิตใจ และสติปัญญา พระพุทธศาสนามีหลักการในการพัฒนาสังคมไปสู่สังคมที่มีคุณธรรม ๘ ประการ คือ ความถูกต้อง ความเสมอภาค ความยุติธรรม ความสันติ ความพอเพียง สามัคคีธรรม การพึ่งพาอาศัย การมีศรัทธาและปัญญา ซึ่งถ้าสังคมใดมีธรรมเหล่านี้ทั้งหมด สังคมนั้นก็就会有ความสงบสุข มีการเกื้อกูลแบ่งปัน และช่วยพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีความสุจริต สามารถก้าวข้ามไปสู่การหลุดพ้นจากกิเลส ตัณหา

ความอยากต่าง ๆ ได้ หรือสามารถเข้าถึงธรรมได้ การจัดตั้งกลุ่มธนาคารความดีของชุมชนวัดศรีเมืองมูล ตำบลห้วยม้อ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เกิดขึ้นภายใต้หน่วยงานที่เรียกว่า “หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล” มีแนวคิดในการจัดตั้งธนาคารความดี ๒ ประการ คือ เพื่อป้องกันสิ่งไม่ดี มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณภาพ สามารถที่จะดำเนินชีวิตไปได้อย่างสงบสุข และเพื่อพัฒนาระบบการขับเคลื่อนความดี โดยนำหลักการทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในลักษณะของคะแนนความดี โดยมีเป้าหมายหลัก คือเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การเสริมสร้างความดีและสังคมคุณธรรม การจัดสวัสดิการชุมชน เป็นต้น ผลจากการดำเนินการธนาคารความดี สามารถทำให้คนในชุมชนมีความสุข มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยได้รับค่าความดีเป็นสิ่งตอบแทนแล้วสามารถนำมาแลกเปลี่ยนเป็นของได้ หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในขณะนี้ มีกระบวนการและหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือ การนำหลักการ ๘ ประการ คือ หลักศีลธรรมและวัฒนธรรม สุขภาพ สัมมาชีพ สันติสุข ศึกษาสงเคราะห์ สาธารณสงเคราะห์ กตัญญูกตเวทีก และหลักสามัคคีธรรม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคคลและสังคม โดยมีเป้าหมายของการดำเนินการ คือเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น การพัฒนาสังคม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดสวัสดิการชุมชน และการสงเคราะห์ชุมชน การใช้หลักการทางพระพุทธศาสนาควบคู่กับการพัฒนาชีวิต และสังคม เพื่อให้บุคคลพึ่งพาตนเองได้ มีการยึดมั่นในการทำความดี มีการช่วยเหลือแบ่งปันสร้างความผูกพันด้วยกิจกรรมการพัฒนา มีการสื่อสารเพื่อให้คนเข้าถึงสัจธรรมด้วยวิถีการปฏิบัติ และมีการฝึกตามหลักไตรสิกขาและหลักภาวนา ๕ เพื่อให้บุคคลทำประโยชน์ตนสมบูรณ์ พึ่งพาตนเองได้ในทุกทาง ให้มีความพร้อมที่บำเพ็ญประโยชน์เพื่อผู้อื่นด้วยความเสียสละ จากนั้นควรมีการพัฒนาสังคมให้ไปสู่สังคมคุณธรรมที่เกิดประโยชน์และความสุขของทุกคนในสังคม

วารางฉินนทร์ ศรีวงศ์ (๒๕๕๖ : ๒๐๖ - ๒๐๗) ได้ศึกษาการบริหารจัดการของธนาคารความดีตำบลห้วยม้อ และตำบลป่าหุง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เหตุจูงใจในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของธนาคารความดีตำบลห้วยม้อ คือ ๑) การมีคนในชุมชนและคณะกรรมการบริหารงานมาชักชวนให้เข้าร่วม ๒) การเล็งเห็นผลประโยชน์ที่เกิดต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและการช่วยเหลือผู้อื่นด้วย ส่วนเหตุจูงใจในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของธนาคารความดีตำบลป่าหุง คือ ๑) การมีคนในชุมชนและคณะกรรมการบริหารงานมาชักชวนให้เข้าร่วม ๒) การเล็งเห็นผลประโยชน์บางอย่างของธนาคารความดีและการแสดงความร่วมมือกับชุมชน ๓) เหตุผลส่วนบุคคล ผลตอบแทนที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกของธนาคารความดีตำบลห้วยม้อ สามารถแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ คือ ๑) ผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ สิ่งของเครื่องใช้ เกียรติบัตรเชิดชูความดีทุนการศึกษา ๒) ผลตอบแทนที่เป็นนามธรรม ได้แก่ ความสุขที่สัมผัสได้ การได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ความรู้สึกภาคภูมิใจกับการทำดี การได้เป็นตัวอย่างที่ดี ส่วนผลตอบแทนที่ได้รับ

จากการเป็นสมาชิกของธนาคารความดีตำบลป่าหุ่ง แบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ ๑) ผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ สิ่งของเครื่องใช้ ทุนการศึกษา แพ้มีสะสมงาน เกียรติบัตรเชิดชูความดี เกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือ การทัศนศึกษาดูงาน ๒) ผลตอบแทนที่เป็นนามธรรม ได้แก่ ความรู้สึกดี ความสุขทางใจ ที่ได้ทำดีและเห็นคนรอบข้างทำดี ความภาคภูมิใจกับการทำดี การได้เป็นตัวอย่งที่ดี การได้ปลูกฝังค่านิยมที่ดี

เรณู ผดุงถิ่น (๒๕๑๗:๑๖-๑๗) ได้ทำการศึกษาการใช้แรงเสริมทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยคัดเลือกนักเรียนจากการเสนอแนะของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๕ คน แบ่งออกเป็นพฤติกรรมไม่รับผิดชอบ จำนวน ๑๒ คน พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน จำนวน ๑๑ คน พฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียน จำนวน ๗ คน และพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน ๕ คน โดยการใช้เทคนิคการจัดการพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยา ๘ วิธี ได้แก่ ๑) การเสริมแรงทางสังคม และให้รางวัลเป็นสิ่งของ ๒) การใช้สัญญาเงื่อนไข ๓) การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร ๔) การเสริมแรงทางสังคม ๕) การให้ข้อมูลป้อนกลับควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม ๖) การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม ๗) เทคนิคกระบวนการ ดี อาร์ ไอและ๘) การควบคุมตนเอง และใช้รูปแบบการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว (Single Subject Design) แบบเส้นฐานเดี่ยว ๓ ชนิด คือ A-B , A-B-A และ A-B-A-B เก็บรวบรวมข้อมูลโดย การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนในทุกขั้นตอนของการจัดกระทำ มีหน่วยของ ข้อมูลเป็นจำนวนครั้งต่อวัน หรือครั้งต่อสัปดาห์ หรือเป็นรอยละต่อสัปดาห์ ซึ่งใช้หลักการปรับพฤติกรรม คือให้ความสนใจและคำชมเชยกับพฤติกรรมที่เหมาะสม ผลการวิจัยสรุปได้ว่าเทคนิคการจัดการพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยา ด้วยการเสริมแรงทางสังคมและให้รางวัลเป็นสิ่งของ การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม การให้ข้อมูลป้อนกลับควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม และการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรแล้วทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมไม่รับผิดชอบลดลงและหมดไป และเทคนิคการจัดการพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยา ด้วยวิธีการใช้สัญญาเงื่อนไข ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมลดลง และหมดไป ส่วนการใช้เทคนิคการเสริมแรงทางสังคมและให้รางวัลเป็นสิ่งของ และการเสริมแรงทางสังคม ทุกวิธีดังกล่าวทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของโรงเรียนลดลง เทคนิคการจัดการพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยา ด้วยวิธีการเสริมแรงทางสังคมและให้รางวัลเป็นสิ่งของ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียนลดลงและหมดไป ส่วนวิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร และ การใช้เทคนิคกระบวนการ ดี อาร์ ไอ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียนลดลงประมาณร้อยละ ๕๐ เทคนิคการจัดการพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยาด้วยวิธีการใช้สัญญาเงื่อนไข เทคนิคกระบวนการ ดี อาร์ ไอ การเสริมแรงทางสังคม และการควบคุมตนเอง ทุกวิธีดังกล่าวทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งจำนวนครั้งและความรุนแรงลดลง

นราวดี นิภาพฤกษ์ (๒๕๕๘) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมศิลปะและการเสริมแรงทางสังคม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย (อายุ ๕-๖ ปี) กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัย (อายุ ๕-๖ ปี) จำนวน ๕๘ คน เลือกแบบเจาะจง โดยใช้แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย ทางวาจา ในระยะทดลองและระยะติดตามผล ลดลงจากระยะเส้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรมศิลปะ และการเสริมแรงทางสังคมจากครู มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายในระยะทดลองน้อยกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกกิจกรรมศิลปะ การเสริมแรงทางสังคมจากเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จิตรา ไหลไพบุลย์ (๒๕๓๓) ศึกษาผลการใช้การเสริมแรงทางสังคมปรับคะแนนแบบฝึกหัด คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จังหวัดชลบุรี จำนวน ๘ คน แต่ละคนได้คะแนนฝึกหัดคณิตศาสตร์ไม่เกินร้อยละ ๕๐ แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการจับคู่นักเรียนที่ได้คะแนนแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ใกล้เคียงกันมากที่สุด และจับฉลากชื่อเขากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ ๕ คน การทดลองใช้เวลา ๑๐ สัปดาห์ แบ่งการทดลองเป็น ๓ ระยะ ระยะแรกเป็นระยะหาเส้นฐานพฤติกรรมของนักเรียนทั้ง ๒ กลุ่ม ใช้เวลา ๒ สัปดาห์ ระยะที่ ๒ เป็นระยะที่ใช้การเสริมแรงทางสังคมแก่กลุ่มทดลอง และระยะสุดท้ายทำการติดตามผลใช้เวลา ๑ สัปดาห์ ผลการวิจัย พบว่า คะแนนแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ในระยะที่ใช้การเสริมแรงทางสังคมของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมคะแนนแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ ในระยะที่ใช้การเสริมแรงทางสังคมของกลุ่มทดลองสูงกว่าระยะเส้นฐานพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๑๓ คะแนนแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ในระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และคะแนนแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ในระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองสูงกว่าระยะเส้นฐานพฤติกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

อารีวรรณ จันทร์เอียง (๒๕๕๑: ๘๔) ได้ศึกษาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมในชั้นเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมในชั้นเรียนในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญที่ระดับจุด ๐.๕

นิรติศัย ดวงตาผา (๒๕๔๕:๙๑) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอยู่ในระดับปานกลางโดยนักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

นิชวัน วรานุสาสน์ (๒๕๖๐) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสุจริต ผลการศึกษาพบว่า ๑) องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสุจริตมี ๗ องค์ประกอบ ๒๒ ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณมี ๓ ตัวบ่งชี้ ด้านการตัดสินใจเชิงจริยธรรมมี ๒ ตัวบ่งชี้ ด้านความมีวินัยและความเที่ยงธรรมมี ๓ ตัวบ่งชี้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริตมี ๓ ตัวบ่งชี้ ด้านความเป็นอยู่อย่างพอเพียงมี ๓ ตัวบ่งชี้ ด้านจิตสาธารณะ มี ๓ ตัวบ่งชี้ ด้านการสร้างสรรคที่มงานมี ๕ ตัวบ่งชี้ ๒) ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง/กลมกลืนของโมเดล พบว่า สอดคล้องกับข้อมูล เชิงประจักษ์ โดยเรียงลำดับจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มากไปน้อย คือ ด้านความมีวินัยและความเที่ยงธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการตัดสินใจ เชิงจริยธรรม ด้านการสร้างสรรคที่มงาน ด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านความเป็นอยู่ อย่างพอเพียง ด้านจิตสาธารณะ ๓) เกณฑ์ในการวัดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสุจริต รวมทุกองค์ประกอบแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้ คะแนนน้อยกว่า ๙๓.๑ คะแนน หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต่ำกว่าระดับผู้นำทั่วไป คะแนนอยู่ระหว่าง ๙๓.๑ - ๑๐๘.๙ คะแนน หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับทั่วไป คะแนนมากกว่า ๑๐๘.๙ คะแนน หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสูงกว่าระดับผู้นำทั่วไป ผลการประเมิน คู่มือการประเมินภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสุจริตมีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

พรทิพย์ ไชยมงคล (๒๕๖๐) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนเชียงคา ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ พบว่า สภาพการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนเชียงคา ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาพฤติกรรมสุจริตของนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาพัฒนาพฤติกรรมสุจริตของนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนเชียงคา ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ พบว่า ๑) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาพฤติกรรมสุจริตของนักเรียน สถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะด้านวินัยใ้แก่นักเรียนให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างพฤติกรรมอยู่อย่างพอเพียงใ้แก่นักเรียนให้มากกว่านี้ ๒) ด้านการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาพัฒนาพฤติกรรมสุจริตของนักเรียน สถานศึกษาควรทำให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะมีวินัยมากกว่านี้ สถานศึกษาต้องเน้นการทำให้เกิดหลักธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้นและให้เป็นรูปธรรม ๓) ด้านการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน ควรมีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างประสบการณ์แปลกใหม่

ให้กับนักเรียนบ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม และต้องทำให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจ เปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความคิด และพฤติกรรมในการเป็นคนดีมากขึ้น "

อ้อมใจ สุทธิวารีย์ (๒๕๖๐) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี : วิเคราะห์ความแปรปรวนพหุ ผลการวิจัยพบว่า ๑) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นและโดยรวมอยู่ในระดับ คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีจิตสาธารณะ ส่วนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีทักษะกระบวนการคิด ๒) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทของการเข้าร่วมโครงการและโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยที่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีทักษะกระบวนการคิด ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีจิตสาธารณะ ๓) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นและประเภทของการเข้าร่วมโครงการต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ($p > .05$) และ ๔. แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ควรใช้วิธีการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน บูรณาการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ และจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒. งานวิจัยต่างประเทศ

สังคม : วิธีแก้ปัญหาคีลธรรมเสื่อม? โดยกล่าวถึงแนวโน้มที่ทั่วโลกเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นเมื่อจีนหันมาใช้ระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit System - SCS) ซึ่งอ้างอิงจากสื่อตะวันตกเป็นระบบเฝ้าระวังตามแนวทางที่รัฐใช้ควบคุมชีวิตพลเมือง (Orwellian) ที่จะให้คะแนนพลเมืองทุกคน โดยใช้ระบบเครดิตทางการเงินและส่วนหนึ่งเป็นกลไกการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาระบบเครดิตทางสังคม (SCS) ได้รับการวางให้เป็นเครื่องมือควบคุมทางสังคมที่ยิ่งใหญ่ของจีน วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาว่า ระบบเครดิตทางสังคม (SCS) คืออะไร มีผลต่อพฤติกรรมของผู้คนอย่างไร นอกเหนือจากการสำรวจผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกเชิงคุณภาพ นักศึกษามหาวิทยาลัยรับรู้ระบบเครดิตทางสังคม (SCS) อย่างไร กรอบการทำงานเพื่ออธิบายว่า ระบบเครดิตทางสังคม (SCS) เป็นกลไกการปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างไร อาจมีการใช้ฟังก์ชันที่ทำให้ระบบเครดิตทางสังคม (SCS) เกิดปัญหาได้ถึงสามองค์ประกอบ : การเฝ้าระวังการแทรกแซงเชิงวิเคราะห์และการจัดการทางสังคม วิทยานิพนธ์นี้ระบุเครื่องมือหลักของการควบคุมใน ระบบเครดิตทางสังคม (SCS) คือการให้เข้าถึงหรือการปฏิเสธการเข้าถึงสินค้าและบริการที่กำหนดชีวิตในจินยุคใหม่ สิ่งนี้แสดงออกผ่านการลงโทษและการให้รางวัลกลไก นอกเหนือจากบัญชีดำที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม (SCS) ระบบเครดิตทางสังคม (SCS) สร้าง

ขึ้นจากหลักการพื้นฐานของการเฝ้าระวังซึ่งเป็นสาเหตุที่ใช้ทฤษฎี Panopticism Theory ของ Foucault ซึ่งเป็นการสอดส่องความเป็นส่วนตัวของผู้ถูกควบคุม ทำให้ผู้ถูกควบคุมรู้สึกที่กำลังถูกจ้องมองและระแวงสงสัยที่จะกระทำการอันผิดแผกไปจากความปกติ มาใช้เป็นกรอบทฤษฎีในวิทยานิพนธ์นี้ สำหรับ Foucault ความกลัวในการเฝ้าระวังมีอิทธิพลต่อตัวเองพฤติกรรมมนุษย์ ในแง่หนึ่งระบบเครดิตทางสังคม (SCS) จะถูกวาดเป็นฝันร้ายของการควบคุมชีวิตพลเมือง (Orwell) ในทางกลับกันนักวิชาการและสื่อมวลชนยืนยันว่าชาวจีนพบว่าแนวคิดของระบบเครดิตทางสังคม (SCS) นั้นน่าสนใจและสำคัญ นั่น คำถามนี้จึงเป็นหัวใจหลักของการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพสิบเอ็ดบทที่ดำเนินการกับนักศึกษามหาวิทยาลัยในปักกิ่ง ความน่าสนใจของระบบเครดิตทางสังคม (SCS) จะชัดเจนขึ้น เมื่อสำรวจการทดสอบความสมดุลของผลประโยชน์และผลเสียที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงไว้ในสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่การเข้าถึงสินค้าบริการและโอกาสที่เพิ่มขึ้นผ่านระบบเครดิตทางสังคม (SCS) อาจเป็นข้อตกลงที่ไม่อาจต้านทานได้ที่เสนอ แทนที่จะอ้าวงอ้อมรับการเฝ้าระวังมีอิทธิพลต่อตัวเองพฤติกรรมมนุษย์ (Faustian) จัดการกับการเฝ้าระวังที่ล่วงล้ำเพื่อประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม วิทยานิพนธ์นี้ให้เหตุผลสนับสนุนโดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ว่าการตรวจสอบความสมดุลนั้นมีความซับซ้อนยิ่งกว่าระหว่างการเฝ้าระวังและความเป็นส่วนตัว.

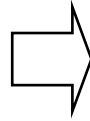
Glennis R. McWilliams.(๒๐๒๐ : ๕) ได้ศึกษาระบบระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit System - SCS) ของประเทศจีนและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในสังคมจีน ระบบเครดิตทางสังคม (SCS) เป็นระบบความรับผิดชอบที่ปฏิวัติวงการนั้นคือ มีไว้เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของบุคคล คะแนนเป็นรายบุคคลจัดทำโดย อัลกอริทึมที่ซับซ้อนซึ่งคำนึงถึงพฤติกรรมทางสังคมและการเงิน งานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพทุติยภูมิเป็นหลักกล่าวถึงระบบเครดิตสังคม (SCS) และวิเคราะห์ไฟล์ผลกระทบทางการเมืองสังคมและเศรษฐกิจที่ระบบเครดิตสังคม (SCS) อาจมีต่อสังคมจีน ชัดแย้งทฤษฎีถูกนำมาใช้เพื่อช่วยกำหนดบริบทการค้นพบของฉันและอธิบายการเพิ่มขึ้นของข้อขัดแย้งเชิงเผด็จการ trol ฉันทาคาดการณ์ว่าจะเป็นผลมาจากการนำระบบระบบเครดิตสังคม (SCS) ไปใช้ ในขณะที่ (ผลกระทบ/แรงสะท้อน)เอฟเฟกต์เต็มรูปแบบของระบบเครดิตสังคม (SCS) ยังไม่มีให้เห็น การวิจัยครั้งนี้ระบุว่าจะมีบทบาทในเกือบทุกด้านของไฟล์/แฟ้ม พฤติกรรมทางสังคมและการตัดสินใจทางการเงินที่ชาวจีนส่วนใหญ่ทำในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่นำเสนอมาข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม (ซึ่งในที่นี้หมายถึงพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี) ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต : กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗” นี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

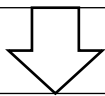
กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๑. ระบบเครดิตทางสังคม
๒. พฤติกรรมมนุษย์ และการปรับพฤติกรรมมนุษย์
๓. การเสริมแรง
๔. พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี
๕. โรงเรียนสุจริต และคุณลักษณะ ๕ ประการของนักเรียนโรงเรียนสุจริต
๖. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับเครือข่ายความดี
๗. กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา: กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

องค์ประกอบแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต : กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ประกอบด้วย

๑. ลักษณะของพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่
 - ๑) การมีทักษะกระบวนการคิด ๒) การมีวินัย ๓) ความซื่อสัตย์สุจริต ๔) การอยู่อย่างพอเพียง และ ๕) การมีจิตสาธารณะ
๒. พื้นที่ เวลา โอกาส หรือช่องทาง การแสดงพฤติกรรมและความคิดเห็น
- ๓.เกณฑ์การประเมิน
- ๔.ผลตอบแทนจากการแสดงพฤติกรรม

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่ การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ของการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ เพื่อสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกครอบคลุม เหมาะสมต่อการวิเคราะห์โดยมีรายละเอียดวิธีการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร

๑.๑ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๙ โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด ๓๓๒ คน

๑.๒ คณะผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต จำนวน ๑๘ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง

๒.๑ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โดยใช้โรงเรียนละ ๙ คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๘๑ คน ใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง

๒.๒ คณะผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต จำนวน ๑๘ คน

๓. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

๓.๑ ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

๓.๒ แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตประกอบด้วย รายการพฤติกรรมเกณฑ์การประเมิน ช่องทางการแสดงออก พื้นที่และ โอกาส การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ตามบริบทของพื้นที่ ผลตอบแทนจากการแสดงพฤติกรรมทางสังคม มี ๓ ขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

๑.๑ แบบสัมภาษณ์ ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบถูกสัมภาษณ์ แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริต พื้นที่ เวลา และโอกาสในการทำกิจกรรม และผลตอบแทนจากการทำกิจกรรม ใช้สำหรับวิเคราะห์แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต

๑.๒ แบบสอบถามพฤติกรรมแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมผ่าน สื่อโซเชียลมีเดีย กลุ่มแสดงความคิดเห็น พื้นที่บริเวณโรงเรียนและชุมชน ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริต ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ และสะท้อนคุณภาพของชิ้นงาน แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ประกอบด้วย คุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการ

โรงเรียนสุจริต ๕ ประการ ได้แก่ ๑) ทักษะกระบวนการคิด ๒) มีวินัย ๓) ซื่อสัตย์สุจริต ๔) อยู่อย่างพอเพียง และ ๕) จิตสาธารณะ

๑.๓ แบบสอบถามแบบปลายเปิด กิจกรรมโดดเด่นที่เสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริต ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ทั้ง ๙ โรงเรียน ที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ๕ ประการ ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และ จิตสาธารณะ

๒. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ แล้วดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

๒.๑ แบบบันทึกการสัมภาษณ์

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ถูกสัมภาษณ์ แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสุจริต และพื้นที่ เวลา โอกาสในการทำกิจกรรม และผลตอบแทนจากการทำกิจกรรม เพื่อการเสริมสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี จัดทำร่างรายการประเด็นการสัมภาษณ์ตามที่กำหนด และจัดทำแบบบันทึกการสัมภาษณ์ เสนอคณะผู้บริหารสถานศึกษาที่อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖ และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน ๑๒ คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาประเด็นความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

๒.๑.๑ ตอนที่ ๑ สอบถามสถานภาพข้อมูลเบื้องต้นของผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นแบบเต็มข้อความตามรายการ ประกอบด้วย เพศ ชั้นที่กำลังศึกษา

๒.๑.๒ ตอนที่ ๒ ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของ

นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ตามกรอบแนวคิด ๔ ประเด็น ดังนี้ คือ ๑) พื้นที่ เวลา และโอกาสในการแสดงออก อย่างเสรี ๒) กิจกรรม/เรื่องราวที่ต้องการแสดงออก ๓) ผลตอบแทนจากการแสดงออกอย่างเสรี และ ๔) เกณฑ์ที่ใช้ในการให้ผลตอบแทน โดยมีประเด็นคำถาม ๔ ประเด็น ดังนี้

๑) ประเด็นที่ ๑ พื้นที่หรือช่องทางใดบ้างที่นักเรียนต้องการ แสดงออกทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย

๒) ประเด็นที่ ๒ กิจกรรมใดหรือเรื่องราวใดบ้างที่นักเรียนต้องการ แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

๓) ประเด็นที่ ๓ หากกิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น เกิดผลดีโดยรวม นักเรียนต้องการอะไรเป็นผลตอบแทน และหากกิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดง ความคิดเห็นส่งผลในทางลบนักเรียนควรได้รับผลตอบแทนอย่างไร

ประเด็นที่ ๔ เกณฑ์ที่ใช้ในการให้ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่ แสดงออกหรือการแสดงความคิดเห็นควรเป็นอย่างไร (ทั้งกรณีทำถูกต้องและไม่ถูกต้อง)

๒.๒ แบบสอบถาม

๒.๒.๑ แบบสอบถามพฤติกรรมจากการนำเสนอผลงานของนักเรียนที่สะท้อน คุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๙ โรงเรียน โดยสังเกต คุณลักษณะของนักเรียนและคุณภาพชิ้นงาน ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด ความมีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง จิตสาธารณะ จากช่องทาง ดังนี้ ช่องทางโซเชียลมีเดีย โรงเรียนกลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาส่งผลงาน เกี่ยวกับ คุณลักษณะของนักเรียนและคุณภาพชิ้นงาน ได้แก่ ทักษะ กระบวนการคิด ความมีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง จิตสาธารณะ ส่งเข้าประกวด กล้องแสดง ความคิดเห็น พื้นที่บริเวณโรงเรียนและชุมชน เช่น ห้องประชุมโรงเรียน ลานกิจกรรม กิจกรรมในชุมชน ส่งแบบสังเกตพฤติกรรมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ด้วยการ ใช้ระบบเครดิตทางสังคมในช่องทางของพื้นที่ เวลา และโอกาสที่มี โดยจัดทำร่างแบบสังเกตพฤติกรรม ตามที่กำหนด และจัดทำแบบประเมินพฤติกรรม เสนอคณะผู้บริหารสถานศึกษาที่อบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖ และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน ๑๒ คน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และภาษา จากนั้นนำไปปรับปรุง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และให้ คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมา

หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งผลจากการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือทั้งฉบับ ได้ค่าคะแนนระหว่าง ๐.๘๐ - ๑.๐๐ ซึ่งเป็นค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและมีบริบทใกล้เคียง จากโรงเรียนชุมพวงศึกษา จำนวน ๓๐ คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, ๒๕๔๐) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๙๔๐ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้ระบุชื่อโรงเรียน ชื่อทีม ชื่อเรื่องที่น่าเสนอ เป็นแบบสังเกตพฤติกรรม โดยจะสังเกตพฤติกรรมผ่านผลงานที่นักเรียนนำเสนอ แบบสังเกตพฤติกรรม เป็นแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงระดับเดียว

- ๕ หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมชัดเจนดีมาก
- ๔ หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมชัดเจนดี
- ๓ หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมชัดเจนปานกลาง
- ๒ หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมชัดเจนพอใช้
- ๑ หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อย

๒.๒.๒ การสร้างและและการหาคุณภาพของ สื่อโซเชียลมีเดีย ที่โรงเรียนส่งเข้าประกวดกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ทั้ง ๙ แห่ง ในรูปแบบเพลง หรือคลิปวิดีโอ หนังสือ หรือในลักษณะอื่นๆ ความยาวไม่เกิน ๑๕ นาที สำหรับหัวข้อที่ใช้ในการส่งผลงานเข้าประกวดสามารถเลือกหัวข้อ ตามที่นักเรียนมีความสนใจ และเป็นการส่งเสริมคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต คือ ทักษะการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ และสามารถเผยแพร่ผลงานบนช่องทางโซเชียลและช่องทางต่างๆได้อย่างเสรี สร้างขึ้นโดยการคัดเลือกนักแสดง เขียนบท และขั้นตอนการจัดทำ จนได้ชิ้นงาน จากนักเรียนในโรงเรียน ภายใต้การดูแลของ ครูที่ปรึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต และความเห็นชอบความเหมาะสมจากผู้อำนวยการโรงเรียน

๒.๒.๓ แบบสอบถามกิจกรรมที่โดดเด่น ของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๙ โรงเรียน ที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ๕ ประการ ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และ จิตสาธารณะ

แบบสอบถามแบบปลายเปิด ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย กิจกรรมที่โดดเด่นแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียน

สุจริต และพื้นที่ เวลา โอกาสในการทำกิจกรรม และผลตอบแทนจากการทำกิจกรรม เพื่อการเสริมสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ จัดทำร่างรายการประเด็นการสอบถามตามที่กำหนด และจัดทำแบบสอบถาม เสนอคณะผู้บริหารสถานศึกษาที่อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๖ และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน ๑๒ คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาประเด็นความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษา ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย แบบบันทึกการสอบถาม คือ กิจกรรมที่โดดเด่น รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเป็น ๒ รูปแบบ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ มีรายละเอียด ดังนี้

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

๑.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อโซเชียลมีเดีย โดยส่งหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ถึงกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ทั้ง ๙ แห่ง เพื่อเชิญชวนให้ส่งผลงานนักเรียนเข้าประกวดในรูปแบบเพลง หรือคลิปวิดีโอ หนังสือ หรือในลักษณะอื่นๆ ความยาวไม่เกิน ๑๕ นาที สำหรับหัวข้อที่ใช้ในการส่งผลงานเข้าประกวดสามารถเลือกหัวข้อ ตามที่นักเรียนมีความสนใจ และเป็นการส่งเสริมคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต คือ ทักษะการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ และสามารถเผยแพร่ผลงานบนช่องทางโซเชียล และช่องทางต่างๆ ได้ อย่างเป็นเสรี ภายใต้การดูแลของ ครูที่ปรึกษา และส่งผลงานมาที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

๑.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่งหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ถึงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ทั้ง ๙ แห่ง เพื่อขออนุญาตจากผู้บริหารโรงเรียนให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียน

สุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ส่งแบบสอบถามคุณลักษณะทั้ง ๕ ประการ ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด ความม มีวินัย ชื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง จิตสาธารณะ

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

๒.๑ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ดำเนินการโดย กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะผู้วิจัยประกอบด้วย ผู้สัมภาษณ์ ผู้บันทึก และผู้ช่วยเหลือทั่วไป (Assistant) ติดต่อนัดหมายโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายล่วงหน้า ๑ สัปดาห์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ แบบกลุ่ม (Group Interview) วิเคราะห์ตีความข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

๒.๒ แบบสอบถามแบบปลายเปิด แจกหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ไปยัง กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาดำเนินการโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะผู้วิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามแบบปลายเปิด ในกิจกรรมกรรมที่โดดเด่นของโรงเรียนในการส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต แล้วทำ การรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเป็น ๒ รูปแบบ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีรายละเอียด ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

๑.๑ การตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ โดยตรวจสอบรายการในแบบสอบถาม เพื่อความถูกต้องและความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูลทุกรายการ

๑.๒ การจัดกระทำข้อมูล สร้างแฟ้มข้อมูลเพื่อบันทึกข้อมูลตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

๑.๓ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

๑.๔ การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) แล้วพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๕ เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ แนวทางการใช้ระบบ เครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครราชสีมา เขต ๗ แปลผลข้อมูลเป็นคำร้อยละ ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์สามารถให้ข้อมูลได้หลายความคิดเห็น

๑.๖ เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ แปลผลข้อมูลเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลผลเป็นระดับ ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๔๕ : ๑๐๐)

๔.๕๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับ	มากที่สุด
๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับ	มาก
๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับ	ปานกลาง
๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับ	น้อย
๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับ	น้อยที่สุด

๑.๗ นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาจัดตาราง แปลความหมาย ตีความจากตารางอภิปรายผลและสรุปผลการศึกษา ในรูปของการบรรยายและการอธิบายแบบความเรียง

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นความคิดเห็นจากแบบสัมภาษณ์ ตามประเด็นคำถามแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงผลอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ และแบบสอบถามแบบปลายเปิด กิจกรรมที่โดดเด่นของคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ โดยการวิเคราะห์สรุปเป็นประเด็น โดยใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการตรวจสอบแบบ ๓ เสา (Methodological triangulation) (ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์ : ๒๕๔๔, หน้า ๑๔๑) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต จากนั้นนำเสนอผลสรุปเป็นแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงผลอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ในรูปแบบของการบรรยาย และการอธิบายแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำกับข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

๑. ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และบริบทของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

๒. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน และวิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ ๒ การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ มี ๒ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การยกร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ที่ได้มาจากการศึกษาใน ขั้นตอนที่ ๑ มายกร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษาและนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขเป็นร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

๒.๒ การตรวจสอบแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ สทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการใช้ระบบ

เครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการตรวจสอบร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต และนักเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๒๗ คน รวม ๓๒ คน ประกอบด้วย

เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ตัวแปรที่ศึกษาจากสรุปผลข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ ๑

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๑. ศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ผลงานนักเรียน และแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับกิจกรรมที่โดดเด่น ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ในขั้นตอนที่ ๑ มาสรุปผลและสร้างเป็นประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus group)

๒. กำหนดโครงสร้างประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ใน ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ทักษะกระบวนการคิด ๒) การมีวินัย ๓) ความซื่อสัตย์สุจริต ๔) การอยู่อย่างพอเพียง และ ๕) การมีจิตสาธารณะ

๓. นำประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus group) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ มีข้อมูลครบถ้วนและครอบคลุมของประเด็นที่ศึกษา

๔. นำประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus group) ที่ได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา มาปรับปรุงแก้ไข ให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนตามคำแนะนำ และนำไปสำหรับการวิพากษ์แก่ผู้ที่เข้าร่วม การสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. **คณะผู้วิจัยการสนทนากลุ่ม (Focus group)** เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริตและนักเรียนโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ประชุมที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ กลุ่มครู ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริตและตัวแทนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ทั้ง ๙ โรงเรียน ประชุมที่ โรงเรียนเพชร หนองขาม

๒. **ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา** ร่วมกันวิพากษ์ วิเคราะห์ประเด็นข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์ ในขั้นตอนที่ ๑ เพื่อสรุปหาใจความสำคัญ และความเด่นชัดของแต่ละประเด็น เพื่อร่วมกัน กำหนดเป็นร่างการพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีใน การเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

๓. **ผู้ร่วมประชุม** ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ร่างการพัฒนาแนวทางการ ใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียน ในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ตามแบบโครงสร้างที่กำหนด

๔. **ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลและสรุปผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus group)** ของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องทั้งสองกลุ่ม รวบรวมนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

๕. **นำร่างการพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่ แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต** กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จากคำแนะนำตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษา มาปรับปรุงแก้ไข และรวบรวม จัดทำเป็นแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้าง คุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและรวบรวมข้อมูลจากการวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญ ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่ การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑. ผลการศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

๑.๑ ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จากการสัมภาษณ์

๑.๒ คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จากแบบสอบถามและผลงานโรงเรียนที่ส่งเข้าประกวด

๑.๓ กิจกรรมโดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

๒. ผลการพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

ผลการวิจัยลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออก
อย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๗

๑. คุณลักษณะของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต ๗

ตารางที่ ๔-๑ แสดงสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ (N=๘๑ คน)

รายการ	ความถี่(คน)	ร้อยละ
๑. เพศ		
- ชาย	๕๒	๖๔.๒๐
- หญิง	๒๙	๓๕.๘๐
๒. นักเรียน		
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	๒๑	๒๕.๙๒
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	๓๕	๔๓.๒๐
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๒๕	๓๐.๘๖

จากตารางที่ ๔-๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ถูกสัมภาษณ์เป็นเพศชายร้อยละ ๖๔.๒๐
เป็นเพศหญิงร้อยละ ๓๕.๘๐ มีนักเรียนศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ร้อยละ ๔๓.๒๐ มัธยมศึกษาปีที่
๖ ร้อยละ ๓๐.๘๖ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ร้อยละ ๒๕.๙๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔-๒ ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นพื้นที่หรือช่องทางที่นักเรียนต้องการแสดงออก
ทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย โดยรวม (N รวม = ๘๑ คน)

ที่	รายการ	ผลการสัมภาษณ์	
		ความถี่	ร้อยละ
๑.	โซเชียลมีเดีย	๓๔	๔๑.๙๘
๒.	กล่องแสดงความคิดเห็น	๒๑	๒๕.๙๓
๓.	พื้นที่ในโรงเรียน (ห้องประชุมโรงเรียน,ลานกิจกรรม)	๑๒	๑๔.๘๑
๔.	พื้นที่ในชุมชนและที่สาธารณะ	๘	๙.๘๗
๕.	การพูดคุยกับเพื่อน	๗	๘.๖๔

ที่	รายการ	ผลการสัมภาษณ์	
		ความถี่	ร้อยละ
๖.	บุคคลในครอบครัว	๕	๖.๑๗
๗.	ผู้มีอำนาจโดยตรง	๒	๒.๔๗

จากตารางที่ ๔- ๒ แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพื้นที่หรือช่องทางที่นักเรียนต้องการแสดงออกทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย โดยรวมปรากฏว่า โขเชียลมีเดีย กล่องแสดงความคิดเห็น พื้นที่ในโรงเรียน พื้นที่ในชุมชนและที่สาธารณะ การพูดคุยกับเพื่อน บุคคลในครอบครัว ผู้มีอำนาจโดยตรง คุณครู ตามลำดับ

ตารางที่ ๔-๓ ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นกิจกรรมหรือเรื่องราวที่นักเรียนต้องการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย (N รวม = ๘๑ คน)

ที่	รายการ	ผลการสัมภาษณ์	
		ความถี่	ร้อยละ
๑.	การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙	๒๑	๒๕.๙๓
๒.	การเมือง	๑๗	๒๐.๙๙
๓.	การศึกษา	๑๕	๑๘.๕๒
๔.	ความเป็นอยู่/เศรษฐกิจ	๑๒	๑๔.๘๑
๕.	การแต่งชุดนักเรียน	๑๐	๑๒.๓๕
๖.	ทรงผม	๑๐	๑๒.๓๕
๗.	สิ่งแวดล้อม	๔	๑๒.๓๕
๘.	วัฒนธรรม	๒	๔.๙๔
๙.	ศาสนา	๒	๔.๙๔

จากตารางที่ ๔-๓ แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องราวที่นักเรียนต้องการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัยมากที่สุด คือ การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ การเมือง มีค่าเฉลี่ย การศึกษา ความเป็นอยู่/เศรษฐกิจ การแต่งชุดนักเรียน ทรงผม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ศาสนา ตามลำดับ

ตารางที่ ๔-๔ ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัยทั้งกรณีทำถูกต้องและทำไม่ถูกต้อง (N รวม = ๘๑ คน)

ที่	รายการ	ผลการสัมภาษณ์	
		ความถี่	ร้อยละ
๑.	จำนวนคนที่สนใจ ติดตาม	๓๕	๔๓.๒๑
๒.	การลงความเห็นหรือมติ	๒๔	๒๙.๖๓
๓.	การร่วมแสดงความคิดเห็น	๑๔	๑๗.๒๘
๔.	ความคุ้มค่า	๑๐	๑๒.๓๕
๕.	ความพึงพอใจ	๖	๗.๔๑
๖.	การเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	๔	๔.๙๓

จากตารางที่ ๔-๔ แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเกณฑ์ที่ควรใช้ในการให้ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัยทั้งกรณีทำถูกต้องและทำไม่ถูกต้อง ดังนี้ จำนวนคนที่สนใจ ติดตาม การลงความเห็นหรือมติ การร่วมแสดงความคิดเห็น คุ้มค่า ความพึงพอใจ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามลำดับ

ตารางที่ ๔-๕ ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นแล้วเกิดผลดีและผลลบ โดยส่วนรวมทั้งกรณีทำถูกต้องและทำไม่ถูกต้อง (Nรวม = ๘๑ คน)

ที่	รายการ	ผลการสัมภาษณ์	
		ความถี่	ร้อยละ
ผลตอบแทนกิจกรรมที่ส่งผลดี			
๑	ชื่นชม ยกย่อง คำชม	๔๔	๕๔.๓๒
๒	เกียรติบัตร	๒๖	๓๒.๑๐
๓	การยอมรับ	๑๕	๑๘.๕๒
๔	รางวัล	๑๐	๑๒.๓๕
๕	โอกาส	๖	๗.๔๑
๖	ความสุข	๔	๔.๙๔
๗	กำลังใจ	๓	๓.๗๐
๘	การเคารพความคิดเห็น	๓	๓.๗๐
๙	ความเท่าเทียม	๒	๒.๔๖

ตารางที่ ๔-๖ ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นแล้วเกิดผลดีและผลลบ โดยส่วนรวมกรณีทำถูกต้องและไม่ถูกต้อง (N = ๘๑)

ที่	รายการ	ผลการสัมภาษณ์	
		ความถี่	ร้อยละ
ผลตอบแทนกิจกรรมที่ส่งผลลบ			
๑	ให้โอกาสแก้ไข	๓๙	๔๖.๙๑
๒	ตักเตือน แนะนำ	๒๙	๓๕.๘๐
๓	ไม่ให้ผลตอบแทน	๑๖	๑๙.๗๕
๔	ลงโทษ	๑๒	๑๔.๘๑
๕	ปรับทัศนคติ (หมายถึง การเรียกเข้าไปพูดคุยโน้มน้าวความคิด)	๒	๒.๔๗

จากตารางที่ ๔-๕ และ ๔-๖ แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นแล้วเกิดผลดีและผลลบโดยส่วนรวมทั้งกรณีทำถูกต้องและไม่ถูกต้อง ดังนี้ ชื่นชม ยกย่อง คำชม มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๓๘.๒๖ เกียรติบัตร การยอมรับ รางวัล โอกาส ความสุข กำลังใจ และการเคารพความคิดเห็นความเท่าเทียม

ผลตอบแทนกิจกรรมที่ส่งผลลบ ดังนี้ ให้โอกาสแก้ไข ตักเตือน แนะนำ ไม่ให้ผลตอบแทน มีค่าเฉลี่ย ลงโทษ มีค่าเฉลี่ย ปรับทัศนคติ ตามลำดับ

๑.๓ คุณลักษณะของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

๑.๓.๑ ผลงานที่ส่งเข้าประกวดกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ในรูปแบบเพลง หรือคลิปวิดีโอ หนังสือ หรือในลักษณะอื่นๆ ความยาวไม่เกิน ๑๕ นาที สำหรับหัวข้อที่ใช้ในการส่งผลงานเข้าประกวดสามารถเลือกหัวข้อ ตามที่นักเรียนมีความสนใจ และเป็นการส่งเสริมคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต คือ ทักษะการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ และสามารถเผยแพร่ผลงานบนช่องทางโซเชียลและช่องทางต่างๆได้อย่างเสรีมีโรงเรียนที่ส่งผลงานเข้าประกวดจำนวน ๓ โรงเรียนดังนี้

๑. โรงเรียนเพชรหนองขาม เรื่อง THE IDEA (ความคิด) นำเสนอบนช่องทางโซเชียลมีเดีย ที่ <https://youtu.be/2uq0iSYV6Yg>

๒. โรงเรียนบ้านหนองม่วงวิทยาการ เรื่อง สุจริตธรรมนำไทย นำเสนอบนช่องทางโซเชียลมีเดีย ที่ <https://youtu.be/6l4i4d4q3aE>

๓. โรงเรียนบ้านโนนยอ เรื่อง Final Test (โฟนอลเทส) นำเสนอบนช่องทางโซเชียลมีเดีย ที่ <https://youtu.be/la77IxiLe-w>

ตารางที่ ๔-๗ นำเสนอผลงานส่งเสริมคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต คือ ทักษะการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ จากการส่งผลงานเข้าประกวด นำเสนอผลงานผ่านโซเชียลมีเดีย กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

คุณลักษณะโดดเด่นที่พบในผลงาน	เนื้อเรื่องและการนำเสนอ
ความซื่อสัตย์สุจริต ๒ เรื่อง	เนื้อเรื่องที่นำเสนอ จะเดินเรื่องราวที่แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของความสามารถของโรงเรียนแต่ละแห่ง มีนำเสนอเรื่อง ชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสตามพื้นที่และบริบทของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยใช้ภาษาโคราชในการสื่อสารซึ่งเป็นภาษาถิ่นที่ใช้กันโดยแพร่หลายและเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมา และยังมีการนำเสนอเรื่องเกี่ยวข้องกับความรักในวัยเรียนแล้วเชื่อมโยงเข้ากับพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ นำมาเป็นเครื่องเตือนใจเตือนสติให้รู้จักคิด และ ทำในสิ่งที่ดี ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด
ทักษะกระบวนการคิด ๑ เรื่อง	นอกจากนั้นยังใช้ความสามารถในการขับเสภามานำเสนอ ซึ่งเน้นถึงความเป็นไทยได้อย่างลงตัวและสวยงามของการนำเสนอและความสอดคล้องกับการคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสุจริต

จากตารางที่ ๔ - ๗ นำเสนอผลงานส่งเสริมคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต คือ ทักษะการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ จากการส่งผลงานเข้าประกวด นำเสนอผลงานผ่านโซเชียลมีเดีย กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ พบว่า มีโรงเรียนที่ส่งผลงานเข้าประกวดจำนวน ๓ โรงเรียน คุณลักษณะที่โดดเด่น คือด้านความซื่อสัตย์ มีจำนวน ๒ เรื่อง และทักษะกระบวนการคิด จำนวน ๑ เรื่อง ส่วนการดำเนินเรื่องจะเน้นความเป็นวัยรุ่น และเน้นความเป็นไทย ความเป็นเอกลักษณ์ ของบริบทพื้นที่ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ และนำพระราชดำริ ของ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเป็นข้อคิดและส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนโรงเรียนสุจริต

ตารางที่ ๔-๘ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่ม โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ด้านทักษะกระบวนการคิด (N = ๘๑)

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	นักเรียนตั้งใจเรียน มีส่วนร่วมในชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียน การสอน	๓.๘๘	๐.๖๓	มาก
๒.	นักเรียนมีการวางแผนงานก่อนเริ่มทำงาน	๔.๐๒	๐.๖๕	มาก
๓.	นักเรียนมีการแบ่งหน้าความรับผิดชอบชิ้นงานอย่างเป็นระบบ	๔.๒๕	๐.๕๔	มาก
๔.	นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในภาระงานก่อนลงมือกระทำ	๔.๒๐	๐.๕๖	มาก
๕.	นักเรียนมีการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาด้วยตนเอง	๔.๘๐	๐.๕๔	มากที่สุด
๖.	นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย	๓.๔๒	๐.๘๐	มาก
๗.	นักเรียนมีความตั้งใจและรับผิดชอบงานจนประสบความสำเร็จ	๔.๑๕	๐.๕๙	มาก
๗.	นักเรียนมีความตั้งใจและรับผิดชอบงานจนประสบความสำเร็จ	๔.๑๕	๐.๕๙	มาก
๘.	นักเรียนพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน	๓.๘๘	๐.๖๖	มาก
๙.	นักเรียนปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง	๓.๙๘	๐.๔๙	มาก
๑๐.	นักเรียนชื่นชมผลงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจ	๔.๗๖	๐.๕๓	มากที่สุด
รวม		๔.๑๓	๐.๐๙	มาก

จากตารางที่ ๔-๘ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครราชสีมา เขต ๗ ด้านทักษะกระบวนการคิด โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ ผลการประเมินรายข้อปรากฏว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนมีการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาด้วยตนเอง มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๐ รองลงมาคือ นักเรียนชื่นชมผลงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจมีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๖ และ นักเรียนมีการแบ่งหน้าความรับผิดชอบชิ้นงานอย่างเป็นระบบ มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๕ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือนักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีผลการประเมินในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๒

ตารางที่ ๔-๙ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ด้านความมีวินัย (N = ๘๑)

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	นักเรียนมาโรงเรียนและเข้าเรียนตรงเวลา	๔.๔๒	๐.๖๓	มาก
๒.	นักเรียนรับผิดชอบและปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๔.๔๕	๐.๖๕	มาก
๓.	นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน	๔.๗๕	๐.๕๔	มากที่สุด
๔.	นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	๔.๘๔	๐.๕๖	มากที่สุด
๕.	นักเรียนเข้าแถวซื้อสินค้าหรือรับบริการของโรงเรียน	๔.๒๔	๐.๕๔	มาก
๖.	นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน	๔.๔๕	๐.๘๐	มาก
๗.	นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียนทุกครั้ง	๓.๘๒	๐.๕๙	มาก
๘.	นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลา	๔.๗๙	๐.๖๖	มากที่สุด
๙.	นักเรียนขออนุญาตครูทุกครั้งที่จะเข้าและออกจากห้องเรียน	๔.๘๘	๐.๔๙	มากที่สุด
๑๐.	นักเรียนรักษาความสะอาดโดยทิ้งขยะให้ถูกที่ทุกครั้ง	๔.๗๖	๐.๕๓	มากที่สุด
๑๑.	ไม่มาสาย/ตรงต่อเวลา	๓.๘๐	๐.๖๒	มาก
๑๒.	แต่งกายตามระเบียบ	๓.๙๘	๐.๕๔	มาก
รวม		๔.๔๓	๐.๐๙	มาก

จากตารางที่ ๔-๙ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

ด้านความมีวินัย โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๓ ผลการประเมินรายข้อปรากฏว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนขออนุญาตครูทุกครั้งที่จะเข้าและออกจากห้องเรียน มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๘ รองลงมาคือ นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๔ และ นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลา มีผลการประเมินในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๙ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ ไม่มาสาย/ตรงต่อเวลา มีผลการประเมินในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐

ตารางที่ ๔-๑๐ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านซื่อสัตย์สุจริต (N = ๘๑)

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครู	๔.๕๒	๐.๖๓	มาก
๒.	นักเรียนไม่พูดสิ่งไม่ดี เช่น โกหก หลอกลวง พูดคำหยาบ และพูดเพื่อจ้อ	๔.๔๕	๐.๖๕	มาก
๓.	นักเรียนทำความผิด นักเรียนจะยอมรับผิดที่ทำ	๔.๗๕	๐.๕๔	มากที่สุด
๔.	นักเรียนไม่ลอกงาน เช่น การบ้านหรือข้อสอบของเพื่อน	๔.๘๔	๐.๕๖	มากที่สุด
๕.	นักเรียนจะขออนุญาตทุกครั้ง ก่อนหยิบ ยืมสิ่งของของคนอื่น	๔.๗๔	๐.๕๔	มากที่สุด
๖.	พูดความจริง	๔.๔๕	๐.๘๐	มาก
๗.	ไม่ลอกการบ้าน/ไม่ลอกข้อสอบ	๔.๘๒	๐.๕๙	มากที่สุด
๘.	ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน	๔.๗๙	๐.๖๖	มากที่สุด
	รวม	๔.๖๖	๐.๐๙	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔-๑๐ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๖ ผลการประเมินรายข้อปรากฏว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนไม่ลอกงาน เช่น การบ้านหรือข้อสอบของเพื่อน มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๔ รองลงมาคือ ไม่ลอกการบ้าน/ไม่ลอกข้อสอบ มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๒ และ ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๙ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครู มีผลการประเมินในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๒

ตารางที่ ๔- ๑๑ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ด้านอยู่อย่างพอเพียง (N = ๘๑)

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	นักเรียนเปิด ปิดน้ำ ไฟ ทุกครั้งที่เลิกใช้เพื่อช่วยกันประหยัด	๔.๒๗	๐.๓๙	มาก
๒.	นักเรียนดูแลรักษาเสื้อผ้าที่สวมใส่อย่างดีเพื่อให้ใช้งานได้นาน ๆ	๔.๔๘	๐.๔๙	มาก
๓.	นักเรียนเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียนเป็นอย่างดีไม่ให้สูญหาย	๔.๕๔	๐.๖๔	มากที่สุด
๔.	นักเรียนใช้อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ จนหมดหรือไม่สามารถใช้ต่อไปได้ จึงซื้อหรือหาของใหม่มาใช้	๔.๕๔	๐.๕๐	มากที่สุด
๕.	นักเรียนมีการออมเงินเพื่อใช้ในยามจำเป็น	๔.๔๘	๐.๔๙	มาก
๖.	นักเรียนไม่ร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็น	๔.๖๐	๐.๕๐	มาก
๗.	นักเรียนรับประทานอาหารจนหมดจาน	๔.๗๕	๐.๔๘	มากที่สุด
๘.	นักเรียนพบว่าสิ่งของในโรงเรียนชำรุด จะรีบแจ้งคุณครู	๔.๔๔	๐.๖๒	มาก
๙.	นักเรียนร่วมกันรักษาสมบัติของโรงเรียน	๔.๖๓	๐.๕๔	มากที่สุด
๑๐.	นักเรียนใช้เวลาว่างทบทวนบทเรียน	๔.๔๔	๐.๔๘	มาก
๑๑.	รับประทานอาหารไม่เหลือ	๔.๖๐	๐.๕๐	มากที่สุด
๑๒.	ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า	๔.๕๔	๐.๕๐	มากที่สุด
รวม		๔.๕๓	๐.๐๗	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔- ๑๑ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ด้านอยู่อย่างพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๓ ผลการประเมินรายข้อปรากฏว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนรับประทานอาหารจนหมดจาน มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๕ รองลงมาคือ นักเรียนร่วมกันรักษาสมบัติของโรงเรียน มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ ๔.๖๓ และ นักเรียนไม่ร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็นและรับประทานอาหารไม่เหลือ มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๐ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ นักเรียนเปิด ปิดน้ำ ไฟ ทุกครั้งที่เลิกใช้เพื่อช่วยกันประหยัด มีผลการประเมินในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๗

ตารางที่ ๔-๑๒ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ด้านจิตสาธารณะ (N = ๘๑)

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	นักเรียนเข้าใจ เห็นใจผู้ที่เดือดร้อนจากการไม่มีสิ่งของที่จำเป็น เช่น	๔.๒๗	๐.๓๙	มาก
๒.	นักเรียนแบ่งปันเงินหรือสิ่งของให้เพื่อนหรือผู้เดือดร้อนด้วยความเต็มใจ	๔.๔๘	๐.๔๙	มาก
๓.	นักเรียนไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตัวเอง	๔.๕๔	๐.๖๔	มากที่สุด
๔.	นักเรียนเต็มใจที่จะเก็บขยะและทำความสะอาดโรงเรียน	๔.๕๔	๐.๕๐	มากที่สุด
๕.	นักเรียนช่วยเพื่อนทำความสะอาด ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	๔.๔๘	๐.๔๙	มาก
๖.	นักเรียนทำความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ	๔.๖๐	๐.๕๐	มากที่สุด
๗.	นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ทุกครั้งที่มีโอกาส	๔.๗๕	๐.๔๘	มากที่สุด
๘.	นักเรียนช่วยกันรักษาสสมบัติของโรงเรียน	๔.๔๔	๐.๖๒	มาก
๙.	นักเรียนร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม	๔.๖๓	๐.๕๔	มากที่สุด
๑๐.	นักเรียนเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม	๔.๔๔	๐.๔๘	มาก
๑๑.	เมื่อนักเรียนซื้อสินค้าและได้รับเงินทอนที่เกิน นักเรียนจะคืนแม่ค้า	๔.๖๐	๐.๕๐	มากที่สุด
๑๒.	นักเรียนเห็นเพื่อนกระทำผิด จะรีบตักเตือนเพื่อนหรือแจ้งคุณครู	๔.๕๔	๐.๕๐	มากที่สุด
๑๓.	นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนใด จะรีบถามครูเพื่อให้เข้าใจ	๔.๓๘	๐.๖๑	มาก
๑๔.	นักเรียนปฏิบัติตนด้วยความซื่อตรง ด้วยความจริงจัง	๔.๓๓	๐.๔๓	มาก
๑๕.	นักเรียนยินดีและช่วยเผยแพร่ความดีของเพื่อนเมื่อมีโอกาส	๔.๕๐	๐.๕๐	มาก
๑๖.	ช่วยเหลืองานโรงเรียนและชุมชนด้วยความเต็มใจ	๔.๔๘	๐.๔๙	มาก
รวม		๔.๕	๐.๐๗	มาก

จากตารางที่ ๔-๑๒ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

เขต ๗ ด้านจิตสาธารณะ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๕ ผลการประเมินรายข้อปรากฏว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ทุกครั้งที่มีโอกาส มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๕ รองลงมาคือ นักเรียนร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๓ และ นักเรียนทำความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และเมื่อนักเรียนซื้อสินค้าและได้รับเงินทอนที่เกิน นักเรียนจะคืนแม่ค้ามีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๐ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ นักเรียนเข้าใจ เห็นใจผู้ที่เดือดร้อนจากการไม่มีสิ่งของที่จำเป็น มีผลการประเมินในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๗

ตารางที่ ๔-๑๓ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ (N = ๘๑)

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	ทักษะกระบวนการคิด	๔.๑๓	๐.๐๘	มาก
๒.	มีวินัย	๔.๔๓	๐.๐๘	มาก
๓.	ซื่อสัตย์สุจริต	๔.๖๖	๐.๐๘	มากที่สุด
๔.	อยู่อย่างพอเพียง	๔.๕๓	๐.๐๗	มากที่สุด
๕.	จิตสาธารณะ	๔.๕๐	๐.๐๗	มากที่สุด
รวม		๔.๔๕	๐.๐๑	มาก

จากตารางที่ ๔-๑๓ ผลการสอบถามคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๕ ผลการประเมินรายข้อปรากฏว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ ซื่อสัตย์สุจริต มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๖ รองลงมาคือ อยู่อย่างพอเพียง มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๓ และ จิตสาธารณะ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๐ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ ทักษะกระบวนการคิดมีผลการประเมินในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการสอบถามนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๙ โรงเรียน จำนวน ๘๑ คน สรุปได้ลักษณะ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนด้านที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ ชื่อสัตย์สุจริต มากที่สุด รองลงมาคือ อยู่อย่างพอเพียง มากที่สุด และ จิตสาธารณะ มากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ ทักษะกระบวนการคิดมีผลการประเมินในระดับ มาก

๑.๔ กิจกรรมโดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

ตารางที่ ๔-๑๔ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ด้านทักษะการคิด

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
ทักษะการคิด	
๑. โครงการอาชีพ กิจกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ การแปรรูป ผลผลิต เช่น ไวน์มันม่วง ไข่เค็มดินปลวก กล้วยฉาบ กล้วยอบเนย โดยให้นักเรียน ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นสวยงาม เพื่อเพิ่ม มูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ และใช้วัตถุดิบจาก ท้องถิ่นนำมาดัดแปลง แปรรูปเพิ่มมูลค่า	๑. การยอมรับจากสังคมโรงเรียนได้นำเสนอ ผลงานในโทรทัศน์ช่อง ๓ รายการ ศธ. ๓๖๐ องศา ๒. คุณค่าของสินค้า ผ่านการโฆษณา การ ยอมรับ ๓. การประกอบอาชีพในอนาคต ๔. ยอดขายของผลิตภัณฑ์
๒. การอบรม สร้าง และรู้เท่าทัน สื่อออนไลน์ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เสริมสร้างความรู้ในการ สร้างสื่อเพื่อนำเสนอบนช่องทางออนไลน์ และ ให้ผู้เรียนได้มีการป้องกันตนเองในการใช้สื่อ เพื่อไม่ให้เกิดอันตราย	๑. ยอดการติดตาม ๒. การประกอบอาชีพทางออนไลน์ เช่น ยูทูบเปอร์ นักแคสเกม ๓. การรู้วิธีการใช้ ออนไลน์อย่างปลอดภัย ๔. ใบประกาศเกียรติบัตร ผ่านการอบรม

ตารางที่ ๔-๑๔ (ต่อ)

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
<p>๓. กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น งานวันภาษาไทย งานวันวิทยาศาสตร์ รวมถึงการคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการแข่งขันกิจกรรมการตอบคำถาม การแสดง</p>	<p>๑. รางวัล ของรางวัล เงินรางวัล ๒. ความภาคภูมิใจ ๓. การได้แสดงออก ๔. การยอมรับ ๕. การเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับรุ่นน้อง</p>
<p>๔. สถานักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นผู้แทนของนักเรียนทุกคนในกิจการภายในและภายนอกสถานศึกษา และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของนักเรียน - ปฏิบัติงานแต่ละครั้งคณะกรรมการสถานักเรียนต้องมีเจตนาธรรม มีอุดมคติและมีจุดมุ่งหมายในการทำหน้าที่กรรมการสถานักเรียนอย่างเดียวกันเพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด - เป็นผู้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และเคารพในเกียรติของโรงเรียนอย่างจริงใจ - ยึดมั่นและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนทั่วไป และคณะกรรมการสถานักเรียนมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการสถานักเรียน 	<p>๑. การมีภาวะผู้นำ ๒. การเป็นตัวอย่างที่ดี ๓. ความน่าเชื่อถือ ๔. ประสบการณ์ ๕. เกียรติบัตรรับรอง</p>

ตารางที่ ๔-๑๔ (ต่อ)

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
- เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสภานักเรียน ทุกครั้ง ยกเว้นเมื่อมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจจะก้าวล่วงได้ - รับผิดชอบในการบริหารงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในคณะกรรมการสภานักเรียน	
๕. การแสดงความคิดเห็น บทบาทหน้าที่ของสภานักเรียนในการเสริมสร้างวินัย และข้อควรแก้ไขปรับปรุง ในกล่องแสดงความคิดเห็น	๑. การปรับปรุงพัฒนาบทบาทหน้าที่ ๒. การยอมรับความคิดเห็นของเสียงส่วนใหญ่ ๓. ความคิดเห็นได้รับการตอบสนอง
๖. การจัดพื้นที่กิจกรรม รู้ทันความเคลื่อนไหวของบ้านเมือง ในการให้ความรู้ในการแพร่ระบาดของโรคไวรัส โควิด-๑๙ ความรู้เรื่องและการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	๑. การได้แสดงออก ได้แสดงความคิดเห็น ๒. มีผู้รับฟัง
๗. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โครงงานที่โดดเด่นคือ โครงงานด้านวิทยาศาสตร์ คือการทำเจลล้างมือ นักเรียนได้ร่วมกันจัดทำและนำเสนอ ในลักษณะคลิปวิดีโอ โครงงานภาษาที่ให้นักเรียนได้ขับเสภา ประกอบคลิปโรงเรียนสุจริต และได้นำเสนอในช่องทางยูทูบ	๑. ผลคะแนน ๒. การเผยแพร่ผลงาน ๓. ความรู้ ๔. การแสดงบทบาท ๕. ความภาคภูมิใจ

จากตารางที่ ๔-๑๔ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านทักษะการคิด มีกิจกรรมที่โดดเด่น ๑. โครงงานอาชีพ กิจกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ การแปรรูป ผลผลิต ๒. การอบรม สร้าง และรู้เท่าทัน สื่อออนไลน์ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เสริมสร้างความรู้ในการสร้างสื่อเพื่อนำเสนอบนช่องทางออนไลน์ ๓. กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ๔. สภานักเรียน ๕. การแสดงความคิดเห็น บทบาทหน้าที่ของสภานักเรียนในการเสริมสร้างวินัย และข้อควรแก้ไขปรับปรุง ในกล่องแสดงความคิดเห็น ๖. การจัดพื้นที่กิจกรรม รู้ทันความเคลื่อนไหวของบ้านเมือง ๗. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โครงงาน

ตารางที่ ๔-๑๕ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน
โรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความมีวินัย

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
ความมีวินัย	
๑. รักษาดินแดน การปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน การฝึกปฏิบัติ การนำความรู้ที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ วินัยในตนเอง และส่วนรวม	๑. ผลการเรียน ๒. การยอมรับ ๓. ส่วนรวมดีขึ้น ๔. ช้อยกเว้นในการเกณฑ์ทหาร
๒. ลูกเสือ กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่มีในโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมรักษาดินแดนได้เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ ๔ มีไม่มากนัก จึงจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความเป็นระเบียบวินัยในตนเอง และนำร่องๆในช่วงชั้นที่ ๑-๓ ให้รักษาระเบียบวินัย	๑. ความสนุกสนาน ความท้าทาย ๒. การเป็นผู้นำ ๓. ผลการเรียน ๔. การยกย่องชมเชย
๓. ระเบียบวินัยในการเข้าแถวรับบริการ ตั้งแต่การเข้าแถวในช่วงหน้าเสาธง การเข้าแถวรับอาหารกลางวัน และกิจกรรมอื่นๆในโรงเรียน	๑. ความภาคภูมิใจ ๒. โรงเรียนเรียบร้อย ๓. การได้รับบริการที่รวดเร็ว ๔. สร้างความมีวินัย ๕. คำชม
๔. การแบ่งเขตพื้นที่บริการ หรือพื้นที่รับผิดชอบในการรักษาความสะอาด การทำความสะอาด มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ เป็นหมวดสี รับผิดชอบ เพื่อให้ให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ ได้ดูแลเรื่องระเบียบวินัยช่วยคุณครู	๑. งดงามดี ๒. ความภาคภูมิใจ ๓. คำชมจากคุณครู และการเป็นตัวอย่งที่ดี

ตารางที่ ๔-๑๕ (ต่อ)

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
๕. เวิร์กช็อป การทำหน้าที่เวิร์กช็อป เวิร์กช็อปความรับผิดชอบทั้งการทำสะอาด การนำขยะไปคัดแยก และการดูแลความ สะอาดในที่ต่างๆบริเวณห้องเรียน เป็นการฝึก ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบเพื่อให้ ต่อเนื่องและยั่งยืน	๑. ความสะอาดของห้องที่ดีขึ้น ๒. คำชม ๓. การสร้างนิสัยที่ถาวร
๖. อาสาจราจร เพื่อความเป็นระเบียบวินัย การ ปฏิบัติตามกฎจราจร ทั้งการเดินเท้าเข้ามา บริเวณโรงเรียน การปั่นจักรยาน การขับ มอเตอร์ไซด์ และบริการคุณครูแขกที่มาเยือน โรงเรียนในช่วงมีงานได้ความเป็นระเบียบวินัย และความปลอดภัยอีกด้วย	๑. ความปลอดภัย ๒. ความสมารถ ๓. วินัยจราจรที่ดีขึ้น ๔. คำชื่นชม
๗. ข้อตกลงในห้องเรียน เป็นการฝึกระเบียบ วินัยที่มาจากนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น เพื่อให้รู้จักรับฟังเสียงส่วน ใหญ่และมีการปฏิบัติตาม	๑. การยอมรับความคิดเห็นของเสียงส่วนใหญ่ ๒. การปฏิบัติตามเสียงส่วนใหญ่
๘. แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียน จากกล่อง แสดงความคิดเห็น	๑. การยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ ๒. การปฏิบัติตามความคิดเห็น
๙. การฝึกซ้อมการแสดง วงดนตรีสากล นาฏศิลป์ กีฬา พายเรือยาว to be number one กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ซึ่งอยู่ติดกลุ่ม แม่น้ำมูล จะมีบางโรงเรียนที่มีการฝึกแข่งเรือ ยาวซึ่งต้องอาศัยความมีระเบียบวินัยในการ ฝึกซ้อม เพื่อให้ผลของงานออกมาดีมีคุณภาพ	๑. การทำงานเป็นทีม ๒. ความพร้อมเพียง ๓. ผลของงาน ๔. รางวัลที่เป็นสิ่งของ หรือเงินรางวัล ๕. ความชื่นชอบ ชื่นชม

จากตารางที่ ๔ - ๑๕ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของ
นักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความมีวินัย มีกิจกรรมโดดเด่นทั้งหมด ๙ กิจกรรม ดังนี้ ๑) รักษาดินแดน ๒) ลูกเสือ ๓) ระเบียบวินัยในการเข้าแถวรับบริการ ๔) การแบ่งเขตพื้นที่บริการ หรือพื้นที่รับผิดชอบ ๕) เเวรประจำวัน การทำหน้าที่เวรประจำวัน เเวรเป็นความรับผิดชอบ ๖) อาสาจราจร ๗) ข้อตกลงในห้องเรียน ๘) แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียน จากกล่องแสดงความคิดเห็น ๙) การฝึกซ้อมการแสดง วงดนตรีสากล นาฏศิลป์ กีฬา พายเรือยาว to be number one รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ความรู้สึกรัก ความภาคภูมิใจ ความปลอดภัย การทำงานเป็นทีม

ตารางที่ ๔-๑๖ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
ความซื่อสัตย์สุจริต	
๑. กิจกรรมของหายได้คืน นักเรียนที่เก็บสิ่งของเงินได้นำมาแจ้งที่เวรประจำวัน รวมถึงสภานักเรียนที่สามารถให้เจ้าของมารับคืน เมื่อไม่มีผู้รับคืน สภานักเรียนก็จะลงมติรวบรวมเงินหรือสิ่งของที่เก็บได้ไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียน	๑. ความภาคภูมิใจ ๒. บุญกุศล ๓. ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับส่วนรวม
๒. กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า มีกรรมการบริหาร โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา การตรวจสอบบัญชี รายรับรายจ่าย การแบ่งผลกำไร และนำผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนำมาขาย ผู้ขายมีความซื่อสัตย์เก็บรักษา และได้เรียนรู้กิจกรรมสหกรณ์และอาชีพค้าขาย	๑. ผลกำไร ๒. ความรู้จากการค้าขาย และประสบการณ์ตรง ๓. ยอดเงินปันผล
๓. ออมทรัพย์ และธนาคารโรงเรียน กิจกรรมออมทรัพย์เพื่อฝึกการเก็บออม	๑. จำนวนเงินเก็บ ๒. ความคาดหวังในสิ่งที่ยากได้ ๓. ค่าเทอมจากเงินเก็บ
๔. อบรมคุณธรรม กิจกรรม บ้าน วัด โรงเรียน การให้นักเรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังความใกล้ชิดกับชุมชน และได้รับการฟังธรรม การส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริต ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอบรม	๑. ความเท่าเทียมกัน ๒. สมာธิ สติปัญญา ๓. จิตใจที่มีความอ่อนโยน

ตารางที่ ๔-๑๖ (ต่อ)

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
๕. โตไปไม่โกงการเต้นประกอบเพลงโตไปไม่โกง โดยมีการสอนน้องๆ ได้เต้นประกอบเพลง โตไปไม่โกงพร้อมส่งคลิปวิดีโอลงในช่องยูทูป การทำหนังสือ ลงโซเชียลมีเดียเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต	๑. การปลูกฝังความซื่อสัตย์จากเสียงเพลง และการเต้น ๒. ใบประกาศเกียรติบัตร และการยอมรับ ๓. รางวัลชนะเลิศจากหนังสือ ๔. ยอดติดตามและยอดแชร์ ๕. คุณภาพของผลงาน
๖. วิธีการแก้การโกงตามความคิดของนักเรียน จากกล่องแสดงความคิดเห็น ตู้เสมารักษ์	๑. ความคาดหวังในการเปลี่ยนแปลงที่จะแก้ การโกง ๒. การที่ความคิดเห็นของตนเองได้รับการ ปฏิบัติ หรือตอบรับ

จากตารางที่ ๔-๑๖ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีกิจกรรมโดดเด่น ๖ กิจกรรม ดังนี้ ๑. กิจกรรมของหายได้คืน ๒. กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ๓. ออมทรัพย์ และธนาคารโรงเรียน ๔. อบรมคุณธรรม กิจกรรม บ้าน วัด โรงเรียน ๕. โตไปไม่โกงการเต้นประกอบเพลงโตไปไม่โกง ๖. วิธีการแก้การโกงตามความคิดของนักเรียนจากกล่องแสดงความคิดเห็น ตู้เสมารักษ์ รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ด้านความรู้ที่เพิ่มขึ้น และผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรม

ตารางที่ ๔-๑๗ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
อยู่อย่างพอเพียง	
๑. กิจกรรมรู้คุณค่า การใช้อุปกรณ์การเรียนมีความคุ้มค่า การประหยัดน้ำประหยัดไฟช่วยคุณครู	๑. ได้ช่วยเหลือครอบครัว และประเทศชาติ ๒. รายจ่ายลดลง
๒. การสร้างงานอาชีพ การหารายได้ระหว่างเรียน การขายของออนไลน์	๑. เงินรายได้ ๒. ความรู้ในการขายของ ออนไลน์ ๓. ประสบการณ์ในการเรียนรู้ ๔. รู้จักอาชีพเสริม และ

ตารางที่ ๔-๑๗ (ต่อ)

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
๓. อาชีพที่นักเรียนสนใจและอยากให้โรงเรียนได้จัดให้เพิ่มเติม แสดงความคิดเห็น ในตู้เสมารักษ์ หรือกล่องแสดงความคิดเห็น	๑. การจัดวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เรื่องแก่นักเรียนสนใจ ๒. มติในการลงความคิดเห็นได้รับการยอมรับ
๔. กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ ธนาคารขยะทิ้งขยะให้เป็นที่ รวมถึงการคัดแยกขยะ การใช้กระดาษสองหน้า ขยะรีไซเคิล	๑. ความสะอาดในโรงเรียน ๒. การนำไปใช้ที่บ้าน ๓. เงินที่ได้จากการขายขยะ
๕. ใส่ชุดผ้าไทยในวันศุกร์ และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น นำผ้าไทยในท้องถิ่นมาตัดเป็นเสื้อให้นักเรียนส่งเสริมเอกลักษณ์ และผ้าที่ใช้ก็สามารถทอได้มีในชุมชน ในครอบครัว เช่น ผ้า ขาวม้า ผ้าฝ้าย ผ้าฝ้ายหางกระรอกซึ่งเป็นผ้าประจำท้องถิ่น เมื่อก่อนชาวโคราชจะนุ่งโจงกระเบน โดยใช้ผ้าลายหางกระรอกเป็นผ้านุ่ง การพูดภาษาโคราช และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น การอนุรักษ์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ซึ่งภาษาโคราชจะมีความเป็นเอกลักษณ์ ลักษณะคล้ายภาษาไทยผสมกับภาษาลาว การรักษาการพูดภาษาโคราช ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้น ย่อมสร้างความพอเพียงความภูมิใจ ที่เกิดเป็นคนโคราช	๑. ความภูมิใจในท้องถิ่น ๒. การได้รับการยอมรับ ๓. การได้ประชาสัมพันธ์ให้คนอื่นรับรู้ในเอกลักษณ์ของตน
๖. เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เช่น การปลูกผักสวนครัวเพื่อลดต้นทุนในการทำอาหาร การนำเศษอาหารจากโครงการอาหารกลางวัน ไปจากเลี้ยงสัตว์เปิด ไก่	๑. การมีผักไว้ประกอบอาหาร ๒. ผลผลิตในโครงการ ๓. การหมุนเวียนของวัตถุดิบที่ใช้ในโรงเรียน ๔. ความสุขสบายใจ
๗. เศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการการเรียนรู้รวมทั้งการทำ โคนก หนอง นา เพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้ไปปรับใช้ เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข	๑. ความรู้และผลการเรียน ๒. ความศรัทธา และความภาคภูมิใจ

จากตารางที่ ๔ - ๑๗ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีกิจกรรมโดดเด่น ๗ กิจกรรม ดังนี้

๑) กิจกรรมรู้คุณค่า การใช้อุปกรณ์การเรียน ๒) การสร้างงานอาชีพ การหารายได้ระหว่างเรียน การขายของออนไลน์ ๓) อาชีพที่นักเรียนสนใจและอยากให้โรงเรียนได้จัดให้เพิ่มเติม แสดงความคิดเห็นในตู้เสมารักษ์ หรือกล่องแสดงความคิดเห็น ๔) กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ ธนาคารขยะ ๕) ใส่ชุดผ้าไทยในวันศุกร์ และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น ๖) เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ๗) เศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการเรียนรู้อารมณ์และผลตอบแทนที่คาดหวัง เงินรายได้ การพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้น ผลการเรียน และความภาคภูมิใจ

ตารางที่ ๔-๑๘ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านจิตสาธารณะ

กิจกรรมที่โดดเด่น	รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง
มีจิตสาธารณะ	
๑. จิตอาสาพระราชทาน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งในและนอกโรงเรียน หรือเมื่อทางชุมชนร้องขอมาที่โรงเรียน	๑. หมวกและผ้าพันคอพระราชทาน ๒. การรักษาสถาบัน กษัตริย์ ๓. การได้จรจรโลงไว้ซึ่งสถาบัน ๔. ความภูมิใจ
ต้นไม้ การพัฒนาลำน้ำที่สาธารณะต่างๆร่วมกับจิตอาสาจากหน่วยงานอื่น	๕. ได้บุญกุศล ๖. ได้ช่วยเหลือสังคม
๒. การนำเสนอกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานในโซเชียลมีเดีย	๑. ยอดกดแชร์ กดไลค์ ๒. ความภาคภูมิใจ ๓. ใบประกาศ
๓. การแสดงความคิดเห็นในกล่องแสดงความคิดเห็น สิ่งที่นักเรียนต้องการทำจิตอาสาในโรงเรียน	๑. ความคิดเห็นส่วนใหญ่ได้รับการตอบสนอง ๓. การนำความคิดเห็นสู่การปฏิบัติ
๔. รักษาดินแดนอาสา อาสาจรจร ในงานทั้งในโรงเรียนและช่วยเหลือชุมชน	๑. ค่ายกย่องชมเชย ๒. ความอึดอึ้งใจ
๕. นาฏศิลป์ วงดนตรีสากล การแสดงต่างๆในโรงเรียน และงานประจำปีงานขอความอนุเคราะห์	๑. การได้ช่วยเหลือสังคม ๒. โอกาสในการรักษาวัฒนธรรม ๓. การยอมรับจากสังคม ๔. โอกาสในการแสดงออก
๖. สถานักเรียน ช่วยเหลือกิจกรรมในโรงเรียน และกิจกรรมในชุมชน เช่น ร่วมจัดงานปรีวาส	๑. ความเป็นผู้นำ ๒. บุญกุศล ความภาคภูมิใจ

กรรม เตรียมสถานที่ เสิร์ฟน้ำ ช่วยเหลือคุณครู ดูแลน้องๆ ในกิจกรรมของโรงเรียน	
๗. อาสาสาธารณสุข ช่วยเหลืองานในห้อง พยาบาล และพยาบาลเบื้องต้นสำหรับผู้ที่ได้รับ บาดเจ็บในโรงเรียน	๑. ความรู้เกี่ยวกับการพยาบาล ๒. ได้ช่วยเหลือคนอื่น ๓. ความภาคภูมิใจ และความสุข

จากตารางที่ ๔-๑๘ ผลการสอบถาม กิจกรรมที่โดดเด่นที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านจิตสาธารณะ กิจกรรมที่โดดเด่น มีทั้งหมด ๗ กิจกรรม ดังนี้ ๑) จิตอาสาพระราชทาน ๒) การนำเสนอกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานในโซเชียลมีเดีย ๓) การแสดงความคิดเห็นในกล่องแสดงความคิดเห็น สิ่งที่นักเรียนต้องการทำจิตอาสาในโรงเรียน ๔) รักษาดินแดน อาสา อาสาจราจร ในงานทั้งในโรงเรียนและช่วยเหลือชุมชน ๕) นาฏศิลป์ วงดนตรีสากล การแสดงต่างๆ ๖) สภานักเรียนช่วยเหลือกิจกรรมในโรงเรียนและชุมชน ๗) อาสาสาธารณสุข รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ถ้าเป็นบนสื่อโซเชียลมีเดีย คือ ยอดกดแชร์ กดไลค์ ด้านความรู้สึกที่ดีขึ้น ความรู้สึกที่ดีต่อสังคม

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ การศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ สรุปได้ ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมที่นักเรียนต้องการ ตามบริบทของเขตพื้นที่นี้ ได้ดังนี้ พื้นที่หรือช่องทางที่นักเรียนต้องการแสดงออกทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัยมากที่สุด คือ ช่องทางโซเชียลมีเดีย กล่องแสดงความคิดเห็น พื้นที่ในโรงเรียน เช่น ห้องประชุมโรงเรียน และลานกิจกรรมประเด็นเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องราวที่นักเรียนต้องการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย คือ การแพร่ระบาดของโรค โควิด ๑๙ การเมือง การศึกษา เกณฑ์ที่ควรใช้ในการให้ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัยทั้งกรณีทำถูกต้องและไม่ถูกต้อง ผู้ตอบมีความเห็นว่าจำนวนคนที่สนใจติดตามเรื่องราวควรนำมาใช้ การลงความเห็นหรือมติ การแสดงร่วมความคิดเห็น ความคุ้มค่า ความพึงพอใจ การเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่ส่งผลดีที่นักเรียนต้องการมากที่สุดได้แก่ การแสดง ความชื่นชม ยกย่อง คำชม ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่ส่งผลลบที่นักเรียนต้องการมากที่สุด คือ การให้โอกาสแก้ไข

**ผลการพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การ
แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต
กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗**

๑. ผลการยกร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ได้นำผลการศึกษาในขั้นตอนที่ ๑ คือการศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ หลักการ หมายถึง แนวคิดและพื้นฐานความเชื่อในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญสำหรับการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต โดยกำหนดหลักการ ดังนี้ “การส่งเสริมให้เยาวชนมีพื้นที่แสดงออกอย่างสร้างสรรค์โดยใช้หลักการเสริมแรงเชิงบวก”

องค์ประกอบที่ ๒ วัตถุประสงค์ หมายถึง ข้อกำหนดที่เป็นเป้าหมายในอนาคตซึ่งต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตดังนี้

๑. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ได้อย่างเหมาะสม
๒. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้แสดงออกทางความคิดได้อย่างสร้างสรรค์บนพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี

องค์ประกอบที่ ๓ พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี หมายถึง พื้นที่

๑. บนโซเชียลมีเดีย
๒. กล้องแสดงความคิดเห็น
๓. พื้นที่การแสดงออกในโรงเรียนและชุมชน เช่น หอประชุม ลานกิจกรรม

องค์ประกอบที่ ๔ คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสุจริต ๕ ประการ คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์

สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ประกอบด้วย

๑. ทักษะกระบวนการคิด
 - ๑.๑ นักเรียนตั้งใจเรียน มีส่วนร่วมในชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียน การสอน
 - ๑.๒ นักเรียนมีการวางแผนงานก่อนเริ่มทำงาน
 - ๑.๓ นักเรียนมีการแบ่งหน้าความรับผิดชอบชิ้นงานอย่างเป็นระบบ
 - ๑.๔ นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในภาระงานก่อนลงมือกระทำ
 - ๑.๕ นักเรียนมีการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาด้วยตนเอง
 - ๑.๖ นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - ๑.๗ นักเรียนมีความตั้งใจและรับผิดชอบงานจนประสบความสำเร็จ
 - ๑.๘ นักเรียนพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน
 - ๑.๙ นักเรียนปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง
 - ๑.๑๐ นักเรียนชื่นชมผลงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจ
๒. มีวินัย
 - ๒.๑ นักเรียนมาโรงเรียนและเข้าเรียนตรงเวลา
 - ๒.๒ นักเรียนรับผิดชอบและปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - ๒.๓ นักเรียนปฏิบัติตามกฏเกณฑ์ของโรงเรียน
 - ๒.๔ นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - ๒.๕ นักเรียนเข้าแถวซื้อสินค้าหรือรับบริการของโรงเรียน
 - ๒.๖ นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน
 - ๒.๗ นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียนทุกครั้ง
 - ๒.๘ นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลา
 - ๒.๙ นักเรียนขออนุญาตครูทุกครั้งที่จะเข้าและออกจากห้องเรียน
 - ๒.๑๐ นักเรียนรักษาความสะอาดโดยทิ้งขยะให้ถูกที่ทุกครั้ง
 - ๒.๑๑ ไม่มาสาย/ตรงต่อเวลา
 - ๒.๑๒ แต่งกายตามระเบียบ
๓. ซื่อสัตย์สุจริต
 - ๓.๑ นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครู
 - ๓.๒ นักเรียนไม่พูดสิ่งไม่ดี เช่น โกหก หลอกลวง พูดคำหยาบ และพูดเพื่อเจ้า
 - ๓.๓ นักเรียนทำความผิด นักเรียนจะยอมรับผิดชอบที่ทำ
 - ๓.๔ นักเรียนไม่ลอกงาน เช่น การบ้านหรือข้อสอบของเพื่อน

- ๓.๕ นักเรียนจะขออนุญาตทุกครั้ง ก่อนหยิบ ยืมสิ่งของของคนอื่น
- ๓.๖ พูดความจริง
- ๓.๗ ไม่ลอกการบ้าน/ไม่ลอกข้อสอบ
- ๓.๘ ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน

๔. อยู่อย่างพอเพียง

- ๔.๑ นักเรียนเปิด ปิดน้ำ ไฟ ทุกครั้งที่เลิกใช้เพื่อช่วยกันประหยัด
- ๔.๒ นักเรียนดูแลรักษาเสื้อผ้าที่สวมใส่อย่างดีเพื่อให้ใช้งานได้นาน ๆ
- ๔.๓ นักเรียนเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียนเป็นอย่างดีไม่ให้สูญหาย
- ๔.๔ นักเรียนใช้อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ จนหมดหรือไม่สามารถใช้ต่อไปได้ จึงซื้อหรือหาของใหม่มาใช้

- ๔.๕ นักเรียนไม่ร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็น
- ๔.๖ นักเรียนรับประทานอาหารจนหมดจาน
- ๔.๗ นักเรียนพบว่าสิ่งของในโรงเรียนชำรุด จะรีบแจ้งคุณครู
- ๔.๘ นักเรียนร่วมกันรักษาสมบัติของโรงเรียน
- ๔.๙ นักเรียนใช้เวลาว่างทบทวนบทเรียน
- ๔.๑๐ รับประทานอาหารไม่เหลือ
- ๔.๑๑ ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า

๕. จิตสาธารณะ

- ๕.๑ นักเรียนเข้าใจ เห็นใจผู้ที่เดือดร้อนจากการไม่มีสิ่งของที่จำเป็น
- ๕.๒ นักเรียนแบ่งปันเงินหรือสิ่งของให้เพื่อนหรือผู้เดือดร้อน ด้วยความเต็มใจ
- ๕.๓ นักเรียนไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัว
- ๕.๔ นักเรียนเต็มใจที่จะเก็บขยะและทำความสะอาดโรงเรียน
- ๕.๕ นักเรียนช่วยเพื่อนทำความสะอาด ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- ๕.๖ นักเรียนทำความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- ๕.๗ นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ทุกครั้งที่มีโอกาส
- ๕.๘ นักเรียนช่วยกันรักษาสมบัติของโรงเรียน
- ๕.๙ นักเรียนร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม
- ๕.๑๐ นักเรียนเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และสังคม
- ๕.๑๑ เมื่อนักเรียนซื้อสินค้าและได้รับเงินทอนที่เกิน นักเรียนจะคืนแม่ค้า
- ๕.๑๒ นักเรียนเห็นเพื่อนกระทำผิด จะรีบตักเตือนเพื่อนหรือแจ้งคุณครู

๕.๑๓ นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนใด จะสอบถามครูเพื่อให้เข้าใจ

๕.๑๔ นักเรียนปฏิบัติตนด้วยความซื่อตรง ด้วยความจริงใจ

๕.๑๕ นักเรียนยินดีและช่วยเผยแพร่ความดีของเพื่อนเมื่อมีโอกาส

๕.๑๖ ช่วยเหลืองานโรงเรียนและชุมชนด้วยความเต็มใจ

จากการศึกษาพฤติกรรมทั้ง ๕ ด้านของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ส่งผลต่อการค้นพบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่สำคัญ กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ มีกิจกรรมที่โดดเด่นในแต่ละด้านดังนี้

๑. ทักษะการคิด

๑.๑ โครงการอาชีพ กิจกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ การแปรรูป ผลผลิต เช่น ไวน์ มันท่วง ไข่เค็มดินปลวก กล้วยฉาบ กล้วยอบเนยโดยให้นักเรียนออกแบบผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นสวยงาม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ และใช้วัตถุดิบจากท้องถิ่นนำมาดัดแปลง แปรรูปเพิ่มมูลค่า

๑.๒ การอบรม สร้าง และรู้เท่าทัน สื่อออนไลน์ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เสริมสร้างความรู้ในการสร้างสื่อเพื่อนำเสนอบนช่องทางออนไลน์ และให้ผู้เรียนได้มีการป้องกันตนเองในการใช้สื่อเพื่อไม่ให้เกิดอันตราย

๑.๓ กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น งานวันภาษาไทย งานวันวิทยาศาสตร์ รวมถึงการคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการแข่งขันกิจกรรมการตอบคำถาม การแสดง

๑.๔ สถานักเรียน

๑.๔.๑ เป็นผู้แทนของนักเรียนทุกคนในกิจการภายในและภายนอกสถานศึกษา และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของนักเรียน

๑.๔.๒ ปฏิบัติงานแต่ละครั้งคณะกรรมการสถานักเรียนต้องมีเจตนารมณ์ มีอุดมคติและมีจุดมุ่งหมายในการทำหน้าที่กรรมการสถานักเรียนอย่างเดียวกันเพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

๑.๔.๓ เป็นผู้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และเคารพในเกียรติของโรงเรียนอย่างจริงจัง

๑.๔.๔ ยึดมั่นและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

๑.๔.๕ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนทั่วไป และคณะกรรมการสถานักเรียนมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการสถานักเรียน

๑.๔.๖ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน ทุกครั้ง ยกเว้นเมื่อมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจจะก้าวล่วงได้

๑.๔.๗ รับผิดชอบในการบริหารงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในคณะกรรมการสถานักเรียน

๑.๕ การแสดงความคิดเห็น บทบาทหน้าที่ของสถานักเรียนในการเสริมสร้างวินัย และข้อควรแก้ไขปรับปรุง ในกล่องแสดงความคิดเห็น

๑.๖ การจัดพื้นที่กิจกรรม รู้ทันความเคลื่อนไหวของบ้านเมือง ในการให้ความรู้ในการแพร่ระบาดของโรคไวรัส โควิด-๑๙ ความรู้เรื่องและการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

๑.๗ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โครงงานที่โดดเด่นคือ โครงงานด้านวิทยาศาสตร์ คือการทำเจลล้างมือ นักเรียนได้ร่วมกันจัดทำและนำเสนอ ในลักษณะคลิปวิดีโอ โครงงานภาษาไทย ที่ให้นักเรียนได้ขับเสภา ประกอบคลิปโรงเรียนสุจริต และได้นำเสนอในช่องทางยูทูบ

๒. ความมีวินัย

๒.๑ รักษาดินแดน การปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน การฝึกปฏิบัติ การนำความรู้ที่ได้มา ใช้ให้เกิดประโยชน์ วินัยในตนเอง และส่วนรวม

๒.๒ ลูกเสือ กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่มีในโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมรักษาดินแดนได้เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ ๔ มีไม่มากนัก จึงจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความเป็นระเบียบวินัย ในตนเอง และนำร่องๆในช่วงชั้นที่ ๑-๓ ให้รักษาระเบียบวินัย

๒.๓ ระเบียบวินัยในการเข้าแถวรับบริการ ตั้งแต่การเข้าแถวในช่วงหน้าเสาธง การเข้าแถวรับอาหารกลางวัน และกิจกรรมอื่นๆในโรงเรียน

๒.๔ การแบ่งเขตพื้นที่บริการ หรือพื้นที่รับผิดชอบ ในการรักษาความสะอาด การทำความสะอาด มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ เป็นหมวดสี ที่ดูแลน้องเพื่อให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ ได้ดูแลเรื่องระเบียบวินัยช่วยคุณครู

๒.๕ เวิร์ปประจำวัน การทำหน้าที่เวิร์ปประจำวัน เวิร์ปเป็นความรับผิดชอบทั้งการทำ ความสะอาด การนำขยะไปคัดแยก และการดูแลความสะอาดในที่ต่างๆบริเวณห้องเรียน เป็นการฝึก ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบเพื่อให้ต่อเนื่องและยั่งยืน

๒.๖ อาสาจราจร เพื่อความเป็นระเบียบวินัย การปฏิบัติตามกฎจราจร ทั้งการเดินเท้าเข้ามาบริเวณโรงเรียน การปั่นจักรยาน การขับมอเตอร์ไซด์ และบริการคุณครูแขกที่มาเยือน โรงเรียนในช่วงมีงานได้ความเป็นระเบียบวินัยและความปลอดภัยอีกด้วย

๒.๗ ข้อตกลงในห้องเรียน เป็นการฝึกระเบียบวินัยที่มาจากนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้รู้จักรับฟังเสียงส่วนใหญ่และมีการปฏิบัติตาม

๒.๘ แนวทางการพัฒนาวิสัยนักเรียน จากกล่องแสดงความคิดเห็น

๓. ความซื่อสัตย์สุจริต

๓.๑ กิจกรรมของหายได้คืน นักเรียนที่เก็บสิ่งของ เงินได้จะนำมาแจ้งที่เวรประจำวัน รวมถึงสถานักเรียนที่สามารถให้เจ้าของมารับคืน เมื่อไม่มีผู้รับคืน สถานักเรียนก็จะลงมติรวบรวมเงินหรือสิ่งของที่เก็บได้ไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียน

๓.๒ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า มีกรรมการบริหารโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา การตรวจสอบบัญชีรายรับรายจ่าย การแบ่งผลกำไร และนำผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนำมาขาย ผู้ขายมีความซื่อสัตย์เก็บรักษา และได้เรียนรู้กิจกรรมสหกรณ์และอาชีพค้าขาย

๓.๓ ออมทรัพย์ และธนาคารโรงเรียน กิจกรรมออมทรัพย์เพื่อฝึกการเก็บออม

๓.๔ อบรมคุณธรรม กิจกรรม บ้าน วัด โรงเรียน การให้นักเรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังความใกล้ชิดกับชุมชน และได้รับการฟังธรรม การสั่งสมความซื่อสัตย์สุจริต ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอบรม

๓.๕ โตไปไม่โกงการเต้นประกอบเพลงโตไปไม่โกง โดยมีการสอนน้องๆ ได้เต้นประกอบเพลงโตไปไม่โกงพร้อมส่งคลิปวีดีโอลงในช่องยูทูป การทำหนังสือ ลงโซเชียลมีเดียเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต

๓.๖ วิธีการแก้การโกงตามความคิดของนักเรียนจากกล่องแสดงความคิดเห็น
ตู้เสมารักษ์

๔. อยู่อย่างพอเพียง

๔.๑ กิจกรรมรู้คุณค่า การใช้อุปกรณ์การเรียนมีความคุ้มค่า การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟช่วยคุณครู

๔.๒ การสร้างงานอาชีพ การหารายได้ระหว่างเรียน การขายของออนไลน์

๔.๓ อาชีพที่นักเรียนสนใจและอยากให้โรงเรียนได้จัดให้เพิ่มเติม แสดงความคิดเห็น ในตู้เสมารักษ์ หรือกล่องแสดงความคิดเห็น

๔.๔ กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ ธนาคารขยะ ทิ้งขยะให้เป็นที่ รวมถึงการคัดแยกขยะ การใช้กระดาษสองหน้า ขยะรีไซเคิล

๔.๕ ใส่ชุดผ้าไทยในวันศุกร์ และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น นำผ้าไทยในท้องถิ่นมาตัดเป็นเสื้อให้นักเรียนส่งเสริมเอกลักษณ์ และผ้าที่ใช้ก็สามารถทอดมีในชุมชน ในครอบครัว เช่นผ้า ขาวม้า ผ้าฝ้าย ผ้าฝ้ายทางกระรอกซึ่งเป็นผ้าประจำท้องถิ่น เมื่อก่อนชาวโคราชจะนุ่งโจงกระเบน โดยใช้ผ้าลายทางกระรอกเป็นผ้านุ่ง การพูดภาษาโคราช และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น การอนุรักษ์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ซึ่งภาษาโคราชจะมีความเป็นเอกลักษณ์ ลักษณะคล้าย

ภาษาไทยผสมกับภาษาลาว การรักษาการพูดภาษาโคราช ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้น ย่อมสร้างความพอเพียงความภูมิใจ ที่เกิดเป็นคนโคราช

๔.๖ เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เช่น การปลูกผักสวนครัวเพื่อลดต้นทุนในการทำอาหาร การนำเศษอาหารจากโครงการอาหารกลางวัน ไปจากเลี้ยงสัตว์เป็ด ไก่

๔.๗ เศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการการเรียนรู้ รวมทั้งการทำ โคนก หนอง นา เพื่อให้ นักเรียน ได้นำความรู้ไปปรับใช้ เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข

๔.๘ วิธีการแก้การโกงตามความคิดของนักเรียนจากกล่องแสดงความคิดเห็น ผู้ เสนอรักษ์ อาชีพที่นักเรียนต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือหาวิทยากรภายนอกเพิ่มเติม

๕. มีจิตสาธารณะ

๕.๑ จิตอาสาพระราชทาน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งในและนอกโรงเรียน หรือเมื่อทาง ชุมชนร้องขอมาที่โรงเรียน เช่น การปลูกต้นไม้ การพัฒนาลำน้ำที่สาธารณะต่างๆร่วมกับจิตอาสาจาก หน่วยงานอื่น

๕.๒ การนำเสนอกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานในโซเชียลมีเดีย

๕.๓ การแสดงความคิดเห็นในกล่องแสดงความคิดเห็น สิ่งที่นักเรียนต้องการทำ จิตอาสาในโรงเรียน

๕.๔ รักษาดินแดนอาสา อาสาจราจร ในงานทั้งในโรงเรียนและช่วยเหลือชุมชน

๕.๕ นาฏศิลป์ วงดนตรีสากล การแสดงต่างๆในโรงเรียน และงานประจำปีงานขอ ความอนุเคราะห์

๖.๖ สถานักเรียน ส่วนร่วมจัดงานปรีวาสกรรม เตรียมสถานที่ เสิร์ฟน้ำ ช่วยเหลือ คณครู ดูและน้องๆ ในกิจกรรมของโรงเรียน

๖.๗ อาสาสาธารณสุข ช่วยเหลืองานในหึ่งพยาบาล และพยาบาลเป็องตัน สำหรับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน

องค์ประกอบที่ ๕ ลักษณะการให้เครดิตทางสังคม

๑. ด้านการเรียนรู้

๑.๑ มีส่วนร่วมและผลิติดิคิดค้น ผลิตรายณ์ และผลผลิตในโรงเรียน

๑.๒ มีส่วนร่วม จัดทำในการสร้างสื่อการเรียนรู้

๑.๓ การยกย่องชื่นชมยินดีทางการเรียน

๑.๔ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรม

๑.๕ เป็นตัวแทนในการแข่งขันวิชาการ

๒. ด้านสังคม

- ๒.๑ สร้างความภาคภูมิใจ
- ๒.๒ ได้รับยกย่องในความเป็นผู้นำ
- ๒.๓ ทำกิจกรรมดีสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับ
- ๒.๔ ได้รับโอกาสการแสดงออกทางสังคม
- ๒.๕ การเป็นผู้ตามที่ดี
- ๒.๖ จิตใจดี มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- ๒.๗ ได้รับการยกย่องชื่นชมยินดี

๓. ด้านโซเซียลมีเดีย

- ๓.๑ มีส่วนร่วมและผลิตคิดค้น สื่อการเรียนรู้ ในโซเซียลมีเดีย
- ๓.๒ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ดีงาม
- ๓.๓ เป็นผู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ดีงามผ่าน โซเซียลมีเดีย
- ๓.๔ เป็นยูทูบเบอร์
- ๓.๕ มีเพจเป็นของตัวเองและมียอดการติดตาม
- ๓.๖ สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียนในโซเซียลมีเดีย

องค์ประกอบที่ ๖ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม

ตารางที่ ๔-๑๙ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต ภาควิชาศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

ข้อ	พฤติกรรม	ค่าเต็มที่ได้		
		ดี	ดีมาก	ดีเยี่ยม
ด้านการเรียน				
๑.	มีส่วนร่วมและผลิตคิดค้น ผลิตภัณฑ์ และผลผลิตในโรงเรียน	๒๐	๓๐	๕๐
๒.	มีส่วนร่วม จัดทำในการสร้างสื่อการเรียนรู้	๑๐	๒๐	๓๐
๓.	การยกย่องชื่นชมยินดีทางการเรียน	๑๐	๒๐	๓๐
๔.	ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรม	๑๐	๒๐	๓๐
๕.	เป็นตัวแทนในการแข่งขันวิชาการ	๕๐	๑๐๐	๒๐๐

ตารางที่ ๔-๑๙ (ต่อ)

ข้อ	พฤติกรรม	ค่าเต็มที่ได้		
		ดี	ดีมาก	ดีเยี่ยม
ด้านสังคม				
๑.	สร้างความภาคภูมิใจ	๑๐	๒๐	๕๐
๒.	ได้รับยกย่องในความเป็นผู้นำ	๒๐	๓๐	๕๐
๓.	ทำกิจกรรมดีสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับ	๒๐	๓๐	๕๐
๔.	ได้รับโอกาสการแสดงออกทางสังคม	๒๐	๓๐	๕๐
๕.	การเป็นผู้ตามที่ดี	๑๐	๒๐	๓๐
๖.	จิตใจดี มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	๒๐	๓๐	๕๐
๗.	ได้รับการยกย่องชื่นชมยินดี	๑๐	๒๐	๕๐
ด้านโซเซียลมีเดีย				
๑.	มีส่วนร่วมและผลิตคิดค้น สื่อการเรียนรู้ ในโซเซียลมีเดีย	๑๐	๒๐	๕๐
๒.	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ตั้งถาม	๑๐	๒๐	๓๐
๓.	เป็นผู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ตั้งถามผ่าน โซเซียลมีเดีย	๑๐	๒๐	๔๐
๔.	เป็นยูทูบเบอร์ การนำเสนอต่อ ๑ เรื่อง	๕๐	๗๐	๑๐๐
๕.	มีเพจเป็นของตัวเองและมียอดการติดตามนำเสนอต่อ ๑ เรื่อง	๕๐	๗๐	๑๐๐
๖.	สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียนในโซเซียลมีเดีย	๑๐๐	๒๐๐	๕๐๐

ตารางที่ ๔-๑๙ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านโซเซียลมีเดีย โดยมีค่าคะแนนที่แตกต่างไป

เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง

ตารางที่ ๔-๒๐ เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

รางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง	มูลค่า (บาท)	จำนวนเต็ม
เกียรติบัตร	-	๓๐๐
อุปกรณ์การเรียนชุดเล็ก	๕๐	๗๐๐
อุปกรณ์การเรียนชุดใหญ่	๑๐๐	๑,๐๐๐
บัตรเติมอินเทอร์เน็ต	๑๐๐	๑,๕๐๐
ทุนการศึกษา	๕๐๐	๓,๐๐๐

จากตารางที่ ๔-๑๙ เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ เกียรติบัตร จำนวนเต็ม ๓๐๐ อุปกรณ์การเรียนชุดเล็ก มูลค่า ๕๐ บาท จำนวนเต็ม ๗๐๐ เต็ม อุปกรณ์การเรียนชุดใหญ่ มูลค่า ๑๐๐ บาท จำนวนเต็ม ๑,๐๐๐ เต็ม บัตรเติมอินเทอร์เน็ตมูลค่า ๑๐๐ บาท จำนวนเต็ม ๑,๕๐๐ เต็ม ทุนการศึกษา มูลค่า ๕๐๐ บาท จำนวนเต็ม ๓,๐๐๐ เต็ม

องค์ประกอบที่ ๗ การควบคุมการใช้และการพัฒนา

การควบคุมการใช้และการพัฒนา แนวทางระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่ แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ตามบทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดแผนการจัดกิจกรรมไว้ในโครงการ และโดย การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๑.๑ ผู้บริหารชี้แจงทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรม

๑.๒ พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมื ความทันสมัยในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๑.๓ สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม

๑.๔ นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรม

๑.๕ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒. บทบาทของครูผู้รับผิดชอบ

๒.๑ ศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผลและจัดกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย

๒.๒ ชี้แจงและทำความเข้าใจกับ บุคลากรในโรงเรียน ผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

๒.๓ ร่วมกับนักเรียนออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และเป็นไปตามหลักการ ปรัชญา และแนวการจัดกิจกรรม

๒.๔ ส่งเสริม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ในการจัดทำแผนงาน โครงการ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินผล

๒.๕ ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน

๒.๖ ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

๒.๗ รายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แล้วนำผลการจัดกิจกรรมมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

๒.๘ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๓. บทบาทของผู้เรียน

๓.๑ ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความ ถนัด และความสามารถ หรือตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา

๓.๒ เข้าร่วมการปฐมนิเทศจากครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม

๓.๓ ร่วม ประชุม เลือ ก ตั้ ง ค ณ ะ ก ร ร ม ก า ร ฝ่ า ย ต่ า ง ๆ ต า ม ลั ก ษ ณ ะ ของกิจกรรม

๓.๔ ร่วมประชุมจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินงาน และปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ

๓.๕ ร่วมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและนำผลมาพัฒนาตนเอง และนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมต่อครูผู้รับผิดชอบ

๓.๖ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ ทบทวน และสะท้อนความรู้สึกภายหลังการปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review: AAR) รวมทั้งสร้างเครือข่ายและขยายผลต่อยอดสู่ความยั่งยืน

๔. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชน

๔.๑. ให้ความเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนดำเนินกิจกรรม

๔.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม

๔.๓ มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม และอาสาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน

๔.๔ ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียน ให้โอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียน การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

๔.๕ ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียน และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาป้องกันและแก้ไข ปัญหาของผู้เรียน

๔.๖ เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่พึงงามให้แก่นักเรียน

๔.๗ ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๙ โรงเรียน จำนวน ๘๑ คน สรุปได้ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมที่นักเรียนต้องการ ตามบริบทของเขตพื้นที่นี้ ได้ดังนี้ พื้นที่หรือช่องทางที่นักเรียนต้องการแสดงออกทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และรู้สึกปลอดภัยมากที่สุด คือ ช่องทางโซเชียลมีเดีย กล้องแสดงความคิดเห็น พื้นที่ในโรงเรียน เช่น ห้องประชุมโรงเรียน และลานกิจกรรมประเด็นเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องราวที่นักเรียนต้องการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย คือ การแพร่ระบาดของโรค โควิด ๑๙ การเมือง การศึกษา เกณฑ์ที่ควรใช้ในการให้ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือการแสดงความเห็นอย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัยทั้งกรณีทำถูกต้องและไม่ถูกต้อง ผู้ตอบมีความเห็นว่าจำนวนคนที่สนใจติดตามเรื่องราวควรนำมาใช้ การลงความเห็นหรือมติ การแสดงร่วมความคิดเห็น ความคุ้มค่า ความพึงพอใจ การเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่ส่งผลดีที่นักเรียนต้องการมากที่สุดได้แก่ การแสดงความชื่นชม ยกย่อง คำชม ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่ส่งผลลบที่นักเรียนต้องการมากที่สุด คือ การให้โอกาสแก้ไข

๒. ผลการตรวจสอบร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ นำร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ผู้บริหารที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง กลุ่มวิชาการ ๖ จำนวน ๑๐ คน นักเรียนจากกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๙ คน รวม ๒๔ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นนำไปปรับปรุง แก้ไขร่างแนวทางตามฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผลการตรวจสอบร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๒๑ ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

ประเด็นการพิจารณา	ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
องค์ประกอบที่ ๑ หลักการ	✓	
องค์ประกอบที่ ๒ วัตถุประสงค์	✓	
องค์ประกอบที่ ๓ พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี โชนีเซียลมีเดีย กล้องแสดงความคิดเห็น พื้นที่บริเวณโรงเรียน เช่น ห้องประชุม โรงเรียน ลานกิจกรรม และในชุมชน	✓	
องค์ประกอบที่ ๔ คุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนสุจริต ทักษะกระบวนการคิด ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง จิตสาธารณะ	✓	
องค์ประกอบที่ ๕ ลักษณะการให้เครดิตทางสังคม ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านโชนีเซียลมีเดีย	✓	
องค์ประกอบที่ ๖ เกณฑ์การประเมิน คุณลักษณะทางพฤติกรรม เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง		เพิ่มลักษณะพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและเกณฑ์การหักแต้มคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสม
องค์ประกอบที่ ๗ การควบคุมการใช้และพัฒนา	✓	
ข้อเสนอแนะอื่นๆ		ไม่มี

จากตารางที่ ๔-๒๐ ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ มีทั้งหมด ๗ องค์กรประกอบ องค์กรประกอบที่ต้องให้มีการเพิ่มเติม ได้แก่ องค์กรประกอบที่ ๖ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง โดยเพิ่มลักษณะพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและเกณฑ์การหักแต้มคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสม ส่วน องค์กรประกอบให้คงเดิม

องค์กรประกอบที่ ๑ หลักการ หมายถึง แนวคิดและพื้นฐานความเชื่อในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญสำหรับการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต โดยกำหนดหลักการ ดังนี้ “การส่งเสริมให้เยาวชนมีพื้นที่แสดงออกอย่างสร้างสรรค์โดยใช้หลักการเสริมแรงเชิงบวก”

องค์กรประกอบที่ ๒ วัตถุประสงค์ หมายถึง ข้อกำหนดที่เป็นเป้าหมายในอนาคตซึ่งต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตดังนี้

๑. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ได้อย่างเหมาะสม

๒. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้แสดงออกทางความคิดได้อย่างสร้างสรรค์บนพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี องค์กรประกอบที่ ๓ พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี หมายถึง พื้นที่

๒.๑ บนโซเชียลมีเดีย

๒.๒ กล้องแสดงความคิดเห็น

๒.๓ พื้นที่การแสดงออกในโรงเรียนและชุมชน เช่น หอประชุม ลานกิจกรรม

องค์กรประกอบที่ ๔ คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสุจริต ๕ ประการ คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ประกอบด้วย

๑. ทักษะกระบวนการคิด

๑.๑ นักเรียนตั้งใจเรียน มีส่วนร่วมในชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียน การสอน

๑.๒ นักเรียนมีการวางแผนงานก่อนเริ่มทำงาน

๑.๓ นักเรียนมีการแบ่งหน้าความรับผิดชอบชิ้นงานอย่างเป็นระบบ

๑.๔ นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในภาระงานก่อนลงมือกระทำ

- ๑.๕ นักเรียนมีการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาด้วยตนเอง
 - ๑.๖ นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ๑.๗ นักเรียนมีความตั้งใจและรับผิดชอบงานจนประสบความสำเร็จ
 - ๑.๘ นักเรียนพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน
 - ๑.๙ นักเรียนปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง
 - ๑.๑๐ นักเรียนชื่นชมผลงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจ
๒. มีวินัย
- ๒.๑ นักเรียนมาโรงเรียนและเข้าเรียนตรงเวลา
 - ๒.๒ นักเรียนรับผิดชอบและปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - ๒.๓ นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน
 - ๒.๔ นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - ๒.๕ นักเรียนเข้าแถวซื้อสินค้าหรือรับบริการของโรงเรียน
 - ๒.๖ นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน
 - ๒.๗ นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียนทุกครั้ง
 - ๒.๘ นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลา
 - ๒.๙ นักเรียนขออนุญาตครูทุกครั้งที่จะเข้าและออกจากห้องเรียน
 - ๒.๑๐ นักเรียนรักษาความสะอาดโดยทิ้งขยะให้ถูกที่ทุกครั้ง
 - ๒.๑๑ ไม่มาสาย/ตรงต่อเวลา
 - ๒.๑๒ แต่งกายตามระเบียบ
๓. ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓.๑ นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครู
 - ๓.๒ นักเรียนไม่พูดสิ่งไม่ดี เช่น โกหก หลอกลวง พูดคำหยาบ และพูดเพื่อเจ้า
 - ๓.๓ นักเรียนทำความผิด นักเรียนจะยอมรับผิดที่ทำ
 - ๓.๔ นักเรียนไม่ลอกงาน เช่น การบ้านหรือข้อสอบของเพื่อน
 - ๓.๕ นักเรียนจะขออนุญาตทุกครั้ง ก่อนหยิบ ยืมสิ่งของของคนอื่น
 - ๓.๖ พูดความจริง
 - ๓.๗ ไม่ลอกการบ้าน/ไม่ลอกข้อสอบ
 - ๓.๘ ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน
๔. อยู่อย่างพอเพียง
- ๔.๑ นักเรียนเปิด ปิดน้ำ ไฟ ทุกครั้งที่เลิกใช้เพื่อช่วยกันประหยัด

๔.๒ นักเรียนดูแลรักษาเสื้อผ้าที่สวมใส่อย่างดีเพื่อให้ใช้งานได้นาน ๆ
 ๔.๓ นักเรียนเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียนเป็นอย่างดีไม่ให้สูญหาย
 ๔.๔ นักเรียนใช้อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ จนหมดหรือไม่สามารถใช้ต่อไปได้ จึงซื้อหรือหาของใหม่มาใช้

๔.๕ นักเรียนไม่ร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็น

๔.๖ นักเรียนรับประทานอาหารจนหมดจาน

๔.๗ นักเรียนพบว่าสิ่งของในโรงเรียนชำรุด จะรีบแจ้งคุณครู

๔.๘ นักเรียนร่วมกันรักษาสมบัติของโรงเรียน

๔.๙ นักเรียนใช้เวลาว่างทบทวนบทเรียน

๔.๑๐ รับประทานอาหารไม่เหลือ

๔.๑๑ ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า

๕. จิตสาธารณะ

๕.๑ นักเรียนเข้าใจ เห็นใจผู้ที่เดือดร้อนจากการไม่มีสิ่งของที่จำเป็น

๕.๒ นักเรียนแบ่งปันเงินหรือสิ่งของให้เพื่อนหรือผู้เดือดร้อน ด้วยความเต็มใจ

๕.๓ นักเรียนไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัว

๕.๔ นักเรียนเต็มใจที่จะเก็บขยะและทำความสะอาดโรงเรียน

๕.๕ นักเรียนช่วยเพื่อนทำความสะอาด ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

๕.๖ นักเรียนทำความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

๕.๗ นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ทุกครั้งที่มีโอกาส

๕.๘ นักเรียนช่วยกันรักษาสมบัติของโรงเรียน

๕.๙ นักเรียนร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

๕.๑๐ นักเรียนเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และสังคม

๕.๑๑ เมื่อนักเรียนซื้อสินค้าและได้รับเงินทอนที่เกิน นักเรียนจะคืนแม่ค้า

๕.๑๒ นักเรียนเห็นเพื่อนกระทำความผิด จะรีบตักเตือนเพื่อนหรือแจ้งคุณครู

๕.๑๓ นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนใด จะรีบถามครูเพื่อให้เข้าใจ

๕.๑๔ นักเรียนปฏิบัติตนด้วยความซื่อตรง ด้วยความจริงจัง

๕.๑๕ นักเรียนยินดีและช่วยเผยแพร่ความดีของเพื่อนเมื่อมีโอกาส

๕.๑๖ ช่วยเหลืองานโรงเรียนและชุมชนด้วยความเต็มใจ

จากการศึกษาพฤติกรรมทั้ง ๕ ด้านของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ส่งผลต่อการค้นพบพฤติกรรมที่พึง

ประสงค์ที่สำคัญ กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ มีกิจกรรมที่โดดเด่นในแต่ละด้านดังนี้

๑. ทักษะการคิด

๑.๑ โครงการอาชีพ กิจกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ การแปรรูป ผลผลิต เช่น ไวน์ มันท่วง ไข่เชื่อมดินปลวก กล้วยฉาบ กล้วยอบเนยโดยให้นักเรียนออกแบบผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นสวยงาม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ และใช้วัตถุดิบจากท้องถิ่นนำมาตัดแปลง แปรรูปเพิ่มมูลค่า

๑.๒ การอบรม สร้าง และรู้เท่าทัน สื่อออนไลน์ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เสริมสร้างความรู้ในการสร้างสื่อเพื่อนำเสนอบนช่องทางออนไลน์ และให้ผู้เรียนได้มีการป้องกันตนเองในการใช้สื่อ เพื่อไม่ให้เกิดอันตราย

๑.๓ กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น งานวันภาษาไทย งานวันวิทยาศาสตร์ รวมถึงการคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการแข่งขันกิจกรรมการตอบคำถาม การแสดง

๑.๔ สถานักเรียน

๑.๔.๑ เป็นผู้แทนของนักเรียนทุกคนในกิจการภายในและภายนอกสถานศึกษา และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของนักเรียน

๑.๔.๒ ปฏิบัติงานแต่ละครั้งคณะกรรมการสถานักเรียนต้องมีเจตนารมณ์ มีอุดมคติและมีจุดมุ่งหมายในการทำหน้าที่กรรมการสถานักเรียนอย่างเดียวกันเพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

๑.๔.๓ เป็นผู้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และเคารพในเกียรติของโรงเรียนอย่างจริงจัง

๑.๔.๔ ยึดมั่นและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

๑.๔.๕ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนทั่วไป และคณะกรรมการสถานักเรียนมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการสถานักเรียน

๑.๔.๖ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน ทุกครั้ง ยกเว้นเมื่อมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจจะก้าวล่วงได้

๑.๔.๗ รับผิดชอบในการบริหารงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในคณะกรรมการสถานักเรียน

๑.๕ การแสดงความคิดเห็น บทบาทหน้าที่ของสถานักเรียนในการเสริมสร้างวินัย และข้อควรแก้ไขปรับปรุง ในกล่องแสดงความคิดเห็น

๑.๖ การจัดพื้นที่กิจกรรม รู้ทันความเคลื่อนไหวของบ้านเมือง ในการให้ความรู้ในการแพร่ระบาดของโรคไวรัส โควิด-๑๙ ความรู้เรื่องและการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

๑.๗ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โครงงานที่โดดเด่นคือ โครงงานด้านวิทยาศาสตร์ คือการทำเจลล้างมือ นักเรียนได้ร่วมกันจัดทำและนำเสนอ ในลักษณะคลิปวิดีโอ โครงงานภาษาไทย ที่ให้นักเรียนได้ขับเสภา ประกอบคลิปโรงเรียนสุจริต และได้นำเสนอในช่องทางยูทูป

๒. ความมีวินัย

๒.๑ รักษาดินแดน การปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน การฝึกปฏิบัติ การนำความรู้ที่ได้มา ใช้ให้เกิดประโยชน์ วินัยในตนเอง และส่วนรวม

๒.๒ ลูกเสือ กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่มีในโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมรักษาดินแดนได้เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ ๔ มีไม่มากนัก จึงจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความเป็นระเบียบวินัย ในตนเอง และนำร่องๆในช่วงชั้นที่ ๑-๓ ให้รักษาระเบียบวินัย

๒.๓ ระเบียบวินัยในการเข้าแถวรับบริการ ตั้งแต่การเข้าแถวในช่วงหน้าเสาธง การเข้าแถวรับอาหารกลางวัน และกิจกรรมอื่นๆในโรงเรียน

๒.๔ การแบ่งเขตพื้นที่บริการ หรือพื้นที่รับผิดชอบ ในการรักษาความสะอาด การทำความสะอาด มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ เป็นหมวดสี ฟ้าดูแลน้องเพื่อให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ ได้ดูแลเรื่องระเบียบวินัยช่วยคุณครู

๒.๕ เเวรประจำวัน การทำหน้าที่เวรประจำวัน เเวรเป็นความรับผิดชอบทั้งการทำ ความสะอาด การนำขยะไปคัดแยก และการดูแลความสะอาดในที่ต่างๆบริเวณห้องเรียน เป็นการฝึก ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบเพื่อให้ต่อเนื่องและยั่งยืน

๒.๖ อาสาจราจร เพื่อความเป็นระเบียบวินัย การปฏิบัติตามกฎจราจร ทั้งการเดินเท้าเข้ามาบริเวณโรงเรียน การปั่นจักรยาน การขับมอเตอร์ไซด์ และบริการคุณครูแขกที่มาเยือน โรงเรียนในช่วงมีงานได้ความเป็นระเบียบวินัยและความปลอดภัยอีกด้วย

๒.๗ ข้อตกลงในห้องเรียน เป็นการฝึกระเบียบวินัยที่มาจากนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้รู้จักรับฟังเสียงส่วนใหญ่และมีการปฏิบัติตาม

๒.๘ แนวทางการพัฒนานักเรียน จากกล่องแสดงความคิดเห็น

๓. ความซื่อสัตย์สุจริต

๓.๑ กิจกรรมของหายได้คืน นักเรียนที่เก็บสิ่งของ เงินได้จะนำมาแจ้งที่เวรประจำวัน รวมถึงสถานักเรียนที่สามารถให้เจ้าของมารับคืน เมื่อไม่มีผู้รับคืน สถานักเรียนก็จะลงมติรวบรวมเงินหรือสิ่งของที่เก็บได้ไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียน

๓.๒ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า มีกรรมการบริหารโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา การ

ตรวจสอบบัญชีรายรับรายจ่าย การแบ่งผลกำไร และนำผลผลิตที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนำมาขาย ผู้ขายมีความซื่อสัตย์เก็บรักษา และได้เรียนรู้กิจกรรมสหกรณ์และอาชีพค้าขาย

๓.๓ ออมทรัพย์ และธนาคารโรงเรียน กิจกรรมออมทรัพย์เพื่อฝึกการเก็บออม

๓.๔ อบรมคุณธรรม กิจกรรม บ้าน วัด โรงเรียน การให้นักเรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังความใกล้ชิดกับชุมชน และได้รับการฟังธรรม การสั่งสมความซื่อสัตย์สุจริต ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอบรม

๓.๕ โตไปไม่โกงการเต้นประกอบเพลงโตไปไม่โกง โดยมีการสอนน้องๆ ได้เต้นประกอบเพลงโตไปไม่โกงพร้อมส่งคลิปวีดีโอลงในช่องยูทูป การทำหนังสือ ลงโซเชียลมีเดียเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต

๓.๖ วิธีการแก้การโกงตามความคิดของนักเรียนจากกล่องแสดงความคิดเห็น
ตู้ใส่สมาร์กซ์

๔. อยู่อย่างพอเพียง

๔.๑ กิจกรรมรู้คุณค่า การใช้อุปกรณ์การเรียนมีความคุ้มค่า การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟช่วยคุณครู

๔.๒ การสร้างงานอาชีพ การหารายได้ระหว่างเรียน การขายของออนไลน์

๔.๓ อาชีพที่นักเรียนสนใจและอยากให้โรงเรียนได้จัดให้เพิ่มเติม แสดงความคิดเห็นในตู้ใส่สมาร์กซ์ หรือกล่องแสดงความคิดเห็น

๔.๔ กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ ธนาคารขยะ ทิ้งขยะให้เป็นที่ รวมถึงการคัดแยกขยะ การใช้กระดาษสองหน้า ขยะรีไซเคิล

๔.๕ ใส่ชุดผ้าไทยในวันศุกร์ และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น นำผ้าไทยในท้องถิ่นมาตัดเป็นเสื้อให้นักเรียนส่งเสริมเอกลักษณ์ และผ้าที่ใช้ก็สามารถทอได้มีในชุมชน ในครอบครัว เช่นผ้าขาวม้า ผ้าฝ้าย ผ้าฝ้ายหางกระรอกซึ่งเป็นผ้าประจำท้องถิ่น เมื่อก่อนชาวโคราชจะนุ่งโจงกระเบน โดยใช้ผ้าลายหางกระรอกเป็นผ้านุ่ง การพูดภาษาโคราช และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น การอนุรักษ์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ซึ่งภาษาโคราชจะมีความเป็นเอกลักษณ์ ลักษณะคล้ายภาษาไทยผสมกับภาษาลาว การรักษาการพูดภาษาโคราช ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้น ย่อมสร้างความพอเพียงความภูมิใจ ที่เกิดเป็นคนโคราช

๔.๖ เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เช่น การปลูกผักสวนครัวเพื่อลดต้นทุนในการทำอาหาร การนำเศษอาหารจากโครงการอาหารกลางวัน ไปจากเลี้ยงสัตว์เป็ด ไก่

๔.๗ เศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการเรียนรู้อบรมทั้งการทำ โคนง นา เพื่อให้ นักเรียน ได้นำความรู้ไปปรับใช้ เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข

๔.๘ วิธีการแก้การโกงตามความคิดของนักเรียนจากกล่องแสดงความคิดเห็น ผู้เสมา
รักษ์ อาชีพที่นักเรียนต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือหาวิทยากรภายนอกเพิ่มเติม

๕. มีจิตสาธารณะ

๕.๑ จิตอาสาพระราชทาน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งในและนอกโรงเรียน หรือเมื่อทางชุมชน
ร้องขอมาที่โรงเรียน เช่น การปลูกต้นไม้ การพัฒนาลำน้ำที่สาธารณะต่างๆร่วมกับจิตอาสาจาก
หน่วยงานอื่น

๕.๒ การนำเสนอกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานในโซเชียลมีเดีย

๕.๓ การแสดงความคิดเห็นในกล่องแสดงความคิดเห็น สิ่งที่นักเรียนต้องการทำจิต
อาสาในโรงเรียน

๕.๔ รักษาดินแดนอาสา อาสาจราจร ในงานทั้งในโรงเรียนและช่วยเหลือชุมชน

๕.๕ นาฏศิลป์ วงดนตรีสากล การแสดงต่างๆในโรงเรียน และงานประจำปีงานขอ
ความอนุเคราะห์

๖.๖ สถานักเรียน ส่วนร่วมจัดงานปรีวาสกรรม เตรียมสถานที่ เสิร์ฟน้ำ ช่วยเหลือ
คุณครู ดูและน้องๆ ในกิจกรรมของโรงเรียน

๖.๗ อาสาสาธารณสุข ช่วยเหลืองานในห้องพยาบาล และพยาบาลเบื้องต้นสำหรับผู้
ที่ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน

องค์ประกอบที่ ๕ ลักษณะการให้เครดิตทางสังคม

๑. ด้านการเรียนรู้

๑.๑ มีส่วนร่วมและผลิตคิดค้น ผลิตภัณฑ์ และผลผลิตในโรงเรียน

๑.๒ มีส่วนร่วม จัดทำในการสร้างสื่อการเรียนรู้

๑.๓ การยกย่องชื่นชมยินดีทางการเรียน

๑.๔ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรม

๑.๕ เป็นตัวแทนในการแข่งขันวิชาการ

๒. ด้านสังคม

๒.๑ สร้างความภาคภูมิใจ

๒.๒ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรม

๒.๓ ทำกิจกรรมดีสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับ

๒.๔ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรม

๒.๕ การเป็นผู้ตามที่ดี

๒.๖ จิตใจดี มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

๒.๗ ได้รับการยกย่องชื่นชมยินดี

๓. ด้านโซเซียลมีเดีย

๓.๑ มีส่วนร่วมและผลิตคิดค้น สื่อการเรียนรู้ ในโซเซียลมีเดีย

๓.๒ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ตั้งถาม

๓.๓ เป็นผู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ตั้งถามผ่าน โซเซียลมีเดีย

๓.๔ เป็นยูทูปเบอร์

๓.๕ มีเพจเป็นของตัวเองและมียอดการติดตาม

๓.๖ สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียนในโซเซียลมีเดีย

องค์ประกอบที่ ๖ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม

ตารางที่ ๔-๒๒ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต
กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๗

ข้อ	พฤติกรรม	ค่าเต็มที่ได้		
		ดี	ดีมาก	ดีเยี่ยม
ด้านการเรียน				
๑.	มีส่วนร่วมและผลิตคิดค้น ผลิตภัณฑ์ และผลผลิตในโรงเรียน	๒๐	๓๐	๕๐
๒.	มีส่วนร่วม จัดทำในการสร้างสื่อการเรียนรู้	๑๐	๒๐	๓๐
๓.	การยกย่องชื่นชมยินดีทางการเรียน	๑๐	๒๐	๓๐
๔.	ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรม	๑๐	๒๐	๓๐
๕.	เป็นตัวแทนในการแข่งขันวิชาการ	๕๐	๑๐๐	๒๐๐
ด้านสังคม				
๑.	สร้างความภาคภูมิใจ	๑๐	๒๐	๕๐
๒.	ได้รับยกย่องในความเป็นผู้นำ	๒๐	๓๐	๕๐
๓.	ทำกิจกรรมดีสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับ	๒๐	๓๐	๕๐
๔.	ได้รับโอกาสการแสดงออกทางสังคม	๒๐	๓๐	๕๐
๕.	การเป็นผู้ตามที่ดี	๑๐	๒๐	๓๐
๖.	จิตใจดี มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	๒๐	๓๐	๕๐
๗.	ได้รับการยกย่องชื่นชมยินดี	๑๐	๒๐	๕๐

ตารางที่ ๔-๒๒ (ต่อ)

ข้อ	พฤติกรรม	ค่าเต็มที่ได้		
		ดี	ดีมาก	ดีเยี่ยม
ด้านโซเชียลมีเดีย				
๑.	มีส่วนร่วมและผลิตคิดค้น สื่อการเรียนรู้ ในโซเชียลมีเดีย	๑๐	๒๐	๕๐
๒.	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ตั้งถาม	๑๐	๒๐	๓๐
๓.	เป็นผู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ตั้งถามผ่าน โซเชียลมีเดีย	๑๐	๒๐	๔๐
๔.	เป็นยูทูปเบอร์ การนำเสนอต่อ ๑ เรื่อง	๕๐	๗๐	๑๐๐
๕.	มีเพจเป็นของตัวเองและมียอดการติดตามนำเสนอต่อ ๑ เรื่อง	๕๐	๗๐	๑๐๐
๖.	สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียนในโซเชียลมีเดีย	๑๐๐	๒๐๐	๕๐๐

จากตารางที่ ๔-๒๑ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ของนักเรียนโรงเรียน
 สุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านโซเชียลมีเดีย โดยมีค่าคะแนนที่
 แตกต่างไป

ตารางที่ ๔-๒๓ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและไม่สมควรปฏิบัติ ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

ข้อ	พฤติกรรม	ค่าเต็มที่ต้องตัด		
		น้อย	มาก	มากที่สุด
ด้านการเรียน				
๑.	ไม่ตั้งใจเรียน ก่อความวุ่นวายในห้องเรียน	-๑๐	-๒๐	-๓๐
๒.	ไม่มาเรียน โดยไม่มีเหตุอันควร	-๒๐	-๔๐	-๕๐
๓.	หนีเรียน	-๓๐	-๘๐	-๑๐๐
ด้านสังคม				
๑.	สร้างความเสื่อมเสียกับชื่อเสียงของโรงเรียน	-๕๐	-๑๐๐	-๒๐๐
๒.	เป็นผู้นำพาเพื่อนไปในทางที่ไม่ถูกต้อง	-๓๐	-๘๐	-๑๐๐
๓.	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน	-๒๐	-๔๐	-๕๐
๔.	เป็นผู้ตามในสิ่งที่เพื่อนชักชวนในทางที่ไม่ถูกต้อง	-๒๐	-๔๐	-๕๐
๕.	ทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	-๒๐	-๔๐	-๕๐
ด้านโซเชียลมีเดีย				
๑.	นำเสนอสื่อที่ไม่เหมาะสม ผ่านโซเชียลมีเดีย	-๕๐	-๑๐๐	-๒๐๐
๒.	แสดงความคิดเห็น ไม่เหมาะสม เช่น หยาดคาย ถกเถียง	-๒๐	-๔๐	-๕๐
๓.	แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ผ่านสื่อโซเชียล	-๓๐	-๘๐	-๑๐๐
๔.	เป็นผู้นำในการสร้างความปั่นป่วน ไม่เหมาะสม	-๕๐	-๑๐๐	-๒๐๐
๕.	มีส่วนร่วมในการสร้างความปั่นป่วน ไม่เหมาะสม	-๓๐	-๘๐	-๑๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๒๒ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านโซเชียลมีเดีย โดยมีค่าคะแนนที่แตกต่างกันไป

เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง

ตารางที่ ๔-๒๔ เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

รางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง	มูลค่า (บาท)	จำนวนเต็ม
เกียรติบัตร	-	๓๐๐
อุปกรณ์การเรียนชุดเล็ก	๕๐	๗๐๐
อุปกรณ์การเรียนชุดใหญ่	๑๐๐	๑,๐๐๐
บัตรเติมอินเทอร์เน็ต	๑๐๐	๑,๕๐๐
ทุนการศึกษา	๕๐๐	๓,๐๐๐

จากตารางที่ ๔-๒๓ เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ เกียรติบัตร จำนวนเต็ม ๓๐๐ อุปกรณ์การเรียนชุดเล็ก มูลค่า ๕๐ บาท จำนวนเต็ม ๗๐๐ เต็ม อุปกรณ์การเรียนชุดใหญ่ มูลค่า ๑๐๐ บาท จำนวนเต็ม ๑,๐๐๐ เต็ม บัตรเติมอินเทอร์เน็ตมูลค่า ๑๐๐ บาท จำนวนเต็ม ๑,๕๐๐ เต็ม ทุนการศึกษา มูลค่า ๕๐๐ บาท จำนวนเต็ม ๓,๐๐๐ เต็ม

องค์ประกอบที่ ๗ การควบคุมการใช้และการพัฒนา

การควบคุมการใช้และการพัฒนา แนวทางระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ตามบทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดแผนการจัดกิจกรรมไว้ในโครงการ และโดย การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๑.๑ ผู้บริหารชี้แจงทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรม

๑.๒ พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๑.๓ สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม

๑.๔ นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรม

๑.๕ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒. บทบาทของครูผู้รับผิดชอบ

๒.๑ ศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผลและจัดกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย

๒.๒ ชี้แจงและทำความเข้าใจกับ บุคลากรในโรงเรียน ผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

๒.๓ ร่วมกับนักเรียนออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และเป็นไปตามหลักการ ปรัชญา และแนวการจัดกิจกรรม

๒.๔ ส่งเสริม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการจัดทำแผนงาน โครงการ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินผล

๒.๕ ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน

๒.๖ ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

๒.๗ รายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แล้วนำผลการจัดกิจกรรมมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

๒.๘ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๓. บทบาทของผู้เรียน

๓.๑ ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความ ถนัด และความสามารถ หรือตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา

๓.๒ เข้ารับการปฐมนิเทศจากครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม

๓.๓ ร่วมประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามลักษณะของกิจกรรม

๓.๔ ร่วมประชุมจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินงาน และปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ

๓.๕ ร่วมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและนำผลมาพัฒนาตนเอง และนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมต่อครูผู้รับผิดชอบ

๓.๖ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ ทบทวน และสะท้อนความรู้สึกภายหลังการปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review: AAR) รวมทั้งสร้างเครือข่ายและขยายผลต่อยอดสู่ความยั่งยืน

๔. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชน

๔.๑. ให้ความเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนดำเนินกิจกรรม

๔.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม

๔.๓ มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม และอาสาสมัครกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน

๔.๔ ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียน ให้ออกแบบให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียน การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

๔.๕ ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียน และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาป้องกันและแก้ไข ปัญหาของผู้เรียน

๔.๖ เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่พึงงามให้แก่นักเรียน

๔.๗ ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

คุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ มีทั้งหมด ๗ องค์กรประกอบ ดังนี้ องค์กรประกอบที่ ๑ หลักการ องค์กรประกอบที่ ๒ วัตถุประสงค์ องค์กรประกอบที่ ๓ พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี โขเชียลมีเดีย กล้องแสดงความคิดเห็น พื้นที่บริเวณโรงเรียน เช่น ห้องประชุม โรงเรียน ลานกิจกรรม และในชุมชน องค์กรประกอบที่ ๔ คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต ทักษะ กระบวนการคิด ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง จิตสาธารณะ องค์กรประกอบที่ ๕ ลักษณะการให้เครดิตทางสังคม ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านโขเชียลมีเดีย องค์กรประกอบที่ ๖ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม เกณฑ์การให้รางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง องค์กรประกอบที่ ๗ การควบคุมการใช้และพัฒนา

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การ
แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗
เป็นการวิจัยในลักษณะของเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีใน
การเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต

๒. เพื่อสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีใน
การเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต
การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม
ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต มี ๒ ขั้นตอน

๑. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการระบบเครดิตทางสังคมบน
ฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต
ประกอบด้วย รายการพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต เกณฑ์การ
ประเมิน ช่องทางการแสดงออก พื้นที่และ โอกาส การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ตามบริบท
ของพื้นที่ ผลตอบแทนจากการแสดงพฤติกรรมทางสังคม

๒. ศึกษากระบวนการเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้าง
คุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตผู้ให้ข้อมูลหลักที่ได้จากการสัมภาษณ์ คือบุคลากรที่มี
ส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๘๑ คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยนักเรียน
ผู้อำนวยการสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออก
อย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ แบ่ง
ออกเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การยกร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ที่ได้มาจากการศึกษาในขั้นตอนที่ ๑ มายกร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา

๒. การตรวจสอบแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ สนทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการตรวจสอบร่างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ คน ผู้บริหารครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต และนักเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ จำนวน ๒๗ คน รวม ๓๒ คน

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต

ตอนที่ ๒ ผลการสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออก

อย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตกรณศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ ผลจากการสัมภาษณ์ ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตประกอบด้วย ๔ ประเด็นคือ

๑. พื้นที่แสดงออกทางความคิดหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย เมื่อแสดงความคิดเห็น ได้แก่ ทางโซเชียลมีเดีย มากที่สุด รองลงมา กล้องแสดงความคิดเห็น พื้นที่ในโรงเรียน พื้นที่ในชุมชนพื้นที่สาธารณะ การพูดคุยกับเพื่อน บุคคลในครอบครัว ผู้มีอำนาจโดยตรง และคุณครูตามลำดับ

๒. กิจกรรมหรือเรื่องราวที่นักเรียนต้องการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 มากที่สุด และรองลงมา การเมือง การศึกษา ความเป็นอยู่/เศรษฐกิจ การแต่งชุดนักเรียน ทรงผม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ศาสนา ตามลำดับ

๓. เกณฑ์ในการให้ผลตอบแทนการทำกิจกรรมที่แสดงออกหรือการแสดงความคิดเห็น มีดังนี้ จำนวนคนที่สนใจ ติดตาม รองลงมา การลงความเห็นหรือมติ การแสดงความคิดเห็น ความคุ้มค่า ความพึงพอใจ การเป็นประโยชน์ ตามลำดับ

๔. กิจกรรมที่แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นเกิดผลดี นักเรียนอยากได้รับคำชื่นชม ยกย่อง คำชม มากที่สุด รองลงมาได้แก่ เกียรติบัตร การยอมรับ รางวัล โอกาส ความสุข กำลังใจ การเคารพความคิดเห็น ความเท่าเทียม ผลตอบแทนที่แสดงความคิดเห็นในเชิงลบ ควรให้โอกาสแก้ไข ตักเตือน แนะนำ ไม่ให้ผลตอบแทน ลงโทษ และปรับทัศนคติ ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ ๒ ผลจากการสอบถามและการประกวดคลิปวีดีโอ ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต จากการสอบถาม ประกอบด้วย ๖ ประเด็น พบว่า

๑. คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านทักษะกระบวนการคิดโดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด คือ นักเรียนมีการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาด้วยตนเอง มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนชื่นชมผลงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจและ นักเรียนมีการแบ่งหน้าความรับผิดชอบชิ้นงานอย่างเป็นระบบ

ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านความมีวินัย โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนขออนุญาตครูทุกครั้งที่จะเข้าและออกจากห้องเรียน มี รองลงมาคือ นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และ นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ ไม่มาสาย/ตรงต่อเวลา

๓. คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านชื่อเสียงสุจริต โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนไม่ลอก รองลงมาคือ ไม่ลอกการบ้าน/ไม่ลอกข้อสอบ และ ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครู

๔. คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านอยู่อย่างพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อปรากฏว่า ข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนรับประทานอาหารเช้าจนหมดจาน รองลงมาคือ นักเรียนร่วมกันรักษาสมบัติของโรงเรียน และ นักเรียนไม่ร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็นและรับประทานอาหารเช้า มีผลการ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ นักเรียนเปิด ปิดน้ำ ไฟ ทุกครั้งที่เลิกใช้เพื่อช่วยกันประหยัด

๕. คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้านจิตสาธารณะ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ผลการประเมินรายข้อปรากฏว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ทุกครั้งที่มีโอกาส รองลงมาคือ นักเรียนร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม และ นักเรียนทำความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และเมื่อนักเรียนซื้อสินค้าและได้รับเงินทอนที่เกิน นักเรียนจะคืนแม่ค้า ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ นักเรียนเข้าใจ เห็นใจผู้ที่เดือดร้อนจากการไม่มีสิ่งของที่เป็น

๖. คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ผลการประเมินรายข้อปรากฏว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนข้อที่มีผลการ

ประเมินสูงกว่าด้านอื่น คือ ชื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือ อยู่อย่างพอเพียง และ จิตสาธารณะ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลการประเมินน้อยกว่าข้ออื่นคือ ทักษะกระบวนการคิด

ขั้นตอนที่ ๓ ผลจากการสอบถาม กิจกรรมโดดเด่นและแสดงออกทางโซเชียลมีเดีย พื้นที่บริเวณโรงเรียน เช่น ห้องประชุมโรงเรียน ลานกิจกรรม ของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสิมา เขต ๗ ส่งผลต่อการค้นพบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่สำคัญ กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสิมา เขต ๗ มีกิจกรรมที่โดดเด่นในแต่ละด้าน ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ทักษะการคิด โครงการอาชีพ กิจกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ การแปรรูป ผลผลิต เช่น ไวน์มันม่วง ไข่เชื่อมดินปลวก กล้วยฉาบ กล้วยอบเนยโดยให้นักเรียนออกแบบผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นสวยงาม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ และใช้วัตถุดิบจากท้องถิ่นนำมาดัดแปลง แปรรูปเพิ่มมูลค่า การอบรม สร้าง และรู้เท่าทัน สื่อออนไลน์ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เสริมสร้างความรู้ในการสร้างสื่อเพื่อนำเสนอบนช่องทางออนไลน์ และให้ผู้เรียนได้มีการป้องกันตนเองในการใช้สื่อ เพื่อไม่ให้เกิดอันตราย กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น งานวันภาษาไทย งานวันวิทยาศาสตร์ รวมถึงการคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการแข่งขันกิจกรรมการตอบคำถาม การแสดง กิจกรรมสภานักเรียน

การแสดงความคิดเห็น บทบาทหน้าที่ของสภานักเรียนในการเสริมสร้างวินัย และข้อควรแก้ไขปรับปรุง ในกล่องแสดงความคิดเห็น การจัดพื้นที่กิจกรรม รู้ทันความเคลื่อนไหวของบ้านเมือง ในการให้ความรู้ในการแพร่ระบาดของโรคไวรัส โควิด-๑๙ ความรู้เรื่องและการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โครงการที่โดดเด่นคือ โครงการด้านวิทยาศาสตร์ คือการทำเจลล้างมือ นักเรียนได้ร่วมกันจัดทำและนำเสนอ ในลักษณะคลิปวิดีโอ โครงการภาษาไทย ที่ให้นักเรียนได้ขับเสภา ประกอบคลิปโรงเรียนสุจริต และได้นำเสนอในช่องทางยูทูบ

๒. ความมีวินัย รักษาดินแดน การปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน การฝึกปฏิบัติ การนำความรู้ที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ วินัยในตนเอง และส่วนรวม กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่มีโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมรักษาดินแดนได้เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ ๔ มีไม่มากนัก จึงจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความเป็นระเบียบวินัย ในตนเอง และนำร่องๆในช่วงชั้นที่ ๑-๓ ให้รักษาระเบียบวินัย กิจกรรมระเบียบวินัยในการเข้าแถวรับบริการ ตั้งแต่การเข้าแถวในช่วงหน้าเสาธง การเข้าแถวรับอาหารกลางวัน และกิจกรรมอื่นๆในโรงเรียน กิจกรรมการแบ่งเขตพื้นที่บริการ หรือพื้นที่รับผิดชอบ ในการรักษาความสะอาด การทำความสะอาด มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ เป็นหมวดสี ฝึกดูแลน้องเพื่อให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ ได้ดูแลเรื่องระเบียบวินัยช่วยคุณครู กิจกรรมเวรประจำวัน การทำหน้าที่เวรประจำวัน เวรเป็นความรับผิดชอบทั้งการทำความสะอาด การ

นำขยะไปคัดแยก และการดูแลความสะอาดในที่ต่างๆบริเวณห้องเรียน เป็นการฝึกระเบียบวินัยและความรับผิดชอบเพื่อให้ต่อเนื่องและยั่งยืน กิจกรรมอาสาจราจร เพื่อความเป็นระเบียบวินัย การปฏิบัติตามกฎจราจร ทั้งการเดินเท้าเข้ามาบริเวณโรงเรียน การปั่นจักรยาน การขับมอเตอร์ไซด์ และบริการคุณครูแขกที่มาเยือนโรงเรียนในช่วงมืงงานได้ความเป็นระเบียบวินัยและความปลอดภัยอีกด้วย กิจกรรมข้อตกลงในห้องเรียน เป็นการฝึกระเบียบวินัยที่มาจากนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้รู้จักรับฟังเสียงส่วนใหญ่และมีการปฏิบัติตาม กิจกรรมแนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนจากกล่องแสดงความคิดเห็นการฝึกซ้อมการแสดง วงดนตรีสากล นาฏศิลป์กีฬาพายเรือยาว to be number oneกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ซึ่งอยู่ติดกลุ่ม แม่น้ำมูล จะมีบางโรงเรียนที่มีการฝึกแข่งเรือยาวซึ่งต้องอาศัยความมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม เพื่อให้ผลของงานออกมาดีมีคุณภาพ

๓. ความซื่อสัตย์สุจริต กิจกรรมของหายได้คืน นักเรียนที่เก็บสิ่งของ เงินได้จะนำมาแจ้งที่เวรประจำวัน รวมถึงสภานักเรียนที่สามารถให้เจ้าของมารับคืน เมื่อไม่มีผู้รับคืน สภานักเรียนก็จะลงมติรวบรวมเงินหรือสิ่งของที่เก็บได้ไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า มีกรรมการบริหารโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา การตรวจสอบบัญชีรายรับรายจ่าย การแบ่งผลกำไร และนำผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนำมาขาย ผู้ขายมีความซื่อสัตย์เก็บรักษา และได้เรียนรู้กิจกรรมสหกรณ์และอาชีพค้าขาย ออมทรัพย์ และธนาคารโรงเรียน กิจกรรมออมทรัพย์เพื่อฝึกการเก็บออม อบรมคุณธรรม กิจกรรม บ้าน วัด โรงเรียน การให้นักเรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังความใกล้ชิดกับชุมชน และได้รับการฟังธรรม การสั่งสมความซื่อสัตย์สุจริต ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอบรม โตไปไม่โกงการเต้นประกอบเพลงโตไปไม่โกง โดยมีการสอนน้องๆ ได้เต้นประกอบเพลงโตไปไม่โกงพร้อมส่งคลิปวิดีโอลงในช่องยูทูป การทำหนังสือ ลงโซเชียลมีเดียเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต วิธีการแก้การโกงตามความคิดของนักเรียนจากกล่องแสดงความคิดเห็น ตู้เสมารักษ์

๔. อยู่อย่างพอเพียง กิจกรรมรู้คุณค่า การใช้อุปกรณ์การเรียนมีความคุ้มค่า การประหยัดน้ำประหยัดไฟช่วยคุณครู การสร้างงานอาชีพ การหารายได้ระหว่างเรียน การขายของออนไลน์ อาชีพที่นักเรียนสนใจและอยากให้โรงเรียนได้จัดให้เพิ่มเติม แสดงความคิดเห็น ในตู้เสมารักษ์ หรือกล่องแสดงความคิดเห็น กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ ธนาคารขยะ ทิ้งขยะให้เป็นที่ รวมถึงการคัดแยกขยะ การใช้กระดาษสองหน้า ขยะรีไซเคิล ใส่ชุดผ้าไทยในวันศุกร์ และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น นำผ้าไทยในท้องถิ่นมาตัดเป็นเสื้อให้นักเรียนส่งเสริมเอกลักษณ์ และผ้าที่ใช้ก็สามารถทอดได้มีในชุมชน ในครอบครัว เช่นผ้า ขาวม้า ผ้าฝ้าย ผ้าฝ้ายหางกระรอกซึ่งเป็นผ้าประจำท้องถิ่น เมื่อก่อนชาวโคราชจะนุ่งโจงกระเบนโดยใช้ผ้าลายหางกระรอกเป็นผ้านุ่ง การพูดภาษาโคราช และการรักษาวัฒนธรรมในท้องถิ่น การอนุรักษ์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ซึ่งภาษาโคราชจะมีความเป็นเอกลักษณ์ ลักษณะคล้ายภาษาไทย

ผสมกับภาษาลาว การรักษาการพูดภาษาโคราช ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้น ย่อมสร้างความพอเพียง ความภูมิใจ ที่เกิดเป็นคนโคราช เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เช่น การปลูกผักสวดยคร้วเพื่อลดต้นทุนในการทำอาหาร การนำเศษอาหารจากโครงการอาหารกลางวัน ไปจากเลี้ยงสัตว์เป็ด ไก่ เศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการการเรียนรู้ รวมทั้งการทำ โคนง นานา เพื่อให้นักเรียน ได้นำความรู้ไปปรับใช้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข

๕. มีจิตสาธารณะ จิตอาสาพระราชทาน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งในและนอกโรงเรียน หรือเมื่อทางชุมชนร้องขอมาที่โรงเรียน เช่น การปลูกต้นไม้ การพัฒนาลำน้ำที่สาธารณะต่างๆร่วมกับจิตอาสาจากหน่วยงานอื่น การนำเสนอกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานในโซเชียลมีเดีย การแสดงความคิดเห็นในกล่องแสดงความคิดเห็น สิ่งที่นักเรียนต้องการทำจิตอาสาในโรงเรียน รักษาดินแดนอาสา อาสาจรรยาในงานทั้งในโรงเรียนและช่วยเหลือชุมชน กิจกรรมนาฏศิลป์ วงดนตรีสากล การแสดงต่างๆในโรงเรียน และงานประจำปีงานขอความอนุเคราะห์ กิจกรรมสถานักเรียน ส่วนร่วมจัดงานปรีวาสรกรรม เตรียมสถานที่ เสรีพน้ำ ช่วยเหลือคุณครู ดูและน้องๆ ในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมอาสาสาธารณสุขช่วยเหลืองานในโรงพยาบาล และพยาบาลเบื้องต้นสำหรับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน

ตอนที่ ๒ ผลการสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ ๑ หลักการ หมายถึง แนวคิดและพื้นฐานความเชื่อในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญสำหรับการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต โดยกำหนดหลักการ ดังนี้ “การส่งเสริมให้เยาวชนมีพื้นที่แสดงออกอย่างสร้างสรรค์โดยใช้หลักการเสริมแรงเชิงบวก”

องค์ประกอบที่ ๒ วัตถุประสงค์ หมายถึง ข้อกำหนดที่เป็นเป้าหมายในอนาคตซึ่งต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ดังนี้

๑. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ได้อย่าง

เหมาะสม

๒. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้แสดงออกทางความคิดได้อย่างสร้างสรรค์บนพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี

องค์ประกอบที่ ๓ พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี หมายถึง พื้นที่

๑. บนโซเชียลมีเดีย แนวทางการแสดงออกอย่างเสรี บนโซเชียลมีเดีย โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ เป็นกิจกรรมและเรื่องราวที่เกิดขึ้นในบริเวณโรงเรียน ที่ต้องการนำเสนอเพื่อให้สังคมได้รับรู้ เมื่อใช้พื้นที่แสดงออกอย่างเสรีบนโซเชียลมีเดีย เกณฑ์ที่ใช้ส่วนใหญ่ก็คือ ยอดของความคิดเห็น การเข้าชม การแชร์ต่อ และการแสดงความคิดเห็นในเชิงบวก ส่วนผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ก็จะเป็นคะแนน เกียรติบัตรออนไลน์ การได้รับความนิยมน รวมไปถึงการประกอบอาชีพในโลกออนไลน์

๒. กล้องแสดงความคิดเห็น

๓. พื้นที่การแสดงออกในโรงเรียนและชุมชน เช่น หอประชุม ลานกิจกรรม

องค์ประกอบที่ ๔ คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสุจริต ๕ ประการ คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ

องค์ประกอบที่ ๕ ลักษณะการให้เครดิตทางสังคม ลักษณะการให้เครดิตทางสังคมแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ ด้านสังคม และด้านโซเชียลมีเดีย

องค์ประกอบที่ ๖ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม ที่เหมาะสม ไม่เหมาะสมและไม่สมควรปฏิบัติ ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ มีองค์ประกอบในการประเมินคุณลักษณะทางพฤติกรรม 3 ด้านประกอบด้วย ด้านการเรียนรู้ ด้านสังคม และด้านโซเชียลมีเดีย โดยสามารถใช้แต้มที่ได้จากพฤติกรรมการแสดงออก แลกรางวัลและผลตอบแทนที่คาดหวัง ได้ดังนี้

๑. เกียรติบัตร	จำนวน	๓๐๐	แต้ม
๒. อุปกรณ์การเรียนชุดเล็ก	มูลค่า ๕๐ บาท	จำนวน	๗๐๐
๓. อุปกรณ์การเรียนชุดใหญ่	มูลค่า ๑๐๐ บาท	จำนวน	๑,๐๐๐
๔. บัตรเติมอินเทอร์เน็ตมูลค่า	มูลค่า ๑๐๐ บาท	จำนวน	๑,๕๐๐
๕. ทุนการศึกษา	มูลค่า ๕๐๐ บาท	จำนวน	๓,๐๐๐

องค์ประกอบที่ ๗ การควบคุมการใช้และการพัฒนา บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังนี้ บทบาทของผู้บริหาร บทบาทของครูผู้รับผิดชอบ บทบาทของผู้เรียนและบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัย ไปใช้ มีดังนี้คือ

๑.๑ สถานศึกษานำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี ของคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗

๑.๒ การวิจัยครั้งนี้สามารถนำแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ไปใช้ในโรงเรียนที่บริบทต่างกัน และปรับปรุงแนวทางให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนได้

๑.๓ การวิจัยในครั้งนี้ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแสดงออก บนช่องทางโซเชียลมีเดีย กล้องแสดงความคิดเห็น พื้นที่บริเวณโรงเรียนและในชุมชน เพื่อแสดงพฤติกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ความต้องการ รับฟังความคิดเห็น

๑.๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้ ทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ ไปใช้และพัฒนาต่อยอดไปยัง โรงเรียนในสังกัด และนำไปใช้เป็นแนวทางกับกลุ่ม ประชาชน ชุมชน และหน่วยงานอื่น

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาการพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๗ มีข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดเป็นจุดเน้น การใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต ในโรงเรียนในสังกัด

๒.๒ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี กับหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กนิษฐา นิทัศน์พัฒนา และคณะ. จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล. ๒๕๔๑.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. กระบวนการพัฒนาเพิ่มสะสมงานของนักเรียน. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๔๐.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. จอมปรชาชนนักการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย. ๒๕๔๓.

จรรยา สุวรรณทัต. ประมวลบทความวิชาการฉบับพิเศษ..ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๓๕. กรุงเทพฯ :

สถาบันวิจัย พุทธิกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๓๕.

เจนต์จุฬา คำดี. “ผลของการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนบ้านพระบาทท่าเรือขอนแก่น”, มหาวิทยาลัยขอนแก่น,

๒๕๕๓.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. ๘๐ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ :

บริษัทแดนเนกซ์อินเตอร์คอเปอร์ชั่น, ๒๕๕๒.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. กรุงเทพฯ: วิพรินทร์(๑๙๙๑). ๒๕๕๒.

ทิตนา แคมมณี. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :

บริษัท เมธิทิส จำกัด. ๒๕๕๐ .

นิยม บุญมี. ครอบครัวสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๓

ประเวศ วะสี. ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศีลธรรม. กรุงเทพฯ:

หมอชาวบ้าน. ๒๕๔๑.

ผดุงชัย ภูพัฒน์. คุณภาพของแบบทดสอบ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง, ๒๕๕๖.

แผนยุทธศาสตร์. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม พ.ศ.๒๕๕๙ : มหาสารคาม,๒๕๕๗.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ข้าราชการไทย: ความสำนึกและอุดมการณ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๑.

พระไพศาล วิสาโล. ศาสตร์และศิลป์แห่งการจัดการความดี:ศึกษากรณีมูลนิธิพุทธมณีอจี. กรุงเทพฯ:

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม(ศูนย์คุณธรรม). ๒๕๕๐.

- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม;และสังคม สัจจร. สำนักไทยที่พึงปรารถนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุล.๒๕๔๓.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร. สำนักไทยที่พึงปรารถนา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์. (๒๕๔๓).
- ยุทธนา วรณปิติกุล. สำนักพลเมือง:ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม. ๒๕๔๒.
- รัฐจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมวิจารณ์. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อแกรมมี. ๒๕๓๙.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕. พิมพ์ครั้งที่๕. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.ลัดดาวัลย์เกษมเนตร. ๒๕๓๘.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. มศว พลวัตร. ปีที่ ๑(๑), พฤศจิกายน- ธันวาคม ๒๕๔๗ ; หน้า ๒ – ๓.
- วิโหมษฐ์ วัฒนานิมิตกุล. จิตสำนึกสาธารณะ : วิธีที่เป็นจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษาใน ทศวรรษที่ ๒๑.
วารสารที่ศันวัฒนธรรม, ปีที่ ๙(๑), ๒๕๕๓ ; หน้า ๒๕-๓๔.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. ๒๕๕๑.
- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี. “บทบาทของมหาวิทยาลัยกับการศึกษาเพื่อความเป็นประชาสังคม”.
ASAHL THAILAND JOURNAL. ปีที่ ๑ (๑), พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ; หน้า ๕๒ – ๖๙.
- สมพงษ์ สิงหะพล. “ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่”. สี่มาจารย์. ปีที่ ๑๓(๒๗) , มิถุนายน- ตุลาคม
๒๕๔๒ ; หน้า ๑๕ – ๑๖.
- สุพจน์ ทรายแก้ว. จิตสำนึกสาธารณะ : การก่อรูปและกระบวนการเสริมสร้าง. กรุงเทพฯ :
เพชรบุรีวิทยาลงกรณ์. ๒๕๔๕.
- สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๔.
- สุรวาท ทองบุ. การวิจัยทางการศึกษา(Educational Research). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
๒๕๕๕.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่๒.กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์. ๒๕๕๐.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.แนวทางการ
ดำเนินงานโรงเรียนสุจริต. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, ๒๕๕๘.
- อรพินทร์ ชูชม และคณะ. การวิเคราะห์ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับจิตสำนึกทางปัญญาและ
คุณภาพชีวิตของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๙.

วารสารและหนังสือพิมพ์

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “แนวทางการสร้างจิตสาธารณะในสังคมไทย”. วารสารรัฐสภาสาร,
ปีที่ ๖๑(๑), ๒๕๕๖ ; หน้า ๗๗-๗๘.ข

- กิตติพงษ์ แดงเสริมสิริ. “จิตสำนึกสาธารณะและตัวแบบสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ระดับเยาวชน
ในสถาบันอุดมศึกษา”, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒, ๒๕๕๒.
- ชาย โพธิ์สีตา และคณะ. “รายงานการวิจัยพื้นฐานการศึกษาสภาพเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของ
ชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนการนำกิจกรรมควบคุมโรคติดต่อของชุมชน”. สถาบันวิจัย
ประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๐.
- ธนิดา ทองมีเหลือ และคณะ. “ปัจจัยทางจิตสาธารณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ E-journals”. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, ปีที่ ๑๓, ๒๕๕๗.
- ธนิดา ทองมีเหลือ. “ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ”.
วารสารพฤติกรรมศาสตร์, ปีที่ ๑๓(๑), ๒๕๕๐ ; หน้า ๙๒-๑๐๓.
- นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์. “การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จาก ประสบการณ์
เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของอาสาชวูกาชาด”. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, ปีที่ ๑๙(๑),
๒๕๕๖ ; หน้า ๒๓-๓๕.
- บุญสม ธรรมชาติวิวัฒน์. “จิตสำนึก”. วารสารวิชาการสภาอาจารย์สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
ปีที่ ๔(๑), มกราคม ๒๕๔๒ ; หน้า ๗๑ - ๗๓.
- ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร. “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ”. วารสารวิชาการศิลปะศาสตร์ประยุกต์, ปีที่ ๓(๕),
๒๕๕๓ ; หน้า ๙-๑๖.
- อริยา นิลคูหาและสุวิมล นราองอาจ. “จิตสาธารณะและรูปแบบการดำเนินชีวิต ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี”. วารสารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี, ปีที่ ๓(๒), ๒๕๕๔ ; หน้า ๘๑ - ๙๓.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปีที่ ๒๓(๑), ๒๕๕๕ ; หน้า ๖๗-๗๗.
- อาทิตยา มากสาคร. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนิสิตแพทย์ระดับปริญญาตรี คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร”. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ราชภัฏ, ปีที่ ๑(๑๔),
๒๕๕๒ ; หน้า ๔๒-๕๒.
- วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย**
- ชนิดา นันทะวัน. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์”.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๓.
- ชาย โพธิ์สีตา และคณะ. “รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องจิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ : กรณีศึกษา
กรุงเทพมหานคร นครปฐม”. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๐.

เจษฎา หนูรุ่ง. “ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่โรงเรียนสาธิตใน ๓ สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ”, วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑.

งามตา วนินทานนท์. “เทคนิคการประมวลเอกสารเพื่อการวิจัย”. เอกสารประกอบการบรรยาย ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ รุ่นที่ ๒ ครั้งที่ ๒ เรื่องการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย :การพัฒนาเค้าโครงวิจัยและเทคนิคการวิจัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๐.

ณัฐยา ลือชาภิตติกุล. “ลักษณะทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงาน ด้านบริการของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในกรุงเทพมหานคร”. ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพมหานคร :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๖.

ณัฐพงษ์ ดีไพร. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคล ล้านนา”. เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, ๒๕๕๓.

นันทรัตน์ ปรีวัชรธรรม. “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและเยาวชนที่ได้รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์”. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารนโยบายและ สวัสดิการสังคม, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๓.

พระราชปัญญาภรณ์ (สิงห์คำ ขยวีโส). “กระบวนการสร้างสังคมคุณธรรมแบบมีส่วนร่วมภายใต้รูปแบบธนาคารความดี สำหรับหน่วยอบรมประชาชน”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

ภัสวรรณ งามอาจ. “การขัดเกลาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๔.

มัลลิกา มัติโก. “จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล”. ปริญญาานิพนธ์.ศษ.ม. (การมัธยมศึกษา), กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

เรียม นมรักษ์. “การวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง”. วิทยานิพนธ์ วท.ม. จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒.

เรียม นมรักษ์. “การวิเคราะห์องค์ประกอบจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา อุตสาหกรรมองค์การ, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒.

- วรางคณินทร์ ศรีวงศ์. “การบริหารจัดการของธนาคารความดีตำบลห้วยม้งและตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย” วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๖.
- วิทย์พนท สีหา. “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๑.
- วิรัตน์ คำศรีจันทร์. จิตสำนึกพลเมืองในบริบทสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ประชากรศึกษา). (ม.ป.ป.). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๔.
- ศรีราณี ไชยชาญ. “การเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้กับพลเมืองในตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง”. รายงานการศึกษาอิสระการศึกษารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๔.
- ศักดิ์มงคล เชื้อทองและคณะ. “ผลของโปรแกรมการพัฒนาจิตสาธารณะต่อการมี จิตสาธารณะและ ความสุขของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี”. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี, ๒๕๕๒.
- ศิริกมล นนทะภา. “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔ - ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑”. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๖๐.
- ศุภะรัฐ ยอดระบำ. “ปัจจัยด้านครอบครัวและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเกิดจิตสาธารณะของ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ นครศรีธรรมราช”. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๕๔.
- สมหมาย วิเศษชู. “การพัฒนากระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนอ้อมชัยวิทยา”. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๔.
- สยามรัฐ เรืองนาม. “ความรู้ทางการเมืองและการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับความสำนึกเชิงสังคม ของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาญจนบุรี”. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต(สาขารัฐศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.
- สุภัทรา ภูษิตรัตน์าวลี. “ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา, ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- ศุภะรัฐ ยอดระบำ. “วินัยด้านครอบครัวและจิตสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการเกิดจิตสาธารณะของ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช”. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช, ๒๕๕๒.

สุรพงษ์ ชูเดช. “ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต”.
 ปริญญาโทศิลปศาสตร.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๔.

กฎหมาย

“พระราชบัญญัติ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒”. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๖ ก,
 ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ : ๑๐๓.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

ดวงเดือน พันธมนาวิน. “ทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล”. โครงการส่งเสริม
 เอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ๒๕๓๘.

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. “รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิต สาธารณะ :
 การศึกษาระยะยาว”. ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการเนื่องในวันสถาปนา
 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ครบรอบ ๔๙ ปี. หน้า ๑ – ๓. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรี
 นครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๗.

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เอกสารประกอบการประชุมประจำปี ๒๕๕๓ ของ
 ศสช. เรื่องทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑. วันศุกร์ที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓
 ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์บอลรูม ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี
 จังหวัดนนทบุรี. ๒๕๕๓.

อรรถชัย จินตะเวช. “นวัตกรรมเชิงพื้นที่เพื่อแปลงเปลี่ยนแปลงและเพิ่มขีดความสามารถการดำรงชีวิต
 ของเกษตรกรไทย: กรอบแนวคิดเพื่อประโยชน์ของชุมชน”, แก่นเกษตร ปีที่ ๔๖ (๒),
 ๒๕๖๑ ; หน้า ๔๒๔.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ฉิชากร ศรีเพชรดี. “พื้นที่นวัตกรรม: การศึกษาไทยแก่ได้ในชาตินี้ ให้คนในพื้นที่เป็นเจ้าของ”.
 (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://thepotential.org/knowledge/innovation-area-education/>, ๒๕๖๔.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. “รายงานพิเศษ: จีนสร้างภาพลักษณ์ใหม่ด้วยระบบเครดิตทางสังคม”. รายงาน
 เศรษฐกิจและการเงินมณฑลยูนนาน ปี ๒๕๖๐. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก
[https://www.bot.or.th/ Thai/MonetaryPolicy/EconMakhongCanelArea/
 Yunnan/DocLib_YNArticle/๒๐๑๗--Article๑_China%๒๐Social%๒๐ Credit. pdf](https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/EconMakhongCanelArea/Yunnan/DocLib_YNArticle/๒๐๑๗--Article๑_China%๒๐Social%๒๐Credit.pdf),
 ๒๕๖๐.

นิยม บุญมี. “แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://jarmiee๐๐๙.blogspot.com/๒๐๐๙/11/blog-post ๓๐๓๓.html>, ๒๕๕๙.

ปีชีนิวส์. “Social Credit เครื่องมือควบคุมชีวิตประชาชนเต็มรูปแบบของรัฐบาลจีน?”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <https://www.bbc.com/thai/international-๔๕๙๐๔๗๗๔>, ๒๕๖๑.

เปลว สีเงิน. “จีนกับระบบ ‘เครดิตสังคม’”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/๔๒๕๗๗>, ๒๕๖๒.

พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ คอลัมนิสต์ มติชน https://www.matichon.co.th/columnists/news_2349114

เวชพล อ่อนละมัย. “หน่วยที่ ๘ จิตสาธารณะ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

<http://www.kasetyaso.ac.th/thai%๒๐cultute/๐๙.pdf>, ๒๕๕๑.

โสภณ ภูเก้าล้วน. “ผลการปฏิบัติงานขององค์การ (Organization Performance)”. (ออนไลน์).

เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/๕๖๓๘๐๕>, ๒๕๖๓.

ภาษาต่างประเทศ

Daihi Mac Sithigh and Mathias Siems. The Chinese social credit system: A model for other countries?. Department of Law. European University Institute, Badia Fiesolana. I-๕๐๐๑๔ San Domenico di Fiesole (FI), Italy. ๒๐๑๙.

Fabian Nguyen. Chinese Social Credit System – A Behavioral Economic Approach and a Comparison of the Acceptance between Chinese and Germans.

Graduation thesis towards the degree Bachelor of Science In the study programme International Business at Reutlingen University. ๒๐๑๙.

Glennis R. McWilliams. A STUDY of the SOCIAL CREDIT SCORE SYSTEM and the IMPLICATIONS it may have in CHINESE SOCIETY. A thesis submitted to the faculty of The University of Mississippi in partial fulfillment of the requirements of the Sally McDonnell Barksdale Honors College. ๒๐๒๐.

James Pero. Is. 'Social credit' coming to the US? Report claims score systems similar to China's are being used increasingly by Silicon Valley companies. ๒๕ Aug ๒๐๑๙.

available from <https://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-๗๓๙๖๙๗๕/Is-social-credit-coming-Report-claims-systems-like-Chinas-used-Silicon-Valley.html>. ๒๐๑๙.

J, Christiansen. (2009) Four Stages of Social Movements. EBSCO Research Starters,

EBSCO Publishing. เข้าถึงได้ที่ www.ebscohost.comhttps://thematter.co/thinkers/success-and-failure-of-social-media/88989

Martin Maurtvedt. The Chinese Social Credit System Surveillance and Social Manipulation: A Solution to “Moral Decay”?. Master’s Thesis in Chinese Society and Politics. Department of Culture Studies and Oriental. Languages University of Oslo. ๒๐๑๗.

Pendry, T.M. Moral and Economic Governance: The Role of China's Social Credit System in Relation to the Welfare State. Faculty of Humanities Theses. (Bachelor thesis). ๒๐๒๐.

tapunyisa February 9 2017 เสรีภาพในการแสดงออกภาพรวม <https://www.amnesty.or.th/our-work/freedom-expression/>

ภาคผนวก

ผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาความต้องการพื้นที่การแสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออกอย่างเสรี
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เพื่อสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมผ่านพื้นที่ เวลา โอกาส หรือช่องทางอื่น ๆ
ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริต
กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านแท่นวิทยา จังหวัดชัยภูมิ

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ (1) ชาย (2) หญิง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ (1) ม.4 (2) ม.5 (3) ม.6

ขั้นตอนการสัมภาษณ์

- 1. เริ่มสนทนา** ผู้สัมภาษณ์อธิบายความหมายพร้อมทั้งยกตัวอย่างระบบเครดิตทางสังคมให้นักเรียนเข้าใจ จากนั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และประเด็นการสัมภาษณ์ รวมทั้งขออนุญาตบันทึกเสียงขณะดำเนินการสัมภาษณ์
 - 1.กิจกรรมใดหรือเรื่องราว** หมายถึง กิจกรรมหรือเรื่องราวที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ เช่น การเมือง การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต
 - 2.พื้นที่แสดงออกอย่างเสรี** หมายถึง พื้นที่ เวลา โอกาส และช่องทางในการสนับสนุนให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงพฤติกรรมและความคิดเห็นอย่างเสรี
 - 3.เครดิตทางสังคม** หมายถึง รายการพฤติกรรม เกณฑ์การประเมิน และผลตอบแทนจากการแสดงพฤติกรรมทางสังคม

แบบสังเกตพฤติกรรม
แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมผ่านพื้นที่ เวลา โอกาส
ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริต
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

คำชี้แจง : ให้สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการ
 โรงเรียนสุจริต ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 นครราชสีมา เขต 7

คุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริตและคุณภาพของงาน	ระดับปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
ทักษะกระบวนการคิด						
๑. นักเรียนตั้งใจเรียน มีส่วนร่วมในชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน						
๒. นักเรียนมีการวางแผนงานก่อนเริ่มทำงาน						
๓. นักเรียนมีการแบ่งหน้าความรับผิดชอบชิ้นงานอย่างเป็นระบบ						
๔. นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในภาระงานก่อนลงมือกระทำ						
๕. นักเรียนมีการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาด้วยตนเอง						
๖. นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย						
๗. นักเรียนมีความตั้งใจและรับผิดชอบงานจนประสบความสำเร็จ						
๘. นักเรียนพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน						
๙. นักเรียนปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง						
๑๐. นักเรียนชื่นชมผลงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจ						
มีวินัย						
๑. นักเรียนมาโรงเรียนและเข้าเรียนตรงเวลา						
๒. นักเรียนรับผิดชอบและปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย						
๓. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน						
๔. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
๕. นักเรียนเข้าแถวซื้อสินค้าหรือรับบริการของโรงเรียน						
๖. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน						
๗. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียนทุกครั้ง						

คุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริตและคุณภาพของงาน	ระดับปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
๘. นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลา						
๙. นักเรียนขออนุญาตครูทุกครั้งที่จะเข้าและออกจากห้องเรียน						
๑๐. นักเรียนรักษาความสะอาดโดยทิ้งขยะให้ถูกที่ทุกครั้ง						
๑๑. ไม่มาสาย/ตรงต่อเวลา						
๑๒. แต่งกายตามระเบียบ						
ชื่อสัตย์สุจริต						
๑. นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครู						
๒. นักเรียนไม่พูดสิ่งไม่ดี เช่น โกหก หลอกลวง พูดคำหยาบ และพูดเพื่อเจ้า						
๓. นักเรียนทำความผิด นักเรียนจะยอมรับผิดที่ทำ						
๔. นักเรียนไม่ลอกงาน เช่น การบ้านหรือข้อสอบของเพื่อน						
๕. นักเรียนจะขออนุญาตทุกครั้ง ก่อนหยิบ ยืมสิ่งของของคนอื่น						
๖. พูดความจริง						
๗. ไม่ลอกการบ้าน/ไม่ลอกข้อสอบ						
๘. ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน						
อยู่อย่างพอเพียง						
๑. นักเรียนเปิด ปิดน้ำ ไฟ ทุกครั้งที่เลิกใช้เพื่อช่วยกันประหยัด						
๒. นักเรียนดูแลรักษาเสื้อผ้าที่สวมใส่อย่างดีเพื่อให้ใช้งานได้นาน ๆ						
๓. นักเรียนเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียนเป็นอย่างดีไม่ให้สูญหาย						
๔. นักเรียนใช้อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ จนหมดหรือไม่สามารถใช้ต่อไปได้ จึงซื้อหรือหาของใหม่มาใช้						
๕. นักเรียนมีการออมเงินเพื่อใช้ในยามจำเป็น						
๖. นักเรียนไม่ร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็น						
๗. นักเรียนรับประทานอาหารจนหมดจาน						
๘. นักเรียนพบว่าสิ่งของในโรงเรียนชำรุด จะรีบแจ้งคุณครู						
๙. นักเรียนร่วมกันรักษาสมบัติของโรงเรียน						
๑๐. นักเรียนใช้เวลาว่างทบทวนบทเรียน						
๑๑. รับประทานอาหารไม่เหลือ						
๑๒. ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า						

คุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริตและคุณภาพของงาน	ระดับปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
จิตสาธารณะ						
๑. นักเรียนเข้าใจ เห็นใจผู้ที่เดือดร้อนจากการไม่มีสิ่งของที่จำเป็น เช่น						
๒. นักเรียนแบ่งปันเงินหรือสิ่งของให้เพื่อนหรือผู้เดือดร้อนด้วยความเต็มใจ						
๓. นักเรียนไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัว						
๔. นักเรียนเต็มใจที่จะเก็บขยะและทำความสะอาดโรงเรียน						
๕. นักเรียนช่วยเพื่อนทำความสะอาด ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น						
๖. นักเรียนทำความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่รับผิดชอบ						
๗. นักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ทุกครั้งที่มีโอกาส						
๘. นักเรียนช่วยกันรักษาสมบัติของโรงเรียน						
๙. นักเรียนร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม						
๑๐. นักเรียนเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม						
๑๑. เมื่อนักเรียนซื้อสินค้าและได้รับเงินทอนที่เกิน นักเรียนจะคืนแม่ค้า						
๑๒. นักเรียนเห็นเพื่อนกระทำความผิด จะรีบตักเตือนเพื่อนหรือแจ้งคุณครู						
๑๓. นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนใด จะรีบถามครูเพื่อให้เข้าใจ						
๑๔. นักเรียนปฏิบัติตนด้วยความซื่อตรง ด้วยความจริงจัง						
๑๕. นักเรียนยินดีและช่วยเผยแพร่ความดีของเพื่อนเมื่อมีโอกาส						
๑๖. ช่วยเหลืองานโรงเรียนและชุมชนด้วยความเต็มใจ						

ข้อเสนอแนะ

๑. ทักษะกระบวนการคิด

.....

.....

.....

๒. มีวินัย

.....

.....

.....

๓. ชื่อสัตว์สุจริต

.....
.....
.

๔. อยู่อย่างพอเพียง

.....
.....
.

๕. จิตสาธารณะ

.....
.....
.

แบบสำรวจกิจกรรมที่โดดเด่นและส่งเสริมแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมผ่านพื้นที่
เวลา โอกาส ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนสุจริต
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 7

โรงเรียน.....

กิจกรรมของนักเรียน ตามโครงการโรงเรียนสุจริตและคุณภาพของงาน	การดำเนินงาน	ลักษณะการให้เครดิต
ทักษะกระบวนการคิด		
.....
.....
.....
.....
.....
.....
มีวินัย		
.....
.....
.....
.....
.....
.....
ซื่อสัตย์สุจริต		
.....
.....
.....
.....
.....

ผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๔๐๖๘/๑๔๕๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๗ ถนนพิมาย - ชุมพวง
อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๒๗๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือส่งผลงานเข้าประกวด

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนบ้านดอนมัน /โรงเรียนเพชรหนองขาม/โรงเรียนบ้านท่าลาด
โรงเรียนบ้านโนนยอ/โรงเรียนบ้านประสุข/โรงเรียนวัดบ้านโคกหนองแวง/โรงเรียนบ้านสำพะเนียง
โรงเรียนบ้านหนองม่วงวิทยาฯ/โรงเรียนบ้านอ้อประชาสามัคคี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดในการส่งผลงาน จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สถาบันจิตวิทยาและความมั่นคงแห่งชาติ สถาบันวิชาการพัฒนาประเทศ ขอความร่วมมือ
ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ได้พิจารณาเลือกโรงเรียนของท่านในการสร้าง
แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะ
ของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ จึงขอความร่วมมือสถานศึกษาของท่าน
ส่งผลงานนักเรียนเข้าประกวดในรูปแบบเพลง หรือคลิปวิดีโอ ภาพยนตร์สั้น Tiktok หรือในลักษณะอื่นๆ
ความยาวไม่เกิน ๑๕ นาที สำหรับหัวข้อที่ใช้ในการส่งผลงาน เข้าประกวดสามารถเลือกหัวข้อตามที่นักเรียน
มีความสนใจ ในลักษณะที่เป็นการส่งเสริมคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต คือ ทักษะการคิด มีวินัย
ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ โดยสามารถเผยแพร่ผลงานในช่องทางโซเชียลและช่องทาง
ต่างๆได้อย่างเสรีภายใต้การดูแลของ ครูที่ปรึกษา และส่งผลงานมายังกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ภายในวันที่
๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ รายละเอียดในการส่งผลงานดังที่แนบมาด้วยนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความ
ร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิพร ผมงาม)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร. ๐๔๔ - ๓๐๐๑๗6

โทรสาร ๐๔๔-๓๐๐๑๗๗

รายละเอียดในการส่งผลงาน

โรงเรียน.....
 ชื่อผลงาน.....
 ชื่อกลุ่ม.....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หมายเหตุ
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

ครูที่ปรึกษา 1.....
 2.....
 3.....

- * หมายเหตุ ๑. ขอให้สถานศึกษาที่ส่งผลงานนักเรียน ต้องเป็นผลงานนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น
 ๒. โรงเรียนที่ส่งผลงานเข้าร่วมการประกวด โรงเรียน ผู้บริหาร คุณครู และนักเรียน จะได้รับเกียรติบัตรและรางวัล ทุกคน
 ๓. ให้สถานศึกษาส่งผลงานผ่านช่องทาง ในใบรายละเอียดในการส่งผลงานนี้ และผ่าน Google Form โดยการสแกน QR-code ที่แนบมาด้านล่างนี้ด้วย (ส่งทั้ง 2 ช่องทาง)

ส่งผลงาน

ที่ ศธ ๐๔๐๖๘/๑๕๖๔

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๗ ถนนพิมาย - ชุมพวง
อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๒๗๐

๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ร่วมมือเก็บข้อมูลและการสร้างแนวทางการใช้ระบบเครดิตสังคมบนฐานของพื้นที่
การแสดงผลออกอย่างเสรีในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเพชรหนองขาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สถาบันจิตวิทยาและความมั่นคงแห่งชาติ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ขอความอนุเคราะห์ท่านในการเก็บรวบรวมข้อมูลและพัฒนา
แนวทาง การใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การแสดงผลออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของ
นักเรียนโรงเรียนสุจริต กรณีศึกษา : กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ขอความร่วมมือโรงเรียนของท่านได้อนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
เข้าร่วมกิจกรรมที่หอประชุมเสถียรธิระกุล ในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ ตามกำหนดการที่แนบมาพร้อมนี้
และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ท่าน เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ขอให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและ
ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) อย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิพร ผมงาม)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร. ๐๔๔ - ๓๐๐๑๗๖

โทรสาร ๐๔๔ - ๓๐๐๑๗๗

กำหนดการการเก็บรวบรวมข้อมูล

วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

๐๙.๐๐ น. - ๑๑.๐๐ น.

คณบดีศึกษาสถาบันจิตวิทยาและความมั่นคงแห่งชาติ
สถาบันวิชาการพัฒนาประเทศ กลุ่มวิชาการที่ 6 จำนวน 10 คน
ร่วมกันจัดทำแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐาน
ของพื้นที่การส่งออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะ
ของนักเรียนโรงเรียนสุจริต และผู้เชี่ยวชาญ ของ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

13.00 - 16.00 น.

คณบดีศึกษาสถาบันจิตวิทยาและความมั่นคงแห่งชาติ
สถาบันวิชาการพัฒนาประเทศ กลุ่มวิชาการที่ 6 จำนวน 10 คน
พบนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อดำเนินการ
กิจกรรมพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่การ
ส่งออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียน
สุจริต ณ โรงเรียนเพชรหนองขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

* หมายเหตุ ให้นักเรียนนำโทรศัพท์ส่วนตัวมาเพื่อแสดงความคิดเห็นและร่วมกันให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ช่วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ

๑. ดร.ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต	ข้าราชการบำนาญ
๒. พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม	รองผู้อำนวยการกองการศึกษาสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง

ผู้บริหารและคณาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ

๑. พลตรี ชำนาญ ช้างสาธิต	ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๒. พันเอก อภิสิตธีร์ วงศ์บัวแก้ว	รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๓. พันเอก อาชวกุล กาญจนาคม	รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๔. พันเอก กฤษกมล ธรรมานุกูล	ผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๕. นาวาอากาศเอก ปิยะ จารุอารยพันธ์	ผู้อำนวยการกองการศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๖. พันเอกหญิง พัชรินทร์ สุนทรวรรณ	รองผู้อำนวยการกองวิทยาการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๗. พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม	รองผู้อำนวยการกองการศึกษาสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๘. พันโทหญิง พจนา เปลี่ยนเกิด	หัวหน้าแผนกวิจัยและพัฒนาหลักนิยม กองวิทยาการ
สถาบัน จิตวิทยาความมั่นคง

รายชื่อสมาชิก

คณะนักศึกษาคณะการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘
กลุ่มที่ ๖

เรื่อง : การพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมฐานของพื้นที่การ
แสดงออกอย่างเสรี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต
กรณีศึกษา : กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

๑. นายกิตติภพ สระสงคราม	เลขที่ ๔
๒. นางกุสุมาวดี พลเรืองทอง	เลขที่ ๕
๓. นายคมสันต์ กานถางสู่ย	เลขที่ ๗
๔. นายนพดล กาญจนางกูร	เลขที่ ๒๖
๕. นายพิทยา อุตรา	เลขที่ ๓๘
๖. นางรักชนก กัณหะสุต	เลขที่ ๔๗
๗. นางอรทัย พลวิเศษ	เลขที่ ๖๓
๘. นายสิทธิพร ผมงาม	เลขที่ ๖๘
๙. นายอนุศักดิ์ ตาลุนฉิม	เลขที่ ๗๐
๑๐. นายอุดม สกิจขวา	เลขที่ ๗๗